

СОБОРНИЙ
МОЛИТОВНИК
І ПОДАВАННЯ СВЯТИХ ТАЙН
ТА ІНШІ ОБРЯДИ ТА ЗВИЧАЇ
ЩО ВЖИВАЮТЬСЯ

СОБОРНИЙ
МОЛИТОВНИК
І ПОДАВАННЯ СВЯТИХ ТАЙН
ТА ІНШІ ОБРЯДИ ТА ЗВИЧАЇ
ЩО ВЖИВАЮТЬСЯ

В АНГЛІКАНСЬКІЙ ЦЕРКВІ
В КАНАДИЙСЬКІЙ ДОМІНІЇ

ФОНДОМ
МАРІЇ Р. ГУДЕРГЕМ
ТОРОНТО / КАНАДА

PUBLISHED BY THE S. P. C. K.
FOR THE CHURCH OF ENGLAND IN CANADA

LONDON
SOCIETY FOR PROMOTING
CHRISTIAN KNOWLEDGE

Printed in Germany

1926

НАПРОПАМЯТЬ

Цей переклад зроблено на пам'ятку висвячення Максима Чарлеса Хаврюка, першого Українця на священника Англіканської Церкви в Канаді, Високоповажним Вільямом Рейдом Кларком, Єпископом Ніагарським в церкві Св. Івана в Торолді, в провінції Онтарії, за ректорвання канона Ф. Ч. Пайпера.
Божого року 1924, Травня 13-го.

Thanks

are due to the syndics of the Cambridge University Press, publishers of the Canadian Prayer Book, who have kindly permitted this translation to be published.

К. Г. РЕДЕРА, ТОВ. З ОБМ. ПОРУКОЮ В ЛЯЙПЦИГУ

ВІДПРАВА

УТРЕНІ

на кожний день за цілий рік

Як починається УТРЕНЯ, священик має голосно відчитати один або більше слідуєчих уривків із Святого Письма. Опісля ж має відправити те, що написано далі за цими уривками.

Коли ж безбожник навернеться від безбожності своєї, що її коїв, та чинить суд і правду, то він навертає свою душу до життя. *Езек. 18, 27.*

Знаю бо беззаконня мої, і гріх мій все переді мною. *Псал. 51, 3.*

Відверни лице твоє від гріхів моїх, і даруй всі беззаконня мої. *Псал. 51, 9.*

Жертва Богу -- дух сокрушений; серця сокрушеного і смиренного ти не відкидаєш, Боже. *Псал. 51, 17.*

Роздирайте серця ваші, а не одєжу, й навернітьсє до Господа, Бога вашого, він бо благий і милосерден, довготерпеливий і многомилостивий та й уболіває над нещастям. *Йоїл. 2, 13.*

А в Господа, Бога нашого, милосердя і прощення. Ми бо ворохобились проти нього: і не слухали голосу Господа, Бога нашого, щоб жити по його закону, що його дав нам через слуг своїх, пророків. *Данїїл 9, 9, 10.*

Відправа

Караї же мене, Господи, та не без міри, не в гніві твому, щоб не обернув мене в ніщо. *Єрем. 10, 24; Псал. 6, 1.*

Уставши, піду до батька мого й скажу йому: Отче, согрішив я на небо й перед тобою, і вже не достоїн зватись сином твоїм. *Лука 15, 18, 19.*

І не входи в суд із слугою твоїм, Господи, бо ніхто з живих не оправдався перед тобою. *Псал. 143, 2.*

Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, й нема правди в нас: коли визнаємо гріхи наші, то він вірний і праведний, щоб простив нам гріхи і очистив нас од всякої неправди. *1. соб. посл. Йоана 1, 8. 9.*

Господь - у храму своєму святому; нехай вся земля мовчить перед ним. *Аввак. 2, 20.*

Поклоніться Господеві в пишній святині його, сповнісь страхом перед ним, уся земле. *Псал. 96, 9.*

Шукайте Господа, докіль можна знайти його, кличте його, коли до вас близько: нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої, та нехай обернеться до Господа, а він помилує його; і до Бога нашого, бо він на ласку пребагатий. *Ісаїя 55, 6. 7.*

Так бо говорить високий, величний, вічно живущий, Святий на Імя: Я живу на висотах і в святині, та й з тими, в кого дух сокрушен. *Ісаїя 57, 15.*

Вислови, котрих можна вживати перед одним або й більше з попередніх уривків.

Відправа

ПРИХІД. Покайтесь; наближилось бо царство небесне. *Матт. 3, 2.*

РІЗДВО. Не бійтесь, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям: Бо народивсь вам сьогодні Спас, що єсть Христос Господь, у городі Давидовому. *Лука 2, 10. 11.*

ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ. Всі ми блукали, як вівці, кожен ходив своєю дорогою, — провини ж усіх нас поклав Господь на його одного. *Ісаїя 53, 6.*

ВЕЛИКДЕНЬ. Встав Господь справді. *Лука 24, 34.*

Богу ж дяка, що дав нам побіду через Господа нашого Ісуса Христа. *І. Посл. Коринт. 15, 57.*

ВОЗНЕСІННЯ. Маючи ж Архиерея великого, що пройшов небеса, Ісуса, Сина Божого, приступаймо ж із вірою до престола благодати, щоб прийняти милість та знайти благодать на поміч завчасу. *Посл. до Жидів 4, 14. 16.*

СВЯТА НЕДІЛЯ. І буде останнього дня, говорить Господь, виллю Я Духа мого на всяке тіло. *Діяння 2, 17.*

І приймете силу, як зійде Святий Дух на вас; і будете мені свідками в Єрусалимі й у всій Юдеї і Самарії, і до краю землі. *Діяння 1, 8.*

УЛЮБЛЕНІ браття і сестри, — Святе Письмо в багатьох місцях домагається від нас, щоб ми признались і висповідались з усяких наших гріхів і немочів і щоб ми не обменшували та не закривали їх перед лицем Всемогутнього Бога, нашого небесного Отця; а щоб сповидались від щирого, сми-

Відправа

ренного, покайного і слухняного серця; з бажанням дістати прощення з безмірної доброти й милосердя його. І, хоча ми кожного часу в покорі повинні визнавати гріхи свої перед Богом, однак ще більше повинні ми робити це тоді, коли зберемося в громаду, щоб віддати йому подяку за превеликі добродійства, що ми одержали з рук його; щоби скласти йому предостойну хвалу; щоб послухати святого Слова його, та просити від нього того, чого нам необхідне й доконечне треба для нашого тіла й нашої душі. Тим то молю і благаю всіх вас, що тут зібрались, вдаймося разом щирим серцем і смиренними голосами до престола небесної благодати, промовляючи за мною:

*Уся громада, за проводом Священника,
проговорює Загальну Сповідь.*

Всемогутній і вселаскавий Отче, ми заблудилися, і, покинувши твої стежки, пішли манівцями, як пропаша отара. Багато разів ходили ми за вказівками й хотіннями власних наших сердець. Ми зневажили святі Заповід Твої і занедбали діла, котрі повинні були зробити; й нема в нас сили; Але Ти, Господи, май милосердя над нами, негідними злочинцями. Пожалуй, Господи, тих, що каються в провинах своїх. Напути тих, що покаялись, задля обітниць твоїх, проголошених усім народам у Христі Ісусі Господі нашім. Дай же, вселаскавий Отче, задля заслуг його, щоб ми відтепер змогли жити побожним, справедливим і тверезим життям на славу святому Імени Твоєму. Амінь.

Відправа

Відпущення або Прощення гріхів проголошує сам Священик, стоячи: всі люде стоять навколішки.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче Господа нашого Ісуса Христа, що не бажаєш смерти грішника, а волиш, щоб він відвернувся від своїх немочів і, жив; і дав еси власть і заповідь слугам своїм проголошувати і звіщати Розгрішення і Відпущення гріхів людам твоїм. Ти прощаєш і милуєш кожного, хто від серця кається і непохитно вірує в Євангелію твою святу. Тим то благаємо тебе, щоб дав нам щире каяття і Духа твого Святого, щоб ми чинили угодні тобі діла, і щоб відтепер усе наше життя проводили ми в чистоті та святости; і щоб остаточно змогли ми ввійти у вічну радість твою, у Христі Ісусі Господі нашім.

Люде відповідають тут і при кінці кожної молитви:

Амінь.

Тоді Священик, приклонивши коліна, голосно говорить Молитву Господню: люде також, приклонивши коліна, повторяють голосно за ним, тепер і завжди, коли говориться Молитву Господню підчас богослуження.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насушний дай нам сьогодні, і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лука-

Відправа

вого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава,
на віки вічні. Амінь.

Тоді тако промовляє,

Відкрий, Господи, уста наші.

Відповідь. А уста наші покажуть хвалу
твою.

СВЯЩЕНИК. Прийди, Боже, спасти
нас.

Відповідь. Прийди, Господи, допомогти
нам.

*Тоді усі встають, а Священик гово-
рить,*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові:

Відповідь. Як було споконвіку, і тепер,
і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

СВЯЩЕНИК. Прослайте Господа.

ВІДПОВІДЬ. Нехай славиться Імя
Господне.

*Тоді відчитують або відспівують слі-
дуючу Псальму; тільки не на Різдво,
Велику Пятницю, Великдень, Возне-
сіння і Святу Неділю, бо на ті дні є
інші пісні, а знайдете їх з Молебнями,
призначеними на ті дні. Девятнаця-
того дня кожного місяця треба опу-
стити цю Псальму.*

**ПРИЙДІТЬ,
У РАДОСТИ ЗАСПІВАЙМО ГОСПОДЕВІ.**

Псал. 95.

ПРИЙДІТЬ, у радости заспіваймо Го-
сподеві, з покликом звеселімось перед ске-
лею спасення нашого!

Відправа

Підем на зустріч йому з хвалою, явимо радість перед ним у псальмах!

Бо Господь Бог великий, і великий цар над всіма богами.

В руці його всі глибині землі, його ж і гори високі.

І море його; він сотворив його; й сушу руки його соотворили.

Прийдіть, поклонімся йому побожно, приклонім коліна наші перед Господом, що сотворив нас!

Бо він Бог наш, а ми нарід пазовиська його, і стадо руки його.

Ой, коли б ви сьогодні, як почувете голос його, та не стали тверді серцем: як у повстанню і як у день спокуси в пустині.

Як батьки ваші спокушували, пробували мене, хоч твориво моє бачили.

Сорок років був рід той огидою для мене, і я сказав: вони нарід, що блукає серцем, і не пізнали вони доріг моїх.

Так що я поклявся в гніві моїм, що не увійти їм в упокій мій!

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові:

Відповідь. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Тоді слідуєть Псальми за вказаним ладом. При кінці ж кожної Псальми цілий рік, а також при кінці: БЛАГОСЛОВІТЬ ГОСПОДА ВСІ ДІЛА, БЛАГОСЛОВЕН ГОСПОДЬ БОГ ІЗРАЇЛІВ; ВЕЛИЧАЙ, ДУШЕ МОЯ, ТА, НИНІ ВІДПУСКАЄШ СЛУГУ ТВОГО, — повторюєтья,

СЛАВА Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Відправа

ВІДПОВІДЬ. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: На віки вічні. Амінь.

Тоді читати виразно й голосно першу Науку, взяту із Старого Завіту, як зазначено в Календарі: хіба, що будуть інші приписані Науки на той день. Хто читає Науку, має стояти, обернувшись так, щоб усі люде в церкві могли його чути.

УВАГА: Хто читає Науку, має вперед сказати: Тут починається . . . Голова, або Вірш із . . . Голови з такої то Книги: А після кожної науки, тут кінчиться перша чи друга Наука. Після першої Науки читати або співати молитву св. Амбросія, ТЕБЕ БОГА ХВАЛИМ, щодня, цілий рік.

ТЕБЕ БОГА ХВАЛИМ.

ТЕБЕ Бога хвалим, тебе Господа визнаємо.

Тебе предвічного Отця вся земля величає.

До тебе всі ангели голосно взивають: небеса і всі небесні сили.

Тобі Херувими й Серафими безнастанними голосами взивають:

Свят, Свят, Свят, Господь Бог Саваофт; Небеса і земля повні величі слави твоєї.

Тебе хвалить преславний апостольський Лик.

Тебе хвалить достойне Товариство Пророків.

Тебе хвалить пресвітле військо Мучеників.

Відправа

Тебе по всій землі визнає Свята Церква;
Отця недосяжної величі;
Твого великого, правдивого й однорід-
ного Сина;
Рівно ж і Святого Духа, Утішителя.

ТИ еси цар слави: Христе.

Ти еси предвічний Син: від Отця.

Як постановив еси визволити людину: ти
не погордив утроби Діви.

Як же переміг еси смертне жало: ти
від чинив царство небесне для всіх вірних.

Ти сів праворуч у Бога у батьківській
славі.

Віруємо, що прийдеш: і будеш нам Судією.

Тим молимо тебе, поможи слугам твоїм,
що відкупив еси їх безцінною кровю твоєю.

Дай їм приступити до святих у вічній славі.

СПАСИ людей твоїх, Господи; і благо-
слови насліддя твоє.

Управляй ними і піднеси їх навіки.

По всі дні величаємо тебе;

І хвалимо Імя твоє; на вічні віки.

Поможи нам, Господи, сьогодні зберег-
тися від гріха.

Змилуйся над нами, Господи, помилуй нас.

Нехай буде милосердя твоє, Господи,
над нами; як ми покладаємося на тебе.

На тебе, Господи, я покладався; не дай
сорому прийняти мені ніколи.

Або оцю пісню:

БЛАГОСЛОВІТЬ ГОСПОДА ВСІ ДІЛА.

БЛАГОСЛОВІТЬ Господа, всі діла Гос-
подні: хваліть його й величайте його навіки.

Відправа

Благословіть Господа, всі ангели Господні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, небеса: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, води, що над небесами: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, всі Господні сили: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, сонце і місяць: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, небесні зорі: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, дощі й роси: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, вітри Божі: хваліть і величайте його навіки.

Благословіть Господа, вогонь і спека: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, літо й зима: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, роси й інєї: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, мороз і студінь: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, леди і сніги: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, ночі і дні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, світло й темрява: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, блискавиці й хмари: хваліть його і величайте його навіки.

Нехай благословить Господа земля: нехай хваліть його й величає його навіки.

Відправа

Благословіть Господа, гори й верховини: хваліть його і величайте його навіки.

Благослови Господа, вся зелень на землі: хвали його і левичай його навіки.

Благословіть Господа, жерела водні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, моря й ріки: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, кити, і все, що ворушиться в водах: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, птахи в повітрі: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, всі звірі і скоти: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, людські діти: хваліть його і величайте його навіки.

Нехай благословить Господа Ізраїль: нехай хвалить його і величає його навіки.

Благославить Господа, священики Господні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, ви, слуги Господні: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, ви, духи і душі праведників: хваліть його і величайте його навіки.

Благословіть Господа, ви, святі й серцем смиренні люде: хваліть його і величайте його навіки.

Ананіє, Азаріє, і Мисаїле, благословіть Господа: хваліть його і величайте його навіки.

Відправа

СЛАВА Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди
буде: на віки вічні. Амінь.

*Завважте, що слова ХВАЛІТЬ ЙОГО
І ВЕЛИЧАЙТЕ ЙОГО НАВІКИ,
можна співати при кінці кожного
вислову, або, після кожної збірки
висловів, як хто хоче.*

*Тоді читають другу Науку, взяту з
Нового Завіту. Після цього ж треба
відчитати або відспівати Гимн, хіба,
що такий гимн міститься в Науці,
призначеній на той день, або призна-
чений в Євангелії на день Святого
Йоана Хрестителя.*

БЛАГОСЛОВЕН ГОСПОДЬ.

Св. Лука 1, 68.

БЛАГОСЛОВЕН Господь Бог Ізраїлів,
що відвідав і врятував нарід свій;

І підняв ріг спасення нам у дому Давида,
слуги свого (як промовляв устами святих
від віку пророків своїх), спасення від во-
рогів наших і з руки всіх ненавидників
наших,

щоб зробити лику отцям нашим, і спога-
дати завіт свій святий,

клятьбу, що него клявся перед Авраамом,
отцем нашим: та що дасть нам без страху,
з рук ворогів наших визволившись, слу-
жити йому в святостита праведности перед
ним, по всі дні життя нашого.

А ти, дитино, пророком Вишнього зва-
тимешся: ходитимеш перед лицем Господ-
нім, прокладати дороги його;

Відправа

щоб давати знання спасення народові
його в оставленню гріхів їх;

по благій милости Бога нашого, в котрій
відвідав нас розсвіток з високости;

щоб засияти сидячим у темряві і сутін-
ках смертних, щоб направити ноти наші
на дорогу упокою.

СЛАВА Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди
буде: на віки вічні. Амінь.

Або оцю Псальму:

ВОСКЛИКНІТЬ ГОСПОДЕВІ.

Псал. 100.

Воскликніть Господеві, всі краї: служіть
Господеві з радістю, прийдіть перед лице
його з піснями!

Знайте, що він Господь Бог! Це він
соотворив нас, а не ми самі себе; ми нарід
його й отара полонин його.

Ввіходьте у ворота його з хвалою, у
двори його з піснями похвальними: Вдяч-
ними будьте йому, і прославляйте Імя його.

Благий бо Господь, милість його вічна
і правда його пробуває від роду в рід.

СЛАВА Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди
буде: на вічні віки. Амінь.

*Тоді треба промовити або відспівати
Апостольське, або, Святого Атанасія
ВІРУЮ. Священик і люде стоячи:*

ВІРУЮ в Бога Отця Всемогутнього,
Творця неба й землі:

Відправа

І в Ісуса Христа однорідного Сина його,
Господа нашого,

Котрий почався від Святого Духа, На-
родився від Діви Марії,

Страждав за Понтія Пилата, Був розіп-
нятий, умер, і був похований: Зійшов до
пекла; Третього дня воскрес із мертвих;
Вознісся на небо, І сидить праворуч в Бога
Отця Всемогутнього; Ізвідти прийде судити
живих і мертвих.

Вірую в Святого Духа; В Святу Соборну
Церкву; Обеднання Святих; Відпущення
гріхів, Воскресення мертвих, І життя
вічне. Амінь.

*Затягте, що слова в Символі Віри
ЗІЙШОВ ДО ПЕКЛА як слова того
самого значіння, що ВСТУПИВ ДО
ТОГО МІСЦЯ, ДЕ ПОМЕРШІ ДУШІ.
А після ВІРУЮ, приклонивши коліна,
відправляти оці молитви: вперед Свя-
щеник голосно промовляє:*

Господь з вами.

Відповідь. І з духом твоїм.

Священик. Помолімся.

Господи, помилуй нас.

Христе, помилуй нас.

Господи, помилуй нас.

*Тоді Священик, клир і люде голосно
проказують Молитву Господню:*

ОТЧЕ наш, що єси на небі, Нехай свя-
титься Імя твоє, Нехай прийде царство
твое, Нехай діється воля твоя на землі,
як і на небі. Хліб наш насумний дай нам
сьогодні, і даруй нам провини наші, як і

Відправа

ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впровадь нас у спокусу, а виволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. Амінь.

Тоді Священик, стоячи, промовляє:

Прояви, Господи, милість твою на нас.

Відповідь. І даруй нам спасення твоє.

Священик. Спаси Короля, Господи.

Відповідь. І вислухай нас ласкаво, коли кличемо до тебе.

Священик. Зюдягни священиків твоїх в правду.

Відповідь. І звесели вибраних людей твоїх.

Священик. Спаси нарід твої, Господи.

Відповідь. І благослови насліддя твоє.

Священик. В часі нашім мир подай, Господи.

Відповідь. Бо нема нікого, хто б боровся за нас, окрім тебе єдиного, Господи.

Священик. Боже, очисти серця наші.

Відповідь. І не відійми нам твого Святого Духа.

Тоді наступають три Молебні: Перший, це той, що призначений на час Причастії: Другий за Мир; Третій за благодать, аби добре жити. А останніх два Молебні не треба опускати, але відправляти їх щодня на Утрені, цілий рік, як годиться, на колінах.

Другий Молебен за Мир.

БОЖЕ, творче мира, що любиш злагоду, в пізнанню тебе маємо вічне життя наше,

Бюприви

а в служенню тобі маємо повну волю: Боро́ни нас, смиренних слуг твоїх від ворожих нападів, щоб ми, упевнившись на твою оборону, не настрашилися ніяких напасників; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Третій Молебень за Благодать.

ГОСПОДИ, Отче наш небесний, Всемогутній і віковічний Боже, що допровадив нас щасливо аж до цього ранку: Боро́ни нас сьогодні твоєю могутньою силою, і не дай нам впасти у який-небудь гріх, або в яку небезпеку, але дай, щоб кожний наш вчинок відбувся за твоїм проводом за твоєю волею, щоб ми завжди творили правду перед лицем твоїм; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тут можна відспівати пісню або гимн. Тоді треба тут відчитати отсі молитви, хіба що береться Єктенію. Молитва за Найяснішого Короля.

ГОСПОДИ, Отче наш небесний, високий і могутній, Царю над царями, Пане над панамие, єдиний Володарю над князями, що з престола твого бачиш усіх жильців землі: З глибини сердець наших благаємо тебе, споглянь прихильно на нашого вселаскавого Володаря, Пана Короля Юрія і обдаруй його благодаттю Святого Духа, щоб він завжди корився твоїй волі й ходив твоїми стежками; дай йому в здоровлю та гаразді довго прожити; додай йому сили, щоб він міг розбити й подужати всіх ворогів своїх, а після цього життя, щоб прий-

Діоприви

шов до вічної радості і щастя в Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Молитва за Королівську Рідню.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, кернице всього добра, смиренно молимо тебе, благослови ласкаву Королеву нашу Марію, Едварда, Князя Валії і всю Королівську Рідню. Сповни їх Духом твоїм Святим, збагати їх ласкою твоєю небесною; наділи їх всяким щастям; і допровадь їх до вічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Молитва за

Головного Губернатора Домінії Канади та за Губернаторів-Поручників на провінціях.

ВСЕМОГУТНІЙ і вселаскавий Господи, благаємо тебе, стань до помочі Головному Губернаторові цеї Домінії і Губернаторові-Поручникові цеї Провінції. Помагай їм, молимо тебе, ходити перед тобою в правді і справедливості і вживати всеї влади на славу твою і на добро нашому народові; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Замісь цих молитов за Найяснішого Короля, Королівську Рідню та Губернаторів і Парлямент, можна читати оцю молитву:

ГОСПОДИ, Всемогутній Боже, що володєш народами землі, смиренно молимо тебе, зглянься ласкаво на нашого Володаря Короля Юрія, щоб він у всьому ходив за твоїм проводом, під захистом твоєї сили. Іще молимо тебе, благослови ласкаву нашу Королеву Марію, Едварда Князя Валії і

Відправа

всю Королівську рідню. Обдаруй мудрістю Головного Губернатора цієї Домінії, його Поручників на Провінціях, Законодавців Імперії і всіх поставлених старшувати над нами, щоб за старанням своїм змогли вони укладати всякі постанови на найліпших і найпевніших основах, щоб мир і щастя, правда та справедливість, віра та побожність установились між нами з рода в рід; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Молитва за Духовників та Людей.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, давче всіх дарів духовних: Зішли на Єпископів і Священиків наших, і на всю Громаду, віддану під їхню опіку, ласку животворчого твого Духа: І щоб вони могли поправді вгодити тобі, зливай на них безнастанні роси благословення. Даруй це, Господи, задля вшановання Заступника й Посередника нашого, Ісуса Христа. *Амінь.*

Тоді можна відчитати котрунебудь з принагідних молитов або Дякування, або яку иншу молитву, одобрену Ординарієм, закінчуючи завжди молитвою Йоана Золотоустого і БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА НАШОГО і т. д.; а перед кожною такою молитвою можна зкрасити ПОМОЛІМСЯ ЗА-

*Молебень або молитва
завсіх людей; її вживається тоді, коли не
береться Єктенії.*

БОЖЕ, Творче і Вседержителю людства, смиренно молимо тебе за всіх людей;

Відправа

щоб любо тобі було показати їм дороги твої і подати спасенну снагу всім народам. Іще молимо тебе за добро Всесвітньої Церкви; щоб провадилась вона й пробувала в добрім Дусі, щоб усі вірні, котрі зовуться Християнами ходили дорогами правди та зберігали віру й обєднання в духові супокєєм та справедливим життєям. Вкінці ж доручаємо твоїй батьківській доброті всіх тих, кого навістило або доторкнуло нещастєя на розумі, на тілі або на майні (особливо ж тих, кому треба наших молитов); щоб любо тобі було потішити їх і розраду дати, якої їм треба, подати їм терпеливість у стражданнєях і щасливий вихід з усіх бід. Заце ж молимося ради Ісуса Христа. Амінь.

Це треба проказати, коли хто бажав, щоб церква помолилась за колось.

Загальне Дякування відправляє сам Священик або разом з людьми.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче вселаскавий, ми слуги твої негідні посилаємо тобі скромні та щирі дякування наші за всю твою доброту і ласку до нас і до всіх людей; особливо ж до тих, що тепер бажать віддати тобі хвалу і подяку за ласку твою, проявлену до них не-давно.

Це треба проказати, коли хто бажав віддати хвалу за вислухання попередніх молитов.

Благословимо тебе за те, що створив еси нас і піклуєшся нами; і за всі твої благодати цього життєя, а над усе, за твою неоцінену любов у відкупленнє світа через Господа нашого Ісуса Христа, за одержані ласки та за надію на вічне життєя.

Відправа

І молимо тебе, дай нам достойно відчути усі твої благодати і від сердець вдячними тобі бути та проявляти славу твою, не тільки устами нашими, а життям нашим; віддаючи себе на служення тобі і ходячи перед тобою в святости та справедливости за все життя наше; у Христі Ісусі Господі нашім, котрому з тобою і Святим Духом нехай буде честь і слава на віки вічні. *Амінь.*

Молитва Святого Йоана Золотоустого.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що тепер дав єси нам ласку в один голос засилати до тебе прохання наші; і обіцяєш, що де двоє або троє зйдуться в Імя твоє, ти вислухаєш молитви їх: Сповни ж тепер бажання й благання слуг твоїх, як найкорисніше для них; подаючи їм у цьому світі знання правди, а в будучім світі життя вічне. *Амінь.*

Тут кінчиться відправа Утрени за цілий рік.

Тут говориться проповідь і збирається від людей жертви, як заведено на місцях.

*

ВІДПРАВА

ВЕЧІРНІ

щодня цілий рік

Перш між зачнеться Вечірня, Священик прочитає голосно один або більше висловів, узятих із Святого Писання, поданих нижіє. Тоді він має проказати Напімнення, але в церквах, де відправилась Утрєня, слова межи УЛЮБЛЕНІ БРАТЯ І СЕСТРИ та МОЛЮ І БЛАГАЮ можна опустити.

Коли ж безбожник навернеться від безбожности своєї, що її коїв, та чинить суд і правду, то він навертає свою душу до життя. *Езек. 18, 27.*

Знаю бо беззаконня мої, і гріх мій все передо мною. *Псал. 51, 3.*

Відверни лице твоє від гріхів моїх і прости всі беззаконня мої. *Псал. 51, 9.*

Жертва Богу — дух сокрушений; серця сокрушеного і смиренного ти не відкидаєш, Боже. *Псал. 51, 17.*

Рзодирайте серця ваші, а не одежу й наверніться до Господа Бога вашого, він бо благий і милосерден, довготерпеливий і много милостивий, та й уболіває над нещастям. *Йоїл 2, 13.*

Відправа

А в Господа Бога нашого милосердя і прощення. Ми бо ворохобились проти нього: і не слухали голосу Господа Бога нашого, щоб жити по його закону, що його дав нам через слуг своїх, пророків. *Даниїл 9, 9. 10.*

Карай же мене, Господи, та не без міри, не в гніві твому, щоб не обернув мене в ніщо. *Єрем. 10, 24; Псал. 6, 1.*

Уставши, піду до батька мого і скажу йому: Отче, согрішив я на небо й перед тобою, і вже не достоїн зватись сином твоїм. *Лука 15, 18. 19.*

І не входи в суд із слугою твоїм, Господи, бо ніхто з живих не оправдався перед тобою. *Псал. 143, 2.*

Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, й нема правди в нас: коли визнаємо гріхи наші, то він вірний і праведний, щоб простив нам гріхи і очистив нас од усякої неправди. *1. йоана 1, 8. 9.*

Господь — у храму своєму святому; нехай вся земля мовчить перед ним. *Аввак. 2, 20.*

Поклоніться Господеві в пишній святині його, сповнісь страхом перед ним, уся земле. *Псал. 96, 9.*

Шукайте Господа, докіль можна знайти його, кличте його, коли до вас близько: нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої, та нехай обернеться до Господа, а він помилує його: й до Бога нашого, бо він на ласку пребагатий. *Ісаїя 55, 6. 7.*

Так бо говорить високий, величний, вічно живущий, Святий на Імя: Я живу на висотах і в святині та й з тими, в кого дух сокрушен. *Ісаїя 57, 15.*

Відправа

Вислови, котрих можна вживати перед одним або й більше з попередніх висловів.

ПРИХІД. Покайтесь; наближилось бо царство небесне. *Матт. 3, 2.*

РІЗДВО. Не бійтесь, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям, бо народивсь вам сьогодні Спас, що єсть Христос Господь, у городі Давидовому. *Лука 2, 10. 11.*

ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ. Всі ми блукали, як вівці, кожен ходив своєю дорогою, провини ж усіх нас поклав Господь на його одного. *Ісаїя 53, 6.*

ВЕЛИКДЕНЬ. Встав Господь справді. *Лука 24, 34.*

Богу ж дяка, що дав нам побіду через Господа нашого Ісуса Христа. *1. Коринт. 15, 57.*

ВОЗНЕСІННЯ. Маючи ж Архиерея великого, що пройшов небеса, Ісуса, Сина Божого, приступаймо ж із вірою до престола благодати, щоб прийняти милость і знайти благодать на поміч завчасу до *Жидів 4, 14. 16.*

СВЯТА НЕДІЛЯ. І буде останнього дня, говорить Господь, виллю я Духа мого на всяке тіло. *Діяння 2, 17.*

І приймете силу, як зійде Святий Дух на вас, і будете мені свідками в Єрусалимі й у всій Юдеї і Самарії, і до краю землі. *Діяння 1, 8.*

УЛЮБЛЕНІ братя і сестри, — Святе Письмо в багатьох місцях домагається від нас, щоб ми признались і висповідались з усяких наших гріхів і немочів і, щоб ми не

Відправа

обменшували та не закривали їх перед лицем Всемогутнього Бога, нашого небесного Отця; а щоб сповідались від щирого, смиренного, покаянного і слухняного серця; з бажанням дістати прощення з безконечної доброти й милосердя його. І, хочай ми кожного часу в покорі повинні визнавати гріхи свої перед Богом, однак ще більше повинні ми робити це тоді, коли зберемося в громаду, щоб віддати йому подяку за превеликі добродійства, що ми одержали з рук його; щоби скласти йому предостойну хвалу, щоб послухати Святого Слова його та просити від нього того, чого нам необхідне й доконечне треба для нашого тіла й нашої душі. Тим то молю і благаю всіх вас, що тут зібрались, вдаймося разом щирим серцем і смиреними голосами до престола небесної благодати, промовляючи за мною:

Уся громада, за проводом Священника, промовляє Загальну Сповідь.

ВСЕМОГУТНІЙ і вселаскавий Отче, ми заблудилися, і покинувши твої стежки, пішли манівцями, як пропаша отара. Багато разів ходили ми за вказівками й хотіннями власних наших сердець. Ми зневажили святі заповіді твої і занедбали діла, котрі повинні були зробити; і нема в нас сили; але ти, Господи, май милосердя над нами, негідними злочинцями. Божалься, Господи над тими, що каються в провинах своїх. Напути тих, що покаялись, задля обітниць твоїх, проголошених усім народам у Христі Ісусі Господі нашім. Дай же, вселаскавий Отче, задля заслуг його, щоб ми від тепер

Відправи

змогли жити побожним, справедливим і тверезим життям на славу святому Імені твому. *Амінь.*

Відпущення або Прощення гріхів проголошує сам Священик, стоячи: всі люде приклоняють коліна.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче Господа нашого Ісуса Христа, що не бажаєш смерти грішника, а волиш, щоб він відвернувся від своїх немочів і жив; і дав еси власть і заповідь слугам твоїм проголошувати і звіщати Розгрішення і Відпущення гріхів людам твоїм. Ти прощаєш і милуєш кожного, хто від серця кається і непохитно вірує в Євангелію твою святу. Тимто благаємо тебе, щоб дав нам щире каяття і Духа твого Святого, щоб ми чинили угодні тобі діла, і щоб від тепер уся наше життя проводили ми в чистоті та святости; і щоб остаточно змогли ми ввійти у вічну радість твою, у Христі Ісусі Господі нашім.

Люде відповідають тут і при кінці кожної молитви

Амінь.

Тоді Священик, приклонивши коліна, голосно говорить Молитву Господню: люде також, приклонивши коліна, повторюють голосно за ним, тепер і завжди, коли говориться Молитву Господню підчас богослуження.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьо-

Відправа

годні, і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. Амінь.

Тоді також промовляє,
Відкрий, Господи, уста наші.

ВІДПОВІДЬ. А уста наші покажуть хвалу твою.

СВЯЩЕНИК. Прийди, Боже, спасти нас.

ВІДПОВІДЬ. Прийди, Господи, допомогти нам.

Тоді усі встають, а Священик говорить,
Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

ВІДПОВІДЬ. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

СВЯЩЕНИК. Прослайте Господа.

ВІДПОВІДЬ. Нехай славиться Імя Господнє.

Тоді читають або співають Псалми за вказаним ладом. А дальше Наука із Старого Завіту, як приписано. Після цього ж Величання (або Спів Благословенної Діви Марії), як нижче.

ВЕЛИЧАННЯ.

Св. Лука 1.

ВЕЛИЧАЄ душа моя Господа: і зрадів дух мій у Бозі Спасі моїм.

Що зглянувся на смирення слуги своєї.
Ось бо від нині блаженною зватимуть мене всі роди.

Бо могучий звеличив мене: і святе Імя його.

Відправа

І милость його з роду в рід на тих, що мають страх Божий.

Показав силу рукою своєю: розсипав гордих у думках серцець їх.

Поскидав з престолів могучих і підняв угору смиренних.

Голодних наситив добром, а багатих відослав у порожні.

Прийняв Ізраїля, слугу свого, на спогад милости своєї: як обіцяв праотцям нашим, Авраамові й насінню його навіки.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Або оцю Псальму, як не буде це на дев'ятого дня в місяці, коли читається її між іншими Псальмами:

ЗАСПІВАЙТЕ ГОСПОДЕВІ.

Псальма 98.

ЗАСПІВАЙТЕ Господеві пісню нову: він бо сотворив чудеса.

Правиця його і святе рамя його дали побіду йому.

Господь об'явив спасення своє: перед очима народів відкрив справедливість свою.

Згадав про милість свою і про свою вірність для дому Ізраїля: всі кінці землі побачили спасення Бога нашого.

В радости заспівайте Господеві, всі краї: у захваті пісні похвальні заспівайте.

Принесіть похвальні пісні Господеві при гусях, приспівуючи при гусях голосами.

Трубами кованими й голосом рога засурміть перед царем Господом.

Відправа

Нехай заграє море і повня його, круг землі і що живе на ній.

Нехай ріки плещуть, гори разом торжествують перед Господом: бо він приходить судити землю.

Він судитиме світ по справедливості: а людей, по правоті.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Тоді читати Науку з Нового Завіту, як призначено. Після цього ж, НИНІ ВІДПУСКАЄШ (Пісню Симеона) як нижче,

НИНІ ВІДПУСКАЄШ.

Св. Луки 2, 29.

НИНІ відпускаєш слугу твого, Владико, по слову твому, з упокоєм.

Бо виділи очі мої: спасення твоє,

Що приготував еси: перед лицем всіх людей;

Світло на одкриття поганам: і на славу народа твого Ізраїля.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Або оцю Псальму: хіба що припаде на дванацятого дня в місяці.

НЕХАЙ МИЛУЄ НАС БОГ.

Псальма 67.

Нехай милує нас Бог і благословить; нехай засвітить лице його над нами, і змилосердиться над нами.

Відправа

Щоб пізнали на землі дорогу твою: між усіма народами спасення твоє.

Нехай славлять народи тебе, Боже: нехай прославлять тебе всі народи.

Тоді земля примножить урожаї: а Бог, наш Бог, благословитиме нас.

Бог буде благословляти нас: і вся земля від краю до краю буде боятися його.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Тоді треба промовити або від співавати Апостольське ВІРУЮ, Священик і люде стоячи:

ВІРУЮ в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба і землі: І в Ісуса Христа однорідного Сина його Господа нашого, Котрий почався від Святого Духа, Народився від Діви Марії, Страждав за Понтія Пилата, Був розп'ятий, умер, і був похований; Зійшов до пекла; Третього дня воскрес із мертвих; Вознісся на небо, І сидить праворуч в Бога Отця Всемогутнього; І звідти прийде судити живих і мертвих.

Вірую в Святого Духа; В Святу Соборну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення гріхів, Воскресення мертвих, і життя вічне. Амінь.

Затягте, що слова в Символі Віри ЗІЙШОВ ДО ПЕКЛА як слова того самого значіння, що ВСТУПИВ ДО ТОГО МІСЦЯ, ДЕ ПОМЕРШІ ДУШІ. А після ВІРУЮ наступають оці мо-

Відправа

литви; всі люде, приклонивши коліна в побожності. Священик перше проголошує,

Господь з вами.

ВІДПОВІДЬ. І з духом твоїм.

СВЯЩЕНИК. Помолімся.

Господи помилуй нас.

Христе, помилуй нас.

Господи помилуй нас.

Тоді священик, клир і люде голосно проказують Молитву Господню.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насушний дай нам сьогодні, і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. Амінь.

Тоді священик, стоячи, промовляє,

Прояви, Господи, милість твою на нас.

ВІДПОВІДЬ. І даруй нам спасення твоє.

СВЯЩЕНИК. Спаси Короля, Господи.

ВІДПОВІДЬ. І вислухай нас ласкаво, коли кличемо до тебе.

СВЯЩЕНИК. Зодягни священиків твоїх в правду.

ВІДПОВІДЬ. І звесели вибраних людей твоїх.

СВЯЩЕНИК. Спаси людей твоїх, Господи.

ВІДПОВІДЬ. І благослови насліддя твоє.

Відправа

СВЯЩЕНИК. В часі нашім мир подай, Господи.

ВІДПОВІДЬ. Бо нема нікого, хто б борюся за нас, окрім тебе єдиного, Господи.

СВЯЩЕНИК. Боже, очисти серця наші.

ВІДПОВІДЬ. І не відніми від нас твого Святого Духа.

Тоді наступають три Молебні: Перший на той же день, Другий за Мир; Третій за Поміч у всякім нещастю, як низче подано: а з цих два останні Молебні треба відправляти без зміни щодня на Вечірні; всі на колінах.

Другий Молебен на Вечірні.

БОЖЕ, що від тебе походять всі добрі бажання, всі добрі ради і всі справедливі діла: Дай слугам твоїм упокій, котрого світ не може дати; щоб серця наші прихилилися до послуху заповідям твоїм, та щоб ми, тобою заступлені від жаху перед ворогами нашими пережили наш час у відпочинку та супокою; через заслуги Христа Ісуса Спаса нашого. *Амінь.*

Третій Молебен за Поміч у всякім нещастю.

Засвіти в темряві нашій, молимо тебе, Господи, і з превеликого милосердя твого борони нас від усякого нещастя й небезпеки цієї ночі; задля любови твого Сина, а нашого Спаса Ісуса Христа. *Амінь.*

Тут можна проспівати Пісню або Гимн.

А слідуєчі молитви відчитувати тоді, як не береться Єктенії.

Відправа

Молитва за

ЙОГО КОРОЛІВСЬКЕ ВЕЛИЧЕСТВО.

ГОСПОДИ, Отче наш небесний, високий і могутній, Царю над царями, Пане над панами, єдиний Володарю над Князями, що з престола твого бачиш усіх жимців землі: З глибини сердець наших благаємо тебе, зглянься прихильно на нашого вселаскавого Володаря, Пана Короля Юрія і обдаруй його благодаттю Святого Духа, щоб він завжди корився твоїй волі і ходив твоїми стежками; обдаруй його багатством небесних дарів; дай йому в здоровлю та гаразді довго прожити; додай йому сили, щоб він міг розбити й подужати всіх ворогів своїх, а після цього життя, щоб прийшов до вічної радості і щастя; в Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Молитва за Королівську Рідню.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, кернице всього добра, смиренно молимо тебе, благослови ласкаву Королеву нашу Марію, Едварда, Князя Валії і всю Королівську Рідню. Сповни їх Духом твоїм Святим, збогати їх ласкою твоєю небесною; наділи їх усяким щастям; і допровадь їх до вічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Молитва за

Головного Губернатора Домінії Канади та за Губернаторів-Поручників на Провінціях.

ВСЕМОГУТНІЙ і вселаскавий Господи, благаємо тебе стань до помочі Головному Губернаторові цеї Домінії і Губернаторові-

Відправа

Поручникові цієї Провінції; Помагай їм, молимо тебе, ходити в правді і справедливості і вживати своєї влади на славу твою і на добро громаді; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

*Замість цих молитов за
Найяснішого Короля, Королівську Рідню,
Губернаторів та Парлямент, можна
відчитати слідуєчу молитву.*

ГОСПОДИ, Всемогутній Боже, що володієш народами землі, смиренно молимо тебе, зглянься ласкаво на нашого Володаря Короля Юрія, щоб він у всьому ходив за твоїм проводом, під захистом твоєї сили. Ще молимо тебе, благослови ласкаву нашу Королеву Марію, Едварда Князя Валії і всю Королівську Рідню. Обдаруй мудрістю Головного Губернатора цієї Домінії, його Поручників на Провінціях, Законодавців Імперії і всіх поставлених старшувати над нами, щоб за старанням своїм змогли вони укладати всякі постанови на найліпших і найпевніших основах, щоб мир і щастя, правда та справедливість, віра та побожність установились між нами з рода в рід; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Молитва за духовників та людей.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковичний Боже, давче всіх дарів духовних: зішли на Епископів і Священиків наших, і на всю Громаду, віддану під їхню опіку, ласку живоворчого твогого Духа: І щоб вони могли поправді вгодити тобі, зливай на них безнастанні роси благословення. Даруй це,

Відправа

Господи, задля вшановання Заступника й Посередника нашого Ісуса Христа. Амінь.

Тоді можна відчитати котру-небудь із принагідних молитов або Дякування, або яку иншу молитву, одобрену Ординарієм, закінчуючи завжди молитвою Йоана Золотоустого і БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА; а перед кожною такою молитвою можна сказати ПОМОЛІМСЯ ЗА —.

Молебень або молитва за всяку людську потребу; її вжи вається тоді, коли не береться Єктенії.

БОЖЕ, Творче і Вседержителю людства, смиренно молимо тебе за всяку людську потребу; щоб любо тобі було обявити їм дороги твої і подати спасенну снагу всім народам. Іще молимо тебе за добро Всесвітньої Церкви; щоб провадилась вона й пробува в добрім Дусі, щоб усі вірні, котрі зовуться Христіянами, ходили дорогами правди та зберігали віру й обеднання в духові супокоем та справедливим життям. Вкінці ж доручаємо твоїй батьківській доброті всіх тих, кого навістило або доторкнуло нещастя на розумі, на тілі або на майні (зосібна ж тих, за кого молитви наші шлються до тебе); щоб любо тобі було потішити їх і розраду дати, кяої їм треба, подати їм терпеливість у стражданнях і щасливий вихід з усіх бід. За це ж молимося ради Ісуса Христа. Амінь.

Це треба проказати, коли хто бажає, щоб церква молилась за когось.

Відправа

Загальне Дякування відправляє сам Священик або разом з людьми.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче вселаскавий, ми слуги твої негідні посилаємо тобі скромні та щирі дякування наші за всю твою доброту і ласку до нас і до всіх людей; особливо ж до тих, що тепер бажать віддати тобі хвалу і подяку за ласку твою, проявлену до них недавно.

Це треба проказати, коли хто бажає віддати хвалу за вислухання попередніх молитов.

Благословимо тебе за те, що створив еси нас і піклуєшся нами; і за всі твої благодати цього життя, а над усе, за твою неоцінену любов у відкупленню світа через Господа нашого Ісуса Христа, за одержані ласки та за надію на вічне життя.

І молимо тебе, дай нам відчутти достойно усі твої благодати і від сердець вдячними тобі бути та проявляти славу твою, не тільки устами нашими, а життям нашим; віддаючи себе на служення тобі і ходячи перед тобою в святости та справедливости за все життя наше; у Христі Ісусі Господі нашім, котрому з тобою і Святим Духом нехай буде честь і слава на віки вічні.
Амінь.

Молитва Святого Йоана Золотоустого.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що тепер дав еси нам ласку в один голос засилати до тебе прохання наші; і обіцяєш, що де двоє або троє зійдуться в Імя твоє, ти вислухаєш молитви їх: Сповни ж тепер бажання й благання слуг твоїх, як найкористніше для

Відправа

них; подаючи їм у цьому світі знання правди, а в будучім світі життя вічне.
Амінь.

2. Посл. Коринтянам 13.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Божа, і причастя Святого Духа з усіма вами. *Амінь.*

Тут кінчиться Відправа Вечірні за цілий рік.

Тут можна сказати проповідь і зібрати від людей жертви згідно з місцевим звичаєм.

*

ВИЗНАННЯ ВІРИ СВЯТОГО АТАНАСІЯ

(звичайно зване)

*Це Визнання Віри можначитати або спі-
вати замість Апостольського ВІРУЮ
на УТРЕНІ котрого-будь дня в році.
Священик і люде, стоячи, висказують
це Визнання Христіянської віри, зване
Визнанням св. Атанасія.*

ХТО ЛИШ БАЖАЄ.

Хтогільки бажає спастись: перш усього
має міцно держатись Соборної Віри.

Котрої-то Віри, як людина не держить
в цілості і в чистоті: без сумніву погибне
навіки.

ТЕПЕР же СОБОРНА ВІРА є оця: щоб
ми поклонялися одному Богові у Тройці, а
Тройці в Одноті;

Не мішаючи Осіб: ані розділюючи Істоти
(Субстанції).

Бо єсть одна Особа Отець, инша Син,
инша Дух Святий;

Але Божество Отця, і Сина, і Святого
Духа совокупне одно: рівної слави, у
маєстаті спільно-вічне.

Який Отець, такий Син: і такий Дух
Святий;

Визнання віри святого атанасія

Отець несотворений, Син несотворений:
Дух Святий несотворений;

Отець безконечний, Син безконечний:
Дух Святий безконечний;

Отець вічний, Син вічний: Дух Святий
вічний;

Однак нема трьох вічних: а один вічний;

А також нема трьох несотворених, ані
трьох безконечних: а один безконечний, і
один несотворений.

Рівно ж так Отець всемогутній, Син все-
могутній: Святий Дух всемогутній;

Однак нема трьох всемогутній: а один
всемогутній.

Так Отець Бог, Син Бог: Дух Святий Бог.

Однак нема трьох Богів: а один Бог.

Так Отець Господь, Син Господь: Дух
Святий Господь;

Однак нема трьох Господів: а один
Господь.

Бо хоч ми немов примушені християнсь-
ким переконанням: визнавати кожду Особу
зокрема як Бога і Господа;

То Соборна Церква наказує нам: говорити
про трьох Богів або трьох Господів.

Отця ніхто не зробив: ані не сотворив,
ані не почав.

Син від Отця самий: не зроблений, не
сотворений, а початий.

Дух Святий від Отця і Сина: не зробле-
ний, не сотворений, а виходячий.

Через те один Отець, не три Отці; один
Син, не три Сини: один Дух Святий, не три
Святі Духи.

І в цій Трійці нема першого, ані послід-
ного: нема більшого, ані меншого;

Визнання віри святого атанасія

А всі три Особі спільно-вічні: і спільно-рівні:

Так, що в кожній разі, як уже сказано: Трійці треба поклонятися в Одноті, а Одноті в Трійці.

Отже, хто хоче бути спасеним: нехай так думає про Трійцю.

ДАЛЬШЕ для вічного спасення треба іще: щоб він твердо вірував у Втілення Гопода нашого Ісуса Христа.

Тепер же правдива Віра єсть тоді, як ми віруєм і визнаємо: що Господь наш Ісус Христос, Син Божий, єсть Богом і Людиною.

Він Бог з Істоти (Субстанції) Отця, початий споконвіку; і єсть чоловіком з Істоти своєї Матері, народжений на світ;

Досконалий Бог: досконалий Чоловік з розумною душею живучий в людському тілі;

Рівний Отцеві що до свого Божества: менший від Отця що до свого Чоловіцтва.

Котрий, хочай єсть Богом і Чоловіком: однак єсть, не два, але один Христос;

Один же він не задля переміни Божества в тіло: але задля взяття Чоловіцтва в Бога;

У всьому разом один: не задля злиття до купи Істоти (Субстанції), але задля одности Особи.

Бо як розумна душа й тіло — одна людина: так Бог і Чоловік — один Христос;

Котрий терпів за наше спасіння: зійшов до пекла, і знов воскрес із мертвих;

Вознісся на небо, сів праворуч в Отця: і звідти прийде судити живих і мертвих.

Визнання віри святого атанасія

З його приходом усі люде мають воскреснути з тілами: і здати справоздання зі своїх власних діл.

І ті, що робили добро, увійдуть до вічного життя: ті ж, що коїли лихо, у вічний вогонь.

ЦЕ єсть Соборна Віра: котрої людина, як не держиться в цілості і в чистоті, не може бути спасенна.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові; Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Щоб позбутися вагань, і не ввести несупокою через уживання Символа Віри, звичайно званого Символом Віри Св. Атанасія, заявляється врочисто:

1. *Що* Визнання Християнської Віри, звичайно зване Символом Віри Св. Атанасія, нічого не додає до Віри, когра міститься в Святім Писанню, але перестерігає проти заблуджень, що час-від-часу піднімалися в Христовій Церкві.

2. *Що*, як Святе Письмо в богатьох місцях напевне обіцяє життя тим, що вірують, і заявляє погибіль тим, що не вірують, так же й Церква, у цім Визнанню, заявляє потребу всім, хто бажає пробувати в спасеннім стані, щоб міцно держались Соборної Віри, а страшну погибіль, за відкинення її. Через те перестороги, подані в цьому Визнанню Віри, треба розуміти не инакше, як перестороги, із Святого Письма; бо маємо прийняти Божі погрози на рівні, як признаємо його обітування в такім змислі, як

Єктенія

вони загально представляються в Святих Писаннях. А ще й те, що Церква не проголошує тут засуду на жадну людину або людей, один бо Бог Судда про всіх.

ЄКТЕНІЯ.

Загальне Благання, котре читається або відправляється в неділі, середі й п'ятниці, і протагом трьох днів перед Вознесенням, та в інші дні, коли прикаже Ординарієт, після третього Молєбня на Утрєні й на Вечірні; або перед подаванням Святої Причастії; або як осібне богослуження; однак треба вживати її бодай раз на місяць у неділю.

Коли вживати Єктенії як осібної відправи, Священик може, як сам уважає, з виїмком воєнних часів, опустити все те, що наступає після Молитви Господньої, окрім молитви Святого Йоана Золотоустого і **БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА** і т. д.

Боже, Отче небесний: помилуй нас нужденних грішників.

Боже, Отче небесний: помилуй нас нужденних грішників.

Боже Сину, Відкупителю світа: помилуй нас нужденних грішників.

Боже Сину, Відкупителю світа: помилуй нас нужденних грішників.

Боже Святий Душе, ісходячий від Отця і Сина: помилуй нас нужденних грішників.

Боже Святий Душе, ісходячий від Отця і Сина: помилуй нас нужденних грішників.

Єктенія

Свята, благословенна і преславна Трійце, в трьох лицях єдиний Боже: помилуй нас нужденних грішників.

Свята, благословенна і преславна Трійце, в трьох лицях єдиний Боже: помилуй нас нужденних грішників.

Не згадай, Господи, злочинів наших, ані злочинів прабатьків наших; і не палай пімстою за наші гріхи: пощади нас, Господи добрий, пощади людей твоїх, котрих викупив еси найдорозшою кровю твоєю, і не прогнівайся на нас ніколи.

Пощади нас, Господи ласкавий.

Від усякого лиха й нещастя; від гріху, діявольських хитрощів та нападів; від гніву твого, і від вічної погібелі,

Борони нас, Господи ласкавий.

Від усякої сліпоти серця, від гордощів, пустої слави, й лицемірства; від зависти, ненависти та злоби й усякої нещирости,

Борони нас, Господи ласкавий.

Від перелюбу і від усякого иншого гріху смертельного й від усяких цього-світних, тілесних та діявольських хитрощів,

Борони нас, Господи ласкавий.

Від грому і тучі; від пожежі та повені; від пошесті, зарази та голоду; від війни та вбивства й від наглої смерти,

Борони нас, Господи ласкавий.

Від усякої зради, тайного заговору й повстання; від усякої обманчивої науки, ереси й розпаду; від закаменілого серця та від погорди до твого Слова й Закону,

Борони нас, Господи ласкавий.

Єктенія

Ради Втілення твого святого; ради Різдва твого святого та Обрізання; ради твого Хрещення, Посту та Спокуси,

Борони нас, Господи ласкавий.

Ради твоїх Судорогів і кривавого Поту; ради Хреста твого і Страждань; ради прецінної смерти твоєї і погребення; ради пресвітлого твого Воскресення й Вознесення; і задля Приходу Святого Духа,

Борони нас, Господи ласкавий.

По-всяк-час у бідах наших; по-всяк-час в гаразді нашім; в годині смерти і в день суду,

Борони нас, Господи ласкавий.

Ми грішники тебе просим, вислухай нас, Господи Боже: і зволь володіти й управляти Соборною Церквою твоєю по правді,

Просимо тебе, Господи, ласкавий вислухай нас.

Зволь вдержати і зміцнити в правдивому поклоненню, в справедливості та святості життя, слугу твого Юрія, найяснішого Короля і Володаря нашого,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Зволь керувати серцем його у вірі твоїй, боязни й любови, та щоб він завжди покладався на тебе і завжди шукав твоєї чести та слави,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Єктенія

Зволь бути захитником й опікуном його, подаючи йому перемогу над усіма ворогами його,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Зволь благословити й захищати пресвітлу Королеву нашу Марію, Едварда Князя Валії і цілу Королівську Рідню,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Зволь просвітити всіх Єпископів, Священників і Діяконів правдивою премудрістю та розумінням твого Слова; щоб вони проповідями своїми й життям удовідняли правдивість Слова,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Зволь вислати робітників на жниво твоє; щоб вони проголосили животворчу твою науку всім народам; і прискорили прихід царства твого,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Зволь наділити Головного Губернатора цієї Домінії і його Поручника-Губернатора цієї Провінції, премудрістю та розумінням,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Благослови ласкаво Парляменти Імперії і керуй їхніми нарадами на славу Імені твого і на добро народові твому,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Єктенія

Благослови і спомагай Суди, подаючи їм ласку творити справедливість і проявляти правду,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Посилай благословення й поміч Королівським силам на морі, на суші і в повітрі і захищай їх у всіх небезпеках і невдачах,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Благослови і спомагай усіх тих, що служать людству наукою, трудами й купецтвом,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Благослови і спомагай всі народи твої,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Обдаруй народи твої ласкою обеднання, мира і згоди,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Даруй нам серце любови і страх перед тобою, щоб ми дбайливо жили після заповідей твоїх,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Примножи ласки твоєї всім народам, щоб слухали Слова твого в смиренню і приймали його з захопленням та приносили овочі від Духа,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Єктенія

Приведи до пізнання правди усіх тих, що заблудили й завелись,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Зміцняй тих, що стоять; а дай розраду та поміч слабодухам; підніми тих, що попадали; вкінці ж повали Сатану нам під ноги,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Заступи, порятуй і потіш усіх тих, що в небезпеці, в потребі і в гризотах,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Будь до помочі всім о подорожним на суші і плаваючим на водах, усім породіллям, усім хорим і діточкам; зжалься над усіма невільниками й плінниками,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Стань до помочі й до порятунку всім сиріткам і вдовицям і всім нещасливим та поневоленим людьям,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Змилуйся над усіма людьми,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Прости ворогам, гонителям і клеветникам нашим, і наверни серця їх,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Єктенія

Подай і збережи для нашого хісна обильні врожаї землі, щоби в свій час могли ми пожиткувати їх,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Дай нам щире каяття; прости всі гріхи наші, недбайливість і нетямучість, і обдаруй нас благодаттю Святого Духа, щоби ми направили життя наше до вимог святого Слова твого,

Просимо тебе, Господи ласкавий, вислухай нас.

Сину Божий, молимо тебе, вислухай нас.

Сину Божий, молимо тебе, вислухай нас.

Агнче Божий: що забираєш гріхи світа;

Даруй нам упокій твій.

Агнче Божий, що забираєш гріхи світа;

Змилуйся над нами.

Христе, вислухай нас.

Христе, вислухай нас.

Господи, помилуй нас.

Господи, змилуйся над нами.

Христе, помилуй нас.

Христе, змилуйся над нами.

Господи, помилуй нас.

Господи, змилуйся над нами.

Тоді священник, а за ним люде говорять

Молитву Господню.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас;

Єктенія

і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. Амінь.

СВЯЩЕНИК. Господи, не суди нас по гріхах наших.

ВІДПОВІДЬ. І не плати нам по несправедливостях наших.

Помолімся.

БОЖЕ, Отче милосердний, що не відкидаєш сокрушеного і смиреного серця і не бажаєш, щоб боліло воно: Помагай нам ласкаво в молитвах наших, як до тебе їх шлемо у всіляких клопотах і нещастях наших, що нам долягають; і вислухай нас ласкаво та оберни в ніщо усі ті лиха, котрі диявол і люде в хитрощахта підлоті своїй приготовляють для нас; нехай твоє провидіння і доброта твоя розжене їх; щоб нам, слугам твоїм, не зазнати ушкодження від жадного гонення, а завжди віддавати подяку тобі у святій Церкві твоїй; У Христі Ісусі Господі нашим.

Устань, Господи, помози нам, і визволь нас задля Імени твого.

Боже, ми чули ушима нашими, і праотці наші розказали нам про великі діла твої, що творив еси за їхніх часів, і за давних часів перед ними.

Устань, Господи, помози нам, і визволь нас задля Імени твого.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
ВІДПОВІДЬ. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Єктенія

Від ворогів наших борони нас, Христе.

Зглянься ласкаво на немочі наші.

Поглянь і зжалься над болями сердець наших.

З милосердя твого відпусти гріхи людей твоїх.

З ласки твоєї вислухай прихильно молитви наші.

Сину Давидів, помилуй нас.

Тепер, і завжди вислухай нас, Христе.

Вселаскаво вислухай нас, Христе; вселаскаво вислухай нас, Господи Христе.

СВЯЩЕНИК. Прояви ласку твою над нами, Господи;

ВІДПОВІДЬ. *Яко ж ми покладаємся на тебе.*

Помолімся.

Смиренно просимо тебе, Отче, зглянься ласкаво на немочі наші; і задля преславного Імени твого відверни від нас усі ті біди, на котрі ми як найсправедливіше собі заслужили; і дай нам спромогу покладатись на твоє милосердя у всіх наших клопотах з повним довіррям, і завжди служити тобі в святости і чистоті життя, на честь і славу тобі; у єдинім Посереднику і Заступнику Ісусі Христі Господі нашим. *Амінь.*

Загальне Дякування, вживається після волі священика.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче вселаскавий, ми слуги твої негідні посилаємо тобі скромні та щирі дякування наші за всю

Єктенія

твою доброту й ласку до нас і до всіх людей; особливо ж до тих, що тепер бажать віддати тобі хвалу й подякувати за ласку твою, проявлену до них не давно.

Це треба проказати, коли хто бажає віддати хвалу за вислужання попередніх молитов.

Благословимо тебе за те, що створив еси нас і піклуєшся нами; і за всі твої благодати цього життя, а над усе, за твою не оцінену любов у відкупленню світа через Господа нашого Ісуса Христа за одержані ласки та за надію на вічне життя.

І молимо тебе, дай нам відчутти достойно усі твої благодати і від сердець вдячними тобі бути та проявляти славу твою, не тільки устами нашими, а й життям нашим; віддаючи себе на служення тобі і ходячи перед тобою в святости та справедливости за все наше життя; у Христі Ісусі Господі нашім, котрому з тобою і Святим Духом нехай буде честь і слава на віки вічні. *Амінь.*

Молитва Св. Йоана Золотоустого.

Всемогутній Боже, що тепер дав еси нам ласку в один голос засилати до тебе прохання наші; і обіцяєш, що де двоє або троє зійдуться в Імя твоє, ти вислухаєш молитви їх: Сповни ж тепер бажання й благання слуг твоїх, як найкорисніше для них; подаючи їм у цьому світі знання правди, а в будучім світі життя вічне. Амінь.

2. Посл. Коринт. 13.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога, і причастя Святого Духа з усіма вами. *Амінь.*

Тут кінчиться Єктенія.

МОЛИТВИ І ДЯКУВАННЯ на різні врочистости і треби.

МОЛИТВИ, що їх уживається на Утрені або на Вечірні після молитви за Духовників і за Людей, або в Єктенії після молитви СМиренно просимо тебе.

ДЯКУВАННЯ. Треба відправляти перед ЗАГАЛЬНИМ ДЯКУВАННЯМ.

МОЛИТВА.

Новий Рік.

БЕЗСМЕРТНИЙ Господи Боже, що пробуєш у вічності, і нас слуг твоїх негідних, допровадив еси до початку іще одного року: З цілого серця нашого молимо тебе, прости нам минулі наші провини і вселаскаво пробувай з нами по всі дні життя нашого; бережи й керуй нами у всіх пробах і спокусах наших, щоб змогли ми зростали в благодати твоїй, як зростаємо в літах наших, а вкінці змогли з радістю скінчити біг життя нашого; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

За Обеднання.

Молитви і дякування

БОЖЕ, Отче Господа нашого Ісуса Христа, єдиного Спаси нашого, Князя Впокою: Ласкою твоєю дай нам серцем відчути ті великі небезпеки, в котрих ми пробуваєм через нещасливі розколи наші. Визволь нас від ненависти та упереджень, і від усього того, що моглоб стати заборолом до побожного Обеднання та згоди: щоб, як тільки одно Тіло, один Дух, єдина надія нашого покликання, один Господь, єдина віра, єдине хрещення, один Бог і Отець усіх нас; так, щоб від-тепер усі ми стались одного серця, однодушне злучені в одно святе Обеднання правди, впокою, віри й любови та змогли єдиним умом і єдиними устами славити тебе; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Або, ось ця

ГОСПОДИ Ісусе Христе, що сказав еси Апостолам твоїм, мир оставляю вам, мій мир даю вам: Не зважай на гріхи наші, а на віру Церкви твоєї, і даруй їй той мир і Обеднання, що угодні волі твоїй; ти бо живий і царствующий Бог по віки вічні. *Амінь.*

За Мисії.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що через Сина твого Ісуса Христа дав еси заповідь Апостолам ійти по всьому світу, і проповідувати Євангелію всім народам: Даруй нам, котрих покликав еси до твоєї Церкви, волю на готовість повинуватися Слову твому і сповни нас горячим бажанням проголосити й показати світові дороги твої на землі, твою спасаючу силу між усіма на-

Молитви і дякування

родами. Зжалься над поганями, що не пізнали іще тебе і на тих богатях, що бродять по світу, як вівці без пастиря. Підійми, молимо тебе, щирих і вірних мужів, щоб пошукали й познаходили розсипаних і загублених твоїх овечок, і за твоєю підмогою привели їх до твоєї отари, щоби й ті навіки спаслись; через того ж самого Сина твого, що живе і царствує з тобою і Святим Духом, Єдиного Бога, по віки вічні. *Амінь.*

Або, ось цю

БОЖЕ, що з одної крові сотворив еси всіх людей, щоб вони проживали на лиці всеї землі, і післав еси благословенного Сина твого проголосити впокій для близьких і далеких: Дай, щоб усі народи шукали та знайшли тебе. Приведи їх до твоєї отари та прилучи поган до насліддя твого. Іще молимо тебе, доповни число вибраних твоїх скоро та прискори царство твоє; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

За Місіонарів у нашім краю.

МИЛОСЕРДНИЙ Боже, що вислав еси Апостолів, Благовісників, Пастирів та учителів проповідувати Євангелію всім народам, і розширити Церкву твою: Наділи небесною ласкою твоєю Єпископів і Священиків наших, що працюють тепер на місійних нивах у нашім власнім краю, щоб вони щиро проповідували Слово твоє й завідували тайнами твоїми, та щоб увінчали церкву твою славою на землі; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

За Місіонарів у далеких краях.

Молитви і дякування

БОЖЕ, що бажаєш, аби всі народи спаслись і прийшли до пізнання правди: Молимо тебе, увінчай успіхами наших братів, що трудяться в далеких краях (*особливо ж тих, за кого наші молитви шлються*). Збережи їх від усякого нещастя на суші й на морі; стань їм розрадником у скуці і в важкій годині; дай їм благодать статися вірними свідками твоїми; і сновни їх палким закопленням і любовю, щоб змогли багатьох повернути до пізнання правди, вкінці ж обдаруй їх вінцем слави; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

За тих, що мають статися повними членами церкви.

БОЖЕ, що наукою Сина твого Ісуса Христа приготував еси учеників для приходу Утішителя Духа: Приготуй, молимо тебе, серця й уми слуг твоїх, що тепер при полагаючю рук прагнуть сповнитися дарами Святого Духа, хай вони, приступивши ближше з каяттям і вірою в серцях своїх, сповняться силою божеської приявности твоєї; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що без тебе ніщо не сильне, ніщо не святе: У смиренню нашім поручаємо тобі тих, що бажають зараз перед Церквою твоєю відновити врочисті приречення, дані при Хрещенню, і дожидають небесної благодати від положення рук. Схорони їх від цьогосвітних тілесних і диявольських спокус і даруй їм благодать жертвувати себе в цілости тобі, тілом,

Молитви і дякування

душею і духом; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

На пістні тижні, повторяти треба щодня, за тих, що мають прийняти Рукоположення в Священничий Стан.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче наш небесний, що кровю улюбленого Сина твого купив еси собі Соборну Церкву: зглянься на неї ласкаво, і під цей час попровадь і поке-руй умами слуг твоїх Єпископів і Пастирів отари твоєї так, щоб вони на нікого з людей не спішилися покладати рук, а з вірою і розвагою вибрали відповідних людей на службу у Церкві твоїй. А тим, що прий-муть рукополагання на котре із святих завдань, сповни благодаттю і небесним благословенням, щоб вони життям своїм і навчанням своїм проявляли славу твою і вперед вели діло спасення всіх людей; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Або, ось цю

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, давче всіх до-брих дарів, що провидінням твоїм небесним установив еси різні чини у твоїй Церкві: Смиренно молимо тебе, подай благодать твою усім, кого покличуть на котре-будь звання в завідуванню Церквою твоєю, і так сповни їх правдою науки твоєї і збо-гати чеснотами життя, щоб вони змогли вірно служити перед тобою, на славу пре-великому Імени твому і на добро Церкві твоїй святій; у Христі Ісусі Господі нашім *Амінь.*

Молитви і оякування

За Парохію.

БОЖЕ Духу Святий, що освячуєш вірних, освяти цю Парохію приявністю твоєю. Благослови тих, що святощами орудують, Просвіти уми людей твоїх щораз більше й більше сявом вічної Євангелії. Приведи блукаючі душі до пізнання Бога і Спаса; і тих, що йдуть дорогою життя, провадь непохитно аж до кінця. Хорим і навіженим додай терпеливості й оберни терпіння їх на благословення для них. Пильнуй, щоб не забули тебе сильні й можливі, а дай, щоб усі ми приносили овочі добрих діл; Духу Благий, тебе нероздільного з Отцем і Сином, єдиного Бога хвалмоо і прославляємо, на віки вічні. *Амінь.*

За Недільні Школи.

ГОСПОДИ і Спасе наш святий, що пригортав еси до себе маленьких діточок і благословив їх: Будь провідарем у Церкві твоїй при навчанню молоді, щоб вона мудро провадила діло в наших Недільних Школах і змагалась чесно пасти ягнята твоєї отари. Дай пастирям і людям бачити й розуміти вагу цього діла, й допоможи нам ласкою твоєю сповнити його. Дай нам памятати на твою приявність у наших домах, щоб діти наші виростили під твоїм впливом і доглядом. Учителям нашим даруй спосібність, а учням нашим охоту на вчатися твоєї святої волі. За все це молимоось до тебе ради Імени твого, Спасе ласкавий. Тобі ж з Отцем і Святим Духом, єдиному Богу, поклоняємся, і благословимо тебе навіки. *Амінь.*

Молитви і дякування

Підчас виборів Єпископа.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, давче всіх добрих дарів: Смиренно молимо тебе, зішли благословення твоє на духовників і на вірних людей, що збираються (*або тепер зібрались*) на вибори Єпископа; і даруй їм духа премудрости й розуміння, щоб вибрали архипастиря, що служив би перед тобою на славу Імени твому й добре управляв отарою, відданою йому під владу та трудився для добра Церкви твоєї святої; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Як треба Пароха.

БОЖЕ, що знаєш потреби церкви твоєї на кожному місці: Зглянься ласкаво під цей час на людей твоїх у цій громаді; і дай їм вірного Пастиря, котрий служив би перед тобою в ревности й лагідности серця, і благословенням твоїм приведи многі душі до радощів вічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

За Церковні Синоди. Відправляти треба два тижні або й довше перед кожним Синодальним Собором, а також підчас нарад.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковичний Боже, що Духом твоїм Святим проводив еси Собором Святих Апостолів і обіцяв через Сина твого Ісуса Христа пробувати з Церквою твоєю до кінця світа: Благаємо тебе, будь приявним на Головнім Синоді (*або на Провінціональнім Синоді, або на Окружнім Синоді*), що тепер зібрався, (*або що має зібратися небаром*) в Імя твоє. Збережи їх

Молитви і дякування

від усякої ошибки, гордощів та упереджень; і з великої твоєї милости заволодій і керуй ними і освяти їх в нарадах Духом твоїм святим, щоби з благословення твого ревно проповідували Євангелію Христову та повинувались владі твоєї Церкви святої, щоб царство Господа і Спаса нашого Ісуса Христа росло й поширялося. Даруй це, молимо тебе, задля заслуг і посередництва того ж Ісуса Христа Господа нашого. *Аміль.*

Молитва за Парлямент Злученого Королівства, за Домініяльні Парляменти та за Провінціональні Законодавства; читається підчас засідань.

ВСЕЛАСКАВИЙ Боже, смиренно молимо тебе як за цілу Імперію, так зокрема за Високу Палату Парляменту (за Парлямент цієї Домінії, та Законодавство цієї Провінції), що зібрався під цей час при богобоязливим і ласкавим Королі нашим: Щоб уподобалось тобі керувати ними та спомагати їх у всіх нарадах на звеличання твоєї слави, для добра Церкви твоєї, для безпеки, чести й доброго поведення нашого Володаря і його Державам; щоб за їх старанням усі справи укладались і усталились на найліпших і найпевніших основах, щоби впокій і щастя, правда й справедливість, богобоязливість і побожність процвітали між нами з роду в рід. Цього і всього іншого, чого їм треба, і для нас, і для цілої Церкви твоєї, смиренно просимо Іменем і Посередництвом Ісуса Христа, Преподобного Господа і Спаса нашого. *Аміль.*

Молитви і дякування

Підчас парламентарних та інших виборів.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, кернице премудрости: Смиренно молимо тебе, провадь і керуй умом кожного з тих, кого покликано тепер як виборців до вибору відповідних людей на службу в Дай, щоби вони, сповнюючи свої обовадки, працювали для збільшення твоєї слави і для добра цеї Домінії (або Провінції або Области). Цього ж ми просимо ради Господа і Спаса нашого Ісуса Христа. *Аміль.*

За робітників і хлібодавців.

БОЖЕ, що провидінням твоїм призначив еси кожній людині її роботу: Смиренно молимо тебе, відверни всяке непорозуміння і всяку борню між тими, що трудяться в промислі, й тими, що наймають робітників; визволь їх від усякої захланности та жадоби; а дай їм бажання справедливости й рівности спільно працювати в братній любови та згоді для твоєї слави, собі на добро, та для розвою цеї Домінії; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

За дощ.

БОЖЕ, Отче небесний, що устами Сина твого Ісуса Христа обіцяв еси всім тим, що шукають царства твого і правди його, подати все, чого треба їм для тілесного прожитку: Молимо тебе, зішли нам під цей час потреби нашої лагідний дощ і небесні роси, щоб діждатись нам урожаїв земних, нам на пожиток, а тобі на славу; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Молитви і дякування

За погоду.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче наш небесний, давче всього добра, що милуєш усіх нас грішників, не зважаючи на заслуги наші: Благаємо тебе, зглянься на нас і змилуйся та дай нам погоду під цей час, щоб ми впору зібрали врожаї землі, та зрозумівши милосердя твоє до нас, поправили життя наше на славу Імени твого; у Христі Ісусі. Господі нашім. *Амінь.*

За врожаї.

Відправляється на протязі трьох днів перед Вознесенням, і ще деколи.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що сотворив еси землю для людини, а людину для слави твоєї: Вислухай ласкаво благання людей твоїх, і спогадай обітниці твої; щоб і земля змогла прибільшити врожаїв і насіння слова твого змогло принести великий врожай на славу Імени твого святому; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Три дні перед Вознесенням.

ВСЕМОГУТНІЙ та ласкавий Боже, від тебе походять усі добрі і звершені дари: Молимо тебе, благослови працю людей твоїх, і дай, щоб земля видала гойні врожаї у свій час, а ми змогли віддати тобі щирі дякування за них; через Ісуса Христа Господа нашого, котрий жиє і царствує з тобою і Святим Духом по віки вічні. *Амінь.*

За благословення рибалок.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що сотворив еси море і все, що порушається в ньому:

Молитви і дякування

Молимо тебе, благослови жнива на водах, щоб вони видали обильний збір у свій час; збережи рибалок від усякого нещастя, щоб вони змогли від серця визнати тебе, ще еси Господом моря й суші; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Підчас неврожаю й голоду.

БОЖЕ, Отче небесний, що зсилаєш дощі на землю і примножуєш врожаї: Благаємо тебе, зглянься на нужду твого народу; примножи врожаї землі благословенням твоїм небесним; і дай, щоб теперішня недостача й голод, що ми на них поправді заслужили, за твоєю добротою й помилуванням, обернулися в достаток; задля любови Ісуса Христа, Господа нашого, котрому з тобою і Святим Духом нехай буде честь і слава тепер і на віки вічні. *Амінь.*

Підчас пошести й помору.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Господи життя й смерти, змилуйся над нами, негідними грішниками тепер, коли навістила нас пошесть (і помір). Благаємо тебе, відверни від нас цю страшну заразу. Навчи нас так розуміти й підлягати законам твоїм, щоб під твоїм благим провидінням проживали ми в здоровлю та щастю ціле наше життя. Пробуди милосердя в нас, щоб ми щиро помагали страждаючим, а над усе ж, переімени це нещастя на добро людям твоїм і на славу святому Імени твому; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Молитви і дякування

За Шпиталі.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Блаженний Син твій Ісус Христос ходив по світі і робив добро, сціляючи всякі недуги людські: Молимо тебе, продовжуй те милосердне діло по наших шпиталях; потішай і сціляй страждучих; обдаруй премудрістю і зручністю лікарів та операторів, а сестрам помічницям пильність та терпеливість; вінчай успіхами їх труди, Господи, і наділи благословенням твоїм усіх, хто спомагає і піддержує шпиталі; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

За выздоровлення хорої людини.

ВСЕМОГУТНІЙ і безсмертний Боже, давче життя і здоровля: Благаємо тебе, вислухай молитви наші за слугу твого(ю) Н., що їх за нього (неї) до тебе шлемо. Благослови його (її) і тих, що піклуються коло нього (неї) і даруй йому (їй) цілющі дари, щоб прийти йому (їй) назад до здоровля на тілі й на умі, як це твоя воля. Нехай він (вона) принесе тобі подяку у Церкві твоїй; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

За подорожних.

БОЖЕ, Отче наш небесний, всемогутній і всюдиприятний: Молимо тебе, збережи кожного, хто подорожує на суші й на водах; (*зосібна ж тих, за кого молитви наші шлються до тебе*); заступи їх ласкою твоєю, заопікуйся ними і борони їх від усякої небезпеки, і дай їм щасливо прийти до бажаного місця; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Або, ось цю

Молитви і дякування

ПРЕДВІЧНИЙ Господи Боже, що сам простираєш небеса, й володієш ревучим морем; що обгородив еси води сушею, аж доки не перейдуть дні та ночі: Зволь прийняти під твою Всемогутню опіку нас люддй, слуг твоїх, і цей корабель, що на нім пливемо. Визволь нас від морських небезпек (*і від лютости ворога*), дай нам щасливо вернутись, і радуватися на суші овочами трудів наших, і на спогад ласок твоїх дякувати тобі, хвалити і славити Імя твоє святе; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

За Королівські війська на морі, на суші і в повітрі.

ГОСПОДИ Сил небесних, молимо тебе, простягни Всемогутне рамя твоє поняд, війська Короля нашого, зміцни й захоги їх від усякої небезпеки на морі, на суші і в повітрі; заслони його підчас боїв, а в часі супокою, борони їх від усякого лиха; наділи їх по-всяк-часно вірністю і бадьорістю; і даруй, щоб вони змогли служити у всякому ділі так, неначеб виділи тебе, що еси невидимий; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Підчас війни.

ПРЕСИЛЬНИЙ і величний Господи Боже, Господи Сил небесних, що всім володієш і кермуєш: Ти сидиш на престолі й поправді судиш, тимто удаємось до твоєї Божеської Величі у цій нашій потребі, щоб ти взяв нашу справу в свої руки і розсудив нас з нашими ворогами. Підійми силу твою, Господи, і стань нам до помочі; бо поміч

Молитви і дякування

твоя не задля дужих, а спасти можеш так великим військом, як і малим. Не допусти, щоб гріхи наші кликали до неба о пімсту на нас; а вислухай нас, твоїх убогих слуг, що благають помилування і кличуть ря-тунку, і стань нам защитником підчас ворожих нападів. Покажи, то щи еси Могутні рожих нападів. Покажи, що ти еси Могутнім Володарем і Спасом нашим; у Христі Ісусі Господі нашим. *Аміль.*

Або, ось цю

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Царю над усіма царями, і Всеволодарю, що перед твоєю силою не може встояти ніяка твар, тільки ти маєш власть карати грішників, і милувати їх, коли справді каються: Смиренно молимо тебе, спаси й визволь нас із рук ворогів наших; принизи гордість їх, притупи їх лютість, розвій їх заміри; щоб ми під твоєю опікою, назавжди позбулися всякої напасти та хвалили тебе, що еси одиноким давцем кожної перемоги; задля заслуг єдиного Сина твогого Ісуса Христа Господа нашого. *Аміль.*

Молитва за всіх.

ЗГАДАЙ, Господи, за людей твоїх, що схилили голови перед тобою, і за тих, що нема їх тут задля старости літ, слабости або каліцтва. Дбай за немовляток, провадь молодь, піддержуй стариків, додай відваги слабодухам, позбирай розсіяних, і приведи заблуджених овечок до твоєї отари. Подорожуй з путниками, борони вдовиць, заступися за сирітками, увільни понево-

Молитви і дякування

лених і вилічи хорих. Будь порятунком для кожного, хто в журбі, нужді або в нещастю. Спогадай за тих, що люблять нас і за тих, що ненавидять нас, і за тих, що бажають, аби ми негідні молилися за них. І за тих, про кого ми забули, ти Господи, згадай. Ти бо еси Поміч для безрадних, Спас для пропавших, Захист для подорожних і Лікар для хорих. Ти, що знаєш потреби кожної людини, а вчув еси молитву її, дай кожному з них із твоєї милосердної доброти й вічної твоєї любови; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Цю молитву можна зговорити прикінці котрої-небудь з попередніх молитов.

БОЖЕ, що з природи і якості своєї милосердний і вибачний еси: Прийми наші скромні молитви, і, хочай ми опутані й заковані ланцюгами гріхів наших, зжалься над нами і, з великої милости твоєї, визволь нас; задля вшановання Ісуса Христа, Посередника й Заступника нашого. *Амінь.*

На поминальних богослуженнях, і ще деколи.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що з тобою проживають духи тих, що розсталися з цим світом у Господі, і в котрому душі віруючих, що увільнилися від тягару тіла, пробувають в радості і щастю: Хвалимо тебе й величаєм Імя твоє святе за всіх твоїх слуг, що в вірі і боязни твоїй покінчили свою путь; і молимо тебе смиренно, щоби в день за-

Молитви і дякування

гального воскресення ми, і всі ті, котрі зодягнені в предивне тіло Сина твого, поставлені були по правиці його, і вчули той прерадісний голос його: Прийдіть благословенні Отця мого, осягніть царство, приготоване вам від основання світу. Даруй це, милосердний Отче, ради Ісуса Христа, самотнього Посередника і Заступника нашого. *Амінь.*

Молитва за поміч перебути смуток.

ОТЧЕ небесний, поможи нам покладатись на твою опіку над улюбленими нашими. Коли смуток затемнює життя наше, поможи нам підняти зір наш до тебе, й пригадати собі хмару свідків, що нас оточують. І даруй нам, проживаючим на землі, завжди радуватись перед тобою, і з ними пробувати у відпочинку та впокою, що їх дає приязність твоя; у Христі Ісусі Господі наших. *Амінь.*

За дощ.

БОЖЕ Отче наш небесний, що з ласкавого провидіння твого посилаєш на землю раньші й пізніші дощі, щоб вона видавала врожаї людям на користь. Посилаємо тобі скромні дякування, за те, що вподобав еси, у великій потребі нашій, послати веселий дощик на врожаї твої і відсвіжити їх після посухи, на превелику радість для нас, невірних слуг твоїх, а на славу Імени твому святому; у Христі Ісусі Господі наших. *Амінь.*

Молитви і дякування

За погоду.

ГОСПОДИ Боже, що з милосердя твого зняв еси журбу та дав розраду душам нашим оцею благословенною зміною погоди. Віддаємо тобі сердечні дякування за цю доброту твою до нас, благаючи тебе за благодать, щоб дав нам спожити ці плоди землі й користуватись всіма іншими дарами твоїми на честь і славу Імен твого; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

За достаток.

ВСЕМИЛОСЕРДНИЙ Отче, що з великої доброти твоєї вислухав еси щирі молення Церкви твоєї і перемінив еси дотеперішню дорожнечу й недостачу у дешівню та достаток: Віддаємо тобі щирі дякування за це багатство; й молимо тебе, не уйми від нас і на далі любови та ласки твоєї, наділи наш край щораз більшими врожайми тобі на славу, а нам на пожиток; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

За щасливий поворот з моря.

ПРЕДВІЧНИЙ Отче, що проявляєш предивну міць твою і ласку до тих, що кораблями плавають по морі: Віддаємо тобі скромні дякування за те, що вподобав еси зберегти *цього* слугу твого від погібелі на глибинах морських, і тепер він *бажає* принести тобі жертву хвалення у Церкві твоїй святій. Даруй, щоб *він* памятав про твоє вселаскаве провидіння над ним, і проявляв дяку *свою* живим упованням на тебе, і послухом законів твого; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Молитви і дякування

За перемогу.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, царствующий Володарю всього світа, що в руці твоїй міць і сила, перед котрою ніщо не може вдержатися: Благословимо й величаємо преславне Імя твоє за цю щасливу перемогу, і всю славу за неї приписуємо тобі, що еси єдиним Переможцем. І молимо тебе, поможи нам перемінити цю велику благодать тобі на славу, для поширення Євангелії твоєї, на честь Володареві нашому і, скільки це нам можливе, на добро всьому людству. Іще молимо тебе, дай нам так відчути цю велику благодать, щоб ми завзялись проявляти дійсну вдяку тобі, ходячи перед тобою в смиренности, святости й послухові всі дні життя нашого; у Христі Ісусі Господі нашім; котрому з тобою і Святим Духом, як за всі благодати так зокрема за цю Перемогу й Визволення, нехай буде вся честь і слава, на віки вічні. *Амінь.*

За мир і визвіл від ворогів наших.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що еси сильною твердинею й обороною для слуг твоїх перед нападом ворогів їхніх: Підносимо тобі хвалу й дякування за увільнення нас від тих великих і неминучих небезпек, що нас окружали: Знаємо, що тільки задля твоєї доброти не віддав еси нас їм на поталу; благаючи тебе й надаліше продовжати такеж милосердя до нас, щоби весь світ пізнав, що ти наш Спас і Свободар могутній; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

За привернення публичного Супокою вдома.

Молитви і дякування

ВІКОВІЧНИЙ Боже, Отче наш небесний, що тільки ти один приводиш людей до одної думки вдома: Благословимо Імя твоє святе за те, що вподобав еси заспокоїти немилі ворохобні, що недавно повстали були межі нами; благаючи тебе, щоб усім нам дав благодать відтепер ходити в послухові заповідям твоїм святим; і проводити супокійне та мирне життя, у всій побожності й чесноті, і могли посилати тобі жертву хвалення й подяки за оці благодати твої для нас; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

За визволення від пошесті, або иншої звичайної слабости.

ГОСПОДИ Боже, що покарав еси нас за гріхи наші й побив нас за провини наші оттою недавною, тяжкою та страшною заразою; однак, підчас суду, змилосердився й визволив еси нас від смертної пащі: Віддаємо батьківській доброті твоїй самих себе, душі й тіла наші, котрі визволив еси, щоб стали живою жертвою перед тобою, завжди вихваляючи й величаючи милосердя твоє посеред Церкви твоєї; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Або, ось цю

Смиренно признаємо перед тобою, всемилосердний Отче, що всі кари, якими грозить нам закон твій, спроведливо мали впасти на нас за премногі правини наші та за закаменілість серця: Однак, видячи, що вподобалось тобі зглянутись ласкаво на нашу нищоту та вислухати негідні благання наші, ти відвернув від нас заразливу

Молитви і дякування

слабість, котра до недавна убивала нас, і привернув назад радість і здоровля по хатах наших: Тобі Божественному Маєстатові приносимо в жертву хвалу і подяку, викликаючи й величаючи преславне Імя твоє за це спасення і провидіння твоє над нами; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ПРОХАЛЬНА МОЛИТВА.

Перед Проповідями, Відчитами й Толкованнями Слова Божого, Проповідники і Священники можуть попросити людей, щоб усі разом з ними відмовили оцю або подібну цій молитву, так довчу, як уважають за відповідне:

ПОМОЛІМСЯ за Святу Соборну Христову Церкву; це єсть за всіх Християн, розкинених по всьому світу; особливо ж за ту частину, до котрої ми приналежні. Іще молимося особливо за нашого Володаря Пана Юрія, Злученого Королівства Великої Британії та Ірляндії, і Бритійських Доміній за Морями, — Короля, защитника Віри; верховного начальника над усіма маєтностями в тих Домініях; також за ласкаву Королеву нашу Марію, Князя Валії і всю Королівську Рідню. Помолімося за Доморядників Слова і Тайн Христових, як рівнож за Архиепископів та Єпископів (особливо ж за Н., Єпископа цієї Дієцезії) і за інших пастирів і вчителів. Помолімося за Головного Губернатора цієї Домінії, Поручника-Губернатора, Законодатні Ради в Імперії (особливо ж за Парлямент цієї Домінії та за Законодатну Раду цієї Про-

Молитви і дякування

вінції), при нашому богобоязливому й величному Колі тепер зібраних, і за всіх, що поставлені старшувати над нами; щоб усі вони у ріжному своєму званню змогли справедливо й вірно служити на славу Богові, і на збудовання та добре-завідування народам його; завжди памятаючи на точний і вірний перелік, що мусять колись здати перед Христовим престолом справедливости. Рівно ж помолімся за кожную окржну владу, особливо ж за тих, що врядують у цьому місті (або місточку, або окрузі). Та щоб ніколи не забракло достаточного числа відповідних людей, котрі могли б і вміли служити Богові в Церкві і в Державі, призиваймо благословення його на всі наші школи, університети і семінарії релігійних і вжиточних наук (особливо ж на . . .), щоб на тому і на кожному иншому місці, призначеному на хвалу Богу, завжди процвітала правдива богобоязливість, та здорова наука. Вкінці ж помолімся за всей нарід цеї Домінії, щоб він зміг проживати в правдивій вірі і в боязні Божій, в скромному послухові Королеві та в братній любови одно до другого; іще молимся за всіх, що подорожують на суші й на морі; за всіх невільників і плінників; за всіх, що в слабостях та смутку; за всіх, що повпадали у тяжкий гріх; за всіх, що задля спокуси, незнання, безрадности, гризоти, клопоту, страху, або задля близької смерти конечно потребують нашої молитви.

Вкінці ж, віддаймо всевишньому Господеві поклін і щирі дякування за всіх тих,

Молитви і дякування

що в вірі Христовій відійшли із цього світа; і за предивну ласку й чесноти, проявлені через святих, що були вибраними проводами благодати його та світочами на світі підчас багатьох родів; Іще молимо Бога, щоб ми могли мати ласку провадити життя наше після їхнього доброго приміру, щоб, по скінченню цього життя, і ми стались спільниками з ними в преславному воскресенню до життя вічного. Оці молитви і хвалу смиренно приносимо перед престіл Небес словами, котрих навчились ми від самого Христа, промовляючи:

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава на віки вічні. *Амінь.*

*

МОЛЕБНІ, АПОСТОЛИ І ЄВАНГЕЛІЇ для вживання підчас цілого року.

Завважте, що Молебень, призначений на що-неділю, або на котре-будь свято, коли відправляється Всеночне, треба відчитати днем борше на Вечірні.

Завважте також, що Молебень, Апостол і Євангелія, призначені на неділю, повторяються щодня через слідующий тиждень, хіба, що в цій книжці инакше приписано.

ПЕРША НЕДІЛЯ ПЕРЕД ПРИХОДОМ. МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, дай нам благодать, щоб ми змогли відкинути діла темряви, а вдягнули зброю світла, тепер підчас вмирущого цього життя (в якому Син твій Ісус Христос прийшов відвідати нас в великому пониженню); щоби в останній день, як він знов прийде у великій Славі своїй судити живих і мертвих, змогли ми встати до вічного життя; в тому, котрий жиє і царствує з тобою і Святим Духом тепер і завжди. *Амінь.*

Молебні, апостоли і євангелії

Цей Молебен треба повторяти щодня після других Молебнів підчас Приходу аж до Свят-Вечера.

АПОСТОЛ. Римл. 13, 8.

НІКОМУ в нічім не задовжуйтесь, тільки любовю один одному; хто бо любить другого, закон сповнив. Бо це: Не роби перелюбу, Не вбий, Не вкради, Не свідчи криво, Не лакімся; і коли є яка инша заповідь, у цьому слові міститься, іменно; Люби ближнього твого, як себе самого. Любов ближньому зла не робить; тим любов — сповнення закону. Так чиніть, знаючи пору, що вже час нам зі сну пробудитися: тепер бо ближче нас спасення, ніж тоді, як ми увірували. Ніч минула, а день прибулизився; відложімож діла темряви, а одягнімось у зброю світла. Яко в день, нумо чесно ходити, не в бучі та піянстві, не в любодіянні та розпусті, не в сварні та зависти. А одягніться Господом нашим Ісусом Христом, і не догоджуйте тілові в похоті.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 21, 1.

А **ЯК** зблизились до Єрусалиму, і прийшли в Витфагію, до гори Оливної, післав тоді Ісус двох учеників, кажучи їм: Ідіть у село, що перед вами, і зараз знайдете ослицю, привязану, й ося з нею: відв'язавши, приведіть мені. І коли вам хто казатиме що, скажіть: Господеві треба їх; зараз же відпустить їх. Це ж усе сталось, щоб справдилось те, що промовив пророк, го-

Молебні, апостоли і євангелії

ворячи: Скажіть дочці Сионській; Ось Цар твій іде до тебе, тихий, сидячи на ослі й на осляті, жеребці ослиці. Пійшовши ж, ученики вчинили, як звелів їм Ісус, і привели ослицю і осля, і положили на них одежу свою, та й посадили його верх неї. Пребагато ж народу простилали одежу свою по дорозі; інші ж різали віття з дерева і встилали дорогу. Народ же, що йшов попереду й позаду, покликував, говорячи; Осанна Сину Давиловому; благословен, що приходить в Імя Господнє; Осанна на високости. А як увійшов він у Єрусалим, піднявся увесь город, говорячи; Хто це такий? Народ же сказав; Це Ісус, Пророк із Назарета Галилейського. І прийшов Ісус у церкву Божу і повиганяв усіх, що продавали та торгували в церкві, і поперевертав столи в міняльників, і ослони в тих, що продавали голуби; і сказав до них; Писано, Дім мій, домом молитви зватиметься; ви ж його зробили вертепом розбійників.

ДРУГА НЕДІЛЯ В ПРИХОДІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ПРЕБЛАГИЙ Господи, що був еси причиною написання всіх Святих Писане нам на науку: Дай, щоб ми так прислухувались їм, читали, розбирали, навчались і серцем нашим втягали їх, щоб через витривалість і розраду Слова твого святого, змогли поняти і завжди міцно держатись благословенної надії на вічне життя, котре дав еси нам у Спасі нашім Ісусі Христі. *Аміль.*

АПОСТОЛ. Римл. 15, 4.

СКІЛЬКИ бо перше написано, нам на науку написано, щоб через терпіння та утішення з Писання мали надію. Бог же терпіння та утішення нехай дасть вам однаково думати між собою по Христу Ісусові: щоб ви однодушно, одними устами славили Бога й Отця Господа нашого Ісуса Христа. Тим же приймайте один одного, яко ж і Христос прийняв вас у славу Божу. Тепер же говорю, що Ісус Христос стався слугою обрізання, ради істини Божої, щоб ствердити обітовання отців; і щоб погане змогли прославляти Бога за його милість; яко ж писано: За це визнаватиму тебе між поганями й Імені твому співатиму. І знов говорить: Звеселіться, погане, з людьми його. І знов сказав: Хваліть Господа, всі погане, і вихваляйте його, всі люде. І знов Ісаїя говорить; Буде корінь Єссеїв, Той, що встане, владикувати над поганями; на нього погане вповатимуть. Бог же вповання нехай сповнить вас усякими радощами і впокоєм у вірі, щоб ви збогатились упованням, силою Святого Духа.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 21, 25.

І БУДУТЬ ознаки на сонці, й місяці, й зорях; а на землі переполох народів у заколоті, як зареве море та філі; і омертвіють люде від страху та дождання того, що прийде на вселенну; сили бо небесні захитаються. І тоді побачать Сина чоловічого, йдучого на хмарі з силою і славою великою. Як же зачне це діятись, випростуйтеся і

Молебні, апостоли і євангелії

піднімайте голови ваші; бо наближилось викуплення ваше. І сказав приповідь їм: Гланьте на смоківницю і всякі дерева; коли повачите, як розпукаються вже, самі розумієте, що вже близько літо. Так і ви, коли побачите, як це станеться, знайте, що близько царство Боже. Поправді кажу вам: Ще не перейде рід цей, доки все станеться: Небо й земля перейде, слова ж мої не перейдуть.

ТРЕТЯ НЕДІЛЯ В ПРИХОДІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ Ісусе Христе, що перед першим твоїм приходом вислав еси посла твого, щоб він приготував путь перед тобою: Дай, щоби слуги й доморядники тайн твоїх змогли таксамо вирівняти й приготувати путь тобі, наvertsаючи серця неслухняних до премудрости й справедливости, щоб за другим приходом твоїм знайшов еси нас приготованим народом перед лицем твоїм, бо ти жиєш і царствуєш з Отцем і Святим Духом, завжди один Бог, по віки вічні.
Амінь.

АПОСТОЛ. 1. Коринт. 4, 1.

ТАК нас нехай вважає чоловік, яко слуг Христових, і доморядників тайн Божих. Ще ж до того від доморядників вимагають, щоб кожного знайдено вірним. Та це в мене найменша річ, щоб мене судили ви або людський суд: ні, я й сам себе не суджу. Бо нічого на себе не знаю, та цим я не оправдуюсь; суддя ж мій Бог. Тим же ні про що перше часу не судить, доки прийде Господь,

Молебні, апостоли і євангелії

котрий висвітить сховане в темряві і виявить думки сердець; а тоді похвала буде кожному від Бога.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 11, 2.*

ПОЧУВШИ ж Йоан у темниці про діла Христові, післав двох учеників своїх, сказати йому: Чи ти той, що мав прийти, чи иншого ждати нам? Відповів Ісус, кажучи їм: Ійдіть та сповістіть Йоана про все, що чули й бачили: сліпі видять, і криві ходять, прокажені очищаються, і глухі чують, мертві встають, і вбогим проповідується благовіста. І щасливий, хто не поблазниться мною. Якже вони відходили, почав Ісус говорити людям про Йоана: Чого ви ходили в пустиню дивитись? на тростину, що вітер колише? Або чого виходили ви дивитись? на чоловіка одягнуеного в мягку одягу? ось ті, що носять мягку одягу, вони в царських домах. Або чого виходили ви дивитись? на пророка? так говорю вам, і більше пророка. Це ж бо той, про кого писано, Ось посилаю ангела мого перед лицем твоїм, що приготує дорогу твою перед тобою.

ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ В ПРИХОДІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ПІДНІМИ, Господи, міць твою (молимо тебе), і прийди між нас, і великою силою твоєю заступи нас; ми бо в боляках від гріхів і немочів наших знемоглись і охляли во бігу до нашої мети; твоя ж пребагата ласка й милосердя твоє змогли б нам скоро допомогти і визволити нас; Ти бо з Отцем і

Молебні, апостоли і євангелії

Святим Духом жиєш і царствуєш, один Бог, по віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Филип. 4, 4.*

РАДУЙТЕСЯ завжди в Господі, і знов кажу, радуйтеся. Тихість вашу нехай знають усі люде. Господь близько. Не журіться нічим; а у всьому молитвою і благанням з подякою нехай обявляються прохання ваші перед Богом. І мир Божий, що вище всякого розуму, нехай хоронить серця ваші й уми ваші в Христі Ісусі.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоанна 1, 19.*

ЦЕ свідчення Йоанове, як післали Жиди з Єрусалиму священників та левитів, щоб спитали його: Хто еси ти? І визнав і не відперся; а визнав: Що я не Христос. І питали його, Що ж? Ілия еси ти? І він сказав, Ні. Пророк еси ти?? І відказав, Ні. Тоді казали йому, Хто ж еси? Щоб нам відповідь дати тим, що післали нас. Що кажеш про себе? Сказав. Я голос покликуючого в пустині, Випростуйте дорогу Господню, як говорив Ісаїя пророк. А послані були з фарисеїв. І питали вони його, й казали йому, Чого ж хрестиш, коли ти не Христос, ні Ілия, ні пророк? Відказав їм Йоан, кажучи, Я хрещу вас водою: серед вас же стоїть той, котрого ви не знаєте: це той, що приходить за мною, а поперед мене був, котрому я недостойн розв'язати ременя обува його. Це в Витаварі сталося, за Йорданом, де Йоан хрестив.

*

НАРОДИНИ ГОСПОДА НАШОГО, АБО ДЕНЬ РІЗДВА ХРИСТОВОГО, ЗВИЧАЙНО ЗВАНЕ

РІЗДВО*).

*На Утрені, замість Псальми, ПРИЙ-
ДІТЬ ЗАСПІВАЙМО і т. д., треба
відспівати або промови оці Вірші.*

ОСЬ дівиця завагоніє та й породить сина:
і дадуть імя йому Еммануїл. *Ісаїя 7, 14.*

*Народилось нам дитя: син даний нам.
Ісаїя 9, 6.*

*У цьому явилась любов Божа до нас, що
Бог Сина свого однорідного у світ післав,
щоб ми жили через нього. 1. Посл. Йоана
4, 9.*

*Благословен Бог і Отець Господа нашого
Ісуса Христа, що благословив нас усяким
благословенням духовним на небесах у
Христі. Єфесян. 1, 3.*

*Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
ВІДПОВІДЬ. Як було споконвіку, і
тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.*

**) 25. грудня.*

Народини Господа нашого

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що дав єси нам однорідного свого Сина, щоби взяв на себе природу нашу, і якби, ось тепер, народився від чистої Діви: Дай, щоб і ми після відродження стались з ласки твоєї дітьми-приймаками твоїми, і змогли щодня відновлятися Духом твоїм Святим; у тому ж самому Ісусі Христі Господі нашім, що живе й царствує з тобою і тим же Духом, один Бог по вічні віки. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Жид. 1, 1.*

ПОЧАСТУ і всяково промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, в останні ці дні промовляв до нас через Сина, котрого настановив наслідником усього, котрим і віки сотворив; Цей, будучи сявом слави і образом особи його, і двигаючи все словом сили своєї, зробивши собою очищення гріхів наших, осівсь по правиці величчя на високости; скільки лучший будучи від ангелів, скільки славніше над їх наслідував імя. Кому ж бо сказав коли з ангелів, Син мій єси ти, Я сьогодні родив тебе? І знов. Я буду йому Отцем, а він буде мені Сином? І знов, коли уводить у світ перворідня, говорить, І нехай поклоняться йому всі ангели Божі. І про ангелів говорить, Хто творить духи ангелами своїми, а полумя огняне слугами своїми. Про Сина ж говорить, Престіл твій, Боже, по вік вічний, булава справедливости єсть булавою царювання твого: Полюбив єси правду, і зненавидів беззаконня; тимто Бог, твій Бог, помазав тебе оливою радости більш спільників

Народини Господа нашого

твоїх. Ти ж, Господи, споконвіку землю оснував еси; і небеса це діло рук твоїх: вони пропадуть, а ти пробуваєш; вони всі збліднуть, як стара одежина; і як одержу скотиш їх, і переміняться вони; А ти той же самий і літа твої не скінчаться.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 1, 1.

СПОКОНВІКУ було Слово, і Слово було ув Бога, і Слово було Бог. Воно було споконвіку ув Бога. Все ним сталося; і без нього не сталося ніщо, що сталося. У йому життя було, і життя було світлом людям. І світло у темряві світить, і темрява його не обняла. Був чоловік післаний від Бога, імя йому Йоан. Цей прийшов на свідкування, щоб свідкувати про світло, щоб усі вірували через нього. Не був він світло, а післаний був, щоби свідкувати про світло. Було це правдиве світло, котре просвічує кожну людину, що приходить на світ. На світі був, і світ ним настав, і світ його не пізнав. У своє прийшов, і свої не прийняли його. Котрі ж прийняли його, дав їм власть дітьми Божими статися, що вірують в Імя його: що не від крові, ні від хотіння тілесного, ні від хотіння чоловічого, а від Бога родилися. І Слово тілом сталося, і пробувало між нами (і ми виділи славу його, славу, як однорідного від Отця), повне благодата та правди.

Іще один

Молебень на Свято Різдва.

БОЖЕ, що рік-річно дозволяєш нам радіти з нагоди спогаду Різдва єдиного

День святого Стефана

твого Сина Ісуса Христа: Дай же, щоб, як радіючи приймаєм його за нашого Спаси, з таким же упованням могли оглядати його, коли вдруге прийде яко Судія; котрий живе і царствує з тобою і Святим Духом тепер і завжди. *Амінь.*

ДЕНЬ СЯТОГО СТЕФАНА*).

МОЛЕБЕНЬ.

ДАРУЙ, Господи, щоб у всіх наших терпіннях тут на землі за свідкування твоєї правди, змогли ми впевності здіймати зір наш до неба й вірою оглядати славу, котра обявиться нам; а, як сповнимся Святим Духом, навчилися ми любити і благословити гонителів наших, як це показав нам Перво-мученик Святий Стефан, котрий молився за своїх катів, до тебе, Ісусе преблагий, що стоїш праворуч у Бога, і заступаєшся за всіх тих, що терплять за тебе, одинокого Посередника й Заступника нашого. *Амінь.*

Тоді наступає Різдвяний Молебен, котрий треба відправляти зацораз аж до Новорічного Вечера.

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 7, 55.*

СТЕФАН ЖЕ, будучи повний Святого Духа, споглянувши на небо, побачив славу Божу, й Ісуса, стоячого по правиці в Бога, і промовив, Ось, виджу небеса відчинені, і Сина Чоловічого, стоячого по правиці в Бога. Вони ж закричали голосом великим,

**) 26. грудня.*

День святого Стефана

позатулювали уші свої, та й кинулись од-
нодушно на нього, і, випровадивши за
город, укаменували його: а свідки поклали
одежу свою в ногах у молодця, званого
Савлом. І вкаменували Стефана, що мо-
лився й промовляв, Господи Ісусе, прийми
дух мій. І впав він на коліна, і заридав
голосом великим; Господи, не постав їм
цього за гріх. І, це промовивши, уснув.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 23, 34.*

ОСЬ я посилаю до вас пророків, і мудр-
ців, і письменників; і одних з них повби-
ваєте та порозпинаєте; а інших битимете по
школах ваших, та гонитимете від города в
город; щоб упала на вас уся кров праведна,
пролита на землі, від крові праведного
Авеля аж до крові Захарії, сина Варахії-
ного, що вбили ви між церквою й жертів-
нею. Поправді говорю вам, Все це прийде
на рід цей. Єрусалиме, Єрусалиме, що по-
вбивав еси пророків, і покаменував посла-
них до тебе; скільки разів хотів я зібрати
дітей твоїх, як курка збирає курчат своїх
під крила свої, і не схотіли! Оце ж оста-
вляється вам дім ваш пустий. Говорю бо
вам, Не побачите мене від нині, аж скажете,
Благословен той, що приходить в Імя Го-
сподне.

ДЕНЬ СВЯТОГО ЄВАНГЕЛИСТА ЙОАНА*).

ГОСПОДИ милосердний, благаємо тебе,
засвіти ясними проміннями сяєва твого на

*) 27. грудня.

День святого євангелиста Йоана

Церкву твою, щоб вона, просвітившись наукою благословенного Апостола Євангелиста Святого Йоана, змогла ходити в сяйві правди, та зчасом дійшла до сяйва вічного життя; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Св. Йоана 1, 1.

Що було споконвіку, про що ми чули, що бачили очима нашими, і на що дивилися, і чого руки наші дотикалися, про Слово життя; (бо життя явилось, і ми бачили, і свідкуємо, і звіщаємо вам життя вічне, що було у Отця, а явилось нам;) те, що ми бачили й чули, звіщаємо вам, щоб і ви мали спільність з нами; а спільність наша з Отцем і Сином його Ісусом Христом. І це пишемо вам, щоб радість ваша була повна. Ще ж єсть обітниця, котру ми чули від нього, і звіщаємо вам, бо Бог світло, і ніякої у нього темряви. Коли говоримо, що спільність маємо з ним, а в темряві ходимо, то не говоримо по правді і не творимо правди: Коли ж у світлі ходимо, яко ж він сам у світлі, то маємо спільність один з одним, і кров Ісуса Христа, Сина його, очищає нас від усякого гріха. Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо і нема правди в нас. Коли визнаємо гріхи наші, то він вірний і праведний, щоб простив нам гріхи, і очистив нас від усякої неправди. Коли кажемо, що ми не згрішили, то й слова його нема в нас.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 21, 19.

СКАЗАВ ІСУС Петрові, Йди слідом за мною. І обернувшись, Петро бачить учени-

День немовлят

ка, котрого любив Ісус, слідом ідучого, що й на вечері пригорнувся до грудей його, і спитав, Господи, хто це, що зрадить тебе. Цього побачивши Петро, каже Ісусові, Господи, що ж має робити цей чоловік? Каже йому Ісус, Коли схочу, щоб він пробував, доки прийду, що тобі до того? Ти йди за мною. І пійшло слово це між братів, що ученик той не вмере. Це той ученик, що свідкує про це, і писав це, і знаємо, що правдиве свідкування його. Є ще й иншого багато, що зробив Ісус, що, колиб писати що до одного, то думаю, що й сам світ не помістив би написаних книг.

ДЕНЬ НЕМОВЛЯТ**).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що устами маленьких діточок і тих, що живляться матірними сосками, виявив еси силу та заставив немовлят, вмираючи, прославляти тебе: Умертви й убий усі похоті ув нас, і зміцни нас ласкою твоєю, щоб через невинність життя нашого, і в твердості віри нашої, змогли ми прославляти Імя твоє святе; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Одкр. 14, 1.*

І ПОГЛЯНУВ я, і ось, Агнець стоїть на горі Сіон, а з ним сто сорок чотири тисяч, у котрих Імя Отця його написано на чолах їх. І чув я голос з неба, наче голос многих вод, і наче голос великого грому: І чув я голос кобзарів, що грали на кобзах своїх: і спі-

**.) 28. грудня.

День немовлят

вали, якби нову пісню, перед престолом, і перед чотирма животними і старцями; і ніхто не зміг навчитись пісні, тільки сто сорок чотири тисячі, що викуплені від землі. Це ті, що не опоганились з жінками, вони бо чисті, Це ті, що йдуть слідом за Агнцем, куди б він не йшов: це ті, що виволені від людей, первістки Богу і Агнцеві. І в устах їх не знайшовся підступ; бо вони без змази перед престолом Божим.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 2, 13.

АНГЕЛ Господень являється Йосифові у сні, промовляючи, Встань, візьми дитячко, і матір його, та втікай до Єгипту, і перебувай там, поки звіщу тебе; бо Ірод шукатиме дитячка, щоб убити його. Як же встав, узяв дитячко й матір його в ночі, та пішов у Єгипет, і пробував там аж до смерти Ірода; щоб справдилось те, що сказав Господь через пророка, промовляючи, Із Єгипту покликав я Сина мого. Побачивши тоді Ірод, що мудреці насміялись із нього, розлютився дуже; тай післав повбивати всіх дітей, що були в Вифлеємі, і у всіх границях його, від двох років і низше, після того часу, що про нього він пильно довідувався від мудреців. Тоді справдилось те, що говорив пророк Єремія, кажучи, Чути в Рамі голосіння, і плач, і тяжке нарікання, Рахиль плаче по дітях своїх, і не дає розважати себе, бо їх нема вже.

НЕДІЛЯ ПО РІЗДВІ.

МОЛЕБЕНЬ

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що дав еси нам однорідного Сина свого, щоб узяв на себе

Неділя по різдві

нашу подобину й народився від чистої Діви: Дай, щоб ми, яко відроджені і ласкою твоєю приймлені діти, щодня обновлялися Духом твоїм Святим, у тім же Господі Ісусі Христі, що жиє і царствує з тобою і Святим Духом, один Бог, по віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Галатам 4, 1.

ГОВОРЮ Ж, доки наслідник малоліток, доти не відрізняється від слуги, хоч він і пан усього; а є під опікунами та доморядниками аж до нароку отця. Так же й ми, як були малолітками, були підневолені складникам світа: як же прийшла повня часу, післав Бог Сина свого, що вродився від жони і був під законом, щоб викупив тих, що були під законом, щоб ми змогли прийняти всиновлення. А що ви є синами, Бог післав Духа Сина свого в серця ваші, що покликаюя. Авва, Отче. Тим же вже не невільник ти, а син; а як син, то й наслідник Божий через Христа.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 1, 18.

РІЗДВО ж Ісуса Христа сталося так: Скоро його матір Марію заручено Йосифові, перш ніж вони зійшлися, завважено, що вона завагоніла від Святого Духа. Йосиф же, чоловік її, будучи праведним, і не хочючи ославити її, хотів був потай відправити її. Як же він про це думав, аж ось, зявився йому у сні ангел Господень, промовляючи, Йосифе, Сину Давидів, не бійся взяти до себе Марію, жінку твою; бо що зачалось в ній, те від Святого Духа: і вродить вона сина, і даш йому імя Ісус; бо він

Обрізання Христове

спасе людей своїх від гріхів їх. (Усеж це сталося, щоб справдилось те, що Господь сказав через пророка, промовляючи, Ось, Діва завагоніє, і вродить сина, і дадуть йому імя ЕММАНУІЛ, що в перекладі єсть, З нами Бог.) Прокинувшись тоді Йосиф зі сну, зробив так, як ангел Господень приказав йому, і взяв до себе жінку свою; і не знав її, аж поки вона вродила сина свого перворідня: і дав йому імя Ісус.

ОБРИЗАННЯ ХРИСТОВЕ*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що заставив еси благословенного Сина твого прийняти Обрізання, і піддатися людському закону: Даруй нам правдиве обрізання духовне; щоб серця наші та члени наші, завмерли до всіх цьогосвітних і тілесних похотей, та щоб ми у всьому піддавалися благословенній волі твоїй; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Римл. 4, 8.

БЛАЖЕН чоловік, котрому не полічить Господь гріха. Чи блаженство це на обрізання, чи й на необрізання? Бо кажемо, що полічено Авраамові віру за праведність. Якже ж полічено? Чи, як був він в обрізанню, чи в необрізанню? Не в обрізанню, а в необрізанню. І знак обрізання прийняв він, яко печать праведности тієї віри, що мав її в необрізанню, щоб бути йому отцем усіх віруючих, хоч вони в необрізанню;

*) 1. січня.

Обрізання Христове

щоб праведність і до них примінити: І отцем обрізання не тільки тим, що з обрізання, а й тим, що ходять слідами віри отця нашого Авраама, що він мав її, як ще був в необрізанню. Не по закону бо було обітвання Авраамові, або насліддю його, що буде він наслідником світу, а по праведности віри. Бо, як ті, що з закону наслідники, то дарма віра, й обітвання не має значіння.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 2, 15.

І СТАЛОСЬ, як пішли від них на небо ангели, пастухи казали один до одного, Ходімо ж аж у Вифлеєм, та побачимо слово це, що сталося, що Господь об'явив нам. І прийшли з посніхом, та й знайшли Марію і Йосифа, й дитинку лежачу в яслах. І як це побачили, розголосили слово, що було сказане їм про це хлопятко. І всі, слухаючи, дивувалися тим, що розказували пастухи перед ними. Марія ж ховала усі ці слова, роздумуючи в серці своїм. І вернулись пастухи, прославляючи та хвалячи Бога за все, що чули й бачили, як було їм сказано. І, як сповнились дні очищення її по закону Мойсейовому, понесли його в Єрусалим, до обрізання, і дали ім'я йому Ісус, бо так найменував його ангел, нім ще зачався в в утробі.

Цей самий Апостол, і Євангелія служать опісля на кожний день аж до

ТРЬОХ МУДРЦІВ.

*

ТРЬОХ МУДРЦІВ*) або об'явлення Христове Поганам.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що за проводом зорі об'явив єси однорідного свого Сина Поганам: Даруй ласкаво, щоб і ми, котрі вірою пізнали тебе, змогли після цього життя, мати приступ до величного твого Божества; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Єфес. 3, 1.*

ТОГО ради й я, Павло, в'язник Ісуса Христа за вас поган; коли ви чували про служення благодати Божої, даної мені між вами: Як що одкриттям об'явилась мені тайна (яко ж перше я написав коротко, з того можете, читаючи, зрозуміти знання моє у тайні Христовій), котра в інших віках не об'явилась синам людським, так як тепер відкрилась святим Апостолам і пророкам його Духом; Що погане також наслідники, і з тогож самого тіла, та спільники обітвання його в Христі через благовістя: котрому став я на службу по дару благодаті Божої, що дана мені по дійству сили його; Мені, меншому від усіх святих, дана ця благодать, благовістити між поганам про

*) 6. січня.

Трьох мудрців

недосліджене багатство Христове; і зясувати всім, що це за спільність тайни, закритої від віків у Бозі, що сотворив усе Ісусом Христом; на те, щоб тепер князівствам і силам на небесах через церкву обявилась усяка премудрість Бога, по вічному постановленню, котре постановив у Христі Ісусі, Господі нашім: в котрому маємо смілість і певний доступ через віру його.

ЕВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 2, 1.*

Як же народивсь Ісус в Вифлеємі Юдейському за царя Ірода, прийшли мудрці зі сходу в Єрусалим, говорячи, Де народився Цар Жидівський? бачили бо ми зорю його на сході, і прийшли поклонитися йому. Як почув це цар Ірод, стрівоОився, і весь Єрусалим з ним. І, зібравши всіх архиєреїв і письменників людських, допитувався в них, де мав би народитись Христос. Вони ж сказали йому, в Вифлеємі Юдейському, бо ось як написано в пророка, І ти, Вифлеєме, земле Юдина, нічим не гірша між князями Юдиними: бо з тебе вийде Володар, що старшуватиме над народом моїм Ізраїлем. Закликавши тоді Ірод тайкома мудрців, випитував їх пильно, котрого часу явилась зоря. І післав їх у Вифлеєм і каже, Йдіть та шукайте пильно того хлопятка, а як знайдете, принесіть мені звістку, щоб і мені прийти поклонитись йому. Вони ж вислухавши царя, вийшли, коли це зоря, що бачили на сході, йде поперед них, поки прийшла та й стала зверху, де було хлопятко.

Побачивши ж вони зорю, зраділи вельми великою радістю. І, ввійшовши в господу,

Трьох мудрців

знайшли хлопятко з Марією, матіррю його, і припавши, поклонились йому: і, відкривши скарби свої, піднесли йому дари; золото, ладан і миро. І, будши остережені у сні, не вертались до Ірода, вернулись в свою землю иншим шляхом.

Цей самий Молебень, Апостол та Євангелію береться щодня аж до кінця тижня.

ПЕРША НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ, від серця благаємо тебе, прийми молитви людей твоїх, що кличуть до тебе; і дай, щоб вони зрозуміли й пізнали все те, що мають діяти, а також, щоб мали благодать і силу сповняти вірно повинности свої; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Римл. 12, 1.

ТО Ж благаю вас, браття, щедротами Божими, представляйте тіла ваші, живою жертвою, святою, угодною Богові, це розумне служення ваше. І не приподоблюйтесь до світу цього, а переображуйтеся обновленням ума вашого, щоб довідуватись, що воля Божа добра й угодна та звершена. Говорю ж, по благодати даній мені, кожному між вами, щоб не думав більш про себе, ніж треба думати, а думав тверезо, як Бог кожному уділив міру віри. Бо як в одному тілі маємо многі члени, усі ж члени мають не одно діло; так ми, многі, одно тіло в Христі, по одному ж, один другому члени.

Трьох мудрців

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 2, 41.

І ходили батько й мати його щороку в Єрусалим у свято пасхи. А як було йому дванацять років, пішли вони в Єрусалим святочним звичаєм. І сповнивши дні, як вертались, zostався хлопчик Ісус у Єрусалимі; і не знали про це Йосиф і мати його. А думаючи, що він між товариством, увійшли на день ходу, і шукали його між кривними та знакомими. І, не знайшовши його, вернулись у Єрусалим, шукаючи його. І сталось, через три дні знайшли його в церкві, як сидів серед учителів, слухав їх і завдавав їм питання. Дивувалися ж усі, хто слухав його, розумом і відповіддями його. І побачивши його, здивувались вони; і сказала мати його до нього, Сину, чого ж ти так поступив з нами? Ось батько твій і я, боліючи, шукали тебе. І каже він до них, Чого ж шукали мене? хіба ж не знали ви, що я маю дбати про справи Отця мого? Та вони не розуміли слів, що він сказав до них. І пійшов з ними і прийшов у Назарет, і був слухняний їм: а мати його ховала всі слова тії в серці своїм. І виростав Ісус премудрістю і станом, в Божій та людській ласці.

ДРУГА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, Володарю всього, що на небі й на землі: Вислухай ласкаво благання людей твоїх, і даруй нам благодать по всі дні життя нашого; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Трьох мудрців

АПОСТОЛ. Римл. 12, 6.

НЕ бувайте мудрі самі в себе. Нікому злом за зло не віддавайте. Дбайте про чесні діла перед усіма людьми. Коли можна, скільки це залежить від вас, з усіма людьми майте мир. Не відомщуйте за себе, любі, а давайте місце гнівові (Божому); писано бо, В мене відомщення; Я віддам, говорить Господь. Оце ж, коли голодує воріг твій, нагодуй його; коли жаждує, напій його: це бо роблячи угля огняне згребеш на голову його. Не дайся подужати злу, а подужуй зло добром.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 8, 1.

ЯК ЖЕ зійшов з гори, багато народу йшло слідом за ним. І ось приступив проказаний і вклонивсь йому, кажучи, Господи, коли хочеш, то зможеш очистити мене. І простяг Ісус руку свою, і приторкнувсь до нього, кажучи, Хочу, очистись. І зараз очистилась проказа його. І промовив до нього Ісус, Дивись, не кажи нікому, а йди та покажись священникові, й принеси дар, який повелів Мойсей на свідкування їм. А як увійшов у Капернаум, приступив до нього сотник, благаючи його й промовляючи, Господи, слуга мій лежить дома розслаблений і тяжко мучиться. І сказав йому Ісус, Я піду та сцілю його. Озвав же ся сотник і сказав, Господи, не заслужив я того, щоб ти ввійшов під мою стріху; а промов одно слово, то й одужає слуга мій. Бо сам я чоловік під владою, і маю воїнів під собою: і скажу цьому, Йди, то й іде; а другому, Прийди, і прийде; а слугі мому,

Трьох мудрців

Роби те, то й робить. Почувши це Ісус, дивувався, і каже до тих, що йшли слідом за ним, Направду кажу вам, Навіть в Ізраїлі не знайшов я такої віри. І кажу вам, що многі прийдуть від сходу й заходу, та й сядуть з Авраамом, з Ісааком, і з Яковом у царстві небесному. А сини царства будуть повикидані у темряву надвірню: там буде плач і скреготання зубів. І каже Ісус до сотника, Йди, і як увірував еси, так і станеться тобі. І одужав слуга його тієї самої години.

ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ. МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що знаєш положення наше серед так багатьох і великих небезпек, та що з причини природних немочів наших, ми не завжди змагаєм устояти в законі: Даруй нам таку силу й допомогу, якої треба нам для побороення всіх небезпек, і проведи нас крізь усі спокуси; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Римл. 13, 1.

КОЖНА душа властям вищим нехай кориться; нема бо власти, коли не від Бога: які ж є власти, від Бога вони настановлені. Хто ж противиться власти, Божому повелінню противиться: а ті, що противляться, собі осуд набувають. Володарі бо не добрим ділам страх, а лихим. Хочеш же не боятись власти? Добре роби, то й матимеш похвалу від неї: божий бо слуга він, тобі на добро. Коли ж лихе робиш, бійся; бо не дармо меч носить: Божий бо слуга він,

Трьох мудрців

местник гніва тому, хто робить лихе. Тим же треба коритись не тільки ради гніва, а також ради совісти. Того ж тови й данину даєте; вони бо слуги Божі, що безнастанно того пильнують. Віддавайте ж усім, що належиться їм; данину, кому належиться данина, кому мито, мито, страх, кому страх, честь, кому честь.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 8, 23.

І, як увійшов у човен, поввіходили слідом за ним ученики його. Аж ось схопилась велика хуртовина на морі, така, що філя заливала човна: він же спав. І прийшли до нього ученики його й розбудили його, кажучи, Господи, спаси нас, погибаємо. І промовив до них, Чого ви злякались, мало-вірні? Тоді встав і погрозив вітрам та морю, і настала велика тиша. Люде ж дивувались, говорячи, Хто це такий, що навіть вітри й море слухають його! І як переплив на той бік у Гергесинську землю, зустріло його два біснуватих, що вийшли з гробів, дуже злющі, так, що ніхто не важився ходити дорогою тією. І ось, закричали вони, говорячи, Що маємо робити з тобою, Ісусе, Сину Божий? Чи прийшов еси сюди на те, щоб нас мучити завчасу? Оддалеки ж від них пасся великий гурт свиней. Отже біси благали його, кажучи, Коли виженеш нас, то дозволь нам увійти в гурт свиней. І каже до них, Ійдіть. І, вийшовши вони, увійшли в свиняче стадо: і ось, увесь свинячий гурт кинувсь із кручі в море, і погіб у воді. А пастухи повтікали, і прибігши в город, розказали про все, і що сталося з

Трьох мудрців

біснуватими. І ось увесь город вийшов назустріч Ісусові: а як побачили його, благали, щоб вийшов геть із границь їх.

ПЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ. МОЛЕБЕНЬ.

МОЛИМО тебе, Господи, зберігай раз-у-раз Церкву твою і доморядників твоїх у правдивій вірі твоїй; а тих, що в надії покладаються на ласку твою небесну, заступай завжди могутньою силою твоєю; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Колос. 3, 12.*

ОДЯГНІТЬСЯ ж оце, яко вибранці Божі, святі й улюблені, в почуття милосердя, щирість, смирність, тихість і довготерпіння; терплячи один одного, і прощаючи один одному, коли хто на кого має жаль; яко ж і Христос простив вам, так і ви. Над усе ж одягніться у любов, котра є заporукою звершення. І мир Божий нехай володіє в серцях ваших, до котрого вас і покликано в одному тілі; та й будьте вдячні. Слово боже нехай вселяється в вас, багате на всяку премудрість, навчаючи і навчаючи один одного псалмами, піснями та духовними співами, у благодати співаючи в серцях ваших Господеві. І що тільки робите словом або ділом, робіть усе в Імя Господа Ісуса, дякуючи Богу й Отцеві через нього.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 13, 24.*

УПОДОБИЛОСЬ царство небесне чоловікові, що сіє добре насіння на ниві своїй. Як же люде спали, прийшов воріг його, й

Трьох мудрців

насіяв куколю між пшеницю, та й пішов геть. Як же зійшов засів та приніс овощ, показавсь тоді й кукіль також. І прийшли слуги господаря того, та й кажуть йому, Добродію, хіба ти недобре насіння сіяв на твоїй ниві? Звідкіля ж узявся кукіль? Він же каже їм, Це зробив воріг. Слуги ж сказали йому, Чи хочеш, щоб ми пійшли та випололи його? А він сказав, Ні; щоб, виполюючи кукіль, разом з ним і пшениці не повиривали. Нехай ростуть обоє до жнив; а в жнива я скажу жінцям, Зберіть вперед кукіль та повяжіть у снопи, щоб спалити: а пшеницю зберіть до стодоли моєї.

ШЕСТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРЬОХ МУДРЦІВ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що обявив еси благословенного Сина свого, щоб він знищив диявольські діла і зробив нас синами й наслідниками вічного життя: Молимо тебе, дай нам, щоб ми, маючи надію, змогли вдержати себе в чистоті, як і він є чистий; та щоб, коли вдруге він явиться у силі і славі, змогли й ми перетворитись на його подобину в предвічному й преславному царстві його; де з тобою, Отче, і Святим Духом, він жиє й царствує, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Св. Йоана 3, 1.

ОСЬ, яку любов дав нам Отець, щоб ми діти Божі звались: тимто не знає нас світ, що не пізнав його. Любі, ми тепер діти Божі, та ще не явилось, що ми будемо: знаємо ж, що, коли явиться, подібні йому будемо;

Трьох мудрців

бо побачимо його, яко ж єсть. І кожний, що має цю надію, очищується, яко ж він чистий. Кожен, хто робить гріх, переступає також і закон. А ви знаєте, що він явився, щоб гріхи наші взяти; а в ньому нема гріха. Хто в ньому пробуває, не грішить: хто ж грішить, не бачив його, і не знав його. Діточки, нехай ніхто вас не обманює: хто робить правду, той праведний, яко ж він праведний. Хто робить гріх, той від диявола, бо споконвіку диявол грішить. На це явився Син Божий, щоб зруйнувати діла диявола.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 24, 23.*

ТОДІ, коли хто вам скаже, Дивись, ось Христос, або онде; не йміть віри. Устануть бо лжехристи й лжепророки, й показуватимуть ознаки великі й дива, щоб (коли можна) звести й вибраних. Оце ж наперед скапав я вам. Коли ж скажуть вам, Ось він у кустині; не виходіть: Ось, він у тайних зімнатах; не діймайте віри. Бо як блискавка виходить зі сходу та сягає аж до заходу; так буде й прихід Сина Чоловічого. Де бо є труп, там збиратимуться вірли. І зараз після горя днів тих сонце померкне, й місяць не даватиме світла свого, й зорі падають із неба, й сили небесні захитаються. І тоді явиться ознака Сина Чоловічого на небі: й тоді заголосять усі роди землі, й побачать Сина Чоловічого, що прийде на хмарах небесних, із силою й славою великою. І пішли він ангелів своїх з великим гуком трубним, і позбирають вони вибраних його від чотирьох вітрів, від одного кінця неба до другого.

НЕДІЛЯ ЗВАНА СІМДЕСЯТНИЦЕЮ або третя неділя перед постом.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Господи, вислухай ласкаво молення людей твоїх; щоб ми, що приймаємо справедливую кару за провини наші, змогли всемілосердною добротою твоєю визволитись від неї, на славу Імені твогому; черед Ісуса Христа Спаса нашого, що жиє й царствує з тобою і Святим Духом, один Бог, по віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *1. Коринт. 9, 24.*

ХІБА не знаєте, що ті, що на гонах біжать, усі біжать, а один приймає нагороду? Так біжіть ви, щоб осягли. Кожний же, хто бореться, від усього вдержується: Вони ж роблять це, щоб тлінний вінець прийняти, а ми нетлінний. Оце ж я так біжу, не якби на непевне; а воюю не так, як той, що бе повітря: а морю тіло моє й підневолюю, щоб, иншим проповідуючи, самому иноді не бути нікчемним.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 20, 1.*

ПОДІБНЕ бо царство небесне чоловіку господареві, що вийшов рано-вранці най-

Неділя звана сімдесятницею

мати робітників у виноградник свій. І, згодившись із робітниками по денарію на день, післав їх у виноградник свій. І, вийшовши коло третьої години, побачив інших, що стояли на торгу без роботи, і сказав до них, Ійдіть і ви у виноградник, і що буде право, дам вам. Вони й пішли. Вийшов знов коло шестої і девятої години, і зробив так само. А коло одинацятої години вийшов і знайшов інших, що стояли без діла, і каже до них, Чого дармуєте тут цілий день? Кажуть вони йому, Бо ніхто не найняв нас. Каже він їм, Ійдіть і ви у виноградник, і що буде право, дістанете. Як же настав вечір, каже власник виноградника доморядникові своєму, Поклич робітників, та роздай їм плату, почавши від останніх аж до перших. І як прийшли ті, що наймені були коло одинацятої години, то кожен з них дістав по денарію. А як прийшли перші, Думали, що більше візьмуть; однакож і вони взяли по денарію. А як взяли, нарікали на доброго господаря, кажучи, Ці останні тільки одну годину робили, а ти їх зрівнав із нами, що зносили тяготу і спеку дня. Він же відповів одному з них, кажучи, Приятелю, не роблю тобі кривди; хіба не за денарія згодився ти зі мною? Візьми своє, та й іди; я ж хочу і цьому останньому дати рівно, що й тобі. Хіба ж не вільно мені робити, що хочу з добром моїм? Чи твое око лихе тому, що я добрий? Так будуть останні першими, а перші, останніми: багато бо званих, а мало вибраних.

*

НЕДІЛЯ ЗВАНА ШІСТЬДЕСЯТНИЦЕЮ або друга неділя перед постом.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ Боже, ти бачиш, що ми не покладаємось на ніодно з наших діл: Даруй ласкаво, щоб ми силою твоєю змогли оборонитись від усякого зла; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 2. *Коринт. 11, 19.*

ВИ радо терпите безумних, розумними буди. Терпите, як хто підневолює вас, як хто жере вас, як хто обдирає вас, як хто величається, як хто бє вас у лице. Робом досади говорю, так ніби ми знемоглись: Коли ж у чому хто осмілюється (у безумстві говорю), то й я смілий також. Вони Євреї? І я. Вони Ізраїльтяне? І я. Вони насіння Авраамове? І я. Вони слуги Христові? (Як безумний кажу). Я більше: в працях більш видатних; в ранах від побоїв без міри; в темницях частіше; при смерті почасту. Від Жидів пять разів по сорок без одного нагаїв прийняв я; тричі киями бито мене; один раз каменовано; тричі перебув я розбиття корабля; ніч і день пробув я в глибині; в дорогах почасту; в небезпеках

Неділя звана шістьдесятницею

на водах; в небезпеках від розбійників; в небезпеках від земляків моїх; в небезпеках від поган; в небезпеках у городі; в небезпеках у пустині; в небезпеках на морі; в небезпеках між лукавими братами; в знеможенню і в огірченню; почасти в недоспанню; в голоді і жадді; в постах часто; в холоді й наготі; опріч того, що осторінь, налягає на мене щоденна журба про всі церкви. Хто знемігся, а я не знемігся? Хто блазниться, а я не горю? Коли dokonче хвалитись треба, то хвалитимусь тим, що відноситься до немочів моїх. Бог, Отець Господа нашого Ісуса Христа, благословен на віки, знає, що я не брешу.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 8, 4.

ЯК ЖЕ зійшлося багато народу, а прийшли до нього з кожного города, промовив приповідю: Вийшов сіяч сіяти насіння своє; і, як він сіяв, инше впало край мляху, і притоптувано його, і птацтво небесне пожерло його. А инше впало на камінь, і як тільки зійшло, посохло, бо не мало вогкості. А ще инше впало між тернину, і тернина, розвинувшись з ним, поглушила його. А инше впало на землю добру, і зійшло, і дало врожай усотеро. Це сказавши, кликнув, Хто має уші слухати, нехай слухає. Питали ж його ученики, кажучи, Що за приповідь оця? Він же сказав, Вам дано знати тайни царства Божого: а другим в приповідях; щоб дивлячись, не бачили, і слухаючи, не розуміли. Єсть же ця приповідь: Насіння, це слово Боже. Ті, що край шляху, це ті, що слухають;

Неділя звана Шістьдесятницею

опісля ж приходять диявол, і забирає слово із сердець їх, щоб увірувавши не спаслись. Ті, що на камені, це ті, що слухають і з радістю приймають слово; та ці кореня не мають, що через якийсь час вірують, а підчас спокуси відпадають. А те, що впало між тернину, це ті, що вислухавши, відходять геть, і журбою, багатством, і розкошами життя поглушені, не приносять пристиглого овочу. А ті, що на добрій землі, це ті, що, вислухавши слово, в щирому й доброму серці держать його, і дають овоч у терпінню.

*

НЕДІЛЯ ЗВАНА ПЯТЬДЕСЯТНИЦЕЮ або неділя перед постом.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ, ти навчив нас, що всі наші вчинки, як вони без любови, нічого не вартні: Зішли Святого твого Духа, й наповни серця наші тим предорогим даром любови, тою дійсною заперукою мира і всіх чеснот, без котрих, кожен, хто жие, вважається мертвим перед тобою: Даруй це ради єдиного Сина твого Ісуса Христа. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *1. Коринт. 13, 1.*

КОЛИ мовами людськими говорю й ангельськими, любови ж не маю, то стався я як мідь дзвеняча і бубен гудячий. І хоч маю дар пророкування, і розумію всі тайн, і все знання; і хоч маю всю віру, так щобі гори переставляти, любови ж не маю, то я ніщо. І хоч роздам увесь маєток мій, і хоч віддам тіло моє, щоб спалили його, а любови не маю, то ніякої мені користи з того. Любов довго терпить і милосердує; любов не завидує; любов не величається, не надувається, не осоромлює, не шукає свого, не легко поривається до гніву, не думає лихого, не тішиться неправдою, а радується правдою;

Неділя звана п'ятдесятницею

все покриває, всьому йме віри, на все надіється, все видержує. Любов ніколи не впадає: чи то ж будуть пророцтва, вони впадуть; чи то мови, вони замовкнуть; чи то знання, воно зникне. Бо від части знаємо та від части пророкуємо. Як же прийде те, що звершене, тоді те, що від части, зникне. Як був я дитиною, то й говорив як дитина, розумів як дитина, думав як дитина; як же став чоловіком, то покинув дитяче. Тепер бо бачимо крізь шкло не ясно; тодіж лицем до лица: тепер пізнаю від части; тоді ж пізнаю так, як мене пізнано. А тепер пробуває віра, надія, любов, ці троє; найбільша ж із цих любов.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 18, 31.

ТОДІ взяв Ісус до себе дванацятьох, і каже до них, Оце йдемо в Єрусалим, і станеться все, що написано через пророків, Синові Чоловічому. Буде бо виданий поганам, і насміхатимуться з нього, й зневажатимуть його, й плюватимуть на нього: і битимуть його, і вб'ють його на смерть; а третього дня він воскресне. А вони нічого того не розуміли: й було слово це закрите від них, і не розуміли сказаного. Сталося ж, як наближався до Єрихона, один сліпий сидів при дорозі, просячи милостині: чувши, що народ переходить, спитав, що то означає. Сказали ж йому, що Ісус Назарянин іде мимо. Він же закричав, кажучи, Ісусе Сину Давидів, помилуй мене. А ті, що напереді йшли, сварили на нього, щоб мовчав: він же ще більше кричав, Сину Давидів, помилуй мене. І став Ісус і прика-

Неділя звана п'ятьдесятницею

зав його привести до себе; і прийшов він ближше, спитав його, кажучи, Що хочеш, щоб я зробив тобі? А він каже, Господи, щоб прозрів. Ісус же каже йому, Прозри; віра твоя спасла тебе. І зараз прозрів, та й пішов слідом за ним, прославляючи Бога: і весь народ, як це побачив, прославляв Бога.

*

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ПОСТУ, звичайно званий.

ПОПЕЛЬОВА СЕРЕДА.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ І ВІКОВІЧНИЙ Боже, що не ненавидиш нічого, що сотворив еси, і прощаєш гріхи кожному, хто кається: Сотвори і дай нам нові й сокрушені серця, щоб ми, ревне оплакуючи гріхи наші і визнаючи ледарство наше, змогли досягнути від тебе, Бога всіх милувань, повне прощення і відпущення; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Цей Молебень треба читати щодня підчас Посту після Молебнів призначених на кожний день.

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Йоїла 2, 11.

ОБЕРНІТЬСЯ до мене всім серцем, говорить Господь, в пості, в плачу, і в жалі. Роздирайте серця ваші, а не одєжу вашу, й наверніться до Господа, Бога Вашого; він бо благий і милосердний, довготерпеливий та много милостивий тай у боліває над нещастям. Хто знає, чи він не пожалує вас, і не дасть свого благословення на хлібні та на ливні приноси Господеві Богу

Перший день посту

вашому? Затрубить трубою на Сіоні, визначить піст, оповістять святочні збори, позбирайте народ, освятить громаду, зберіть старших, згромадьте дітей і тих, що соски ссуть; нехай вийде жених із своєї світлиці й молода зі своєї комори; між двором і жертівником нехай заплачуть священники, Божі слуги, та й промовлять, Пожалуй, Господи, люду твого, не дай насліддя твого на наругу, щоб погане старшували над ними: чого б говорити невірним між собою, Де Бог їх?

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 6, 16.*

КОЛИ постите, нехай не буде в вас, як у лицемірів, сумного виду: змінюють бо лица свої, щоб здаватись людям постниками. Направду кажу вам, Мають вони нагороду собі. Ти ж, коли постиш, намасти голову свою, і вмий лице своє, щоб не здавався людям постником, а Отцеві твому, що потай; а Отець твій, що бачить потайне, надгородить тебе прилюдно. Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і ржа їсть, і де злодії підкопуються і крадуть; а збирайте собі скарби на небі, де ні міль, ні ржа не їсть, і де злодії не підкопуються й не крадуть: бо де скарб ваш, там буде й серце ваше.

ПЕРША НЕДІЛЯ ПОСТУ.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ, що ради нас постив єси сорок днів і сорок ночей: Дай нам ужити такого

Перша неділя посту

здержання, щоб підчинивши тілесне наше єство Духові, змогли ми завжди корився твоїм божеським наклоненням в справедливості та правдивій святості на честь і славу тобі; що жиєш і царствуєш з Отцем і Святим Духом, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 2. Коринт. 6, 1.

МИ, що працюємо разом з ним, благаємо й вас, щоб ви марно благодать Божу не приймали; (бо говорить, приятного часу я вислухав тебе, і в день спасення поміг тобі; ось тепер пора приятна; ось тепер день спасення;) ніякого ні в чому не даючи спотикання, щоб не було ганене служення; а у всьому показуючи себе, яко слуг Божих, у великому терпінню, в горю, в нуждах, в тіснотах, в побиттях, в темницях, в бучах, у працях, в недосипаннях, у постах; в чистоті, в знанню, в довготерпінню, в добрості, в Святому Духові, в любові нелицемірній, в словах правди, в силі Божій, із зброєю праведности в правій і лівій руці; славою й безчестям, ганьбою і похвалою; яко дурисвіти, та правдиві; яко незнані, а пізнані; яко вмираючі, і, ось, ми живі; яко карані, та не повбивані; яко сумні, а завжди веселі; яко бідні, але багатих збогачуючі; яко нічого немаючі, а все посідаючі.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 4, 1.

ТОДІ повів Ісуса дух у пустиню на спокусу диявольську. І постив він сорок день і сорок ночей, потім забажав їсти. І прий-

Перша неділя посту

шовши спокусник до нього, каже, Коли ти Син Божий, прикажи цим камінням зробитися хлібом. Він же, озвавшись, сказав, Писано єсть, Не самим хлібом житиме чоловік, а кожним словом, що виходить із уст Божих. Тоді диявол бере його в святий город, і ставить його на церковній вежі, та каже йому, Коли ти Син Божий, кинься вниз; писано бо, Він накаже про тебе ангелам своїм, і на руках понесуть тебе, щоб не вдаривсь часом об камінь ногою твоєю. Каже йому Ісус, Писано знов, Не будеш спокушувати Господа Бога твого. Знов бере його диявол на гору височенну, й показує йому всі царства на світі та славу їх; і каже йому, Оце все дам тобі, коли, припавши, поклонишся мені. Каже тоді йому Ісус, Геть від мене, сатано; писано бо єсть, Господу Богу твому кланятимешся, і йому одному служитимеш. Зоставив тоді його диявол, і ось ангели приступили й служили йому.

ДРУГА НЕДІЛЯ ПОСТУ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, ти бачиш, що немає в нас власної сили, щоб могли ми сами собі допомогти: Бережи оці знадвірні тіла наші, й душі наші, що ув нас; борони нас від усякого нещастя, що моглоб навістити тіла наші, та від усяких лихих помислів, що моглиб напасти й зашкодити душам нашим; у Христі Ісусі Господі найшім. *Амінь.*

Друга неділя посту

АПОСТОЛ. 1. Солун. 4, 1.

БЛАГАЄМО вас, браття, й напоминаємо в Господі Ісусі, щоб, яко ж прийняли від нас, як годиться вам ходити й угождати Богові, так, щоб більш у тому достаткували. Бо знаєте, які заповіді дали ми вам Господом Ісусом. Така бо Божа воля, освячення ваше, щоб ви вдержувались від блуду; щоб кожен з вас знав, як держати посудину свою у святости й чести; не в страсти похотній, яко ж і погане, що не знають Бога; щоб ніхто не переступив ні в якому ділі і не обманював брата свого; тим що Господь відомстителъ за все те, яко ж ми й перше казали вам і свідкували. Не покликав бо нас Бог на нечистоту, а на святість. Тим же, хто відкидає, відкидає не чоловіка, а Бога, що дав нам і Духа свого Святого.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 15, 21.

ВИЙШОВ Ісус ізвідтіля, і перейшов у Тирські та в Сидонські сторони. Коли це жінка Канаанка прийшла з тих границь, і кричала до нього, кажучи, Помилуй мене, Господи, Сину Давидів; дочка моя тяжко біснується. Він же не відповів їй ні слова. І, приступивши ученики його, благали його, кажучи, Відошли її; бо кричить за нами. Він же, озвавшись, сказав, Післано мене тільки до загублених овечок дому Ізраїлевого. Вона ж, приступивши, поклонилась йому, кажучи, Господи, поможи мені. Він же, озвавшись, каже, Не годиться взяти в дітей хліб, і кинути собакам. А вона

Третя неділя посту

каже, Так, Господи, тільки ж і собаки їдять кришки, що падають із стола в господаря їх. Тоді озвався Ісус і каже до неї, Жінко, велика віра твоя: нехай станеться тобі, як бажаєш. І одужала дочка її з того ж часу.

ТРЕТЯ НЕДІЛЯ ПОСТУ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Всемогутній Боже, зглянься на щирі бажання смиренних слуг твоїх, і простягни праву руку твоєї Величі, і будь нам обороною проти всіх ворогів наших; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Єфес. 5, 1.*

ОЦЕ Ж будьте послідувачами Божими, як любі діти; і ходіть у любови, яко ж і Христос полюбив нас і віддав себе за нас на жертву і на посвяту Богу, у солодкі пахощі. Блуд же і всяка нечистота, або зажерливість нехай і не згадуються між вами, як подобає святим; ні безсором і дурні слова, або жарти, що невідповідні; а радше дякування. Бо знаєте це, що ні один блудник, або нечистий, або зажерливий, що єсть ідолослужителем, не має насліддя в царстві Христа й Бога. Нехай ніхто не зводить вас марними словами: бо за це приходить гнів Божий на синів непокірних. Не бувайте ж спільниками їх. Ви бо були колись темрявою, тепер же ви світло в Господі: ходіть же яко діти світла; (бо овощ Духа у всякій доброті, і спра-

Третя неділя посту

ведливості, та правді;) допевнюючись, що єсть угодне Богові. І не приставайте до неплодних діл темряви, а радше винуйте їх: що бо діється потайно у них, соромно їм казати. Усе ж бо обвинувачене світлом виявляється: все бо виявлене єсть світло. Тогож він сказав, Устань, сонний, і воскресни з мертвих, то їй освітить тебе Христос.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 1, 14.

ІСУС виганяв біса, а той був німий. Сталося ж, як диявол вийшов, промовив німий; і дивувався народ. Деякі ж з них казали, Велзевулом, князем бісовським він виганяє біси. Другі ж, спокушуючи його, ознаки від нього шукали з неба. Він же, знаючи думки їх, каже їм, Кожне царство, проти себе розділене, пустіє; і дім проти дому, валиться. Коли ж і сатана проти себе розділиться, як устоїть царство його? Бо кажете, що Велзевулом виганяю біси. Коли ж я Велзевулом виганяю біси, то сини ваші ким виганяють їх? Тим суддями вашими вони будуть. Коли ж пальцем Божим виганяю біси, то конче прийшло до вас царство Боже. Коли ж дужий чоловік, узброївшись, стереже свого двору, то в спокою добро його; а як прийде дужчий над нього, переможе його, забере всю зброю від нього, що на неї уповав, і розділить здобич свою. Хто не зі мною, той проти мене: і хто не збирає зі мною, той розсипає. Як же нечистий дух вийде з чоловіка, то блукає по безвістях, шукаючи впокою, і, не знайшовши, каже, Вернусь до домівки

Четверта неділя посту

моєї, звідкіля вийшов. І прийшовши знайде її виметену і прибрану. Тоді йде та бере сім інших духів, зліщих над себе, і вони входять і домують там; і останнє положення чоловіка того гірше першого. Сталося ж, як промовляв він це, піднявши одна жінка зміж народу голос, каже йому, Блаженна утроба, що носила тебе, і соски, що ссав еси. Він же каже, Блаженні ж і ті, що слухають слово Боже та й хоронять його.

ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПОСТУ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Всемогутній Боже, даруй нам, котрим належиться справедлива кара за лихі наші вчинки, щоб задля благодати й милости твоєї вона минула нас; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Галат. 4, 21.*

СКАЖІТЬ мені, ви, що бажаєте бути під законом, хіба ви закону не слухаєте? Писано бо, що Авраам мав два сини, одного від невольниці, а другого від вільної. Та той, що був від невольниці, родивсь по тілу; а той, що від вільної, по обітниці. Цеж образіві вислови: це бо два завіти; один з гори Синая, що родить у неволю, котра єсть Агара. Бо Агара, це Синай гора в Аравії, і прикладається до теперішнього Єрусалиму, і служить з дітьми своїми в неволі. А вишній Єрусалим вільний; він мати всім нам. Писано бо, Звеселись неплідна, що не родиш; Кричи та покликуй,

Четверта неділя посту

ти, що не мучилась: бо в самотній багато дітей, більш ніж у тієї, що має чоловіка. Ми ж, браття, як був Ісаак, діти обітування. Та, як тоді той, хто родивсь по тілу, гонив того, хто родився по духу; так і тепер. Тільки ж бо що говорить Писання? Вижени невольницю й сина її, немає бо наслідувати син невольниці з сином вільної. Оце ж, браття, ми не діти невольниці, а вільної.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 2, 1.

ПІЙШОВ Ісус на той бік моря Галилейського, Тиверіядського. І йшло за ним багато народу, бо бачили чуда його, що робив над недужими. І вийшов Ісус на гору і сидів там з учениками своїми. Була ж близько Пасха, свято жидівське. Коли ж Ісус зняв очі свої та й побачив, що багато народу йде до нього, каже до Филипа, Звідки купимо хліба, щоб вони попоїли? (Це ж сказав вивідуючи його; бо сам знав, що має робити.) Відповів йому Филип, За двісті денаріїв хліба не стане їм, щоб кожному з них хоч трохи дісталось. Каже йому один з учеників його, Андрей, брат Симона Петра, Є тут хлопець один, що має пять ячмінних хлібів та дві рибки; тільки ж що це на стільки? Каже ж Ісус, Заставте людей, хай посідають. Була ж трава велика на тому місці. Посідали ж чоловіки, числом зо пять тисяч. Взявши ж Ісус хліби, і віддавши хвалу, подав ученикам, ученики ж сидячим; таксамо й риби, скільки хотіли. Як же наситились, каже ученикам своїм, Позбирайте останки окрушин, щоб не пропало ніщо. Зібрали ж і наповнили двана-

П'ята неділя посту

цять кошів окрушин із п'яти хлібів ячмінних, що зісталось надго у тих, що їли. Люде ж бачивши, яке чудо зробив Ісус, казали, Це справді той пророк, що мав прийти на світ.

П'ЯТА НЕДІЛЯ ПОСТУ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМ тебе, Всемогутній Боже, зглянься милосердно на людей твоїх; і превеликою твоєю добротою керуй ними і збережи їх на тілі й на душі; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛЬ. *До Жидів 9, 11.*

ХРИСТОС же, прийшовши яко Архиєрей надходящих доброт, із більшою і зверщенішою скінею, нерукотвореною; це єсть, не цього будовання; ані не кровю козлиною, ні телячою, а своєю кровю, увійшов раз у святиню, здобувши вічне відкуплення для нас. Бо коли кров з бугаїв та кіз і попіл з ялівки, окроплюючи занечищених, освячує на тілесну чистоту; то скільки ж більше кров Христова, що Духом вічним приніс себе, непорочною жертвою Богу, очистить совість вашу від мертвих діл, на службу Богу живому? І задля того він Посередник нового завіту, щоб через значіння смерти за відкуплення з проступків, що були в першому завіті, змогли покликані прийняти обітницю вічного насліддя.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 8, 46.*

ПРОМОВИВ Ісус, Хто з вас докорить мені за гріх? Коли ж правду говорю, чому

Пята неділя посту

ви не віруєте мені? Хто від Бога, слова Божі слухає; Ви не слухаєте тому, що ви не від Бога. Озвались тоді Жиди й казали, Чи не добре кажемо ми, що Самарянин еси ти і біса маєш? Відказав Ісус, Я не маю біса; а шаную Отця мого, ви ж зневажаєте мене. Я ж не шукаю моєї слави; єсть же один, що шукає й судить. Направду, направду кажу вам, коли хто слово моє хоронитиме, смерти не побачить ніколи. Сказали тоді йому Жиди, Тепер ми знаємо, що біса маєш: Авраам умер і пророки, а ти кажеш, коли хто слово моє хоронитиме, не вкусить смерти по вік. Хіба ти більший ніж отець наш Авраам, що вмер? І пророки повмирали: ким ти себе робиш? Відповів Ісус, Коли я прославляю себе, слава моя ніщо; єсть же Отець мій, що прославляє мене, про котрого ви кажете, що він Бог ваш: однак ви не пізнали його; я ж знаю його: і як би я сказав, що не знаю його, я був би ложник, такий як ви; але я знаю його і слово його хороню. Авраам, отець ваш, рад був видіти день мій, і він увидів і зрадів. Казали тоді Жиди до нього, Не маєш іще пятьдесяти років, і Авраама видів еси? Каже їм Ісус, Направду, направду говорю вам, Перш ніж Авраам був, я єсьм. Піднімали тоді каміння, щоб кидати на нього: Ісус же сховався, і вийшов із святині.

*

**НЕДІЛЯ
ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ**
звана

ЦВІТНА НЕДІЛЯ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковичний Боже, що з чутливої любови твоєї до людства, післав еси Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, щоб узяв на себе людське тіло і постраждав смертю на хресті, щоб усе людство ішло за прикладам його великої лагідности: Даруй ласкаво, щоб і ми могли наслідувати його в терпеливості, та стали спільниками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Филип. 2, 5.

НЕХАЙ же буде у вас та думка, що була у Христа Ісуса: котрий, бувши в подобині Божій, не вважав хижацтвом бути рівним Богу; тільки ж умалив себе, прийнявши подобину слуги, і був у подобині чоловічій: і здававшись видом, яко чоловік, принизив себе, і стався послухним аж до смерти, смерти ж хрестної. Тим же і Бог його високо підніс, і дав йому імя більше всякого імени; щоб в імя Ісусове приклонилось

Неділя перед великоднем

усяке коліно, що на небі і на землі і під землею; і щоб усякий язик визнавав, що Господь Ісус Христос, на славу Бога Отця.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Маттея 27, 1.*

Як же настав ранок, зробили раду всі архиереї і старші людські на Ісуса, щоб убити його. І як звязали його, то й повели та й передали його Понтієві Пилату, ігемоніві. Тоді, побачивши Юда, зрадник його, що його осуджено, розкався і вернув трицять срібняків архиереям та старшині, Згрішив я, зрадивши кров невинну. Вони ж сказали, Що нам до того? то твоя тріч. І він кинув срібняки в церкві, вийшов і пішов і повісився. Архиереї ж, взявши срібняки, сказали, Не вільно класти їх у скарбону, бо це ціна крови. Зробивши ж раду, купили за них ганчарське поле, щоб ховати на йому захожих. Через те звалось те поле, Криваве Поле, по цей день. (Тоді справдилось, що сказав Єремія пророк, говорячи, І взяли вони трицять срібняків, ціну оціненого, котрого із синів Ізраїлевих оцінено, і дали їх за ганчарське поле, як повелів мені Господь.) Ісус же стояв перед ігемом; і питав його ігемон, кажучи, Чи ти цар Жидівський? Ісус же каже йому, Ти кажеш. А як винували його архиереї та старші, не відповідав нічого. Тоді каже до нього Пилат, Хіба не чуєш, скільки свідкують на тебе? І не відповів він йому ні на одно слово, так що ігемон дуже дивувався. На тее ж свято звик був ігемон відпускати народові одного вязника, котрого вони хотіли. Мали ж тоді знаного вязника,

Неділя перед великоднем

на прізвище Варавву. Як же вони зібралися, сказав їм Пилат, Кого з них хочете, щоб відпустив вам? Варавву, чи Ісуса, що зветься Христос? Знав бо, що через зависть видали його. Як же сидів він на судищі, прислала до нього жінка його, кажучи, Не май нічого до діла з праведником тим: багато бо я терпіла сьогодні у сні через нього. Архиереї ж і старші намовили народ, щоб випросили Варавву, Ісуса ж убили. Озався ж ігемон і каже до них: Кого хочете з двох, щоб випустив вам? Вони ж сказали, Варавву. Каже до них Пилат, Щож оце зробити маю з Ісусом, що зветься Христом? Кажуть йому всі, Нехай буде розпнятий. Ігемон же промовив, Чому, що злого він зробив? Вони ж ще більше кричали, Нехай буде розпнятий. Бачивши ж Пилат, що нічого не врадить, та що іще більше росте буча, взяв води і вмив руки перед народом, кажучи, Не винен я крови праведника цього; ви цим займайтесь. Тоді, озвавшись увесь народ, сказав, Кров його на нас і на діти наші. Тоді відпустив їм Варавву: Ісуса ж, побивши, передав, на розп'яття. Тоді воїни ігеменові, взявши Ісуса на судище, зібрали на нього всю роту. І вони роздягнули його накинули на нього багрянний плащ. І сплівши вінок із тернини, поклали на голову йому, а тростину в правицю йому: і припадаючи на коліна перед ним, насміхались із нього, говорячи, Радуйся Царю Жидівський. І плювали на нього, і брали тростину й били по голові його. І, як насміялись із нього, зняли з нього плащ, і наділи на

Неділя перед великоднем

нього одержу його, і повели його на розп'яття. І як вийшли, знайшли чоловіка з Киринеї, Симона на ім'я; цього заставили нести хрест його. І прийшовши на врочище, зване Голгота, чи то б сказати, лобне місце, дали йому пити оцту змішаного з жовчею: і, покушавши, не хотів пити. І розп'яли вони його, і поділили одержу його, кинувши жереби, щоб справдилось те, що сказав пророк, Поділили собі шати мої, і на одержу мою кинули жереби. І, посідавши, стерегли його там; і вивісили над головою його написану вину його, **ЦЕ ЄСТЬ ІСУС, ЦАР ЖИДІВСЬКИЙ**. Тоді розп'ято з ним двох злодіїв; одного праворуч, а другого ліворуч. А проходжі хулили його, киваючи головами, й кажучи, Ти, що руйнуєш церкву, а за три дні будуєш її, спаси сам себе: коли ти Син Божий, зійди з хреста. Так само ж і архиереї, насміхаючись із письменниками та старшими, казали, Інших спасав, а себе не може спасти: коли він цар Ізраїльський, нехай тепер зійде з хреста, і повіримо йому. Він покладався на Бога; нехай тепер визволить його, коли хоче його мати: казав бо, Я Син Божий. Так само й розбійники, що були розп'яті з ним, до коряли йому. Від шостої ж години настала темрява по всій землі до години девятої. Коло девятої ж години покликнув Ісус великим голосом, промовляючи, **ЕЛІ, ЕЛІ, ЛАМА САВАХ-ТАНІ?** то єсть, Боже мій, Боже мій, чому мене покинув еси? Дехто із тих, що там стояли, як те вчули, казали, Цей чоловік кличе Ілію. І зараз таки один з них побіг, узяв губку, й наповнив оцтом, і настромив

Неділя перед великоднем

на тростину, та дав йому пити. Останні ж казали, Нехай; побачимо, чи прийде Ілія спасти його. Ісус же знов, покликнувши великим голосом, зітхнув духа. І ось завіса церковна роздерлась надвоє, від верху до низу, і земля затрусилась, і скелі порозпадались, і гроби порозкривались; і многі тіла святих усопших повставали, і вийшли з гробів по воскресенню його, поприходили у святий город, і явилися богатьом. Сотник же з тими, що були з ним і стерегли Ісуса, побачивши землетрус і те, що сталось, полякались вельми, кажучи, Справді, це був Син Божий.

ПОНЕДІЛОК ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, що з чутливої любови твоєї до людства, післав еси Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, щоб узяв на себе людське тіло й постраждав смертю на хресті, щоб усе людство, ішло за прикладом великої його лагідности: Даруй ласкаво, щоб і ми могли наслідувати його в терпеливості, та стали спільниками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашим. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Ісаїя 63, 1.*

ХТО це йде з Едому, в червоній одежі з Босору, такий величний в своїй одежі, що виступає в повноті сили своєї? Це Я, той, що в устах його справедливність, Я, сильний до рятування. Чому ж одіж твоя

Понеділок перед великоднем

червона, а ризи твої, мов у того, що топтав виноград у тискарні? Я топтав виноград сам один, не було зміж народів нікого зі мною: і я потоптав їх у гніві мойому, давив їх у досаді моїй; кров їх багрила на мої ризи, от я й замаргав усю одіж мою: День бо пімсти мав я на умі, і настав рік визволу людей моїх. Я дивився й не було помічника; дивувався, що не було кому піддержати мене: та мені помогла рука моя, й досада моя піддрежала мене. І потоптав я ворогів у гніві мойому, розбив їх у досаді моїй, і полив землю їх кровю. Вдячно буду згадувати змилювання Господне, і славити му Господа за все те, що Господь дарував нам; за все добро для дому Ізраїля, які явив йому в милосердю своєму і великій ласкавості своїй. Він бо сказав, Вони ж народ мій, діти, що не зломлять вірности, і він спасав їх. В кожній недолі їх, він не покидав їх, і ангел лиця його рятував їх: з любови своєї і з милосердя свого визволяв їх, підняв їх і носив по всі дні давні. Та вони неслухняні бували й печалі завдавали духові його; за те ж він відвертався і ставав їм неприємелем; і сам воював проти них. Тоді згадав народ часи давні, Мойсеєві, де він, той, що вивів їх із моря з пастирем овець його? де той, що Святото Духа свого вложив йому в серце? Той, що вів Мойсея за праву руку величним рамям своїм; розділив перед ним води, щоб вічне вчинити імя собі; Той, що вів їх через безодні, мов коня степом широким, та й не спотикались. Мов стадо, що легко сходить у долину, так Дух Господень вів їх

Понеділок перед великоднем

до виюкою. Оттак водив ти твій нарід, щоб собі імя славне вчинити. Споглянь же з небес, подивись із пробутку твого святого і славного: Де любовний жар і кріпость твоя? Ласкавість твоя й милосердя твое до мене? Чи вони здержані? Авже ж ти Отець наш, бо Авраам нас не відав, та й не знав про нас Ізраїль: Ти, Господи, Отець наш, наш Відкупитель, від віків імя твое. Чому ж, Господи, допустив нас, щоб ми збилися з пуття твого, щоб закаменіло серце наше й перестало тебе боятись? Вернися ж задля слуг твоїх, задля поколінь насліддя твого. На короткий час допалась вона народові святости твоеї, вороги бо наші взяли під ноги святиню твою. Ми тепер такими стали, начеб ти ніколи й не володів над нами, начеб імя твое не йменувалось над нами.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Марка 14, 1.

БУЛА Ж пасха й опрісноки по двох днях: і шукали архиереї, та письменники, як би його підступом узяти і вбити. Та казали, не в свято, щоб бучі не було в народі. А як був він у Витанії, в господі Симона прокаженого, та сидів за столом, прийшла жінка, маючи любастровий збаночок мира нардового, правдивого, предорогого, й розбивши посудину, злила йому на голову. Були ж деякі, що сердились у собі, кажучи, На що ця втрата мира? можна бо було це продати більш ніж за триста денаріїв, та дати вбогим: і дорікали їй. Ісус же каже, Лишіть її; на що завдаєте їй жалю? Добре діло вчинила на мені:

Понеділок перед великоднем

всякого бо часу вбогих маєте з собою, і коли схочете, можете їм добро робити; мене ж не всякого часу маєте. Вона зробила, що могла; опередила намастити тіло моє на погребення. Направду кажу вам, Де тільки проповідуватиметься Євангелія п'я по всьому світу, казатиметься й те, що зробила оця, на спомин її. А Юда Іскаріотський, один з дванацятьох, пійшов до архиєреїв, щоб їм зрадити його. Вони ж почувши, зраділи, і обіцяли йому срібняків дати. І шукав, як би у добру годину його зрадити. І першого дня опрісноків, як пасхове ягня кололи, кажуть йому ученики його, Де хочеш, щоб ми пійшли, та приготували тобі їсти пасху? І посилає двох з учеників своїх, і каже їм, Ійдіть у город, і зустрінє вас чоловік, з глеком води; йдіть за ним: і куди ввійде він, скажіть господареві дому, Учитель каже, Де та світлиця, де їсти маю пасху з учениками моїми? І він вам покаже гірницю простору, прибрану й готову: там приготуйте нам. І вийшли ученики його й прийшли в город, і знайшли, як він сказав, і приготували пасху. І, як настав вечір, приходить він з дванацятьма. І як сиділи вони, за срогом та їли, сказав Ісус, Направду кажу вам, Один з вас, котрий їсть зі мною, зрадить мене. Вони ж почали сумувати й казати до нього один по одному, Хіба ж це я? І другий, Хіба ж це я? Він же, озвавшись, каже їм, Один з дванацяти, що вмачає зі мною руку в миску. Син Чоловічий іде справді, як це написано про нього: горе ж чоловікові тому, що Сина Чоловічого зрадить:

Понеділок перед великоднем

добре було б йому, коли б не родився чоловік той. І як їли вони, взяв Ісус хліб, і поблагословив, ламав, і давав їм, і каже, Прийміть, їдьте: це єсть тіло моє. І взяв чашу, і віддавши хвалу, подав їм; і пили з неї всі. І каже їм, Це єсть кров моя нового завіту, що за багатьох проливається. Направду кажу вам, уже більше не питиму з плоду винограднього, аж до дня того, коли його питиму новим у царстві Божому. І як відспівали вони гимн, пішли на гору Оливну. І каже їм Ісус, Всі ви поблазнитесь мною цієї ночі; бо писано, Поражу пастиря й розсиплються вівці. Тільки ж по воскресенню моїм попереджу вас у Галилею. А Петро каже йому, Хоч і всі поблазняться, тільки не я. І каже йому Ісус, Направду кажу тобі, Що сьогодні, цієї ж ночі, нім ще двічі півень запіє, тричі відречешся мене. Він ще більш певне говорив, Хоч би мені і вмерти з тобою, не відречуся тебе ніяк. Так же само і всі казали. І приходять на врочище, що зветься Гетсиман: і каже ученикам своїм, Сидіть тут, поки молитимусь. І бере з собою Петра, та Якова, та Йоана, і почав скорбіти та вдаватись у велику тугу, і каже їм, Тяжко сумна душа моя аж до смерти; подождіть тут і пильуйте. І пішов трохи далі, припав до землі, і молився, щоб, коли можна, мимо йшла від нього ця година. І каже, Авва, Отче, все можливе тобі; візьми від мене цю чашу; тільки ж не що я хочу, а що ти хочеш. І приходить, і знаходить їх сплячих, і каже до Петра, Симоне, ти спиш? Не міг ти одної години попиль-

Понеділок перед великоднем

нувати? Пильнуйте і моліться, щоб не ввійшли в спокусу. Дух справді охочий, тіло ж немічне. І знов відійшов, і молився, тіж самі слова промовляючи. І, як вернувся, знайшов їх знов сплячих (були бо їх очі важкі), і не знали вони, що йому відповісти. І приходить третій раз, і каже їм, Спіть уже і спочивайте: годі, прийшла година; ось, виданий Син Чоловічий у руки грішникам. Вставайте, ходім; ось, зрадник мій уже близько. І зараз таки, як ще він промовляв, приходить Юда, один з дванадцятьох, а з ним багато народу з мечами і киями, від архиереїв, і письменників, і старших. Дав же зрадник його знак їм, говорячи, Кого поцілую, той же він сам: беріть його та й ведіть осторожно. І як тільки прийшов, зараз приступив до нього, і каже, Учителю, учителю; і поцілував його. Вони ж наложили на нього руки свої і взяли його. Один же з тих, що стояли, вихопив меча, і вдарив слугу архиерейського, і відрубав йому вухо. І озвавшись Ісус каже їм, Чи це ви, як на розбійника вийшли з мечами і киями, взяти мене? Щодня був я з вами в церкві навчаючи, і не брали ви мене: та писання має сповнитися. І всі вони покинули його і повтікали. А один якийсь молодець ійшов за ним, одягнений у полотно по нагому; і ловлять його молодці: він же, зоставивши полотно, утік від них нагий. І повели Ісуса до архиерея: і сходяться до нього всі архиереї, і старші, і письменники. А Петро здалека йшов за ними, аж у середину в двір архиерейський; І сидів із слугами, та

Понеділок перед великоднем

грівся коло вогню. Архиереї ж і вся рада шукали свідчення на Ісуса, щоб убити його, та й не знайшли. Многі бо криво свідчили проти нього і не сходились свідчення їх. Деякі встали, криво свідчили на нього, кажучи, Ми чули як він казав, Я зруйную цю рукотворну церкву, і за три дні іншу, некуротворну поставлю. Та й так не сходились свідчення їх. І ставши архиерей посередині, спитав Ісуса, кажучи, Нічого не відповідаєш? Що це, що ці на тебе свідкують? Він же мовчав, і нічого не відказав. Знов спитав його архиерей, і каже йому, Чи ти Христос, Син Благословенного? Це я, і видітимете Сина Чоловічого, сидячого праворуч сили, і приходячого на хмарах небесних. Тоді архиерей роздер одіж свою, і каже, На що нам іще свідків? ви чули хулу: що думаєте? Вони ж усі осудили його, що винен смерті. І почали деякі плювати на нього, і закривати лице йому, й бити по щоках його, й казали йому, Вгадай: і слуги знущались над ним, бючи його долонями. І як був Петро у дворі внизу, приходить одна з дівчат архиерейських; і як побачила Петра, що грівся, каже, І ти був також з Ісусом Назарянином. А він відрікся, кажучи, Не знаю, і не розумію, що ти кажеш. І вийшов геть до придвору; і півень запіяв. І дівчина побачила його знов, і почала говорити тим, що стояли, Цей один з них. Він же знов відрікся. І трохи згодом, ті, що стояли, сказали знов Петрові, Справді з них єси, бо ти Галилеєць, і говірка твоя годиться з тим. Він же почав лихословити та клястись,

Второк перед великоднем

кажучи, Я не знаю чоловіка цього, про котрого говорите. І вдруге півень запіяв. І згадав Петро слово, що промовив йому Ісус, Нім ще двичі запіє півень, одречешся мене тричі. І думачи над тим, став плакати.

ВТОРОК ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, що з чутливої любови твоєї до людства, післав еси Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа щоб узяв на себе людське тіло й постраждав смертю на хресті, щоб усе людство ішло за прикладом його лагідности: Даруй ласкаво, щоб і ми могли наслідувати його в терпеливості, та стали спільниками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашим. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Ісаїя 50, 5.

ГОСПОДЬ Бог відчинив ухо моє, і я не спротививсь, назад не подався. Плечі мої дав я на побивання; щоки мої на поличкування; та й лиця мого не відвертаю від наруги та обпльовання. І Господь Бог помагає мені, тимто я не стидаюсь, тим я держу лице моє, мов кремій, та й знаю, що сором мене не досягне. Близько бо той, у кого мені справедливість; Хто ж хоче мені противитись? Станьмо разом. Хто хоче зі мною судитись? Нехай приступить ід мені! Ось, Господь Бог pomoже мені; хто ж мене судить? Всі вони розпадуться, мов стара одежа, з'їдена міллю. Хто зміж вас боїться Бога, що слухає голосу слуги

Второк перед великоднем

Господнього? Хто у темряві без світла ходить, нехай покладається на імя Господне й опреться на Бозі своїм. Ви ж усі, що раздуваєте вогонь, узброєні палючими стрілами; йдіть в полумя вашого вогню та стріл ваших, що їх запалили. Це буде вам з руки моєї, у муках помрете.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Марка 15, 1.

І зараз уранці, архиереї порадившись з старшими та письменниками, і вся рада, звязали Ісуса, повели, та й видали Пилатові. І спитав його Пилат, Чи ти еси цар Жидівський? Він же озвавшись, каже йому, Ти кажеш. І винували його архиереї багато. Пилат же знов спитав його, кажучи, Не відказуєш нічого? Он, скільки на тебе свідкують. Ісус же більше нічого не відповів; так що дивувався Пилат. На свято ж відпускав він їм одного в'язника, котрого хотіли. Був же там названий Варавва, з своїми затязцями ув'язнений, котрі під бунт убивство зробили. І викликуючи народ почав домагатися, щоб, як завжди, зробив їм. Пилат же відказав їм, говорячи, Чи хочете, щоб випустив вам царя Жидівського? Знав бо, що через зависть видали його архиереї. Архиереї ж напустили народ, щоб краще Варавву відпустив їм. Пилат же, озвавшись, ізнов сказав їм, Що ж оце хочете, щоб я зробив із тим, кого звете царем Жидівським? Вони ж знов закричали, ще дужче, Розпни його. Пилат же каже їм, Яке ж об зло зробив? Вони ж ще гірш кричали, Розпни його. Пилат же, хотівши народові догодити, від-

Второк перед великоднем

пустив їм Варавву, й передав Ісуса, побивши його, на розп'яття. І воїни повели його в середину двору, звану Претор; і скликали всю роту. І одягли його в багряницю, і сплели вінок із тернини і обвинули на голову його; та й почали витати його, Радуйся, царю Жидівський. І били його по голові тростиною, і плювали на нього, та, впадаючи на коліна, кланялись йому. І як насміялись із нього, роздягнули його з багряниці й одягнули його в одягу його, тай повели його на розп'яття. І заставили мимойдучого якогось Симона Киринея, що йшов з поля, батька Олександра та Руфа, щоб ніс хрест його. І приводять його на Голготу на місце, прозване Черепове місце. І дали йому пити вина з смирною; він же не прийняв. І, як розпняли його, поділили одягу його, кинувши жереб на неї, що кому впаде, Була ж година третя і розняли його. І була надпись вини його надписана, **ЦАР ЖИДІВСЬКИЙ**. І розпняли з ним двох розбійників, одного по правиці, а одного по лівиці в нього. І справдилось писання, що говорить, І з беззаконними полічено його. І мимоходячі хулили його, киваючи головами своїми та кажучи, Овва, ти, що руйнуєш церкву і в три дні ставиш, спаси себе і зійди з хреста. Таксамо й архиереї, насміхаючись один до одного казали, Інших спасав, себе не може спасти. Христос, цар Жидівський, нехай зійде тепер з хреста, щоб побачили ми, й увіруємо. І ті, що були розпнаті з ним, зневажали його. Як же настала година шеста, темрява стала по всій землі аж до

Середа перед великоднем

години девятої. А години девятої покликнув Ісус голосом великим, *ЕЛОЙ, ЕЛОЙ, ЛАМА САБАХТАНІ?* що єсть перекладом, Боже мій, Боже мій, на що мене покинув еси? І деякі з тих, що там стояли, як те вчули, казали, Ось, він Ілію кличе. Побігши ж один і сповнивши губку оцтом, і настромивши на тростину, напоював його, кажучи, Стривайте, побачимо, чи прийде Ілія зняти його. Ісус же закричавши великим голосом, віддав Духа. І завіса церковна роздерлась на двоє з верху аж до низу. Бачивши ж сотник, що там стояв проти нього, що, так закричавши, зітхнув духа, каже, Справді чоловік цей Син був Божий.

СЕРЕДА ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, що з чутливої любови твоєї до людства, післав еси Сина твого, а Спаса Ісуса Христа, щоб узяв на себе людське тіло й постраждав смертю на хресті, щоб усе людство йшло за прикладом його лагідности: Даруй ласкаво, щоб і ми могли наслідувати його в терпеливості, та стали спільниками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. До Жидів 9, 16.

ДЕ єсть завіт, там мусить прийти й смерть завітуючого. Завіт бо після мертвих має силу; інакше він не має сили, доки завітуючий жиє. Тим же й перший не був

Середа перед великоднем

освячений без крові: як вирік бо Мойсей всяку заповідь по закону всім людям, то взявши крові телячої та козливої з водою та червоної вовни й ісопу, покропив і саму книгу і весь народ, кажучи, Це кров завіту, котрий завітував вам Бог. І скиню і весь посуд служебний таксамо покропив. А мало не все кровю очищається по закону, і без пролиття крові нема відпущення. Оце ж треба було, щоб образи небесного цим очищались, саме ж небесне лучшими жертвами, ніж ці. Не в рукотворну бо святиню увійшов Христос, зроблену на взір правдивої, а в саме небо, щоб нині являться лицю Божому за нас; ані щоб багато разів приносити себе в жертву, яко ж архиерей входить у святиню по всі роки з чужою кровю: а то треба було б йому много разів страждати від настання світу, а нині раз у кінці віків явився на знівечення гріха жертвою своєю. І як призначено людям раз умерти, а потім суд, так і Христос один раз принесений, щоб понести гріхи багатьох; друге без гріха явиться ждучим його на спасення.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 22, 1.*

НАБЛИЖАЛОСЯ Ж свято опрісноків, зване пасхою. **Й** шукали письменники та фарисеї, як погубити його; боялись бо народу. Ввійшов же сатана в Юду на прізвище Іскаріотського, що був з числа дванадцяти. І пійшовши, говорив з архиереями та воєводами, як його зрадити їм. І зраділи вони й умовились йому срібла дати. І обіцявся і шукав нагоди, щоб видати його їм

Середа перед великоднем

потай народу. Прийшов же день опрісноків, як треба було колоти пасхове ягня. І післав Петра та Йоана, кажучи, Йдіть та приготуйте нам пасху їсти. Вони ж сказали, Де хочеш, щоб приготувити? Він же каже їм, Ось, як увійдете в город, зустріне вас чоловік, з глеком води, Йдіть слідом за ним, у господу, куди він ввійде. І скажіть господареві дому, Каже тобі учитель, Де світлиця, щоб маю їсти пасху з учениками моїми? І той вам покаже гірницю велику застелену; там приготуйте. Пійшовши ж знайшли, як сказав їм, і приготували пасху. І як настала година, сів він і дванацять апостолів з ним. І каже до них, Бажанням забажав я цю пасху їсти з вами, перш, ніж прийму муки: кажу бо вам, що більш не їстиму її, доки сповниться в царстві Божому. І взяв чашу й, віддавши хвалу, каже, Прийміть це та поділіть мін собою. Кажу бо вам, що не питиму вже з плоду виноградноного, доки не прийде царство Боже. І, взявши хліб, та віддавши хвалу, переломив і дав їм, кажучи, Це єсть тіло моє, що за вас дається: це чиніть на мій спомин. Так само й чашу по вечері, кажучи, Ця чаша новий завіт у крові моїй, що за вас пролита буде. Та ось рука зрадника мого зо мною на столі. Справді Син Чоловічий іде, як було постановлено; тільки ж горе чоловікові тому, що зрадить його. І стали вони перепитуватись між собою, хто з них був, щ це має зробити. Постало ж і змагання між ними, хто з них здається бути більшим. Він же каже їм, Царі в поган панують над ними, і ті, що владу над ними мають, добро-

Середа перед великоднем

діями зваться. Ви ж не так: тільки ж найбільший між вами, нехай буде, як найменший; і хто старший, як слуга. Хто бо найбільший; хто за столом, чи хто послугує? Хіба не той, хто за столом? Я ж між вами, як слуга. Ви ж пробували зо мною в спокусах моїх. І я завітую вам, як завітував мені Отець мій, царство, щоб їли й пили за столом моїм у царстві моїмому, і сиділи на престолах, судячи дванацять родів Ізраїлевих. Каже ж Господь, Симоне, Симоне, ось сатана жадав собі вас, щоб просівати, як пшеницю: я ж молився за тебе, щоб не поменшала віра твоя, і ти колись, навернувшись, утверди братів твоїх. Він же каже йому, Господи, з тобою готов я і в темницю, і на смерть пійти. Він же каже, Кажу тобі, Петре, не запіє сьогодні півень перш, ніж тричі відречешся, що не знаєш мене. І каже їм, Як посилав я вас без сакви й торбини, й обува, чи чого не доставало вам? Вони ж казали, Нічого. Каже тоді їм, А тепер, хто має сакву, нехай бере таксамо й торбину: а хто не має, нехай продасть одержу та купить меч. Говорю ж бо вам, що ще й це написане має справдитись на мені, І з беззаконними полічено його: бо все про мене сповняється. Вони ж казали, Ось мечів тут два, Господи. Він же каже їм, Доволі. І вийшовши, пішов по звичаю на гору Оливну; ішли ж слідом за ним і ученики його. Прибувши ж на місце, каже їм, Моліться, щоб не ввійти в спокусу. А сам відступив від них так, як кинути каменем, і приклонивши коліна молився, промовляючи, Отче, коли хочеш,

Середа перед великоднем

мимо неси чашу цю від мене: тільки ж не моя воля, а твоя нехай буде. Явився ж йому ангел з неба, підкріплюючи його. І, будши в смертній боротьбі, ще пильніше молився; був же піт його, як каплі крові, каплючі на землю. І встав від молитва, і прийшов до учеників своїх, знайшов їх сплячих від смутку, і каже їм, Чого спите? Встаньте й моліться, щоб не ввійшли в спокусу. Ще ж він промовляв, ось народ і званий Юда, один з дванацяти шов поперед них, і приступив до Ісуса поцілувати його. Ісус же каже йому. Юдо, цілуванням Сина Чоловічого зраджуєш? Бачивши ж ті, що коло нього, до чого доходить, казали йому, Господи, чи вдарити нам мечем? І вдарив один хтось із них слугу архиерейського, та й відтяв йому ухо праве. І озвавшись Ісус, каже, Оставьте аж до цього. І, приторкнувшись до уха його, сцілив його. Каже ж Ісус до прийшовших до нього рахиереїв і воевод, і церковних старших, Як на розбійника ви прийшли з мечами та киями? Як щодня був я з вами в церкві, не простягали рук на мене: та це ваша година і власть темряви. Узявши ж його, повели, і привели його в двір архиерейський. Петро ж ішов слідом оддалеки. Як же запалили вогонь серед двора та посідали вкупі, сів і Петро серед них. Тут побачила його одна служниця, як сидів коло світла, і, придивляючись на нього, сказала, І цей з ним був. Він же відрікся його, кажучи, Жінко, не знаю його. А згодя другий, побачивши його, сказав, І ти з них еси. Петро ж каже, Чоловіче, Ні. І мало що не через

Четвер перед великоднем

одну годину, инший хтось ствердив, кажучи Справді і цей з ним був, бо й Галилеєць він. Каже Петро, Чоловіче, не знаю, що кажеш. І зараз, як ще говорив він, запіяв півень. І обернувшись Господь, поглянув на Петра. І згадав Петро слово Господнє, як говорив йому, Перш, ніж півень запіє, відречешся мене тричі. І вийшовши геть Петро, заплакав гірко. А чоловіки, що держали Ісуса, насміхались із нього, і били його. І, закривши його, били в лице його, та й питали його, кажучи, Вгадай, хто вдарив тебе. І иншого богато, хуливши, казали на нього. А як настав день, зібралась старшина людська, та архиереї і письменники, та й повели його в раду свою, кажучи, Чи ти еси Христос? скажи нам. Каже ж їм, Коли вам скажу, не піймете віри; коли ж і питаю вас, не відповісте мені й не відпустите. Від нині сидітиме Син Чоловічий праворуч у сили Божої. І сказали всі, То це ти Син Божий? Він же до них каже, Ви кажете, що я. Вони ж сказали, Нащо нам ще свідчення? Самі бо чули з уст його.

ЧЕТВЕР ПЕРЕД ВЕЛИКОДНЕМ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковичний Боже, що з чутливої любови твоєї до людства, післяв еси Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, щоб узяв на себе людське тіло й постраждав смертю на хресті, щоб усе людство йшло за прикладом його лагідности: Даруй ласкаво, щоб і ми могли насліду-

Четвер перед великоднем

вати його в терпеливості, та стали спільниками воскресення його; у тім же Ісусі Христі Господі нашім. *Аміль.*

АПОСТОЛ. *І. Коринт. 11, 17.*

ЦИМ ЖЕ, що звіщаю, не хвалю вас; що не на лучше, а на гірше збираєтесь. Бо найперше, як сходитесь ви в церкву, чую, що буває розділення між вами, й почасти вірю. Треба бо й ересям між вами бути, щоб вірні між вами явились. Як же сходитесь до купи, то не на те, щоб Господню вечерю їсти: бо в їді кожен один наперед другого їсть свою власну вечерю; і один голодує, а другий п'яний. Хіба не маєте домів, щоб їсти й пити? Чи церквою Божою гордуєте й осоромлюєте тих, ще но мають? Що ж вам сказати? Чи похвалити вас у цьому? Не хвалю. Я бо прийняв від Господа, що й передав вам, що Господь тієї ночі, котрої був виданий, прийняв хліб; і, хвалу віддавши, переломив, і сказав, Прийміть, їдьте; це є тіло мое, що за вас ламлене: це робіть на спомин мій. Таксамо й чашу по вечері, кажучи, Ця чаша є новий завіт у крові моїй: це робіть, скільки разів пете, на мій спомин. Скільки бо разів їсте хліб цей і чашу цю пете, смерть Господню звіщаєте, доки він прийде. Тим же, хто їстиме хліб цей і питиме чашу Господню недостойно, винен буде тіла й крові Господньої. Нехай же розгледить чоловік себе і так нехай хліб їсть і чашу пє. Хто бо їсть і пє недостойно, суд собі їсть і пє, не розслуджаючи про тіло Господнє. Того то багато між вами недужих слабих, й за-

Четвер перед великоднем

снуло доволі. Бо коли б ми самі себе розсуджували, то не булиб осуджені. Бувши ж осудженими, від Бога караємось, щоб з світом не осудились. Тим же, браття мої, зійшовшись їсти, один одного дожидайте. Коли ж хто голодний, дома нехай їсть; щоб на суд не сходились. Про остальне ж, як прийду, дам порядок.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 23, 1.

І ВСТАЛА вся юр'я їх і повели його до Пилата. І стали винувати його, кажучи, Цього знайшли ми, що відвертає народ і забороняє кесареві данину давати, кажучи, Що він самий є Христос-Цар. Пилат же спитав його, кажучи, Чи ти цар Жидівський? Він же, озвавшись до нього, каже, Ти це кажеш. Пилат же сказав до архиереїв і до народу, Ніякої не знаходжу вини в чоловікові цьому. Вони ж ще дужче лютували, кажучи, Бунтує народ, навчаючи по всій Юдеї, почавши від Галилеї аж посі. Пилат же почувши про Галилею, спитав, чи чоловік не Галилеєць. А як тільки довідався, що він присуду Іродового, післав його до Ірода, що також був у Єрусалимі тими днями. Ірод же, побачивши Ісуса, зрадів вельми; бажав бо здавна бачити його; бо чув багато про нього; і сподівався яку ознаку бачити, що від нього станеться. Питав же його словами многими; він же нічого не відказав йому. Стояли ж архиереї та письменники, завзято винуючи його. Ірод, зневаживши ж його з воїнами своїми та насміявшись із нього, одягнув його в шату ясну і післав назад до Пилата.

Четвер перед великоднем

Стали ж собі друзами Пилат та Ірод того дня; жили бо перше, ворогуючи між собою. Пилат же, скликавши архиереїв та князів і народ, каже до них, Привели ви мені чоловіка цього, яко розвертаючого народ: і ось я, перед вами питаючи, ніякої не знайшов в чоловікові цьому вини, якими винуете його: Ні, та й Ірод теж: послав бо його до нього, і ось нічого достойного смерті не знайдено в ньому. Отже покараю його, та й випущу. Бо треба було йому відпустити одного що свята. Закричали ж вони всі разом, кажучи, Геть з цим чоловіком, а відпусти нам Варавву: (котрого за якусь бучу, і за вбивство, вкинено в темницю.) Пилат, хотівши відпустити Ісуса, знов заговорив до них. Вони ж кричали, кажучи, Розпни, розпни його. Він же втретє промовив до них, Чому, яке ж зло вчинив він? Ніякої вини смерті не знайшов я в йому: То ж покаравши, випущу його. Вони ж намагали голосом великим, жадаючи, щоб можна його розпняти. І перемогли голоси їх та архиерейські. Пилат же присудив, щоб сталося як бажали. Відпустив же їм за бунт і вбивство вкинутого в темницю, котрого хотіли; Ісуса ж видав на їх волю. І як повели його, то, взявши одного Симона Кириная, що йшов з поля, положили на нього хрест нести за Ісусом. Ійшло ж за ним слідом велике множество народу й жінок, що голосили й ридали по йому. І обернувшись до них Ісус, каже, Дочки Єрусалимські, не плачете по мені, а по собі плачете і по дітях ваших. Бо ось прийдуть дні, коли скажуть, Бла-

Четвер перед великоднем

женні неплідні й утроби, що не родили, й соски, що не годували. Тоді стануть говорити горам, Впадьте на нас; і узгірям, Покрийте нас. Бо коли зеленому дереву це роблять, то з сухим що станеться? Ведено ж і інших двох лиходіїв з ним на смерть. І як прийшли на врочище Черепове, там розпняли його й лиходіїв, одного праворуч, а другого ліворуч. Ісус же каже, Отче, відпусти їм, не знають бо, що роблять. І стояв народ дивлячись. Насміхалися ж і старші з ними, кажучи, Інших спасав; нехай спасе й себе, коли він Христос, вибранець Божий. Насміхалися ж з нього й воїни, приступаючи й оцет подаючи йому, й кажучи, Коли ти еси цар Жидівський, спаси себе. Була ж і надпись над ним письмом грецьким, і латинським, та єврейським, **ЦЕ ЄСТЬ ЦАР ЖИДІВСЬКИЙ**. Один же з повішених лиходіїв хулив його, кажучи, Коли ти Христос, спаси себе й нас. Озвавшись ж другий, докорив йому, кажучи, І небоїшся Бога, коли в такому ж осуді еси? Оце ми тут по справедливості по заслузі бо за те, що коїли, приймаємо; цей же чоловік не вдіяв нічого лихого. І сказав до Ісуса, Спогадай мене, Господи, як прийдеши у царство твоє. І каже йому Ісус, Направду кажу тобі, Сьогодні будеш зі мною в раю. Було ж це коло години шостої, і темрява сталась по всій землі до години девятої. І померкло сонце, і роздерлась завіса церковна посередині. І покликнувши голосом великим, Ісус, каже, Отче, у твої руки передаю духа мого: і це промовивши, віддав духа. Побачивши ж сотник, що сталося,

Велика п'ятниця

прославив Бога, кажучи, Справді чоловік цей праведний був. І ввесь народ, що зійшовся на цю дивовижу, побачивши, що сталось, бився в груди і вертався. Стояли ж усі знакомі його оддалеки й жінки, що поприходили слідом за ним із Галилеї, дивлячись на це.

ВЕЛИКА П'ЯТНИЦЯ.

На Утрені, замість Псалми, ПРИЙДІТЬ, ЗАСПІВАЙМО і т. д. треба відспівати або відчитати оці Вірші.

ОСЬ Агнецъ Божий, що бере на себе гріхи світа. *Йоана 1, 29.*

Він же поранений був за гріхи наші й мучений за беззаконня наші: це кара за упокій наш упала на нього і ми його ранами уздоровлені. *Жсаїя 3, 5.*

У цьому любов, не що ми любили Бога, а що він любив нас: і післав Сина свого на вблагання за гріхи наші. *1. Св. Йоана Богослова 4, 10.*

Достоїн Агнецъ заколений прийняти силу, і богацтво, і премудрість, і кріпость, і честь, і славу, і благословення. *Одкриття Св. Йоана Богослова 5, 12.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
ВІДПОВІДЬ. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: по віки вічні. *Аміль.*

МОЛЕБНІ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, благаємо тебе зглянься ласкаво на оцю рідню твою, за котру Господь наш Ісус Христос дав себе зрадити і впасти в руки грішників і смерть

Велика п'ятниця

постраждати на хресті; котрий тепер живий і царствує з тобою і Святим Духом, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ і віковичний Боже, що твоїм Духом завідується і освячується ціле тіло Церкви твоєї: Прийми прохання і молитви наші, що їх приносимо перед тобою за людей кожного звання у твоїй святій Церкві, щоб кожне з її членів у своєму призначенню і служенню могло служити тобі справедливо і в побожності; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

МИЛОСЕРДНИЙ Боже, що сотворив еси всіх людей і не ененавидиш нічого, що сотворив еси, і не бажаєш смерти грішника, а щоб він навернувся і жив. Змилуйся над Жидами, старинним народом твоїм, і над усіма тими, що відрікаються і не признають твого Сина; вибав їх від незнання і серця закаменілого, та від ненависти до слова твого; і так припровадь їх до дому, Господи благий, до отари твоєї під одного Пастиря Ісуса Христа Господа нашого; що жиє і царствує з тобою і Святим Духом, один Бог, по віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. До Жидів 10, 1.

МАЮЧИ бо закон тіль будучих благ, а не самий образ річей, щороку тими самими жертвами, що їх приносять без перестанку, ніколи не може звершити приступаючих. А то б перестали приносити їх ті, що служать, не мавши в же ніякої совісти за гріхи, раз очистившись. А в них щороку робиться спомин гріхів. Не можна бо, щоб кров бугайова та козлова знімала гріхи. Тим

Белика пятниця

же, входячи у світ, говорить, Жертви й приносу не схотів еси, тіло ж наготовив мені еси: огняні жертви й приноси за гріх не до вподоби були тобі: тоді я сказав, Ось, приходжу (у звітку книги написано про мене) вчинити волю твою, Боже. Сказавши вище, Принос і жертва й огняні жертви й приноси за гріхи не схотів еси, ані вподобав еси (котрі по закону приносяться); потім каже, Ось, йду вчинити волю твою, Боже: зносить перше, щоб друге поставити. По цій то волі освячені ми приносом тіла Ісусово Христового раз на все. І всякий же священник стоїть щодня служачи й багато разів ті ж самі жертви приносячи, котрі ніколи не можуть зняти гріхів. Він же, принісши одну жертву за гріхи, сів на завсіди праворуч у Бога, дожидаючи далі, доки положаться вороги його підніжком ніг його. Одним бо приносом звершиє навіки тих, що мають бути освячені. Свідкує ж нам і Дух Святий: як сказано перше, Це завіт, що завітуватиму їм після тих днів, говорить Господь, вложу закони мої в серця їх, і в умах їх напишу їх; і гріхів їх і беззаконий їх не споминатиму вже. А де відпущення гріхів, там нема вже приносу за гріхи. Оце ж, браття, маючи свободу входити у святиню кровю Ісусовою, новою і живою дорогою, котру обновив нам він завісою, це єсть тілом своїм; і маючи ерея великого над домом Божим, приступаймо з щирим серцем в повноті віри, окропивши серця від совісти лукавої, і обмивши тіло водою чистою: держімо непохибне визнання надії (вірен бо той, хто обіцяв); і назираймо

Велика п'ятниця

один одного, заохочуючи до любови і добрих діл; не покидаючи громади своєї, як у деяких є звичай, а один одного піддержуючи: і стільки більше, скільки більше бачите, що наближується день.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 19, 1.

ТОДИ узяв Пилат Ісуса, та й бив його. А воїни сплівши вінець із тернини, наділи на голову йому, і в одержу червону одягли його, і казали, Радуйся, царю Жидівський: і били його в лице. Вийшов тоди знов Пилат і каже їм, Ось я виводжу вам його, що в йому ніякої вини не знаходжу. Вийшов тоді Ісус у терновім вінці і в червоній одержі. І каже їм Пилат, Ось, чоловік! Як же побачили його архиереї та слуги, то закричали, кажучи, Розпни, розпни, його! Каже їм Пилат, Візьміть ви його, тай розпніть: я бо не знаходжу в нім вини. Відказали йому Жиди, Ми закон маємо, і по нашому закону повинен умерти, бо він себе Сином Божим зробив. Як же почув Пилат це слово то ще більш злякався, і ввійшов у Претор знов, і каже Ісусові, Звідкіля еси ти? Ісус же відповіді не дав йому. Каже тоді йому Пилат, До мене не говориш? Не знаси, що власть маю розпнати тебе, і власть маю відпустити тебе? Відказав Ісус, Не мав би ти власти ніякої надо мною, колиб не було тобі дано звиш. Тим, хто видав мене тобі, більший гріх має. З того часу шукав Пилат одпустити його: Жиди ж кричали, кажучи, Коли відпустиш цього чоловіка, ти не є приятелем Кесареві. Пилат же, почувши таке слово, вивів Ісуса, тай сів на судищі,

Велика п'ятниця

що зване Літостротос (Мурованка), а по єврейськи Гаввата. Була ж п'ятниця перед пасхою, коло години ж шестої. І каже Жидам, Ось Цар ваш! Вони ж закричали, Візьми, візьми, розпни його! Каже їм Пилат, Царя вашого розпну? Відказали архиереї, Не маємо царя, тільки Кесаря. Тоді ж видав їм його, щоб розпняли. Узяли ж Ісуса, та й повели. І несучи хрест свій, вийшов він на врочище Черепове, що зветься по єврейськи ГОЛГОТА. Там розпняли його, а з ним інших двох, по цей і по той бік, посередині ж Ісуса. Написав же і Надпись Пилат, та й виставив на хресті; було ж написано, **ІСУС НАЗОРЕЙ, ЦАР ЖИДІВСЬКИЙ**. Цю ж надпись многи читали з жидів; бо поблизу города було місце, де розпнято Ісуса: а було написано по єврейськи, по грецьки і по латинськи. Казали тоді Пилатові архиереї жидівські, Не пиши, Цар Жидівський, а що він казав, Я Цар Жидівський. Відказав Пилат, Що написав, написав. Тоді воїни, розпнявши Ісуса, взяли одєжу його, і зробили з неї чотири частині, кожному воїнові частину; а такще плащ його; був же плащ не зшиватий, а весь від верху тканий. Сказали тоді між собою, Не дерім його, а киньмо жереб на нього, чий буде: Щоб справдилось писання, котре говорить, Поділили одєжу мою помін себе, і на моє плаття кидали жереб. Оце й зробили воїни. Стояла ж коло Хреста Ісусового Мати його та сестра матері його, Марія Клеопова, та Марія Магдалина. Ісус же побачивши матір і ученика стоячого коло неї, котрого любив,

Велика п'ятниця

каже до матері своєї, Жено, ось Син твій. Опісля каже ученику, Ось мати твоя. І з тієї години узяв її ученик до себе. Після цього, знаючи Ісус, що все вже звершилось, щоб справдилось писання, каже, Жажду. Стояла ж посудина повна оцту: вони ж напоївши губку оцтом і на тростину настромивши, піднесли йому до уст. Покушавши ж оцту Ісус, каже, Звершилось; і, схиливши голову, віддав духа. Жиди ж, щоб не оставались на хрестах тіла в суботу, (був бо великий день тієї суботи), просили Пилата, щоб поперебивали їм гомілки, та й поздіймали. Прийшли тоді воїни, і першому поломали ноги, і другому розпнятому з ним. Як же прийшли до Ісуса і побачили його вже мертвого, не перебили йому ніг. Один же з воїнів проколов йому бік списою, і зараз вийшла кров і вода. І той, що бачив це, засвідкував, і правдиве свідчення його: і знає він, що говорить правду, щоб ви вірували. Сталось бо це, щоб писання справдилось, Кість його не буде переломлена. І знов инше писання каже, Дивитимуться на того, кого прокололи.

ВЕЧІР ПЕРЕД ВОСКРЕСЕННЯМ.

МОЛЕБЕНЬ.

ДАРУЙ, Господи, щоб, як охрестились ми у смерть благословенного Сина Твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, змогли також безнастанним умиртвлюванням лихих похотей наших погребтися з ним; і щоб через гріб і смертні ворота, змогли ми прийти до радісного воскресення нашого;

Вечір перед воскресенням

задля заслуг того, що вмер і був похований, і знов воскрес для нас, Сина твого Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Г. Св. Петра 3, 17.*

ЛУЧШЕ бо, коли воля Божа, постраждати за добрі діла, аніж за діла лихі. Бо Христос також один раз постраждав за гріхи, праведник за неправедних, що був умертвлений по тілу, но ожив духом; в котрому, і тим духам, що в темниці, пійшов і проповідував: що колись неслухняними були, як того часу дожидала їх довготерпеливість Божа, за днів Ноя, як приготувався ковчег; в котрім мало, то єсть осьmero душ, спаслося від води. Цьому ж подібний образ хрещення, що і нас тепер спасає через воскресення Ісуса Христа (не відложення тілесної нечистоти, а совісти доброї обітницяц перед Богом), котрий вознісся на небеса, і єсть праворуч у Бога, котрому покорились ангели, і сласти й сили.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 27, 57.*

ЯК же настав вечір, прийшов чоловік заможний з Ариматеї, а ймя Йосиф, що й сам учився в Ісуса. Цей пішов до Пилата, просити тіла Ісусового. Тоді Пилат і звелів віддати тіло. І взявши тіло Йосиф, обгорнув його плащеницею чистою, і положив його у новім своїм гробі, що висік у скелі; і прикотив великого каменя до дверей гробу і відійшов. Була ж там Марія Магдалина і друга Марія, і сиділи напроти гро-

Великдень

ба. Завтрішнього ж дня, що наступив після приготування, зібрались архиереї та фари-сеї до Пилата, кажучи, Пане, памятаємо, що той обманець казав, ще живий, Через три дні встану. Прикажи ж оце стерегти гроба до третього дня, щоб, прийшовши ученики його в ночі, не вкрали його, і не сказали народові, Устав із мертвих: і буде остання омана гірша першої. Сказав же їм Пилат, Маєте сторожу; йдіть, забезпечте, як тільки можете. Вони ж, пішовши, забезпечили гріб, запечатавши камінь, і поставили сторожу.

ВЕЛИКДЕНЬ.

На Утрені, замість Псальми, ПРИ-ЙДІТЬ ЗАСПІВАЙМО і т. д., треба відспівати, або відчитати ці Вірші.

ХРИСТОС наша Пасха, принесена в жертву за нас: тим же святкуймо; не із старим квасом, ані з квасом злоби та лукавства, але в опрісноках чесности і правди. *г. Коринт. 5, 7.*

Христос, уставши з мертвих, уже більш не вмере: смерть над ним більш не має влади.

Бо те, що він умер, для гріху умер; а те, що він жиє, Богові жиє.

Таксамо й ви себе числіть, що ви вже мертві для гріху: а живі Богові у Христі Ісусі Господі нашім. *Римл. 6, 9. 10. 11.*

Христос воскрес із мертвих: і стався первістком із тих, що заснули.

Бо як через чоловіка прийшла смерть: через чоловіка рівно ж і воскресення з мертвих.

Великдень

Бо як в Адамі всі вмирають, так і в Христі всі оживають. *1. Коринт. 15, 20.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
ВІДПОВІДЬ. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде; по віки вічні. *Амінь.*

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що через Сина твого однорідного Ісуса Христа переміг еси смерть і розтворив нам двері до вічного життя: Смиренно благаємо тебе, щоб, як особливою благодаттю твоєю зберігаючи нас, сповняєш серця наші добрими бажаннями, так, щоб ми, при безнастанній помочі твоїй, змогли довести їх до доброго здійснення; у Христі Ісусі Господі нашім, що жне й царствує з тобою і Святим Духом, єдиний Бог, на віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Колос. 3, 1.*

КОЛИ ж оце воскресли ви з Христом, то гірнього шукайте, де Христос сидить по правиці в Бога. Про гірне думайте, а не про земне. Умерли бо ви, і життя ваше поховане з Христом у Бозі. Коли ж Христос, життя ваше, явиться, тоді і ви з ним явитесь у славі. Оце ж умертвіть члени ваші, що на землі перелюб, нечистоту, пристрасть, лиху похоть, зажерливість, котра єсть ідолослуження: за це йде гнів Божий на синів неслухняности: між котрими й ви колись ходили, як жили між ними.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 20, 1.*

ПЕРШОГО ж дня тижня приходить Марія Магдалина вранці, як ще було темно,

Понеділок світлий

до гробу, і бачить, що камень одвалено від гробу. Біжить тоді, і приходять до Симона Петра та другого ученика, котрого любив Ісус, і каже їм, Узято Господа з гробу, і не знаємо, де положено його. Вийшов тоді Петро і другий ученик і прийшли до гробу. Бігли ж обидва разом, та другий ученик побіг скоріще від Петра, і прийшов перший до гробу; і нахилившись, бачить, що лежить полотно; та не ввійшов. Приходить тоді Симон Петро слідом за ним, і ввійшов у гріб, і видить, що лежить полотно; а хустка, що була на голові його, не з полотном лежала, а осторінь, звита, на одному місці. Тоді ж увійшов другий ученик, що прийшов перший до гробу, і видів, і ввірував. Ще бо не знали писання, що має він з мертвих воскреснути. Пійшли ж тоді ученики знов до свого дому.

ПОНЕДІЛОК СВІТЛИЙ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що через Сина твого однорідного Ісуса Христа переміг еси смерть і розтворив нам двері до вічного життя: Смиренно благаємо тебе, щоб, як особливою благодаттю твоєю зберігаючи нас, сповняєш серця наші добрими бажаннями, так, щоб ми, при безнастанній помочі твоїй, змогли довести їх до доброго здійснення; у Христі Ісусі Господі нашім, що жиє й царствує з тобою і Святим Духом, єдиний Бог, на віки вічні. *Амінь.*

Понеділок світлий

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 10, 34.

ВІДКРИВ Петро уста свої і каже, По правді постерегаю, що не на лице дивиться Бог; а з кожного народу, той що боїться його, і робить правду, приятний йому. Слово, що Бог післав синам Ізраїлевим, благовіствуючи впокій через Ісуса Христа (це Господь усіх); ви знаєте те слово, що було розголошене по всій Юдеї, почавши від Галилеї після хрещення, що проповідував Йоан; Про Ісуса з Назарета, як помазав його Бог Духом Святим і силою, а котрий ходив, роблячи добро та сціляючи всіх підневолених дияволом; бо Бог був з ним. І ми свідки всього, що він робив і в землі жидівській, і в Єрусалимі; котрого убили й повісили на дереві: цього воскресив Бог третього дня, і дав йому статись явним; не всьому народові, а свідкам вибраним від Бога, власне нам, що їли й пили з ним по воскресенню його з мертвих. І приказав нам проповідувати народові та свідкувати, що він призначений від Бога судією живим і мертвим. Про цього всі пророки свідкують, що всякий, хто вірує в нього, відпущення гріхів прийме через ім'я його.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 24, 13.

ОСЬ двоє з них йшло того ж дня на село, зване Емаус, гонів з шістьдесять від Єрусалиму. І розмовляли вони між собою про все те, що сталося. І сталось, як розмовляли вони та перепитувались, що сам Ісус, наблизившись, ішов з ними. Очі ж їх були вдержані, щоб не пізнали його.

Понеділок світлий

Каже до них, Що це за речі, про котрі розмовляєте між собою, йдучи, та сумуєте? Озвася ж один, на імя Клеопа, й каже до нього, Хіба ти один захожий у Єрусалимі, і не знаєш, що сталося в йогому цими днями? І каже їм, Що ж таке? Вони ж сказали йому, Про Ісуса Назарянина, що був муж пророк, сильний ділом і словом перед Богом і всім народом: і як видали його архиереї та князі наші на суд смертний і розніяли його. Ми ж уповали, що це він був, що мав спасти Ізраїля: а до того всього третій це день ійде сьогодні, як це сталося. Іще й жінки деякі з наших палякали нас, будши рано при гробі, і не знайшовши тіла його, прийшли, оповідаючи, що явлення ангелів бачили, котрі говорять, що він живий. І пішли деякі з наших до гробу, і знайшли так, як і жінки казали; його ж не бачили. І каже він до них, Ой безумні й лінівні серцем вірувати всьому, що промовили пророки: чи немусів Христос це перетерпіти і ввійти в славу свою? І, почавши від Мойсея і від усіх пророків, вияснював їм у всіх писаннях про нього. І наблизились до села, куди йшли; і він зробив, ніби хотів ійти далше: вони ж спиняли його, кажучи, Зістанься з нами: бо вже вечеріс, і пізна пора. І ввійшов, щоб зістатись з ними. І сталось, як сидів він за столом з ними, взяв хліб, поблагословив, і переломив, та й подав їм. Їм же відкрились очі й пізнали вони його; і він зник зперед їх зору. І казали вони один до одного, Хіба ж серце наше не палало в нас, як промовляв до нас у дорозі, і як роз-

Второк у великоднім тижні

кривав нам писання? І вставши тієї ж години, вернулись у Єрусалим і знайшли зібраних одинацять, і тих, що були з ними, як говорили, Встав Господь справді, і явився Симонові. І розповіли вони, що сталося в дорозі, і як пізнали його в ламанню хліба.

ВТОРОК У ВЕЛИКОДНІМ ТИЖНІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що через Сина твого однорідного Ісуса Христа перемиг еси смерть і відчинив нам двері до вічного життя: Смиренно благаємо тебе, щоб, як особливою благодаттю твоєю зберігаючи нас, сповняєш серця наші добрим бажанням, так, щоб ми, при безнастанній помочі твоїй, змогли довести їх до доброго здійснення; у Христі Ісусі Господі нашім, що жиє й царствує з тобою і Святим Духом, єдиний Бог, на віки вічні. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛЯ. Діяння 13, 26.

МУЖІ браття, діти роду Авраамового, і всі богобоязливі між вами, вам слово спасення цього послано. Ті бо, що жили в Єрусалимі і князі їх, не розуміли цього і голосів пророчих, читаних що суботи, сповнили їх, осудивши його. І хоч не найшли в ньому ніякої вини смерті, просили Пилата убити його. Як же сповнили усе, що про нього писано, знявши з дерева, положили у гробі. Бог же воскресив його з мертвих: і многі дні являвся він тим, що

Второк у великоднім тижні

поприходили з Галилеї до Єрусалиму, вони свідки його перед людьми. А ми вам благовіствуємо обітування дане отцям, що його Бог сповнив нам, дітям їх, піднявши Ісуса; як це також написано в другій псалмі, Син мій еси ти, я сьогодні родив тебе. А що воскресив його з мертвих, так, що більше не вернеться на зотління, то так говорив, дам вам святий Давидів завіт. Тим і в нижій псалмі говорить, Не даш святому твому видіти зотління. Давид бо, послуживши своєму родові, Божою волею уснув, і положено його до батьків його, і ввидів зотління: той же, що його Бог підняв, не ввидів зотління. Відоме ж нехай буде вам, мужі браття, що через нього вам прощення гріхів проповідується: від чого не могли ви у законі Мойсеевім оправдатися, у тому всякий віруючий оправдується. Глядіть же, щоб не прийшло на вас те, що сказано в пророків; Дивіться, гордівники, та дивуйтесь, та й пощезайте, бо діло роблю я в дні ваші, діло, котрому не увірили б, коли б хто розказував вам.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 24, 30.

САМ Ісус став посеред них і каже їм, Упокійі вам. Вони ж полякались і перестрашились, думаючи, що духа бачать. І каже їм, Чого стрівожились? І чого думки встають у серцях ваших? Дивіться на руки мої і ноги мої, що це сам я: дотикайтесь мене й придивіться; бо дух тіла й костей не має, як бачите, що я маю. І це говорячи, показав їм руки й ноги. Ще ж як не поняли

Перша неділя після великодня

вони віри з радощів та дивувались, каже їм, Маєте що їсти тут? Вони ж йому подали частину риби печеної та медового щільнику. І взяв він і їв перед ними. І каже їм, Оце ж слова, що говорив я вам, ще будучи з вами, що мусить справдитися все, писане в законі Мойсеєвому, і в пророках, і в псалмах про мене. Тоді відкрив їм розум розуміти писання, і каже їм, Так воно написано і так треба було терпіти Христу і воскреснути з мертвих третього дня; щоб проповідувались в ім'я його покаяння і відпущення гріхів між усіма народами, почавши від Єрусалиму. Ви ж свідки цього.

ПЕРША НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Отче, що дав еси однорідному Синові твому вмерти за гріхи наші й третього дня воскреснути на оправдання наше: Поможі нам геть позбутися заквасу злоби та лукавства, щоб завжди могли ми служити тобі чистотою життя нашого і правдою; Задля заслуг того ж Сина твого Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Св. Йоана Богосл. 5, 4.

ВСЕ бо роджене від Бога світ перемагає: і ця перемога, що подужала світ, це віра наша. Хто це, що подужує світ, як не той, хто вірує, що Ісус Син Божий? Це той, що прийшов з водою і кровю, Ісус Христос; не з водою тільки, а з водою і кровю: а

Перша неділя після великодня

Дух свідкує, бо Дух є правда. Бо єсть три, що свідкують на небі, Отець, Слово, і Святий Дух: і ці три одно. І трое їх, що свідкують на землі, дух і вода, і кров: і ці троє сходяться в одно. Коли свідчення людей приймаємо, то свідчення Боже більше; бо це свідчення Боже, котрим свідчив про Сина свого. Хто вірує в Сина Божого, має свідчення в собі: хто не вірує Богу, ложником зробив його, бо не увірував у свідчення, котрим свідкував Бог про Сина Свого. А це свідчення єсть, що життя вічне дав нам Бог, а це життя у Сині його. Хто має Сина, має життя; хто ж не має Сина, життя не має.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 20, 19.*

ЯК же був вечір дня того, першого в тижні, як двері були замкнені, де зібрались ученики задля страху перед Жидами, прийшов Ісус та й став посередині, і каже їм, Упокій вам. І це промовивши, показав їм свої руки і бік свій. Зраділи тоді ученики, побачивши Господа. Тоді Ісус промовив знов, Упокій вам: Яко ж післав мене Отець, і я посилаю вас. І як це промовив, дунув на них, і каже, Прийміть Духа Святого. Кому відпустите гріхи, відпустяться їм: кому ж задержите, задержаться.

ДРУГА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що віддав сєв однорідного Сина твого в жертву за гріхи і

Друга неділя після великодня

на взір побожного життя: Даруй нам благодать, щоб ми змогли завжди з найбільшою подякою приймати неоцінене його добродійство, а також щодня змагалися йти за слідами найсвятішого його життя; у тому ж Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Св. Петра 2, 19.

ЦЕ бо угодно перед Богом, коли хто ради совісти Божої переносить смуток, страждаючи не по правді. Яка бо похвала, коли, согрішаючи й биті в лице, терпите? Коли ж добре робите, і за те терпите; приймайте це супокійно; це бо угодно перед Богом. На це ж ви й покликані: бо і Христос страждав за вас, оставляючи вам приклад, щоб ви йшли слідом за його стопами: котрий не згрішив, і не знайдено підступу в устах його: котрий, злословлений, не злословив, і страждаючи, не грозив; а покладався на того, що судить праведно: котрий гріхи наші сам підніс у своєму тілі на дерево, щоб ми, для гріхів умерши, праведно жили: його ж ранами ви уздоровлені. Були бо ви як вівці блукаючі; тількиж вернулись тепер до Пастиря і Владики душ наших.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 10, 11.

СКАЗАВ Ісус, я пастир добрий: пастир добрий душу свою кладе за вівці. Наймит же і хто не пастир, що не його вівці, бачить, як вовк іде, та й кидає вівці, й утікає; а вовк хапає їх і розсипає вівці. Наймит же утікає, бо він наймит, і не дбає про

Третя неділя після великодня

вівці. Я пастир добрий, і знаю мої вівці, і знають мене мої. Яко ж знає мене Отець, так і я знаю Отця; і життя мое кладу за вівці. І інші вівці маю, що не з цієї кошари; й тих мушу привести, й голос мій почують, і буде одна отара, й один пастир.

ТРЕТЯ НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що присвічуєш світлом правди для тих, хто в темряві блудить, щоб вони мали спромогу вернутися на дорогу праведности: Даруй всім тим, що обіднались у Христовій вірі, щоб вони змогли відкинути все, що противиться їхньому віроісповіданню, і поступали за всім, що годиться з ним; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *1. Св. Петра 2, 11.*

ЛЮБІ, молю вас, як чужосторонців і прохожих, ухиляйтесь від тілесного хотіння, котре воює проти душі; провадьте чесне життя між поганамі; щоб говорячи про вас, яко лиходіїв, змогли вони, дивлячись на добрі діла ваші, славити Бога в день одвідання. Коріться всякому людському начальству ради Господа; чи то цареві, яко найвищому, чи то начальникам, яко тим, що від нього послані на покарання лиходіям, а на похвалу добротворцям. Така бо воля Божа, щоб ви, роблячи добро, змогли утишити незнання безрозумних людей: яко свободні, та не вживаючи своєї

Третя неділя після великодня

свободи яко покривала злоби; а яко слуги Божі. Усіх шануйте. Браттiвство любіть. Царя честіть.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 16, 16.*

СКАЗАВ Ісус ученикам своїм, За малий час і не будете видіти мене; і знов за малий час, і побачите мене; бо я йду до Отця. Казали тоді деякі з учеників його між собою, що це, що каже він нам, За малий час і не будете видіти мене; і знов за малий час і побачите мене; і, Бо я йду до Отця? Казали ж, Що це, що він каже, За малий час? Не знаємо, що він каже. Знав же Ісус, що хотіли його спитати, і каже їм, Про це розпитуєтесь між собою, що я сказав, За малий час і не будете видіти мене; і знов за малий час і побачите мене? Направду говорю вам, що плакати й ридати будете ви, а світ буде веселитись: ви ж сумуватимете, та смуток ваш на радощі обернеться. Жінка ж як роджає, смуток має, бо прийшла година її: скоро ж уродить дитину, вже не пам'ятає судорогів з радощів, що народилась людина на світ. І ви оце тепер смуток маєте: знов же побачу вас, і звеселиться серце ваше, і радощів ваших ніхто не візьме від вас.

ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ. МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що тільки ти один можеш направити неподатні похоти і склонности грішних людей: Даруй людям

Четверта неділя після великодня

твоїм любов до того, що ти зановідаєш, і бажання того, що ти обіцяєш; так, щоб ми серед багатьох всіляких перемін на світі, пробували серцями нашими в тріткості її певне там, де правдива радість нас дожидає; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

АПОСТОЛ. Св. Якова 1, 17.

УСЯКЕ добре даяння і всякий звершений дар з висоти сходить, од Отця світла, в котрого нема переміни, ані тіни зміни. Схотів бо, то її породив нас словом правди, щоб бути нам якимсь почином творива його. Тим же, браття мої любі, нехай буде всякий чоловік скорий на слухання, і нескорий на слова, нескорий на гнів; гнів бо людини правди Божої не чинить. Задля того відкиньте всяку погань і останок зла, а прийміть у лагідности посаджене слово, що може спасти душі ваші.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 16, 5.

СКАЗАВ Ісус ученикам своїм, Тепер йду до пославшого мене, і ніхто з вас не питає мене, Куди йдеш? Та що це сказав я вам, смуток сповнив серце ваше. Тільки ж я правду говорю вам; думайте, щоб я пішов: як бо не піїду, Утішитель не прийде до вас; як же піду, пришлю його до вас. А той прийшовши, докорить світові за гріх, і за правду, і за суд: за гріх, бо не вірують у мене; за правду ж, бо я до Отця мого йду; й більше не побачите мене; за суд, бо князь світа цього осуджений. Ще багато маю говорити вам, та ви не можете носити нині. Як же він, той

П'ята неділя після великодня

Дух правди, прийде, то проведе вас до всеї правди: бо говоритиме не від себе; а все, що чутиме, те буде говорити: і відкриє вам те, що має прийти.

Той мене прославить; бо з мого прийме і звістить вам. Усе, що має Отець, — моє: тим я сказав, що з мого він прийме і звістить вам.

П'ЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВЕЛИКОДНЯ.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ, від тебе ж усе добре походить: Даруй нам, смиренним слугам твоїм, щоб при помочі вдихнення твого святого, могли ми думати тільки про добре, і під твоїм ласкавим проводом чинити лиш добро; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Св. Якова 1, 22.

БУДЬТЕ ж діячами слова, а не тільки слухачами, обманюючи себе самих. Бо коли хто слухач слова, а не діяч, той подобен чоловікові, що дивиться на природне лице своє в зеркалі. Подививсь бо на себе, та й відійшов, та зараз і забув, який він був. Хто ж дивиться в звершений закон свободи, та й пробуває в ньому, той не слухач забуваючий, а чинитель діла, такий буде благословенний в діланню своїм. Коли хто думає, що він вірен між вами, а не уздає язика свого, та обманює серце своє, у того марна віра. Чиста віра й не опоганена перед Богом і Отцем єсть це, щоб вітвільувати сиріт і вдовиць у горю їх, і держати себе неопоганим від світа.

П'ята неділя після великодня

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 16, 23.*

НАПРАВДУ, направду говорю вам, Чого тільки попросите в Отця імям моїм, він дасть вам. Досі не просили ви нічого в імя моє. Просіть, то й приймете, щоб радість ваша була повна. Оце приповідями говорив я вам: та прийде час, коли вже приповідями не говоритиму вам, а явно про Отця звіщу вам. Того дня проситимете в імя моє, і не кажу вам, що я проситиму Отця за вас; сам бо Отець любить вас, бо ви мене полюбили, й увірували, що я від Бога вийшов. Я вийшов від Отця і прийшов на світ: знов оставляю світ і йду до Отця. Кажуть йому ученики його, Оттепер явно говориш, і приповіді ніякої не кажеш. Тепер знаємо, що знаєш усе, і не треба, щоб хто питав тебе: по цьому віруємо, що від Бога вийшов еси. Відказав їм Ісус, Тепер віруєте? Ось прийде час, і вже прийшов, щоб ви розсипались кожен у свій бік, а мене самого zostавили: та я не сам, бо Отець зі мною. Це говорив я вам, щоб у мені впокій мали. У світі горе матимете, тільки ж бодріться, я побідив світ.

ДЕНЬ ВОЗНЕСЕННЯ.

На Утрені, замість Псальми, ПРИЙДИТЕ ЗАСПІВАЙМО, і. т. д. треба відспівати або відчитати оці Вірші.

Відчиняйтесь брами й одкривайтеся ворота вічні: і нехай входить Цар Слави.

Хтож він той Цар Слави? Господь сил небесних, це с той Цар Слави. *Псал. 24, 9.*

День вознесення

Вийшов сси на гору; ти забрав у неволю бранців і прийняв дари для людей. *Псал. 68, 18.*

Тим же її спасти може до кінця приходячих через нього до Бога, будучи вічно живим, щоб посередникувати за них. *До Жидів 7, 25.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
ВІДПОВІДЬ. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде; на віки вічні. Амінь.

МОЛЕБЕНЬ.

ДАРУЙ, Всемогутній Боже, молимо тебе, щоб, як це ми віруємо, що однорідний Син твій, Господь наш Ісус Христос, вознісся на небеса; так щоб ми рівно ж серцем і умом туди підносилися і з ним завжди пробували; він бо жиє й царствує з тобою і Святим Духом, один Бог, по віки вічні. Амінь.

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 1, 1.*

ПЕРШЕ оповідання написав я, Теофіле, про все, що Ісус робив і навчав, аж до дня, котрого вознісся, заповівши через Духа Святого апостолам, котрих вибрав; перед котрими являвся він живий після муки своєї у всяких ознаках; і бачили його сорок днів, і говорив про царство Боже: і, зібравши їх, заповів їм, з Єрусалиму не виходити, а дождатись обітування Отця, що про нього чули від мене. Бо Йоан хрестив водою, ви ж хреститиметесь Духом Святим по не многих цих днях. Як же вони зійш-

День вознесения

лися, питали його, кажучи, Господи, чи не під цей час поставиш ти знов царство Ізраїльське? Каже до них, Не вам розуміти час і пору, що Отець положив у своїй власті. А приймете силу, як зійде Святий Дух на вас; і будете мені свідками в Єрусалимі й у всій Юдеї і Самарії, і до краю землі. І як він це говорив, як дивились вони, знявся угору, і хмара взяла його від очей їх. І як вони швидко дивились на небо, як він відходив, аж ось два мужі стали перед ними в білій одежі; котрі їй сказали, Мужі Галилейські, чого стоїте, дивлячись на небо? Цей Ісус узятий від вас на небо, прийде так, як виділи ви його сходячого на небо.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Марка 16, 14.

ІСУС явився одинацятьом їм, як сиділи за столом, і докорив їм недовірством їх і жорстокістю серця, бо не вірили тим, що бачили його по воскресенню. І каже їм, Ійдіть по всьому світу, і проповідуйте Євангелію усякому твориву. Хто віруватиме та охреститься, спасеться, а хто не віруватиме, осудиться. Ознаки ж віруючим такі будуть: імям моїм бісів виганятимуть; мовами заговорять новими; гадюк братимуть, і, коли смертного чого вишють, не шкодитиме їм; на недужих руки кластимуть, і одужуватимуть. Господь же, після того, як промовив до них, вознісся на небо і сів праворуч у Бога. Вони ж пішли й проповідували всюди, а Господь допомагав їм, і слово стверджував у слід ознаками.

Неділя після вознесіння

Ці самі Молебень, Апостол і Євангелія служать на кожний день аж до слідуєчої неділі, окрім на свято Св. Филипа й Якова.

НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ВОЗНЕСЕННЯ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, Царю слави, що обдарував сси Сина твого єдиного Ісуса Христа славою великою у царстві твоім на небі: Благаємо тебе, не лиши нас без потіхи; а зішли нам Духа твого Святого, Утішителя, і підніми нас до тогож місця, куди наш Спас Христос наперед пішов; він бо жиє й царствує з тобою і Святим духом, один Бог, по віки вічні. *Аміль.*

АПОСТОЛ. 1. Петра 4, 7.

УСЬОМУ ж кінець наближився; будьте ж оце мудрі та тверезі до молитов. Перше ж усього майте один до одного щирю любов, бо любов покриває множество гріхів. Будьте гостинні один до одного без нарікання. Кожний, яко ж прийняв дар, так ним нехай служить один одному, як добрі доморядники всякої благодати Божої. Коли хто говорить, нехай говорить як вислови Божі: коли хто служить, нехай же служить по силі, котру Бог дає; щоб у всьому прославлявся Бог через Ісуса Христа, котрому слава й держава по вічні віки. *Аміль.*

ЄВАНГЕЛІЯ.

Св. Йоана 15, 26; і частина Голови 16.

ЯК ЖЕ прийде Утішитель, що його я пішлю вам від Отця, Дух правди, що від

Отця виходить, той свідкуватиме про мене; і ви також свідкуватимете, бо від почину ви зі мною. Це сказав я вам, щоб ви не поблазнилися. Вилучатимуть вас із шкіл: ба, прийде час, що всякий, хто вбиває вас, думатиме, що службу приносить Богу. І це робитимуть вам, бо не знали ні Отця, ні мене. Та це сказав я вам, щоб, як прийде час, згадали, що я говорив вам про це.

СВЯТА НЕДІЛЯ.

На Утрені, замість Псалми, ПРИЙДІТЬ ЗАСПІВАЙМО і т. о., співається або читається оці Вірші.

Заспіваймо Господеві пісню нову, він бо сотворив чудеса. *Псал. 98, 1.*

Христос, вивиснившись правицею Божою, і прийнявши від Отця обітування Святого Духа: вилляв це, що ви тепер бачите і чуєте. *Діяння 2, 23.*

А що ви сини: післав Бог Духа Сина Свого в серця ваші, що покликуює, Авва, Отче. *Галат. 4, 6.*

Ми ж усі відкрити лицем поглядаючи, як у зеркало, на славу Господню, переміняємось у той же образ від слави в славу, яко ж від Господнього Духа. *2. Кор. 3, 18.*

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
ВІДПОВІДЬ. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде; на віки вічні. Амінь.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що памятного часу цього навчив еси серця вірних твоїх людей, зіславши на них сяйво Святого Духа твого: Даруй

Свята неділя

же й нам мати тим же Духом здоровий розсудок у всякій справі, і завжди радуватися в його святому утішенню; задля заслуг Христа Ісуса Спаса нашого, котрий жие й царствує з тобою в одності того ж Духа, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 2, 1.*

ЯК скінчився день пятидесятниці, були всі однодушно вкупі. І роздався зразу шум із неба, мов би від віючого буйного вітру, і сповнив увесь дім, де вони сиділи. І явились їм розсохаті язики, ніби огняні, і сів на кожному з них: і сповнились усі Духом Святим, і почали розмовляти іншими, як Дух давав їм промовляти. Домували ж у Єрусалимі Жиди, люде побожні, з усякого народу під небом. Як же роздався цей гомін, зійшлося множество, і стрівожились, бо кожен чув, що вони мовою їх розмовляють. Здумілися ж усі й дивувались, говорячи один до одного, Чи не всі оце ці, що розмовляють, Галилейці? Як же чуємо кожний власну свою мову, в якій родились? Партіяне, й Мидяне, й Єламіти, й ті, що домуємо в Месопотамії, і в Юдеї, і Каппадокії, і Понті, і Азії, і Фригії, і Памфілії, й Єгипті, і в сторонах Ливійських, що коло Киринеї, і захожі Римляне, й Жиди, і нововірці, Критяне й Араби, чуємо, що вони розмовляють нашими мовами про дивні діла Божі.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 14, 15.*

СКАЗАВ Ісус ученикам своїм, Коли любите мене, хороніть заповіді мої. І я

Свята неділя

вблагаю Отця, і дасть вам іншого Утішителя, щоб пробував з вами по вік; Духа правди, котрого світ не може прийняти, бо не видить його, і не знає його: ви ж знаєте його; бо з вами пробуває і в вас буде. Не zostавлю вас сиротами; прийду до вас. Ще малий час, і світ мене більш не видітиме; ви ж будете видіти мене: бо я живу, і ви житимете. Того дня знатимете, що я в Отці моїм, і ви в мені, а я в вас. Хто має заповіді мої й хоронить їх, той любить мене; хто ж любить мене, буде люблений від Отця мого, і я любитиму його, й обявлюсь йому. Каже йому Юда (не Іскаріотський), Господи, що воно єсть, що маєш нам обявитись, а не світові? Відказав йому Ісус і каже йому, Коли хто любить мене, слово моє хоронитиме, й Отець мій любитиме його, і до нього прийдемо, й оселю в нього зробимо. Хто не любить мене, слів моїх не шанус; а слово, що ви чуєте, не моє, а пославшого мене Отця. Це я говорив вам, у вас пробуваючи. Утішитель же Дух Святий, котрого пішле Отець в ім'я моє, той научить вас усього, і пригадає вам усе, що я говорив вам. Упокій оставляю вам, мій упокій даю вам; не, яко ж світ дає, я даю вам. Нехай не трівожиться серце ваше, ані лякається. Ви чули, що я говорив вам, йду і прийду до вас. Коли б любили мене, зрадили б, що я сказав, йду до Отця; бо Отець мій більший мене. І оце говорив вам перше, ніж тому статися, щоб, як станеться, увірували. Вже більш не говоритиму багато з вами. йде бо князь світа цього, й у мені не має

Зелений понеділок

нічого. Та, щоб знав світ, що я люблю Отця, і, яко ж заповідав мені Отець, так чиню.

ЗЕЛЕНИЙ ПОНЕДІЛОК.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що памятного часу цього навчив еси серця вірних твоїх людей, зіславши на них сяйво Святого Духа твого: Даруй же й нам мати тим же Духом здоровий розсудок у всякій справі, і завжди радуватися в його святому утішенню; задля заслуг Христа Ісуса Спаса нашого, котрий жиє й царствує з тобою в одності того ж Духа, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 10, 34.*

ТОДИ Петро відкрив уста свої, і промовив, Поправді постерегаю, що не на лице дивиться Бог; а з кожного народу, той, хто боїться його, і робить правду, приятний йому. Слово, що післав синам Ізраїлевим, благовісткуючи впокій через Ісуса Христа (це Господь всіх); ви знаєте те слово, що розголошене по всій Юдеї, почавши від Галилеї після хрещення, що проповідував Йоан; про Ісуса з Назарета, як помазав його Бог Духом Святим і силою, а котрий ходив, роблячи добро та сціляючи всіх підневолених дияволом; бо Бог був з ним. І ми свідки всього, що він робив, і в землі жидівській, і в Єрусалимі; котрого убили й повісили на дереві: цього воскресив Бог третього дня, і дав йому статись явним: не всьому народові, а свідкам, вибраним

Зелений понеділок

від Бога, власне нам, що їли й пили з ним воскресенню його з мертвих. І приказав нам проповідувати народові й свідкувати, що він призначений від Бога судією живим і мертвим. Про цього всі пророки свідкують, що всякий, хто вірує в нього, відпущення гріхів прийме через імя його. Ще, як промовляв Петро слова ці, найшов Дух Святий на всіх, хто слухав його. І здивувались ті, що були від обрізання, котрі прийшли з Петром, що й на поган дар Святого Духа вилився. Чули бо їх, що розмовляли мовами й величали Бога. Тоді озвався Петро, Чи може хто боронити води, щоб оцім охреститись, котрі Духа Святого прийняли, як і ми? І заставив їх охреститись в імя Господнє. Тоді просили його, щоб пробув у них кілька днів.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 3, 16.*

ТАК полюбив Бог світ, що Сина свого однорідного дав, щоб кожен віруючий в нього, не погиб, а мав життя вічне. Бо не післав Бог Сина свого на світ, щоб осудити світ, а щоб спасся ним світ. Хто вірує в нього, не є осуджений: хто ж не вірує, уже осуджений; бо не ввірував в імя однорідного Сина Божого. Це єсть те осудження, що світло прийшло на світ, а люде полюбили темряву радше, ніж світло, бо вчинки їх були лихі. Кожен бо, хто чинить лихе, ненавидить світло, і не йде до світла, щоб не зганено вчинків його. Хто ж робить правду, йде до світла, щоб виявились його вчинки, бо в Бозі роблені.

ЗЕЛЕНИЙ ВТОРОК.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що памятного часу цього навчив єси серця вірних твоїх людей, зіславши на них сяйво Святого Духа твого: Даруй же й нам мати тим же Духом здоровий розсудок у всякій справі, і завжди радуватися в його освятому утішенню; задля заслуг Христа Ісуса Спаса нашого, котрий жиє й царствує з тобою в одності того ж Духа, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 8, 14.*

ПОЧУВШИ Ж апостоли, котрі були в Єрусалимі, що й Самарія прийняла слово Боже, післали до них Петра та Йоана; котрі, як прийшли, молилися за них, щоб прийняли Духа Святого: (ще бо ні на кого з них не зійшов; а тільки охрещені були в ім'я Господа Ісуса). Тоді клали руки на них, і прийняли вони Святого Духа.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 10, 1.*

НАПРАВДУ, на правду говорю вам, Хто не ввійде дверима в кошару, а перелазить деінде, той злодій і розбійник. Хто ж увійде дверима, той пастир вівцям: тому воротар відчиняє, і вівці голосу його слухають, і свої вівці кличе по імені, і виводить їх. І, як вижене вівці свої, ійде поперед них, а вівці йдуть слідом за ним, бо знають голос його. За чужим же не підуть; а втікатимуть від нього; бо не знають голосу чужих. Цю приповідь ска-

Неділя стройці

зав їм Ісус: вони ж не розуміли, що це було, про що говорив їм. Тоді знов каже їм Ісус, Направду, направду говорю вам, Я двері вівцям. Всі, скільки прийшло їх перше мене, злодії і розбійники; тільки ж не послухали їх вівці. Я ті двері; мною коли хто ввійде, спасеться, і входитьиме, й виходитиме, і знайде пашу. Злодій не приходить, як тільки, щоб украсти, і вбити, й погубити: я прийшов, щоб життя мали, й надто мали.

НЕДІЛЯ ТРОЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, що дав еси нам, слугам твоїм, благодать через визнання правдивої віри признавати славу вічно ї Трійці, і в силі Божественної Величі поклонятися Одноті: Благаємо тебе, щоб ти постійно вдержав нас у цій вірі й завжди заступив нас від усяких небезпек; ти бо жиєш й царствуєш, єдиний Боже, по віки вічні. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Одкриття 4, 1.*

ПІСЛЯ цього поглянув я, і ось, двері відчинені на небі: і перший голос, що я чув, як би з труби говорячої зі мною промовив, Підійди сюди, й покажу тобі, що має бути після цього. І зараз був я в Дусі; і ось, престіл стояв на небі, а на престолі сидячий: а сидячий був подібний видом до каменя ясписового й сардинового; і веселка кругом престола, подібна видом, як

Неділя стройці

смарагд. А кругом престола двацять і чотири сиджень; а на сидженнях бачив я двацять і чотирьох старців сидячих, зодягнених в білі одежі; а на головах своїх мали золоті вінці; а з того престола виходять блискавиці, громи й голоси. І сім свічників огняних горять перед престолом, а це сім Духів Божих. А перед престолом море шкляне, подібне до кристали: а в середині престола, і кругом престола четверо животних, повні очей зпереду і ззаду. А перше животне подібне до лева, а друге животне подібне до теляти, а третє животне мало лице, як чоловік, а четверте животне подібне до летячого вірла. А четверо животних мали, кожне зосібна, по шість крил в округ, а в середині повно очей: і не мають вони впокою день і ніч, говорячи, Свят, свят, свят, Господь Бог Всемогучий, що був і єсть, і прийде. І коли давали ті животні славу і честь, і подяку сидячому на престолі, живучому по віки вічні, і кидали вінці свої перед престолом, говорячи Достойний еси, Господи, прийняти славу, і честь, і силу; ти бо сотворив усе, і для вдоволення твого усе єсть, і створено.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 3, 1.

БУВ ЖЕ чоловік з Фарисеїв, Никодим імя йому, князь жидівський: цей прийшов до Ісуса в ночі, й каже йому, Учителю, знаємо, що від Бога приймов еси учителем: ніхто бо таких ознак не може робити, як ти робиш, коли не буде Бог з ним. Озвавшись Ісус, каже йому, Направду, направду

Перша неділя після трійці

кажу тобі, Коли хто не народиться звиш, не може видіти царства Божого. Каже до нього Никодим, Як же може чоловік народитись, старим бувши? Хіба може в утробу матери свої знов увійти, і родитись? Озвавсь Ісус, Направду, направду кажу тобі, Коли хто не народиться від води й Духа, не може ввійти в царство Боже. Роджене від тіла, це тіло, а роджене від духа, це дух. Не дивуйся, що кажу тобі, Мусите ви народитися звиш. Вітер, де хоче, дує, і голос його чуєш, та не знаєш, звідкіля виходить, і кули йде; так усякий народжений від Духа. Озвавсь Никодим і каже йому, Як може це статись? Відказав Ісус і говорить йому, Ти еси учитель Ізраїлів, і цього не знаєш? Направду, направду кажу тобі, Говоримо те, що знаємо, і свідкуємо те, що бачили; а свідкування нашого не приймаєте. Коли про земне говорив вам, і не віруєте; як же увіруєте, коли скажу вам про небесне? І ніхто не вийшов на небо, тільки хто з неба зійшов, Син Чоловічий, що на небі. І, як Мойсей підняв угору гадюку в пустині, так мусить бути піднятий і Син Чоловічий: щоб кожний віруючий в нього не погиб, а мав життя вічне.

ПЕРША НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, сило всіх тих, що покладаються на тебе, прийми ласкаво молитви наші; а що ми задля немочі вмирущої нашої природи, не годні без тебе вдіяти нічого доброго, посилай ласку твою нам на поміч,

Перша неділя після трійці

щоб, проживаючи в заповідях твоїх, змогли ми вгодити тобі хотінням і ділом; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *г. Св. Йоана 4, 7.*

ЛЮБИ, любім один одного: бо любов від Бога, і кожен, хто любить, від Бога родився, і знає Бога. Хто не любить, не пізнав Бога, бо Бог любов. У цьому явилась любов Божа до нас, що Бог Сина свого однорідного у світ післав, щоб ми жили через нього. У цьому любов, не що ми любили Бога, а що він любив нас, і післав Сина свого на вблагання за гріхи наші. Любі, коли так Бог полюбив нас, то й ми повинні один одного любити. Бога ніхто ніколи не бачив. Коли ж любимо один одного, то Бог у нас пробуває, і любов його звершена в нас. По цьому пізнаємо, що в ньому пробуваєм, що він Духа свого дав нам. А ми виділи й свідкуємо, що Отець післав Сина, Спасителя світа. Коли хто визнає, що Ісус Син Божий, то в ньому пробуває Бог, а він у Бозі. Ми пізнали також, та й увірували в любов, котру має Бог до нас. Бог є любов; і хто пробуває в любови, в Бозі пробуває, а Бог в ньому. У цьому звершена наша любов, щоб мати відвагу на день суду; бо який він, такі й ми у світі цьому. Страху нема в любови; а звершена любов геть виганяє страх; бо страх має муку: і хто лякається, той не звершений в любови. Ми любимо його, бо він перший любив нас. Коли хто каже, Я люблю Бога, а брата свого ненавидить, той ложник: бо хто не любить брата,

Перша неділя після трійці

котрого видить, як може любити Бога, котрого не бачив? І заповідь цю маємо від нього, щоб, хто любить Бога, любив і брата свого.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 16, 19.*

БУВ чоловік заможний, і вдягався в кармазин та висон, і жив щодня пишно. А був теж один жебрак, на імя Лазар, що лежав перед ворітьми його увесь у струпі, і бажав погодуватись окрушинами, що падали з стола багатиревого: ще ж і собаки приходили й лизали рани його. І сталося, що змер убогий, і перенесли його ангели на лоно Авраамове. Умер же й багатир, і поховали його: і в пеклі зняв він очі свої, будши в муках, і побачив оддалеки Авраама, і Лазаря на лоні його. І покликнувши він каже, Отче Аврааме, помилуй мене та пішли Лазаря, нехай умочить кінець пальця свого в воду та прохолодить язик мій; бо я мучусь у полоніні цій. Каже ж Авраам, Сину, спогадай, що ти в життю твоїм прийняв добро твоє, а Лазар таксамо лихе; а тепер він утішається, а ти мучишся. А до того іще, між нами й вами пронасть велика: утвердилась: щоб ті, котрі скотілиб перейти звідсіля до вас, не змогли; ані звідтіля до нас не перейшли. Каже ж він, Благаю ж тебе, отче, щоб післав його до дому батька мого; маю бо пять братів; нехай свідкує їм, щоб і вони не прийшли у це місце муки. Каже йому Авраам, Мають вони Мойсея і пророків; нехай слухають їх. Він же каже, Ні, отче Аврааме, оце

Друга неділя після трійці

як би хто з мертвих прийшов до них, покажуться. Каже ж йому, Коли Мойсея і пророків не слухають, то не ймуть віри, хоч би хто й з мертвих воскрес.

ДРУГА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ, що ніколи не опускаєш спомогати й управляти тими, кого виховав еси в постійній боязні й любови твоїй: Держи ж і нас, благаємо тебе, під захистом благого провидіння твого, і даруй нам постійний страх і любов перед Іменем твоїм; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Св. Йоана 3; 13.

НЕ дивуйтесь, брати мої, коли ненавидить вас світ. Ми знаємо, що перейшли від смерти до життя, бо любимо братів. Хто не любить брата, пробуває в смерті. Кожний, хто ненавидить брата свого, той убійник; а ви знаєте, що жаден убійник не має життя вічного в ньому пробуваючого. У цьому пізнали ми любов Божу, що він за нас життя своє положив: і ми повинні за братів життя класти. Хтож має добро світа цього і видить брата свого, що в потребі, та й зачинить серце своє перед ним; то як пробуває любов Божа в ньому? Діточки мої, не любім словом, ані язиком; а ділом і правдою. І по цьому пізнаємо, що ми від правди, і перед ним втихомиримо серця наші. Бо, коли винує нас серце наше, Бог більший від серця нашого, і все знає. Любі, коли

Друга неділя після трійці

серце наше не винувє нас, відвагу маємо перед Богом. І коли що просимо, приймаємо від нього, бо хоронимо заповіді його, і робимо те, що угодне перед зором його. А це заповідь його, щоб ми вірували в Імя Сина його Ісуса Христа, і любили один одного, яко ж він дав нам заповідь. І той, хто хоронить заповіді його, пробуває в ньому, а він у ньому: і по цьому знаємо, що він пробуває в нас, по Духові, котрого він дав нам.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 14, 16.*

ОДИН чоловік справив вечерю велику, та й запросив богатьох і післав слугу свого в часі вечері сказати запрошеним, Ійдіть, бо вже все готове. І почали рядом відпрошуватись усі. Перший сказав йому, Поле купив я, то мушу пійти та подивитись на нього; прошу тебе, вибач мені. А другий сказав, Пять ярем волів купив я, і йду спробувати їх; прошу тебе, вибач мені. А инший сказав, Я одруживсь, і через те не можу прийти. Отже слуга той прийшов і все розповів панові свойму. Тоді господар дому, розгнівавшись, каже слугі своему, Вийди хутко на дороги та на вулиці городські, та вбогих, та калік, та кривих, та сліпих припровадь сюди. І каже слуга, Пане, сталось, як приказав еси, та іще є місце. І каже пан до слуги, Вийди на дороги та на загороди і силуй увійти, щоб повна була господа моя. Говорю бо вам, що ніхто з чоловіків тих запрошених не покоштує моєї вечері.

ТРЕТЯ НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Господи, вислухай нас ласкаво; і дай, щоб ми, котрих обдарував еси щирим бажанням молитися, під твоєю могутньою обороною знайшли захист і розраду у всіх небезпеках і нещастях наших; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Св. Петра 5, 5.

УСИ ви одно одному коріться, і смиренням одягніться: бо Бог гордим противиться, а смиренним дає благодать. Смиріться ж під сильну руку Божу, щоб свого часу підніс вас угору; скинувши на нього усю журбу свою, бо він старається про вас. Тверезіться, пильнуйте, бо противник ваш, диявол, як лев рикаючий, ходить шукаючи, кого пожерти: його поборойте твердою вірою, знаючи, що такі страждання доводяться і братівству вашому в світі. Бог же всякої благодати, що покликав нас до вічної своєї слави в Христі Ісусі, після того, як ви трохи постраждаєте, нехай звершить вас, утвердить, зміцнить, всадовить. Йому слава і держава по віки вічні. *Амінь.*

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 15, 1.

ТОДИ приближувались до нього всі митники й грішники, щоб слухати його. І нарікали фарисеї та письменники, кажучи, Цей

Третя неділя після трійці

чоловік грішників приймає і їсть із ними. Сказав же до них приповідь цю, промовляючи, Хто зміж вас, мавши сотню овечок та згубивши одну з них, не залишить дев'ятьдесять і дев'ять у степу, та не піде за загубленою, доки не знайде її? А знайшовши, положить на плечі собі, радіючи. І, прийшовши до дому, скликає приятелів і сусід, кажучи їм, Радуйтеся зі мною, бо я знайшов овечку мою загублену. Говорю вам, що отак радість буде на небі над одним грішником розкаяним, більше ніж над дев'ятьдесять і дев'ятьма праведниками, котрим не треба покаєння. Або котра жінка, мавши десять драхм, коли згубить драхму одну, не світить світла, та не вимітає хати, та не шукає пильно, доки не знайде? А знайшовши, кличе подруг та сусідок, кажучи, Радуйтеся зі мною, бо я знайшла драхму, що була згубила. Так, говорю вам, радість буде перед ангелами Божими над одним грішником, що кається.

ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, заступнику всіх, що покладаються на тебе; без тебе ніщо не має сили, і нічого нема святого: Приблизьши й примножи ласку твою над нами; щоб, під твоїм начальством і за твоїм проводом, змогли ми так пережити усе дочасне, щоб не втратили того, що вічне: Даруй це, Отче небесний, ради Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

Четверта неділя після трійци

АПОСТОЛ. Римл. 8, 18.

ДУМАЮ, що муки теперішнього часу недостойні слава, що має явитись в нас. Бо щире сподівання творива, жде на виявлення синів Божих. Марноті бо твориво пізневолилось, не по волі, а по причині того, що підневолив його в надії: бо й саме твориво визволиться з неволі зотління на волю славу дітей Божих. Знаємо бо, що все твориво вкупі мучиться і стогне в болю, аж досі. Та не тільки воно, а й ми самі, що маємо первоплід Духа, і ми самі стогнемо в собі, ждучи всиновлення, розуміючи, ізбавлення тіла нашого.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 6, 36.

БУДЬТЕ Ж оце милосердні, як і Отець ваш милосердний. Не судіть, то й не будете суджені: не засуджуйте, то й не будете осуджені: прощайте, то й буде вам прощено: давайте, то й вам буде дано; міру добру натолочену й потрясену, й пересипану даватимуть вам люде на лоно ваше. Такою бо мірою, якою міряєте, відміряється вам. Сказав же приповідь їм, Чи може сліпий сліпого водити? Хіба обидва не впадуть в яму? Нема ученика над учителя свого; а кожний звершений, буде як учитель його. Чого ж дивишся на порошину в оці брата твого, а не чуєш поліна, що в твоїм власнім оці? І як можеш казати братові твому, Брате, дай, вийму порошину, що в оці твоїм, як сам не бачиш поліна, що в твоїм власнім оці? Лицеміре, викинь перше лосмаку із твого власного ока, а тоді бачитимеш вийняти порошину з ока брата твого.

П'ЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦИ.

МОЛЕБЕНЬ.

ДАРУЙ, Господи, благаємо тебе, щоб світ цей під управлінням твоїм так уладнався, щоб Церква твоя змогла радісно служити тобі в богобоязливім супокою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Св. Петра 3, 8.

БУДЬТЕ усі одної думки, майте милосердя один над одним, братню любов, будьте спочуваючі, будьте привітливі; не віддаючи злом за зло, або докором за докір: а навпаки благословляйте, знаючи, що на те ви покликані, щоб благословення наслідити. Хто бо хоче життя любити, й видіти дні добрі, нехай вдержить язик свій від злого, й уста свої, щоб не говорити зради: нехай ухиляється від злого, і робить добре; нехай шукає впокою і побивається за ним. Бо очі Господні на праведних, і уші його на молення їх: лице ж Господнє проти тих, що зло роблять. І хто ж такий, що заподіяв би вам лихо, коли будете наслідниками доброго? Та хоч би ви й страждали задля праведности, щасливі ви: постраху ж їх не бійтесь, ані тривожтесь; а Господа Бога святкуйте у серцях ваших.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 5, 1.

І сталось, як народ товпивсь до нього слухати слово Боже, він стояв коло озера Генесаретського, і бачив два човни, що

П'ята неділя після трійци

стояли край озера; рибалки ж, відійшовши від них, полоскали неводи. І ввійшов він ув один з човнів, що був Симонів, і просив його від землі відчалити трохи: і сів, і навчав народ із човна. Як же перестав говорити, каже до Симона, Відплини на глибінь, та закиньте неводи ваші на ловитву. І озвавшись Симон, каже йому, Наставниче, всю ніч трудилися ми й нічого не піймали; тільки ж на твоє слово, закину невода. І як це зробили, вловили пребагато риби, і роздерся невід їх. І махнули вони на товаришів своїх, що були в другому човні, щоб прийшли допомогти їм. І прийшли вони, й сповнили оба човни, так, що потапали вони. Як це побачив Петро, припав до колін Ісусових, кажучи, Відійди від мене, бо я чоловік грішний, Господи. Страх бо обняв його і всіх, що з ним були від улову риби, що зловили; таксамо й Якова і Йоана, синів Заведеєвих, що були спільниками Симоновими. І каже до Симона Ісус, Не лякайся, від нині людей ловитимеш. І пригнавши вони човни свої до берега, покинули все, і пішли слідом за ним.

ШЕСТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦИ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що приготував еси про всіх люблячих тебе таке щастя, яке переходить людське розуміння: Наповни серця наші такою любов'ю до тебе, щоб ми, полюбивши тебе понад все, змогли осягнути обітницю твою, що понад усі можливі бажання наші; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Шеста неділя після трійці

АПОСТОЛ. Римл. 6, 3.

ХІБА не знаєте, що скільки нас у Христа Ісуса охрестилось, у смерть його охрестились? Тим то погреблись ми з ним через хрещення у смерть; щоб, як Христос устав із мертвих славою Отця, так і ми в обновленню життя ходили. Бо як ми обєднані в подібности смерти його, то й подібні будемо в воскресенню його: знаючи, що давного нашого чоловіка з ним розпнято, щоб зникло тіло гріховне, щоб від тепер не служити нам гріху. Хто бо вмер, той визволивсь від гріха. Коли ж ми вмерли з Христом, віруємо, що й житимемо з ним; знаючи, що Христос, уставши з мертвих, більше не вмере; смерть над ним більше не має влади. Бо те, що вмер, задля гріху вмер він раз; а те, що він жиє, задля Бога жиє він. Так само й ви себе числіть, що ви вже мертві задля гріху, живіж задля Бога, у Христі Ісусі Господі наших.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 5, 20.

СКАЗАВ Ісус ученикам своїм, Коли ваша правда не переважить Письменників та фарисеїв, то не ввійдете в царство небесне. Чували ви, що сказано, старосвіцьким, Не вбий: а хто вбє, на того буде суд. Я ж вам говорю, що хто сердиться на брата свого без причини, на того буде суд: і хто скаже на брата свого Рака*), на того буде громадський суд: а хто скаже, Дурню, на того буде вогонь пекольний. Тим то як принесеш

*) Безчесний.

Сема неділя після трійці

дар твій до жертівні, і згадаєш там, що твій брат має що проти тебе; зістав свій дар перед жертівнею і йди геть, помирись перше з братом твоїм, а тоді прийди й подай дар твій. Мирись із противником твоїм хутко, доки ти ще в дорозі з ним; щоб не віддав тебе противник судді, а суддя не віддав тебе осавулі, і не вкинуто тебе в темницю. На правду кажу тобі, Не вийдеш звідтіля, доки не віддаш й останнього шеляга.

СЕМА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і всесильний Господи, творче й давче всього добра: Защепи в серцях наших любов Імени твого, додай нам більше правдивої віри, наповни нас усякою добротою, і нехай ми в ній пробуваємо з превеликого милосерця твого; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Римл. 6, 19.

ПОЧОЛОВІЧОМУ говорю ради немочі тіла вашого: як ви віддавали члени ваші на службу нечистоті й беззаконю на беззаконня, так тепер віддайте члени ваші на службу правді на святість. Коли бо ви були слугами гріха, ви вільні були від праведности. Який же тоді мали ви овощ з того, чого тепер соромитесь? Кінець бо того смерть. Тепер же визволившись від гріха, і ставшись слугами Богу маєте овощ ваш на освячення, кінець же, життя вічне. Плата бо гріха, смерть: а дарування Божого, життя вічне, в Христі Ісусі Господі нашім.

Сема неділя після трійці

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Марка 8, 1.*

ТИМИ днями, як було пребагато народу й не мали що їсти, покликав Ісус учеників своїх і каже їм, Жаль мені народу, бо вже три дні пробувають зі мною, і не мають що їсти: а як відпущу їх голодних до домів їх, помліють у дорозі; декотрі бо з них здалека поприходили. І відказали йому ученики його, Звідкіля ж зможе хто нагодувати їх хлібом тут у пустині? І питав їх, Скільки маєте хлібів? Вони ж кажуть, Сім. І звелів він народові посідати на землю. І взяв сім хлібів, і віддав хвалу, ламав і давав ученикам своїм, щоб клали перед ними; і клали перед народом. І мали рибок кілька; і він поблагословив, і казав класти й те перед ними. Вони ж їли й наситились: і назбирали останків ламаного сім кошів. А тих, що їли, було з чотири тисячі. І відпустив їх.

ОСЬМА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що всепевним провидінням твоїм управляєш цілим світом, і всім, на небі й на землі: Смиренно благаємо тебе, відверни від нас усе шкідливе, а дай нам усе хосенне; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Римл. 8, 12.*

БРАТТЯ, ми довжники не тілу, щоб по тілу жити: Як бо жиєте по тілу, то помрете; а як Духом діла тілесні мертвите, будете жити. Котрі бо Духом Божим водяться, ті сини Божі. Бо не прийняли ви духа неволі,

Осьма неділя після трійці

знов на боязнь; а прийняли духа всино-
влення, котрим покликуємо, Авва, Отче.
Цей самий Дух свідкує нашому духові, що
ми діти Божі: а як діти, то й наслідники;
наслідники Божі, а спільні наслідники з
Христом: як тільки з ним страждаємо,
щоби з ним і прославитись.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 7, 15.*

ОСТЕРЕГАЙТЕСЬ ложних пророків,
що приходять до вас ув одежі овечій, а в
середині вони вовки хижі. Пізнаєте їх по
овоцях їх. Чи збирають люде виноград із
тернини, або фіги з бодяків? Так усяке
добре дерево родить овоц добрий; а пусте
дерево родить овоц лихий. Добре дерево
не може родити лиуого овоцу; ані пусте
дерево родити овоцу доброго. Усяке дере-
во, що не родить доброго овоцу, рубають і
кидають ув огонь. Оце ж по овоцях їх пі-
знаєте їх. Не кожний, хто говорить до мене,
Господи, Господи, увійде в царство небесне;
а той, хто чинить волю Отця мого, що на
небі.

ДЕВЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Господи, даруй нам
настрій духа на всяку добру думку і на
всяке чесне діло; щоби ми, ще без тебе не
годні робити нічого доброго, змогли, при
помочі твоїй, жити по твоїй волі; у Христі
Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Дев'ята неділя після трійці

АПОСТОЛ. *г. Коринт. 10, 1.*

БРАТТЯ, не хочу, щоб ви не знали, як то всі отці наші під хмарою були, і всі через море переходили; і всі в Мойсея хрестилися в хмарі і в морі; і всі ту саму їду духовну їли, і всі той самий напитек духовний пили: бо пили з тої духовної скелі, що йшла за ними; а скеля була Христос. Та богатих із них не вполював Бог; бо поражені була в пустині. Це ж сталося нам прикладом, щоб не бажали лихого, яко ж і вони бажали. Ані ідолослужителями не робіться, як деякі з них були, як написано, Посідали люде їсти й пити, і встали грати. Ані робім перелюбу, як деякі з них робили, та й полягло їх за один день двацять три тисячі. Ані спокушуймо Христа, як деякі з них також спокушували, та й погинули від гадюк. Ані нарікайте, як деякі з них нарікали, і погинули від погубника. Усе ж це прикладом сталося їм: написано ж це на науку нашу, на котрих кінець віку прийшов. Тим же, хто думає, що стоїть, нехай вважає, щоб не впав. Не якась спокуса настигла на вас, тільки звичайна, чоловіча: вірен же Бог, котрий не допустить, щоб ви були спокушені більш, ніж видержите; а з покусом зробить також і вихід, щоб ви здоліли її знести.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 16, 1.*

СКАЗАВ Ісус ученикам своїм, Один чоловік був багатий, що мав приставника; і обвинувачено цього йому, що марнує маєток його. І покликав він його та й каже йому,

Десята неділя після трійці

Як же воно, що я чую це про тебе? Дай мені перелік з твого приставництва, бо не можна вже тобі бути приставником. Каже ж у собі приставник, Що мені робити, що пан мій бере приставництво від мене? Копати не вмю, жебрати соромлюсь. Знаю, що зроблю, щоб, як відставлений буду від приставництва, прийняли мене в господи свої. І покликавши кожного з довжників пана свого, каже першому, Скільки ти винен панові моему? Він же каже, Сто мір оливи. І каже йому, Візьми твою розписку, і сядь хутко, та напиши пятьдесят. Потім другому каже, А скільки ти винен? А той каже, Сто мір пшениці. І каже йому, Візьми твою розписку, та напиши вісімдесят. І похвалив пан приставника неправедного, бо мудро зробив: діти бо віку цього мудріші над дітей світла в роді своїм. І я вам говорю, Робіть собі приятелів від мамони неправди, щоб, як будете в недостатках, прийняли вас у вічні оселі.

ДЕСЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ. МОЛЕБЕНЬ.

НЕ затули ласкавого твого уха, Господи, перед молитвами смиренних слуг твоїх; нехай здійсняться прохання їх, дай їм просити тільки того, що вгодне перед тобою; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Коринт. 12, 1.

ПРО духовне ж, браття, не хочу, щоб ви не знали. Ви знаєте, що як були ви Поганами, то до ідолів німих водили вас, як це

Десята неділя після трійці

власне вас водили. Тим даю вам до зрозуміння, що ніхто Духом Божим промовляючи, не проклинає Ісуса: і ніхто не може сказати, що Ісус єсть Господь, як тільки Духом Святим. Між даруваннями є різниця, Дух же той самий. І різниця між служеннями, а той самий Господь. І різниця між роботами, один же Бог, що робить усе у всіх.

Явлення ж Духа дається кожному на користь. Бо одному дається Духом слово премудрости, другому слово знання тим самим Духом; іншому ж віра тим же Духом; іншому ж дарування сцілення тим же духом; іншому роблення чудес; іншому пророкування; іншому розпізнавання духів; іншому ж усякі мови; іншому виклади мов. Все ж це робить один і той же самий Дух, уділяючи кожному, як йому хочеться.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 19, 41.*

І ЯК наближився, побачив город і заплакав над ним, примовляючи, Ой, колиб ти пізнав, саме ти, хоч у день цей твій, що для впокою твого! тепер же воно закрито перед очима твоїми. Бо прийдуть дні на тебе, обкинуть валами тебе вороги твої, та й обляжуть тебе, і стиснуть тебе з кожного боку, і з землею зрівнають тебе й діти твої у тобі; і не зоставлять у тобі каменя на камені; бо не зрозумів еси часу відвідин твоїх. І пійшов до церкви і почав виганяти продавців і купців, кажучи до них, Дім мій, це дім молитви: ви ж його зробили вертепом злодіїв. І навчав щодня в церкві.

ОДИНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що виявляєш всемогутню силу свою найбільше через прояву милосердя й милування: Даруй нам ласкаво таку міру благодати твоєї, щоб ми, йдучи дорогою заповідей твоїх, змогли досягнути до величних обітниць твоїх, і статись спільниками небесних скарбів твоїх; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Коринт. 15, 1.

БРАТТЯ, звіщаю вам благовістя, що я благовістував вам, котре й прийняли ви, і в котрому встояли: котрим і спасаетесь, коли памятаєте, що я проповідував вам, хіба, що марно увірували. Бо я передав вам найперше те, що я також прийняв, що Христос умер за наші гріхи по писанням; і що поховано його, і що знов воскрес третього дня по писанням; і що явився Кифі, а опісля дванацятьом: після того явився більш пяти сотням братів разом, з котрих більшість жиє ще й досі, а деякі заснули: після того явився Якову; а потім усім апостолам: на останок же всіх, мов якому недорідку, явився й мені. Я бо останній з апостолів, котрий недостойний зватись апостолом, бо я гонив церкву Божу. Благодаттю ж Божою я є тим, чим є: і благодать його до мене була не марна; а більше усіх їх працював я; тільки ж не я, а благодать

Одинацята неділя після трійці

Божа, що була зі мною. Тимто чи я, чи вони, так проповідуємо, і так ви увірували.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 18, 9.*

СКАЗАВ Ісус цю приповідь до інших, що вповали на себе, що вони праведні, та гордували другими: Два чоловіки ввійшли до церквушки помолитись; один Фарисей, а другий Митник. Фарисей став, і так у собі молився, Боже, дякую тобі, що я не такий, як інші люде, здиришки, неправедні, перелюбники, або як оцей Митник: Я пощу два рази на тиждень, даю десятини з усього, що посідаю. А Митник, оддалеки ставши, не хотів і очей до неба звести, а бив себе в груди, кажучи, Боже, милостивий будь мені грішному.

Говорю ж вам, пійшов цей до дому свого більше оправданий, ніж той: бо кожний, хто несеться вгору, принизиться; а хто принижується, пійде вгору.

ДВАНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і предвічний Боже, що завжди скорше готов еси слухати, ніж ми молитися, і волиш давати більше, ніж ми бажаємо, або заслугуємо: Зілляй на нас багатство милосердя твого, прощаючи нам усе, чого боїться наша совість, і даруючи нам усього того добра, за котре ми недостойні просити тебе, а задля заслуг і посередництва Ісуса Христа, Сина твого, Господа нашого. *Аміль.*

Дванацята неділя після трійці

АПОСТОЛ. 2. *Коринт. 3, 4.*

НАДІЮ таку маємо через Христа до Бога: Не що ми годні самі думати щобудь із себе; а спромога наша від Бога: котрий також зробив нас слугами нового завіту; не букви а духа: Бо буква вбиває, а дух дає життя. Коли ж служення смерти, письмом вирізане на камініях, булов славі, так що діти Ізраїлеві не могли дивитись на лице Мойсееве задля слави лица його, котра мала минутись; як же служення духа не буде більше в славі? Бо коли служення осуду-слава, то геть більше служення правді багатше славою.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Марка 7, 31.*

ВИЙШОВШИ Ісус з границь Тирських та Сидонських, прийшов до моря Галилейського, у границі Десятиграду. І проводять до нього глухого й тяжкомовного; і просять його, щоб положив на нього руку. І взяв його від народу окремо, і вложив пальці свої в уші йому, і плюнув, і приторкнувсь до язика йому; і позирнувши на небо, зітхнув, і каже до нього, Єффата, це есть, Відчинись. І зараз відчинився йому слух, і розімкнулись окови язика його, й заговорив добре. І наказав їм, щоб нікому не говорили: А чим більше він наказував, тим більше вони розголошували; і надмірно дивувались, кажучи, Усе він гаразд вчинив; і глухим дає чути, й німим говорити.

ТРИНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і милосердний Боже, що тільки з єдиної твоєї ласки народ твій віруючий сповняє в тебе правдиве й достойне служення: Даруй, благаємо тебе, щоб ми змагали так вірно служити тобі в цьому життю, щоб не втратили небесних обітниць твоїх; через заслуги Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Галат. 3, 16.*

АВРААМОВІ й насінню його висказані обітування. Не сказав він, І насінням, як би про многі, а як про одно, І насінню твому, що єсть Христос. Оце ж говорю, що завіту перше ствердженого від Бога про Христа, закон, що постав чотиреста й трицять літ потім, не нехтує, так щоб обернути в ніщо обітування. Бо коли насліддя від закону, то вже не від обітування; Аврааму ж обітуванням дарував Бог. До чого ж тоді служить закон? Задля провин додано його, доки прийде насіння, котрому обітування дане було; і було це поставлено через ангелів рукою посередника. Посередник же не єсть посередником одного; а Богодин. То хіба закон проти обітувань Божих? Борони, Боже: Бо коли б дано закон, що міг би оживляти, то справді від закону була б праведність. Але Писання зачинило усе під гріхом, щоб обітування через віру в Ісуса Христа дане було віруючим.

Тринацята неділя після трійці
ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 10, 23.

БЛАЖЕННІ очі, котрі бачать те, що ви бачите. Говорю ж бо вам, що многі пророки й царі хотіли бачити те, що ви бачите, та й не бачили; й чути те, що ви чуєте, та й не чули. І ось, письменник один устав, спокушуючи його, кажучи, Що маю робити, аби наслідити життя вічне? Він же каже до нього, Що написано в законі? як читаєш? Він же, озвавшись, каже, Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю, і всією думкою твоєю; та ближнього твого, як себе самого. І сказав він йому, Право відповів еси. Це чини, то й житимеш. Він же, хотівши оправдати себе, каже до Ісуса, Хто ж мій ближній? А Ісус, підхопивши, сказав, Чоловік один ійшов з Єрусалиму в Єрихон, і попався розбійникам, котрі обдерли його з одежі його, і поранили його, і відійшли, зоставивши його півмертвого. Случайно ійшов якийсь священик дорогою тією, і, побачивши його, пішов мимо другим боком. Таксамо ж і Левит, лучившись на та місце, прийшов і подивився на нього, і пішов мимо. Самарянин же один, ідучи дорогою, прийшов до нього; і, як побачив його, змилосяердився, приступив до нього, обв'язав рани його, ллючи оливу та вино, і посадив його на свою скотину, і привів його в гостинницю, і піклувався ним. А вранці, як відходив, вийняв два денарії, дав гостинникові, та й каже йому, Доглядай його; а що над це видаш, як вернуся, віддам тобі. Хто ж оце з тих трьох здається тобі був ближ-

Чотирнацята неділя після трійці

нім тому, що попавсь між розбійників? А той каже, Хто проявив милосердя йому. Каже тоді йому Ісус, Ійди і ти роби таксамо.

ЧОТИРНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, причини нам віри, надії й любови; та дай нам осягнути обітниці твої; дай нам любити те, що ти приказав еси; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

АПОСТОЛ. Галат. 5, 16.

ГОВОРЮ Ж, Ходіть в Духові, і хотіння тілесного не сповняйте. Бо тіло буяє проти Духа, а Дух проти тіла; і ці противляться одно другому; так, що ви не можете робити те, щоб хотіли. Коли ж керуетесь Духом, то ви не під законом. Явні ж діла тілесні, оце вони: перелюб, блуд, нечистота, розпуст, ідолослуження, чарування, ворогування, свари, ненависть, гнів, суперечки, незгода, ересі, зависть, убивство, п'янство, гучні балі, то що: це наперед говорю вам, як і перше говорив, що хто таке робить, ті царства Божого не наслідять. А овоц Духа — Любов, радощі, впокій, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, тихість, вдержливість; на таких нема закону. А ті, що Христові, ті розпняли тіло із страствами й хотіннями.

Пятнацята неділя після трійці

АПОСТОЛ. *Св. Луки 17, 11.*

І СТАЛОСЬ, як йшов він у Єрусалим, і проходив серединою Самарії і Галилеї. І, як увійшов ув одно село, зустріло його десять прокажених чоловіків, що стояли оддалеки: і піднесли вони голос, кажучи, Ісусе, наставниче, помилуй нас. І як побачив їх, сказав до них, Ідіть, покажіть себе священикам. І сталось, як пішли вони, очистились. Один же з них, бачивши, що одужав, вернувся, і голосом великим прославляв Бога, і припав лицем до ніг його, дякуючи йому; а був він Самарянин. Ісус же, озвавшись, каже, Чи не десять очистились? Девять же де? Не знайшлись, щоб вернувшись, віддати славу Богу, тільки чужоземець цей. І каже йому, Устань, йди, віра твоя сцілила тебе.

ПЯТНАЦЯТА НЕД ЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Госоди, спомагай Церкву твою невичерпанім милосердям твоїм; а нас, людей, що через немощі наші, без тебе тільки впасти можем, завжди спомагай і рятуй від усього шкідливого, та провадь нас до всього корисного для нашого спасення; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

АПОСТОЛ. *Галат. 6, 11.*

БАЧИТЕ, який великий лист написав я вам своєю рукою. Котрі хочуть хвалитись по тілу, ті примушують вас обрізуватись;

П'ятнадцята неділя після трійци

тільки, щоб за хрест Христів гонимим їм не бути. Бо й ті, що обрізались, і самі закону не додержують; а хочуть, щоб ви обрізувались, аби в вашому тілі хвалились. Не доведи, Боже, щоб я хвалився, хіба що хрестом Господа нашого Ісуса Христа, котрим мені світ розпнято, а я світові. Бо в Христі Ісусі ні обрізання нічого не помагає, ані необрізання, а нове сотворіння. І котрі по правилу цьому живуть, мир на них і милосердя, і на Ізраїлі Божому. Відтепер, нехай ніхто не завдає мені клопоту; бо я синці Господа Ісуса на тілі моїм ношу. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з духом вашим, браття. *Амінь.*

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 6, 24.*

НІХТО не може служити двом панам, бо, або одного ненавидітиме, а другого любитиме; або до одного прихилиться, а другим гордуватиме. Не можете служити Богу й Мамоні. Тим говорю вам, Не журіться життям вашим, що вам їсти, або пити; ані тілом вашим, чим зодягтися. Чи життя не більше їди, а тіло одяжі? Спогляньте на птацтво в повітрі; що хочай не сіють, і не жнуть, і не збирають до стоділ; однак Отець ваш небесний годує їх. Чи ж не є ви багато лучші від них? Хто з вас, журячись, може прибавити собі зросту хоч на один лікоть? І одяжею чого вам журитись? Придивіться до польових лилій, як вони ростуть: не працюють, ні прядуть: а я ж вам кажу, що й Соломон у всій славі своїй, не одягався так, як одна з них. Коли ж Бог так зодягає польове зілля, що сьогодні воно

Шіснацята неділя після трійці

є, а завтра вкинуть його в піч; чи ж не більше зодягатиме вас, маловірні? Тим же то не журіться, кажучи, Що їстимем або, Що питимем? або, Чим одягнемось? (Бо за всім таким побиваються Погане:) Отець же ваш небесний знає, що вам усього того треба. А шукайте перше царства Божого і правди його; цеж усе додасться вам. Оце ж не журіться про завтра; бо завтра журитиметься само про себе: Доволі в кожного дня лиха свого.

ШІСНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Господи, щоб безнастанним пожалінням твоїм по-всяк-часно очищував і боронив Церкву твою; а, що вона не має спромоги устояти в певности без твоєї помочі, зберігай її назавжди порятунком твоїм і добротою; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Єфес. 3, 13.

БАЖАЮ, щоб ви не смутились горем моїм про вас, котре єсть слава ваша. Того ж я приклоняю коліна мої перед Отцем Господа нашого Ісуса Христа, від котрого вся рідня на небесах і на землі зветься, щоб дав вам по багатству слави своєї утвердитись силою через Духа його ув нутрянному чоловіці; що б Христос міг домувати вірою в серцях ваших; щоб ви, закорінившись і зміцнившись в любови могли зрозуміти з усіма святими, що таке ширина й довжина,

Шіснацята неділя після трійці

і глибина, й висота; і зрозуміли любов Христову, що перевищує розуміння, щоб ви могли сповнитись всею повнотою Божою. Тепер же тому, котрий може зробити геть більше над усе, чого просимо, або думаємо по силі, що дійствує в нас, йому слава в Церкві через Христа Ісуса по всі роди на віки вічні. *Амінь.*

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 7, 11.*

І СТАЛОСЬ другого дня, що Ісус йшов у город, званий Наїн; і йшло з ним доволі учеників його, й багато народу. Як же наблизився до городських воріт, аж ось винесено мерця, сина єдиного в матері своєї, вона ж була вдова; й багато народу з городу було з нею. І як побачив її Господь, змилосердився над нею, і каже їй, Не плач. І приступив та приторкнувся до мар; ті ж, що несли, зупинились: і каже, Молодче, кажу тобі, встань. І сів мерлець і почав говорити: і віддав його матері його. Обняв же страх усіх, і прославляли вони Бога, кажучи, що великий пророк устав між нами, і що Бог навідав людей своїх. І розійшлась ця поголоска про нього по всій Юдеї і по всій околиці.

ВІСІМНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ, молимо тебе, щоб ласкою твоєю завжди зберігав нас, і не опускав нас, і помагав нам безнастанно пробувати у всяких добрих ділах; у Христі Ісусі Господі наших. *Амінь.*

Вісімнацята неділя після трійци

АПОСТОЛ. *Єфес. 4, 1.*

ОЦЕ я, в'язник у Господі, благаю вас, щоб ви достойно ходили в званні, до якого вас покликано, з усякою смирнотою й тихістю, з довготерпеливістю, терплячи один одного в любови; стараючись держати об'єднання духа в мирному союзі. Одно тіло й один Дух, яко ж і покликані в одній надії вашого покликання; Один Господь одна віра, одно хрещення, один Бог і Отець усіх, що над усіма, і крізь усіх і ув усіх вас.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 14, 1.*

СТАЛОСЬ, як прийшов він у господу до одного із старших Фарисейських у суботу їсти хліб, були й вони, назираючи його. І ось, один чоловік у водянці був перед ним. І, озвавшись Ісус, каже до Законників і Фарисей, говорячи, Чи годиться в суботу сціляти? Вони ж мовчали. І взяв він його, сцілив його, та й відпустив; і озвавшись до них, каже, Хто з вас має осла, або вола, що впав у колодязь, і не схоче зараз витягнути його субітного дня? І не змогли вони відказати йому знов проти цього. Сказав же до запрошених приповідь, постерігши, як перші місця вибирають, промовляючи до них, Коли запрошений ти від кого на весілля, то не сідай на першому місці; щоб часом поважніший тебе не був запрошений від нього; а прийде той, що запросив тебе й його, та скаже тобі, Дай цьому місце; і тоді доведеться тобі з соромом останнє місце взяти. Ні, як ти запрошений, прийди і сядь на останньому місці; щоб, як прийде

Вісімнацята неділя після трійці

той, хто запросив тебе, сказав тобі, Друже, сідай вище. Тоді буде тобі слава перед тими, що сидять при іді з тобою. Бо кожен, хто нестиметься вгору, принизиться; хто ж принижується, піде вгору.

ВІСІМНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ. МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ, благаємо тебе, даруй людям твоїм благодаттю перемогти спокуси світа, тіла й диявола, і дай їм чистим серцем й умом слідувати за тобою, єдиним Богом; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 1. Коринт. 1, 4.

ДЯКУЮ Богу мойому всякого часу за вас про благодать Божу, дану вам в Христі Ісусі; що у всьому ви збагатились ним у всякім слові та всякім знанню; яко ж свідчення Христове утверджено в вас; так, що ви не маєте недостатку ні в однім даруванню; дожидаючи приходу Господа нашого Ісуса Христа.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 22, 34.

ЯК почули Фарисеї, що Ісус примусив Садукеїв мовчати, зібрались разом ради цього. Тоді один з них, що був учителем закону, спокушуючи його, завдав йому питання, кажучи, Учителю, котра заповідь велика в законі? Ісус же каже йому, Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всею душею твоєю, і цілим умом твоїм. Це перша й велика заповідь. Друга ж подібна їй,

Девятнацята неділя після трійці

Люби ближнього твого, як себе самого. На цих двох заповідях увесь закон і пророки стоять. Як же зібрались Фарисеї, питав їх Ісус, кажучи, Що ви думаєте про Христа? Чий він син? Кажуть вони йому, Син Давидів. Каже він до них, Як же це Давид зве його в душі Господом, кажучи, Каже Господь Господеві мойому, Сиди праворуч у мене, доки не положу ворогів твоїх підніжком ногам твоїм? Коли ж Давид зве його Господом, то як же він син йому? І ніхто не зміг йому й слова відказати; й ніхто з того часу не важився питати його більше.

ДЕВЯТНАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, тим то, що ми без тебе негодні вгодити тобі; Даруй ласкаво, щоб Дух твій Святий кермував і володів серцями нашими в життю нашому; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

АПОСТОЛ. Єфес. 4, 17.

ОЦЕ Ж говорю й свідкую в Господі, щоб вам більше не ходити, як інші Погане ходять, у суеті розуму свого; що мають затемнений розум, відчужившись від життя Божого через невіжество, що єсть в них, задля окаменіння сердець їх: котрі, зробившись нечулими, віддали себе розпусту, щоб робити всяку погань в зажерливости. Ви ж не так пізнали Христа; кола ж бо чули його і в йому навчились, що правда в

Девятнадцята неділя після трійци

Ісусі; щоб відложити вам по першому життю давнього чоловіка, що гниє в похотях обманчивих; а обновляться духом розуму вашого; та й одягнутись у нового чоловіка, сотвореного по Богу в праведности й святости правди. Тим же, відкинувши лож, говоріть правду кожен до ближнього свого; бо ми один одному члени. Гнівайтесь, та й не грішіть: нехай сонце не зайде у гніві вашому: і не давайте місця дияволу. Хто крав, більш не кради, а лучше працєю, роблячи руками своїми добре, щоб мав що подати тому, хто в потребі. Нехай гниле слово не виходить із уст ваших, а тільки таке, що годиться на збудовання, щоб подало благодать тим, хто чує. І не засмуруйте Духа Святого Божого, котрим ви напечатані на день визволення. Усяка гіркість, і гнів, і лютість, й нарікання, й лайка нехай пропаде від вас, із усім лихом. Бувайте ж один до одного добрі, милосердні, прощаючи один одному, яко ж і Бог у Христі простив вам.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 9, 1.*

ВВІЙШОВ Ісус у човен, та й переплив, і прийшов у свій город. Коли це принесено до нього розслабленого, лежачого на постелі. Ісус же, бачивши віру їх, каже розслабленому, Бодрись, сину, відпускаються тобі гріхи твої. Аж тут деякі Письменники кажуть собі, Цей хулить. І знаючи Ісус думки їх, каже, На що ви думаете лукаве в серцях ваших? Що бо лекше, сказати, Відпускаються тобі гріхи? чи сказати, Устань, та й ходи? Отже, щоб знали ви, що

Двацята неділя після трійці

Син чоловічий має власть на землі прощати гріхи (тоді каже до розслабленого), Устань, візьми постіль твою, та й іди до дому твого. І він устав, та й пішов до дому свого. Як же побачив це народ, дивувався і прославляв Бога, що дав таку власть людям.

ДВАЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і всемилосердний Боже, з превеликої доброти твоєї, борони нас, благаємо тебе, від усього шкідливого; щоб ми, будучи спосібними на тілі й на душі, змогли охотно сповняти усе те, чого ти від нас жадаєш; у Христі Ісусі Господі нашім.
Амінь.

АПОСТОЛ. *Єфес. 5, 15.*

ГЛЯДІТЬ ЖЕ, щоб ви оглядно ходили, не як немудрі, а яко мудрі, викуплюючи час, бо дні лихі. Тим то не будьте нерозумними, а розумійте, що єсть Господня воля. І не впивайтесь вином, бо в ньому розпуста; а сповняйте себе Духом; розмовляючи з собою псалмами, та гимнами, та піснями духовними; співаючи та виграваючи в серцях ваших Господеві; дякуючи всякого часу за все Богові й Отцеві в Імя Господа нашого Ісуса Христа; корючись один одному в страху Божім.

ЕВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 22, 1.*

СКАЗАВ Ісус, Уподобилось царство небесне чоловіку цареві, що справив весілля синові своєму; і післав слугів своїх

Двацять-перша неділя після трійці

кликати запрошених на весілля; і не схотіли прийти. Знов післав інших слугів, говорячи, Скажіть запрошеним, Ось я обід мій наготовив; воли мої й годовану худобу побито, та все налагоджено; йдіть на весілля. Вони ж байдуже, пішли собі один на хутір, другий до своїх орудок: а останні, взявши слуг його, знущались із них, та й повбивали їх. Цар же, почувши, прогнівився, й післав військо своє, й вигубив тих розбишак, і запалив город їх. Тоді каже до слуг своїх, Весілля налагоджене, запрошені ж не були достойні. Йдіть же на розхідні шляхи, й кого знайдете, запрошуйте на весілля. І вийшовши слуги ті на шляхи, зібрали всіх, кого знайшли, лихих і добрих; і було весілля повне гостей. А як увійшов цар подивитись на гостей, побачив там чоловіка не одягненого в весільну одяжку. І каже до нього, Друже, як це увійшов ти сюди, не маючи весільної одяжки? Він же мовчав. Каже тоді цар до слуг, Зв'яжіть йому руки й ноги, і заберіть його геть, і киньте його в темряву надвірню: там буде плач і скреготання зубів. Багато бо званих, а мало вибраних.

ДВАЦЯТЬ-ПЕРША НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

МОЛИМО тебе, Господи милосердний, даруй відпущення й упокій віруючим людям твоїм; щоб стались вони чистими від усякого гріху, і служили тобі супокійним умом; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Двацять-перша неділя після трійці

АПОСТОЛ. Єфес. 6, 10.

БРАТТЯ мої, кріпиться в Господі і в потузі сили його. Одягніться у всю зброю Божу, щоб могли ви стояти проти хитрощів диявольських. Бо наша боротьба не з тілом і кровю, а з князями, і володарями, й панами темряви віка цього, з підневесними духами злоби. Того то возьміть повну зброю Божу, щоб змогли встояти в день лютий, і зробивши все, стояти. Стійтеж оце, підперезавши поясниці ваші правдою; і маючи на грудях забороло праведности; й обувши ноги в готовість благовіствування впокою; над усе ж, узявши щит віри, котрим здолієте всі розпалені стріли лукавого вгасити; і шолом спасення візьміть, і меч духовний, котрий єсть Слово Боже: всякою молитвою і благанням молячись всякого часу духом і в цьому пильнуйте в усякому терпінню і благанню за всіх святих; і за мене, щоб мені дано слово, на відкривання уст моїх, щоб сміливо обявляти тайну благовістя, котрого я приставником у кайданах; щоб у ньому був сміливий, як повинен я говорити.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 4, 46.

БУВ один достойник, котрого син нездужав у Капернаумі. Цей, як почув, що Ісус прибув із Юдеї в Галилею, прийшов до нього, й благав його, щоб пішов та уздоровив сина його; бо мав умерти. Каже ж Ісус до нього, Коли ознак та див не побачите, не увіруєте. Каже до нього достойник, Господи, йди перше, нім умре дитина

Двацять-друга неділя після трійці

моя. Каже йому Ісус, Іди, син твій жиє. І увірував чоловік слову, що промовив йому Ісус, і пішов. Коли вже він йшов, зустріли його слуги його й звістили, кажучи, Син твій жиє. Спитав же їх про годину, коли полекшало йому: а вони сказали йому, Вчера в семій годині покинула його горячка. Знав же батько, що тієї самої години, котрої сказав йому Ісус, Син твій жиє; і увірував сам і весь дім його. Це знов знов друга ознака, котру зробив Ісус, як прийшов з Юдеї в Галилею.

ДВАЦЯТЬ-ДРУГА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Господи, вдержуй рідню твою, Церкву, в безнастанній побожності; щоб вона під захистом твоїм змогла бути свобідною від усяких противностей, та вірно віддавалась тобі в добрих ділах на славу Імені твому; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Филип. 1, 3.

ДЯКУЮ Богу мойому при всякому спомині про вас, завсіди в кожній молитві моїй за всіх вас з radoцями молячись, за товаришування ваше в благовісти від першого дня й досі; впевнившись про те, що хто розпочав у вас добре діло, звершуватиме аж до дня Ісуса Христа; яко ж праведно єсть мені це думати про всіх вас, тим, що маю вас у серці, й у вязниці моїй, і в обороні, і в утвердженню благовістя, вас усіх,

Двацять-друга неділя після трійці

спільників моїх благодати. Бог бо мені свідок, як я люблю усіх вас по милости Ісусово-Христовій. І за це молюсь, щоб любов ваша ще більше й більше достаткувала у знанню та у всякому розсудку: щоб ви певні були про все, що найліпше; щоб ви були чесні, та без догани, до дня Христового: сповнені овочами праведности через Ісуса Христа на славу й хвалу Божу.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 18, 21.*

КАЖЕ Петро до Ісуса, Господи, скільки раз грішитиме проти мене брат мій, і я заруватиму йому? До семи раз? Каже йому Ісус, Я не кажу тобі, що до семи раз; а до сімдесять раз по сім. Тим же то уподобилось царство небесне чоловіку цареві, що схотів узяти перелік від слуг своїх. Як же почав брати, приведено йому одного, що завинив йому десять тисяч талантів. Як же не мав він що віддати, звелів пан його продати його, і жінку його, й дітей, і все, що мав, та й віддати. Упав же тоді слуга, поклонився йому, кажучи, Пане, потерпи мені, а все віддам. Змилоседився ж тоді пан слуги того, відпустив його, і дарував йому довг. Той же сам слуга вийшовши, знайшов одного з товаришів своїх, що завинив йому сотню денаріїв; і вхопив його, дусив його, кажучи, Віддай, що винен мені. Упав же тоді товариш його до ніг йому, благав його, кажучи, Потерпи мені, і все віддам тобі. Він же не схотів; а пішов і кинув його у в'язницю, доки віддасть довг. Як же побачили товариші його, що сталось, жалували дуже, й пішли, та сказали своєму

Двацять-третя неділя після трійці

панові про все, що сталося. Тоді, призвавши пан його, каже йому, Слуго поганий, увесь довг той дарував я тобі, бо ти благав мене: чи не слід було й тобі помилувати товариша твого, як і я тебе помилував? І розгнівався пан його, передав його мучителям, аж поки віддасть увесь довг свій йому. Так і Отець мій небесний робитиме вам, як не даруватимете кожен братові своєму від сердець ваших провин їх.

ДВАЦЯТЬ-ТРЕТЯ НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, пристанівку наш і сило наша, що еси творцем усякої побожності: Не відхили уха твого, а вислухай щирі молення Церкви твоєї; і даруй, щоб дістали ми усе, чого з вірою від тебе просимо; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

АПОСТОЛ. Филип. 3, 17.

БРАТТЯ, приподоблюйтесь до мене, і вважайте, хто так ходить, яко ж маєте за взір нас. (Богато бо ходить таких, про котрих нераз говорив я вам, тепер же й плачучи говорю, що вони вороги Христа Христового; котрим кінець – погібіль, котрим Бог черево, а слава в соромі їх, котрі про земне думають.) Наше бо життя єсть на небесах; звідкіля й ждемо Спаса нашого Ісуса Христа, котрий переобразив тіло смирення нашого, щоб було подібне тілу слави його, по дійству, котрим зможе й покорити собі все.

Двацять-четверта неділя після трійці

ЕВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 22, 15.*

ТОДІ пішли Фарисеї й радили раду, як би піймати його на слові. І висилають до нього учеників своїх з Іродіянами, говорячи, Учителю, знаємо, що ти правдивий еси, й на путь Божу правдою навертаєш, ані дивишся на лице людей: скажи ж нам, як тобі здається? Годиться давати данину кесареві, чи ні? Постеріг же Ісус лукавство їх, і каже, Чого спокушуете мене, ви, лицеміри? Покажіть мені гріш податковий. Вони ж принесли йому денарія. І каже до них, чиє обличчя це й надпись? Кажуть йому, Кесареве. Тоді сказав до них, Віддайтеж кесареве Кесареві; а Боже Богові. Як же вислухали ті слова, дивувались, лишили його, та й пішли геть.

ДВАЦЯТЬ-ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ТРІЙЦІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ, благаємо тебе, відпусти людям твоїм провини їх; щоб з превеликої доброти твоєї змогли ми увільнитись від кайданів гріховних, в котрі ми лукавством нашнім себе закували: Даруй це, Отче небесний, ради Ісуса Христа Благословенного Господа й Спаса нашого. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Колос. 1, 3.*

ДЯКУЄМО Богу й Отцеві Господа нашого Ісуса Христа, молячись всякого часу за вас, почувши про вашу в Христі, і любов, що маєте до всіх святих; задля надії, що

Двацять-четверта неділя після трійці

зложена для вас на небесах, про яку ви чували перше в слові правди благовіstownання; що прийшло до вас, яко ж і до всього світа, й дає овоц, яко ж і в вас, від того дня, як ви похули і зрозуміли благодать Божу в правді. Яко ж і навчились від Єпафра, любого нашого товариша слуги, котрий єсть вірний слуга Христів, за вас; котрий і явив нам вашу любов у Дусі. Того-то й ми, від того дня, як почувли, не перестаємо за вас молитись і просити, щоб ви сповнились розумінням волі його у всякій премудрости й розумінню духовному: щоб ходити вам достойно перед Господом у всякому догоджуванню, і у всякому доброму ділі, приносячи овоц і зростаючи в розумінню Бога; зміцняючись усякою силою по потузі слави його на всяке видержування і довготерпіння з radoщами; дякуючи Отцеві, котрий зробив нас достойними спільниками в насліддю святих у світлі.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 9, 18.

КОЛИ Ісус говорив це до учеників Йоанових, аж ось приходить один старшина, і, вклонившись йому, каже, Дочка моя тільки що скінчилась; прийди ж та положи руку твою на неї, то й оживе.

І встав Ісус і пішов за ним, а також і ученики його. (І ось жінка, що нездужала кровотіччю дванацять років, приступила ззаду і приторкнулась краю одежі його: вона бо казала в собі, Як тільки дотулюсь одежі його, виздоровію. Ісус же, обернувшись і побачивши її, каже, Дочко, бодрись,

Остання неділя перед приходом

віра твоя уздоровила тебе. І поздоровіла жінка з того часу.) А як увійшов Ісус у господу старшини, та побачив сопільників, та голосільників, каже до них, Уступіться; не вмерло бо дівча, а спить. І насміхались із нього. Як же випроваджено людей, увійшов він і взяв її за руку, то дівча встало. І рознеслась про це слава широко по всій землі тій.

ОСТАННЯ НЕДІЛЯ ПЕРЕД ПРИХОДОМ.

МОЛЕБЕНЬ.

БЛАГАЄМО тебе, Господи, пробуди хотіння віруючих людей твоїх; щоб вони принесли обильні овощі добрих ділі сподобились від тебе обильної нагороди; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Єрем. 23, 5.

ОСЬ надходить час, говорить Господь, і збуджу Давидові праведного пагонця, що володітиме, як цар, і мудрим робом ходитиме й чинитиме суд і справедливість на землі. За днів його спасеться Юда, й житиме безпечно Ізраїль: і ось імя його, котрим його зватимуть, **БОГ ОПРАВДАННЯ НАШЕ.** І ось надходить час, говорить Господь, що вже не скажуть, Жив Господь, що вивів синів Ізраїлевих із Єгипту; а скажуть, Жив Господь, що вивів і випровадив насіння дому Ізраїлевого з північної землі, та з усіх земель, куди їх був вигнав; і будуть жити в своєму краю.

Остання неділя перед приходом

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 6, 5.

ЯК ЖЕ знав Ісус очі й побачив, що багато народу йде до нього, каже до Филипа, Звідкіля купимо хліба, щоб вони попоїли? (Це ж сказав, вивідуючи його, бо сам знав, що має робити.) Відказав йому Филип, За двісті динаріїв хліба не стане їм, щоб кожному з них хоч трохи дісталось. Один же з учеників його, Андрей, брат Симона Петра, каже йому, Є тут хлопець один, що має пять ячмінних бохонців хліба, і дві малі рибки; але, що це для так багатьох? Каже ж Ісус, Заставте людей сідати. Була ж трава велика на тому місці. Посідали чоловіки, числом тисяч зо пять. Ісус же взяв хліби, і, віддавши хвалу, подав ученикам, ученики ж тим, що сиділи; так само й риби, скільки хотіли. Як же наситились, каже ученикам своїм, Позбирайте останки окрушин, щоб не пропало ніщо. Позбирали ж і наповнили дванацять кошів окрушин із пяти хлібів ячмінних, що зосталось у тих, що їли. Тоді ті чоловіки, що бачили це чудо, що Ісус зробив, казали, Справді, це Пророк, що мав прийти на землю.

Як буде двадцять-шість Неділь після Трійці, тоді береться на двадцять-п'яту Неділю той Молебень, Апостол, та Євангелію, що призначені на шесту Неділю після Трьох Мудрців.

Як буває двадцять сім Неділь, тоді МОЛЕБЕНЬ, АПОСТОЛ, та Євангелію призначені на п'яту Неділю після Трьох Мудрців, відправляти треба двадцять-п'ятої Неділі; а, Молебень,

День святого Андрія

Апостол, та Євангелію, що призначені на шесту Неділю після Трьох Мудрців, відправляти треба двацять-шесті Неділі.

А як буває менше чим двацять-пять неділь, злишне опускається: Однак же цей останній Молебень, Апостол, та Євангелію зажди відправляється Останньої Неділі перед Приходом (Андреем).

ДЕНЬ СВЯТОГО АНДРЕЯ*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, котрий дав еси таку ласку Святому Апостолові Андрееві, що він відразу послухав голосу Сина твого Ісуса Христа, й пішов за ним без відволікання: Даруй же, щоб і всі ми на поклик святого слова твого, змогли зараз у послусі віддаватися тобі й сповняти заповіді святі; у тому ж Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. Римл. 10, 9.

КОЛИ визнаватимеш устами твоїми Господа Ісуса, й віруватимеш в серці твоїм, що Бог його підняв із мертвих, ти спасся. Серцем бо вірується на праведність, устами ж визнається на спасення. Говорить бо Писання, Хто бо вірує в нього, не осоромиться. Бо нема різниці між Жидовином і Греком: бо тойсам Господь над усіма, багатий для всіх, хто призиває його. Всякий бо, хто призове Імя Господне, спасеться. Як же призиватимуть того, в кого не увіру-

*) 30. листопада.

День святого Андрея

вали? І як же віруватимуть, про кого не чули? І як чутимуть без проповідника? А як же проповідватимуть, коли не будуть послані? Яко ж писано, Що за красні ноги тих, котрі благовісткують мир, і приносять благу вість добра! Та не всі послушали Благовістя. Ісаїя бо говорить, Господи, хто увірував голосові нашому? Тим же віра приходить через слухання, слухання ж через слово Боже, Тільки ж говорю, Хіба вони не чули? Авжеж, по всій землі розійшовся гомін їх, і до кінців вселенної слова їх. І ще питаю, Хіба не розумів Ізраїль? Перший Мойсей говорить, Завдам вам зависть через тих, що не є людьми, народом безумним завдам жалю вам. Ісаїя ж осмілився дуже, й каже, Знайшли мене ті, що не шукали, об'явивсь я тим, що не питали про мене. До Ізраїля ж говорить, Увесь день простягав я руки мої до людей непокірних і суперечних.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 4, 18.*

ІДУЧИ Ісус попри море Галилейське, побачив двох братів, Симона, званого Петром, та Андрея, брата його, що закидали невід у море (були бо рибалки); і промовив до них, Ійдіть за мною; і зроблю вас ловцями людей. Вони ж зараз покинули неводи свої, і пішли слідом за ним. І, йдучи звідтіля, побачив інших двох братів, Якова, сина Заведеевого, та Йоана, брата його, у човні з Заведеем, батьком їх, як налагоджували неводи свої; і покликав їх. Вони ж зараз покинули човен і батька свого, та пішли слідом за ним.

ДЕНЬ СВЯТОГО АПОСТОЛА ТОМИ*), МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і предвічний Боже, що задля міцнішого упевнення в вірі, стерпів еси Святого Апостола Тому, що вагався про воскресення Сина твого: Даруй, щоб ми певно і без ніякого вагання вірували в сина твого Ісуса Христа, та щоб віра наша перед зором твоїм завжди бездоганна була. Вислухай нас, Господи, задля того ж Ісуса Христа, Котрому з тобою і Святим Духом нехай буде всяка честь, і слава, тепер, і на віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Єфес. 2, 19.*

ТЕПЕР бо ві вже більше не захожі й не чужинці, а товариші святим і домашні Божі; поставлені на підвалині Апостолів і пророків; а сам Ісус Христос, це головний камінь угловий; на котрому вся будівля, щільно споєна докупи, виростає в Церкву святу в Господі; на котрому й ви збудовуетесь на оселю Божу Духом.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 20, 24.*

ТОМА, один з дванацяти, на прізвище Близняк, не був з ними, як прийшов Ісус. Сказали йому другі ученики, Ми виділи Господа. Він же сказав їм, Коли не побачу на руках його рани від гвіздя, і не вложу руки моєї в бік його, не йму віри. А по вісьми днях знов були всередині ученики

*) 21. грудня.

Навернення святого Павла

його, й Тома з ними. Приходить Ісус, як двері були замкнені, і став посередині, й каже, Мир вам! Опісля каже до Томи, Простягни палець твій сюди, й подивись на руки мої; простягни сюди руку твою, і вложи в бік мій; та не будь невірний, а віруючий. І озвався Тома, та й каже йому, Господь мій і Бог мій. Каже йому Ісус, Томо, через те, що видів еси мене, увірував еси; блаженні ті, що не виділи, а ввірували. Богато ж інших ознак зробив Ісус справді перед учениками своїми, що незаписані в книзі цій. Це ж написано, щоб ви вірували, що Ісус єсть Христос, Син Божий; і щоб, віруючи, життя мали в Імя його.

НАВЕРНЕННЯ СВЯТОГО ПАВЛА.

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що через проповідь благословенного Апостола, Святого Павла, засвітив еси світлом Євангелії по всьому світу: Даруй нам, благаємо тебе, щоб і ми, згадуючи предивне його навернення, змогли від себе проявити подяку тобі за те ж саме, поступаючи після святої науки, котру він проповідував; у Христі Ісусі Господі нашім.
Амінь.

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Діяння 9, 1.

САВЛО ж, іще дишучи грозьбою та вбивством на учеників Господніх, приступив до архиерея, і просив від нього листа у Дамаск до шкіл, щоб, як кого знайде, що пуття того будуть, чоловіків, чи жінок, міг їх повязати й привезти в Єру-

Навернення святого Павла

салим. І як він подорожував, прийшов близько Дамаску, і ось, осіяло його світло з неба, і впав вінназемлю, і чув голос, промовляючий до нього, Савле, Савле, чого переслідуєш мене? А він каже, Хто еси, Господи? А Господь сказав, Я Ісус, котрого ти переслідуєш, трудно тобі проти рожна напиратись. І затрусившись, та стуманівши, каже, Господи, що хочеш, щоб робив я? А Господь каже йому, Встань, та йди в город, і скажеться тобі, що маєш робити. Люде ж, що йшли з ним, стояли безмовно, чуючи голос, й нікого не бачивши. Устав же Савло з землі, і як відтворив очі, нікого не бачив; а вони вели його за руку, та й привели в Дамаск. І був він три дні невидючим, і не їв, і не пив. А був один ученик в Дамаску, на імя Ананія; і каже йому Господь у видінні, Ананіє. Він же каже, Ось я, Господи. А Господь каже до нього, Устань, та йди на вулицю, що зветься Проста, та й пошукай у Юдиній хаті одного на імя Савла, з Тарсу: ось бо він молиться і видів у видінню чоловіка, на імя Ананію, що ввійшов і положив руку на нього, щоб прозрів. Відказав же Ананія, Господи, я чув від многих про чоловіка цього, скільки він зла заподіяв святим твоїм у Єрусалимі; і тут має власть від архиєреїв вязати всіх, хто признає Імя твоє. А Господь каже до нього, Иди, бо цей у мене вибрана посудина, щоб нести Імя моє перед Поган, і царів, і дітей Ізраїлевих: я бо покажу йому, скільки мусить він за Імя моє терпіти. І пішов Ананія, та ввійшов у хату; і, положивши на нього руки, промовив, Савле Брате, Гос-

Навернення святого Павла

сподь (тойсам Ісус, що явивсь тобі в дорозі, як їйшов єси), післав мене, щоб ти прозрів і сповнився Духом Святим. І зараз із очей його, наче луска спала; і прозрів того часу, і встав, і охрестився. А як прийняв поживу, покріпився. Пробув же Савло з учениками, що в Дамаску, днів кілька. І зараз проповідував по школах Христа, що це Син Божий. Дивувались же всі, хто чув, казали, Чи це не той, що погубляв усіх у Єрусалимі, що призивали ім'я це, та й сюди на те прийшов, щоб повязати їх, і привести до архиєреїв? А Савло вбивався в силу та в силу, й перемагав Жидів, що жили в Дамаску, доводячи, що це Христос.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 19, 27.*

ОЗВАВСЬ Петро і каже до Ісуса, Ось ми покинули все, та й пішли слідом за тобою; що ж буде нам за це? Ісус же каже до них, Направду говорю вам, що ви, котрі пішли слідом за мною, у новонастанню, як сяде Син Чоловічий на престолі слави своєї, сядете також на дванацяти престолах, судячи дванацять родів Ізраїлевих. І кожен, хто покинув дома, або братів, або сестер, або батька, або матір, або жінку, або дітей, або поля, задля імення мого, всотеро прийме, й життя вічне osiąгне. Тільки ж многі перші, будуть останні, а останні, перші.

*

ПРЕДЛОЖЕННЯ ХРИСТА В СВЯТИНІ

звичайно зване
очищення святої діви Марії*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і предвічний Боже, смиренно благаємо Велич твою, щоб як однорідного Сина твого в людському тілі предложено нині в святині твоїй, щоб так і ми станули перед тобою з чистими серцями без скази, через того ж Сина твого Господа нашого Ісуса Христа. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Малах. 3, 1.*

Ось, я посилаю ангела мого, а він приготує дорогу передімною, і негайно за цим прийде в храм свій, що його шукаєте; ангел завіту, що його бажаєте; ось він іде, говорить Господь сил. Хто ж видержить день приход його? І хто встоїть, як він явиться? Він бо вогонь перетоплювача, як те мило в праца. І засяде він до перетоплювання срібла й очистить синів Левіїних і переплавить їх, як золото й срібло, щоб приносили жертву Господеві в праведности. Тоді люба буде Господеві жертва Юдина й Єрусалимова, як у давні давна, за

*) 2. лютого.

Предложення христа в святині

давних років. Прийду до вас, щоб судити суд, і буду скорим свідком проти чарівників, перелюбників і тих, що божаться брехливо, що вдержують плату поденного робітника, притісняють удовиць і сиріт та відпихають від себе приходня і не бояться мене, говорить Господь сил.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 2, 22.

І, як сповнились дні очищення її по закону Мойсеєвому, понесли його в Єрусалим, посталити перед Господом; (як написано в законі Господньому, Всяке мужеське, що відчинило утробу, святим Господеві зватиметься;) і принести жертву, сказано в законі Господньому, Пару горлиць, або двоє голубят. І ось, був чоловік у Єрусалимі на імя Симеон; і чоловік цей праведний та побожний сподівався потіхи Ізраїлеві: й Дух Святий був на йому. І було йому сповіщено від Духа Святого, що не бачитиме він смерти, перш ніж побачить Христа Господнього. І прийшов він Духом у святиню, і, як принесли батько-мати хлопця Ісуса, щоб зробити, що треба, по звичаю законному для нього, взяв він його на руки свої, і благословив Бога, і сказав, Нині відпускаєш слугу твого, Владико, по слову твому, з упокоєм: бо виділи очі мої спасення твоє, що приготував еси перед лицем усіх людей; світло на осяяння Поган, і на славу люду твого, Ізраїля. І дивувався Йосиф і мати його тим, що сказано про нього. І благословив їх Симеон, і каже до Марії, матері його, Ось, це дитя лежить на

День святого Маттея

падання і вставання багатьох в Ізраїлі; і на ознаку, проти котрої говоритимуть; (і тобі самій перейде душу меч також;) щоб відкрились думки багатьох сердець. І була Анна пророчиця, дочка Фануїлова, з роду Асирового; вона дуже зістарілась, проживши з чоловіком сім років від дівування свого: І ця вдова до вісімдесяти й чотирьох років, що не відходила від святині, а постом і молитвою служила Богу ніч і день. І вона тієї години прийшовши, віддала також хвалу Господеві, і говорила про нього всім, що сподівалися збавлення в Єрусалимі. І як скінчили все по закону Господньому, вернулись у Галилею, у город свій Назарет. Хлоп'ятко ж росло й міцніло духом, сповняючись премудрістю; і благодать Божа була на ньому.

ДЕНЬ СВЯТОГО МАТТЕЯ*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що на місце зрадника Юди вибрав еси вірного твого слугу Маттея, котрий стався одним із дванацяти Апостолів: Даруй, щоб Церква твоя по-всяк-часно збереглась від зрадливих Апостолів, та щоб віруючі й правдиві проводарі управляли нею; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 1, 15.*

ТИМИ дням став Петро посеред учеників, і каже, (було ж число імен укупі до сто

*) 24. лютого.

День святого Маттея

двацяти), Мужі, браття, Треба було справдитись Писанню цьому, що прорік Дух Святий устами Давидовими про Юду, що стався проводарем тих, що схопили Ісуса: полічено ж його до нас, і прийняв був долю служення цього. Цей чоловік купив поле за нагороду неправедну; і внавши сторч, тріснув надвоє, і вийшло усе нутро його. І відомо стало усім домуючим у Єрусалимі, так, що прозвано поле тее власною говіркою їх Акельдама, чи то б сказати, Поле крови. Написано ж у книзі Псалм, Нехай оселя його спустіє, і нехай ніхто не домує в ній; а догляд її нехай прийме инший. Треба ж, щоб з мужів, коли цілий час сходились із нами, як входив і виходив між нами Господь Ісус, почавши від хрещення Йоанавого до дня, як його взято від нас, був один із цих укупі з нами свідком воскресення його. І поставили двох, Йосифа званого Варсавою, на прізвище, Юст, і Маттея. І молились, промовляючи, Ти, Господи, що знаєш серця всіх, покажи одного з цих двох, котрого вибрав еси; щоб прийняв долю служення цього й апостольства, від котрого відступив Юда, щоб пійти в своє місце. І кинули жереб про них; і внавши жеред на Маттея, і прилучено його до одинацяти Апостолів.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 11, 25.*

ТОГО часу озвався Ісус і каже, Дякую тобі, Отче, Господи, неба й землі, що ти втаїв це від премудрих і розумних, а відкрив еси недоліткам. Так, Отче, бо так

Благовіщення владословенної Діви Марії

воно вподобалось тобі. Все передане мені від Отця мого; й ніхто не знає Сина, тільки Отець; і ніхто не знає Отця, тільки Син, та кому хоче Син відкрити його. Прийдіть до мене всі спрацьовані та обтяжені, а я впокій вам дам. Возьміть ярмо моє на себе, і навчіться від мене; бо я тихий і смирний серцем: то й знайдете відпочинок душам вашим. Бо ярмо моє любе, й тягар мій легкий.

БЛАГОВІЩЕННЯ ВЛАГОСЛОВЕННОЇ ДІВИ МАРІЇ*).

МОЛИМО тебе, Господи, наливай благодаттю твоєю серця наші; щоб, як пізнали ми втілення Сина твого Ісуса Христа за посольством ангела, змогли ми рівнож, хрестом і стражданнями його, прийти до слави воскресення його; у тому ж Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. Ісаїя 7, 10.

І ГОВОРИВ далі Господь Ахазові, промовляючи, Проти знаку собі в Господа Бога твого; глибоко зпід землі, або високо знад землі. Ахаз же відказав, Не буду просити, й не буду Господа спокушувати. І промовив, Слухай же тепер, доме Давидів; Чи мало з вас докучати людям, щоб іще й Богові мойому докучати? Оце ж дасть вам

*) 25. марта.

Благовіщення владословенної Діви Марії

сам Господь знак; Ось Дівця завагоніє та й породить Сина, й дадуть імя йому Еммануїл. Молоком і медом буде він жити, щовуміти лихе відпихати, а добре вибрати.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 1, 26.

МІСЯЦЯ ж шестого післав Бог ангела Гавриїла в город галилейський, званий Назарет, до Діви зарученої чоловікові, на імя Йосифові, з дому Давидового; а імя Діви, Марія. І прийшов ангел до неї і каже, Радуйся, благодатна, Господь з тобою; благословенна ти mezi жінками. Вона ж, побачивши його, зажурилась словами його, та й подумала, щоб це було за привитання таке. І промовив до неї ангел, Не лякайся, Маріє; знайшла бо ти ласку в Бога. І ось завагонієш, і вродиш Сина, і даш імя йому Ісус. Він буде великий, і Сином Вишнього зватиметься, і дасть йому Господь Бог престол Давидів, Отця його. І царюватиме він над домом Якововим по віки; і царству його не буде кінця. Каже ж Марія до ангела, Як буде це, коли чоловіка не знаю? І озвавшись ангел, каже їй, Дух Святий найде на тебе, і сила Вишнього отінить тебе: тим же й те святе, що вродиться від тебе, зватиметься Сином Божим. І ось Єлисавета, родичка твоя, вона також зачала сина в старости своїй; і вже шестий місяць волітна, хоч її називають неплодною: бо не буде в Бога ніщо неможливе. Каже ж Марія, Ось слуга Господня; нехай станеться мені по слову твому. І пійшов від неї ангел.

ДЕНЬ СВЯТОГО МАРКА*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що небесною наукою Євангелиста твого Святого Марка просвітив еси Церкву твою святу: Даруй нам благодать, щоб ми, не захоплювались якою-будь хуртовиною пустої науки, а змогли утевнитись в правді святої Євангелії твоєї; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Єфес. 4, 7.*

КОЖНОМУ з нас дана благодать по мірі даровання Христового. Тим же говорить, Коли вийшов на висоту, полонив він полонь, і дав дари людям. (Оце, що він вийшов, щож воно означає, як не те, що він перше зійшов у низші сторони землі? Той, що зійшов, це той самий, що вознісся вище всіх небес, щоб усе сповнити.) І він настановив одних Апостолами, других пророками, інших благовістниками, а інших пастирями та учителями; на звершення святих, на діло служення, на збудовання тіла Христового; доки дійдемо всі до обеднання віри й пізнання Сина Божого, до чоловіка звершеного, до міри зросту повноти Христової: щоб від тоді не бути малолітками, хвилюючись і кидаючись від усякого вітру науки, в омані людській, у лукавстві та хитрощах, що засідаються звести; а говорячи правду в любови змогли у всьому

*) 25. кв тня.

День святого Марка

зростати в того, котрий єсть головою, Христос: від котрого все тіло щільно поспоюване й міцно злучене тим, що кожна сустава додає по мірі кожній частині, чого треба для доцільного ділання, зрощує тіло на збудовання самого себе в любови.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 15, 1.*

Я правдива виноградина, а Отець мій виноградар. Кожну вітку в мене, що не родить овочу він відтинає; а кожну, що родить овоч, обчищує, щоб більше овочу родила. Тепер ви чисті через слово, що я говорив вам. Пробуйте в мені, а я в вас. Яко ж вітка не може родити овочу від себе, коли не пробуватиме на виноградині; і ви не зможете, коли в мені не будете пробувати. Я виноградина, ви віття. Хто пробуває в мені, в я в ньому, приносить багато овочу; бо без мене не можете робити нічого. Коли хто не пробуває в мені, буде викинений, як вітка, і всохне, і зберуть їх, та й кинуть ув огонь, і згорять. Коли пробуватимете в мені, а слова мої пробуватимуть у вас, то, чого схочете, проситимете, і станеться вам. У цьому прославився Отець мій, щоб овочу багато давали ви; і так моїми учениками були. Яко ж полюбив мене Отець, і я полюбив вас: пробуйте в любови моїй. Коли заповіді мої хоронитимете, пробуватимете в любови моїй; як і я хоронив заповіді Отця мого, і пробуваю в любови його. Це сказав я вам, щоб радощі мої пробували в вас, і щоб радощі ваші повні були.

ДЕНЬ СВЯТОГО ФИЛИПА Й СВЯТОГО ЯКОВА*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, котрого вдійсности пізнати, це вічне життя: Дай нам вповні пізнати Сина твого Ісуса Христа, яко Дорогу, Правду, і Життя; щоби, йдучи за слідами святих Апостолів твоїх, святого Филипа і святого Якова, змогли ми прямо йти дорогою, що веде до вічного житя; у тому ж Сині твому Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Св. Якова 1, 1.*

ЯКІВ, слуга Божий і Господа Ісуса Христа, дванацяти родам, що розсіяні, з привітом. Усяку радість майте, браття мої, коли впадаєте в різні спокуси; знаючи, що доказ вашої віри робить терпіння. Терпіння ж нехай має звершене діло, щоб ви були звершені і повні, ні в чому не маючи недостатку. Коли ж у кого з вас не достає премудрости, нехай просить у Бога, котрий дає всім щедро та й не осоромлює, то й дасться йому. Нехай же просить з вірою, нічого не вагаючись; хто бо вагається, той подібний філі морській, ще її вітер жене, та й розбиває. Нехай бо не думає такий чоловік, що прийме що від Бога. Чоловік двоєдушний не є статочний у всіх дорогах своїх. Нехай же хвалиться брат смиренний висотою своєю; а багатий смиренням своїм; бо він, як травяний цвіт перейде. Зійшло бо сонце із спекою, і висушило траву, і

*) 1. мая.

День святого Филипа й святого Якови

цвіт її опав, і краса лиця її зникла; так і багатий в дорогах своїх зів'яне. Блажен чоловік, що витерпить спокусу; бо, будучи вірний, прийме вінець життя, що обіцяв Бог тим, що люблять його.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 14, 1.*

СКАЗАВ ЖЕ Ісус ученикам своїм, Не-хай не трівожиться серце ваше; віруйте в Бога і в мене віруйте. В дому Отця мого осель богато; колиб не було так, я сказав би вам. Ійду наготовити місце вам: і як пійду та наготовлю вам місце, знов прийду і прийму вас до себе, щоб де я, і ви були. А куди я йду, знаєте, і дорогу знаєте. Каже йому Тома, Господи, не знаємо куди йдеш, і як можемо дорогу знати? Каже йому Ісус, Я дорога, і правда, і життя: ніхто не приходить до Отця, тільки мною. Коли б знали мене, й Отця мого знали б: і від нині знаєте його, і виділи його. Каже йому Филип, Господи, покажи нам Отця, то й буде з нас. Каже йому Ісус, Стілький час я з вами, і ти не пізнав мене, Филипе? Хто видів мене, видів Отця; як же ти кажеш, Покажи нам Отця? Хиба не ймеш віри, що я ув Отці, а Отець ув мені? Слова, що я промовляю вам, від себе не промовляю; Отець же, що в мені пробуває, той робить діла. Віруйте мені, що я в Отці і Отець ув мені; коли ж ні, задля діл самих віруйте мені. Направду, направду говорю вам, Хто вірує в мене, діла, що я роблю, і він робити ме; і більше цього робити ме; бо я йду до Отця мого. І чого просити мете в імя мое, те зроблю, щоб прославивсь Отець у Сині.

**ДЕНЬ
СВЯТОГО АПОСТОЛА ВАРНАВИ*).**
МОЛЕБЕНЬ.

ГОСПОДИ Боже Всемогутній, що обдарував еси Святого твого Апостола Варнаву особливими дарами Святого Духа: Молимо тебе, не остав нас сиротами без багатства дарів твоїх, і не без благодати, щоб ми обертали їх на честь, і славу твою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 11, 22.*

ДОНЕСЛОСЬ про них слово до уше й Церкви, що в Єрусалимі, й післали Варнаву, щоб пійшов аж до Антіохії. Він же, як прийшов і побачив ласку Божу, зрадів; і наминав усіх, що у постановленню серця пробували в Господі. Бо він був чоловік добрий, повний Духа Святого й віри: і прихилилось доволі народу до Господа. Вибрався ж Варнава в Шарс шукати Павла, А як знайшов його, привів його в Антіохію. І сталося, що вони цілий рік збиралися в Церкві, і навчали багато народу: і ученики в Антіохії стали найперше зватися Христіянами. Тих же днів прийшли з Єрусалиму пророки в Антіохію. Став же один з них, на імя Агав, і віщував Духом, що велика голоднеча має бути по цілому світу; й це сталося за Клявдія цісаря. З учеників же, скільки хто міг, постановив кожен з них післати на запомогу братам, що жили в Юдеї: це ж вони й зробили, й післали до старших черев руки Варнави та Савла.

**) 4. череня.*

День святого Йоана Хрестителя

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 15, 12.*

ОЦЕ заповідь моя, щоб любили один одного, як я полюбив вас. Більшої любови ніхто не має над цю, як чоловік положить життя своє за приятелів своїх. Ви приятелі мої, коли робите все, що я заповідаю вам. Вже більше не зву вас слугами, бо слуга не знає, що робить пан його: вас же назвав я приятелями; бо все, що чув я від Отця мого, об'явив вам. Не ви мене вибрали, а я вибрав вас, щоб ви йшли й овоц приносили, й овоц ваш пробував: щоб чого проситимете в Отця імям моїм, дав вам.

ДЕНЬ СВЯТОГО ЙОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що за провидіння твоїм слуга твій Йоан Хреститель дивно народився, і висланий був приготувати путь Сину твому, а спасу нашому Ісусу Христу, через проповідь каяття: Сподоби нас наслідувати науку його і святе життя, щоб ми дійсно каялись, як це він навчав, і беручи примір від нього, говорили завжди правду, сміло відкидали гидоту, й супокійно переносили терпіння за правду; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Ісаія 40, 1.*

ПОТІШАЙТЕ, потішайте мій народ, говорить Бог ваш. Промовляйте до серця Єрусалимові, й голосіть йому, що час

*) 24. череня.

День святого Йоана Хрестителя

боротьби його вже скінчився, що неправедність його вже надолжена: бо він прийняв з руки Господньої аж у двоє за гріхи свої. Голос покликуючого в пустині, Стелить дорогу Господеві, рівняйте в степу стежки Богу нашому. Всяка долина нехай підніметься, а всяка гора й горб нехай униз подадуться, всяка крутовина нехай випростується, й місця нерівні нехай вирівнюються. Бо явиться слава Господня, й побачить всяке тіло: так бо сказали уста Господні. Голос каже, Звіщай. А я сказав, Що звіщати? Всяке тіло єсть трава, а всяка доброта його єсть, як цвіт у полі. Засихає трава, вяне цвіт, коли подуває на нього Дух Господень: справді люди є трава. Засихає трава, вяне цвіт: а слово Бога нашого триватиме навіки. Вийди ж із веселою новою на гору, Сіоне: Кликни із усеї сили, Єрусалиме, подаючи вість благу, здійми сильний голос; здійми, не бійся: скажи містам Юдейським, Ось Бог ваш. Ось йде Господь Бог з могутньою рукою, йогож рамя володітиме за нього: ось нагорода його з ним, а робота його перед ним. Як пастир пастиме череду свою; руками своїми збиратиме він ягняток своїх, і носити на грудях своїх, і ласкаво водитиме тих, що мають малі.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 1, 57.*

ЄЛИСАВЕТІ сповнився час родити, і вродила вона сина. І чули сусіди її, і родина її, що Господь показав велику ласку свою до неї, і радувались із нею. І сталось, осьмого дня прийшли обрізати

День святого Йоана Хрестителя

хлопяток, і хотіли назвати його імям батька його, Захарією. Мати ж його озвалась, кажучи, Не так; нехай зветься Йоан. І сказали вони до неї, Нікого нема в родині твоїй, щоб звався імям цим. Вониж робили знаки батькові його, як схотів би назвати його. І, попросивши таблички, написав, Йоан буде імя йому. І дивувались усі. Відкрилися ж уста його зараз, і язик його, й заговорив прославляючи Бога. І був на всіх страх, що жили кругом них; і по всій верховині Юдейській пронеслися усі слова ті. І положили всі, хто чув, у серці своїм, кажучи, Що ж то за дитина буде? І рука Господня була з ним. І Захарія Батько його сповнився Духом Святим, і промовив, говорячи, Благословен Господь Бог Ізраїлів; бо він відвідав і визволив нарід свій, і підняв ріг спасення нам у дому Давида, слуги свого; як промовляв од віку устами святих пророків своїх; що ми будемо спасені від ворогів наших, і від руки всіх ненавидників наших; щоб сповнити милость отцям нашим, і спогадати завіт свій святий; клятьбу, що клявся перед Авраамом, отцем нашим, що дасть нам, що ми, увільнившись з рук ворогів наших, зможемо служити йому без страху, у святости, й праведности, по всі дні життя на шого перед ним. А ти, дитино, Пророком Вишнього зватимешся: ходитимеш поперед лицем Господнім, готувати дороги його; щоб давати знання спасення народові його в оставленню гріхів їх, по благій милости Бога нашого, в котрій відвідав нас розсвіт з висоти; щоб засияв сидячим у темряві й тіні смертній, щоб напра-

День святого Петра

вити ноги наші на дорогу впокою. Хлопятко ж росло та міцніло духом, і пробувало в пустелях аж до дня явлення свого перед Ізраїлем.

ДЕНЬ СВЯТОГО ПЕТРА*).

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ Вседержителю, що через Сина твого Ісуса Христа обдарував еси Апостола твого Петра богатьома визначними даруваннями, і приказав еси йому чесно пасти отару твою: Благаємо тебе, сподоби усіх наших Єпископів і Пастирів широко проповідувати Слово твоє святе, а людям дай в слухняности виповняти його, щоб змогли вони осягнути вінець вічної слави; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 12, 1.*

ТОГО Ж часу підняв цар Ірод руки, щоб мучити деяких із Церкви. Вбив же Якова, брата Йоанового, мечем. А побачивши, що це подобається Жидам, постановив схопити й Петра. (Були ж дні опрісноків.) І схопивши його, посадив у темницю, і передав чотирьом четверицям воїнів стерегти його, задумавши після Пасхи вивести його перед народ. Стережено ж Петра в темниці; церква ж без перестанку молилась Богу за нього. Як же мав його вивести Ірод, спав тієї ночі Петро між двома воїнами, скований двома залізами; а сторожі перед дверима стерегли темниці. І ось антел Господень став перед ним, і світло засіяло в тюрмі; і

*) 29. черня.

День святого Петра

торкнув він у бік Петра, підві його, говорячи, Уставай боржій. І поспадали кайдани з рук його. І промовив ангел до нього, Підпережись та підвяжи постолі твої: зробив же так. І каже йому, Надінь одержу твою та йди за мною. І вийшов і пішов за ними слідом; і не знав, що це дійсність, що сталось через ангела; думав, що видіння бачить. Як проминули першу сторожу й другу, прийшли до залізних воріт, що вели в город, і ті самі собою відчинились їм; і вийшовши, пройшли одну вулицю, і зараз відступив ангел від нього. І, прийшовши Петро до себе, каже, Тепер знаю справді, що післав Господь ангела свого, і вирвав мене з руки Іродової і від усього дождання народу Жидівського.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 16, 13.*

КОЛИ прийшов Ісус у сторони Кесарії Филипової, то питав учеників своїх, кажучи, За кого мають люде мене, Сина чоловічого? Вони ж сказали, Одні за Йоана Хрестителя, другі за Ілію, інші ж за Єремію або одного з пророків. Каже він до них, Ви ж як кажете, хто ж я? Озвавшись Симон Петро, каже, Ти еси Христос, Син Бога живого. І озвавшись Ісус каже до нього, Блажен еси, Симоне сину Йонин, бо тіло й кров не відкрили тобі цього, а Отець мій, що на небі. Скажу ж і я тобі, Що ти еси Петр, і на цьому камені збудую Церкву мою; і ворота пекольні не подужають її. І дам я тобі ключі царства небесного: і що звяжеш на землі, буде звязане на небі; а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі.

ДЕНЬ СВЯТОГО АПОСТОЛА ЯКОВА*).

МОЛЕБЕНЬ.

СПОДОБИ, Боже милосердний, щоб як святий Апостол твій Яків, покинувши батька свого і все, що мав, без вагання послухав голосу Сина твого Ісуса Христа й пішов за ним; так щоб і ми, покинувши всі світські й тілесні хотіння, готові були завжди йти за голосом заповідей твоїх; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА.

Діяння 11, 27, і частина Голови 12.

ТИХ ЖЕ днів прийшли з Єрусалиму пророки в Антіохію. І став один із них, на імя Агав, і віщував Духом, що велика голоднеча має бути по цілому світу; й це сталося за Клявдія цісаря. З учеників же, скільки хто міг, постановив кожен з них післати на запомогу братам, що жили в Юдеї: це ж вони й зробили, й післали до старших через руки Варнави та Савла. Того ж часу підняв цар Ірод руки, щоб мучити деяких із Церкви. Вбив же Якова брата Йоанового мечем. А побачивши, що це подобається Жидам, постановив схопити й Петра.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 20, 20.

ТОДІ приступила до нього мати дітей Заведеевих із синами своїми, кланяючись

*). 25. липня.

Преображення Господнє

та просячи чогось у нього. Він же каже до неї, Чого хочеш? Каже вона до нього, Даруй, щоб сиділи оці два сини мої, один праворуч у тебе, а другий ліворуч, у царстві твому. Озався ж Ісус і каже, Не знаєте, чого просите. Чи зможете ви пити чашу, яку я питиму, і хреститись хрещенням, яким я хрещусь? Кажуть йому, Зможемо. І каже він до них, Ви дійсно питимете чашу мою, і хрещенням, яким я хрещусь, хреститиметесь: тільки ж, щоб вам сидіти праворуч у мене і ліворуч у мене, це не єсть моє дати, а кому приготовано від Отця мого. І почувши це десять, ремствували на двох братів. Ісус же, покликавши їх, каже, Ви знаєте, що в поган князі панують над ними, й великі управляють ними. Не так же буде в вас; а хто хоче між вами бути великим, нехай буде вам слугою; і хто хоче бути між вами першим, нехай вам буде слугою: як оце Син чоловічий не прийшов, щоб служено йому, а служити, й дати життя своє яко викуп за багатьох.

ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЄ*).

МОЛЕБЕНЬ.

БОЖЕ, що на святій горі перед вибраними свідками об'явив еси улюбленого Сина твого в предивному переображенню: Даруй ласкаво й нам видіння божеської його величі, щоб ми, очистившись і зміцнившись

*) 6. серпня.

Преображеня Господне

ласкаю твоєю, переменялись на його подоби́ну із слави до слави; у тому ж Сині твійо́му Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *1. Св. Йоана 3, 1.*

ГЛЯДІТЬ, яку любов дав нам Отець, щоб ми діти Божі звались: тим то не знає нас світ, бо не пізнав його. Любі, ми тепер діти Божі, та ще не явилось, що ми будемо; знаємо ж, що як він явиться, подібні йому будемо, бо побачимо його, яко ж і єсть. І всякий, хто має цю надію на нього очищує себе, яко ж і він чистий.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 17, 1.*

ПІСЛЯ шести днів бере Ісус Петра Якова та Йоана брата його, і веде їх на гору високу окремо, й переобразивсь перед ними: і сяло лице його, як сонце, а одежа його стала біла, як світло. І ось, явивсь їм Мойсей та Ілія, розмовляючи з ним. Озвався ж Петро й каже до Ісуса, Господи, добре нам тут бути: коли хочеш, зробимо тут три намети; один тобі, один Мойсееві, а один Ілії. Ще він говорив, аж ось, ясна хмара отінила їх: і ось, голос із хмари, промовляючий, Це Син мій любий, що я його вподобав; його слухайте. Зачувши це, ученики припали лицем до землі, й полякались дуже. І прийшов Ісус, торкнув їх і каже, Устаньте, і не лякайтесь. А як зняли очі свої, не бачили нікого, тільки одного Ісуса. І як сходили вони з гори, наказав їм Ісус, говорячи, Не кажіть нікому про це явління, аж поки Син чоловічий устане з мертвих.

ДЕНЬ
СВЯТОГО АПОСТОЛА ВАРТОЛОМЕЯ*).
МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і предвічний Боже, що дав єси ласку Апостолу твому Вартоломееві дійсно ввірувати й проповідувати Слово твоє: Даруй же, благаємо тебе, щоб Церква твоя любила те Слово, котре він проповідував, та щоб вона і провідувала й приймала його; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 5, 12.*

РУКАМИ апостольськими діялось багато ознак і чудес у народі: (й були однодушні всі в ходнику Соломоновім: з інших же ніхто не важився приставати до них, тільки величав їх народ: і прибувало щораз більше віруючих у Господа, пребогато чоловіків і жінок:) так, що виносили на вулиці недужих, і клали на постелях і ліжках, щоб як ійтиме Петро, хоч тільк отінила кого з них. Сходилося же пребогато з околичних городів у Єрусалим, приносячи недужих і мучених від нечистих духів; і всі сцілялись.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 22, 24.*

ПОВСТАЛО ж і змагання між ними, кого з них тречаб уважати більшим. Він же каже їм, Царі в Поган панують над ними; і ті, що владу над ними мають, добродіями зуться. Ви ж не так: а той, що найбільший

*) 24. с ртня.

День святого апостола Маттея

між вами, нехай буде як молодший; а той хто старшина, як той, що служить. Хто бо більший, той, хто за столом, чи той, хто послугує? Хіба не той, що за столом? А я між вами, як той, хто послугує. Ви ж пробували зі мною в спокусах моїх. І я завітую вам царство, як Отець мій мені завітував; щоб їли й пили за столом моїм у царстві моему, й сиділи на престолах, судячи дванацять родів Ізраїлевих.

ДЕНЬ СВЯТОГО АПОСТОЛА МАТТЕЯ*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що через лбагословенного Сина твого покликав еси митаря Маттея на Апостола й Євангелиста: Даруй нам благодать занехати всяку захланність і надмірну любов до багатства, а йти за прикладом того ж Сина твого Ісуса Христа; що жиє й царствує з тобою і Святим Духом, один Бог, по віки вічні. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *2. Коринт. 4, 1.*

ТИМ ЖЕ ТО, маючи це служення, яко же помилувані, не слабнемо; а відреклись тайного в безчестю, не ходимо в лукавстві, ані не хитруємо словом Божим, а явленням правди поручаємо себе всякій совісти чоловічій перед Богом. Коли ж і закрите благовістя наше, то воно у погибаючих закрите: в котрих бог віку цього осліпив уми їх, невірних, щоб не засіяло їм світло благовістя слави Христа, що єсть образом Бога. Бо

*) 21. вересня.

Святого Михаїла й усіх Ангелів

ми не себе самих проповідуємо, а Христа Ісуса Господа; себе ж самих слугами вашими Ісуса ради. Бо Бог, що звелів світлу з темряви засіяти, засвітив у серцях наших, щоб дати нам світло пізнання слави Божої, в лиці Ісусово-Христовім.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 9, 9.

А як проходив Ісус ізвідтіля, побачив чоловіка, на імя Маттея, що сидів на митниці: й каже до нього, *Йди слідом за мною.* І встав він та пійшов слідом за ним. І сталося, як сидів Ісус за столом у господі, аж ось, поприходило багато митників і грішників, та й посідали з ним і з учениками його. І побачивши це Фарисеї, казали ученикам його, *Як це ваш учитель їсть із митниками та грішниками?* Як же почув це Ісус, каже до них, *Дужим не треба лікаря, тільки недужим. Ідіть же та навчіться, що воно єсть, милости хочу, а не жертви: не прийшов бо я звати праведних, а грішних до покаяння.*

СВЯТОГО МИХАЇЛА Й УСІХ АНГЕЛІВ*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВІКОВІЧНИЙ Боже, що установив еси ангельську і людську службу та підчинив її під чудовий лад: Даруй ласкаво, щоб, як на небі Ангели твої святі безупину служать тобі, щоб вони й нас на землі заступали й боронили з твого повеління; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

**) 29. вересня.*

Святого Михаїла й усіх Ангелів

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Одкриття 12, 7.*

І постала війна на небі: Михаїл і ангели його воювали проти змія; і змії воював, і ангели його, і не здоліли, ані місця вже не знайдено по них на небі. І скинутий змії великий, вуж вікодавний, званий дияволом і сатаною, що зводить цілу вселенну, скинутий на землю; і ангели його з ним скинуті. І чув я голос великий, що говорив в небі, Тепер настало спасення, і сила, і царство Бога нашого, і власть Христа його: бо скинуто винувателя братів наших, що винував їх перед Богом нашим день і ніч. І вони перемогли його кровю Агнця, і словом свідчення свого; і не полюбили життя свого аж до смерти. Тим то веселіть ся, небеса, і ті, що домуєте в них. Горе живучим на землі і на морі: бо зійшов диявол до вас, маючи великий гнів, бо знає, що короткий йому час.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Матт. 18, 1.*

ТОГО часу приступили ученики до Ісуса, кажучи, Хто найбільший у царстві небеснім? Ісус же покликав хлопятко до себе й поставив його серед них, і каже, На правду кажу вам, Коли не навернетесь, та не станете як діти, то не ввійдете в царство небесне. Оце ж хто смириться, як хлопятко це, той більший у царстві небеснім. І хто прийме одну таку дитину в ім'я моє, мене приймає. Хтож блазнить одно з цих малих, що вірують у мене, лучше йому, щоб повішено млинове жорно на шию йому, та й

Святий євангелист Лука

утоплено в глибині морській. Горе світові від поблазней: треба бо прийти поблазням, тільки ж горе тому чоловікові, що через нього поблазнь приходить. Тим то коли рука твоя або нога твоя блазнить тебе, відотни її, тай кинь від себе: лучше тобі ввійти в життя кривим або калікою, ніж, мавши дві руки чи дві ноги, бути вкинутим ув огонь вічний. І коли око твоє блазнить тебе, вирви його, та й кинь від себе: лучше тобі ввійти в життя одноокиим, аніж, мавши двоє очей, бути вкинутим ув огняне пекло. Глядіть, щоб не погордувати одним із малих цих; кажу бо вам, що ангели їх на небі завжди бачать лице Отця мого небесного.

СВЯТИЙ ЄВАНГЕЛИСТ ЛУКА*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що покликав еси Луку Лікаря, котрий прославився в Євангелії і стався Благовістником і Лікарем душ: Сподоби, щоб цілющими ліками науки поданої ним,вилічились ми з усіх душевних недуг; задля заслуг Сина твого Ісуса Христа Господа. *Амінь.*

АПОСТОЛ. 2. *Тимот. 4, 5.*

ТИ Ж Судь тверезий у всьому, терпи лихо, роби діло благовістника, й часно виконуй службу твою. Мене бо вже на жертву наготовлено, і час мого відходу настав.

*). 18. жовтня.

Святий євангеліст Лука

Боротьбою доброю я боровся, дорогу скінчив, віри додержав. На останок готувиться мені вінець справедливости, котрий оддасть мені Господь справедливий Суддя того дня: і не тільки мені, та і всім, хто полюбив явлення його. Старайся скоро прийти до мене: бо Димас покинув мене, полюбивши нинішній світ, та й пішов у Солунь; Крискент у Галатію, Тит у Далматію. Лука один зо мною. Возьми Марка й приведи з собою; він бо мені потрібний на служення. А Тихика післав я в Єфес. Плащ, що зоставив я в Трояді в Карпа, ідучи, принеси, й книги, особливо ж кожани. Олександр котляр наробив мені багато лиха: нехай оддасть йому Господь по ділам його. Котрого ж і ти стережись, бо він дуже противиться словам нашим.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Луки 10, 1.

ГОСПОДЬ настановив і других сімдесять, та й післав їх по двоє перед лицем своїм у кожний город і місце, куди мав сам йти. Каже ж до них, Жниво справді велике, робітника ж мало; моліть же Господа жнива, щоб вислав робітників на жниво своє. Ійдіть; ось, я посилаю вас, як ягнят між вовки. Не носіть калитки, ні торбини, ні обува, і нікого в дорозі не витайте. У котру ж господу ввійдете, перше кажіть, Упокій домові цьому. І коли там буде Син упокою, спочине на йому впокій ваш: коли ж ні, до вас вернеться. У тім же домі зоставайтесь, ївши й пивши, що дають: достойний бо робітник плати своєї.

СВЯТІ АПОСТОЛИ СИМЕОН І ЮДА*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що поставив еси церкву свою на основах Апостолів та Пророків, сам же Ісус Христос стався для неї угольним каменем: Сподоби нас злучитися духом ув обєднання наукою їх, щоб ми всі разом становили святиню угодну тобі; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амїнь.*

АПОСТОЛ. *Св. Юди 1.*

Юда, слуга Ісуса Христа, а брат Яковів, до тих, що освящені від Бога Отця, і збережені Ісусом Христом, і покликані: Милість вам, і впокій, і любов нехай умножитьься. Любі, стараючись з усією пильністю писати вам про спільне спасення, вважав я за конечне написати вам, вговорюючи, щоб боролись за віру, святим раз передану. Повлазили бо деякі люде давно призначені на цей суд, безбожні, що благодать Бога нашого обертають на розпусту, й самого Владики Бога й Господа нашого Ісуса Христа відрікаються. Приганути ж хочу ж вам, котрі загально це знаєте, що Господь, хоч спас народ із землі Єгипетської, то опісля погубив тих, що не вірували. І ангелів, що не схоронили свого начальства, а оставили свої оселі, про суд великого дня вічними оковами під темрявою схоронив. Як Содом а Гомора, й городи кругом них, що, подібно їм жили в перелюбі й ходили в слід за іншими тілом, прийнявши кару вічного огня, виставлені

*) 28. жовтня.

День усіх святих

яко приклад. Так і ці сновиди нечисті опоганюють тіло, начальством же гордують, і на власть лихословлять.

ЕВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 15, 17.

Це заповідаю вам, щоб любили один одного. Коли світ вас ненавидить, знайте, що мене перше вас зненавидів. Коли б ви із світа були, світ своє любив би; а що ви не із світа, а я вибрав вас із світа, тим ненавидить вас світ. Памятайте слово, що я сказав вам, Не більший слуга від пана свого: коли мене гонили, і вас гонитимуть; коли моє слово хоронили, і ваше хоронитимуть. Та це все робитимуть вам задля імення мого, бо не знають пославшого мене. Колиб я не прийшов і не говорив їм, гріху не малиб вони: тепер же вимівки не мають вони за гріх свій. Хто мене ненавидить, Отця мого ненавидить. Коли б діл не робив я між ними, яких ніхто инший не робив, гріху не мали б; тепер же бачини зненавиділи мене й Отця мого. Та щоб справдилось слово написане в законі їх, Зненавиділи мене без причини. Як же прийде Утішитель, що я пришлю вам від отця, Дух правди, що від Отця виходить, той свідкуватиме про мене; і ви ж свідкуватимете, бо від почину ви зі мною.

ДЕНЬ УСІХ СВЯТИХ*).

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що сплів еси вибраних твоїх в одну громаду й товариство,

*) 1. листопада.

День усіх святих

у предивному тілі Сина твого Христа Господа нашого: Даруй нам ласку наслідувати блаженних святих твоїх у всіх чеснотах і побожному життю, щоб і ми змогли прийти до тих невимовних радощів, котрі приготував еси для тих, що нелицемірно люблять тебе; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Одкриття 7, 2.*

ЩЕ бачив я іншого ангела, що виходив від сходу сонця, і мав печать Бога живого; і покликнув голосом великим до чотирьох ангелів, котрим дано шкодити на землі і на морю, говорячи. Не робіть шкоди землі, ні морю, ні деревині, доки не попечатаємо слуг Бога нашого на чолах їх. І я чув число попечатаних; сто сорок і чотири тисяч попечатаних із усіх родів синів Ізраїлевих.

З роду Юдиного дванацять тисяч попечатаних.

З роду Рувимового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Гадового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Ассирового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Нефталимового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Манасіїного дванацять тисяч попечатаних.

З роду Симеонового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Левіїного дванацять тисяч попечатаних.

День усіх святих

З роду Іссахарового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Завулонового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Йосифового дванацять тисяч попечатаних.

З роду Веняминового дванацять тисяч попечатаних.

Після цього поглянув я, і ось, пребагато людей, котрих ніхто не міг перелічити, з кожного народу, і роду, і людей, і язиків, стоїть перед престолом і перед Агнцем, зодягнені в одежі білі, а пальмові вітки в руках їх; і покликували великим голосом, говорячи, Спасення Богу нашому, що сидить на престолі, і Агнцеві. І всі ангели стояли кругом престола і старців і чотирьох животних, і впали перед престолом на лица свої, і поклонились Богу, кажучи, Амінь; Благословення, і слава, і премудрість, і подяка, і честь, і сила, і кріпость Богу нашому по вічні віки. *Амінь.*

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 5, 1.

ПОБАЧИВШИ Ісус претогато народу, вийшов на гору; і, як сів, приступили до нього ученики його. І відкрив він уста свої і навчав їх, промовляючи, Блаженні вбогі духом; бо їх царство небесне. Блаженні сумні: бо такі втішаться. Блаженні тихі: бо такі осягнуть землю. Блаженні голодні й жадні правди: бо такі наситяться. Блаженні милостиві: бо такі будуть помилувані. Блаженні чисті серцем: бо такі побачать Бога. Блаженні миротворці: бо

Благальні дні

такі синами Божими зватимуться. Блаженні, кого гонять за правду, бо їх царство небесне. Блаженні ви, коли вас безчеститимуть, та гонитимуть, та казатимуть на вас усяке лихе слово не поправді, ради мене. Радуйтеся і веселіться; бо велика нагорода ваша на небі: бо так гонили й пророків, що бували перше вас.

БЛАГАЛЬНІ ДНІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і милосердний Боже, від котрого походить усяке добро й усі звершені дари: Благаємо тебе, благослови працю людей твоїх, і дай, щоб земля сповнилась багатими врожаями в свою пору, щоб змогли ми вдячним серцем віддати тобі за них щиру подяку; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

АПОСТОЛ. Св. Якова 5, 16.

ВИЗНАВАЙТЕ один одному хиби свої, і моліться один за одного, щоб сцілитись вам. Богато бо помагає молитва праведного ревна. Ілія був чоловік подібний нам страстями, а молився щиро, щоб не було дощу; і не було дощу на землі три роки й шість місяців. А знов молився, то й дало небо дощ, і земля вродила оwoц свій. Браття, коли хто з вас заблудить від правди, й наверне хто його; нехай знає, що хто наверне грішника від блудної дороги його, спасе душу від смерти й покриє багато гріхів.

Наворотні дні

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Матт. 7, 1.

НЕ судіть, щоб вас не суджено. Бо яким судом судите, таким вас судитимуть: і якою мірою ріяєте, такою вам одміряється. Чого ж дивишся на порошину в оці брата твого, у своєму ж оці поліна не чуєш? Або, як скажеш ти братові твому, Дай, я вийму порошину тобі з ока, а, он, у тебе самого поліно в оці? Лицеміре, перше вийми ломаку із свого власного ока; а тоді добре бачитимеш, як вийняти братові твому з ока порошину. Не давайте святого собакам, і не кидайте ваших перел перед свиней, щоб не потоптали їх ногами своїми, і не обернулись, та не пірвали вас. Просіть, то й дасться вам; шукайте, то й знайдете; стукайте, то й відчиниться вам: кожен бо, хто просить, одержує; і хто шукає, знаходить; і хто стукає, тому відчиняють. Або, чи є між вами така людина, що в неї син просить хліба, а вона подала б йому каменя? Або, коли просить риби, а вона подала б йому гадюку? Коли ж ви, будши лихими, умієте давати добрі дари дітям вашим, скільки ж більше даватиме все добре Отець ваш, що на небі, тим, хто просить у нього?

НАВОРОТНІ ДНІ.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, давче всіх добрих дарів, що небесним провидінням твоїм установив еси різні Чини у Церкві твоїй: Смиренно молимо тебе, обдаруй благодаттю

Наворотні дні

твоєю усіх тих, що мають бути покликані на врядування і служення у ній; збогати їх правдою науки твоєї, й обдаруй чистотою життя, щоб вони змогли вірно служити перед тобою, на славу величньому Імені твому, і на користь Церкві твоїй святій; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

ЗАМІСЦЬ АПОСТОЛА. *Діяння 13, 1.*

БУЛИ Ж у церкві, що була в Антіохії, деякі пророки та вчителі; Варнава та Симеон, званий Нігером, та Лукий з Кириної, та Манаїл що виріс з Іродом четверовластником, та Савло. Як же служили Господеві та постили, каже Дух Святий, Відлучіть мені Варнаву та Савла на діло, до котрого покликав я їх. Тоді вони, попустивши та помолившись і положивши руки на них, відпустили їх.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Луки 10, 17.*

І ВЕРНУЛИСЬ сімдесят назад з радіщами, кажучи, Господи, навіть біси коряться нам в ім'я твоє. І каже він до них, Бачив я Сатану, як блискавку з неба падаючого. Ось даю вам силу наступати на гадюки й на скорпіони, і на всю силу ворожу: й ніщо вам ніяк не пошкодить. Тільки ж цим ви не втішайтесь, що духи вам коряться; а більше радуйтеся, що імена ваші написані на небесах. Того часу зрадів духом Ісус, і каже, Дякую тобі Отче, Господи неба й землі, що втаїв це від премудрих і розумних, а відкрив недоліткам:

Наворотні дні

так, Отче; бо так воно вподобалось перед тобою. Усе передане мені від Отця: і ніхто не знає, хто Син, тільки Отець; і хто Отець, тільки Син, і кому схоче Син відкрити. І обернувся до учеників своїх, і каже їм на самоті, Блаженні очі, котрі бачать те, що ви бачите: бо кажу вам, що багато пророків і царів хотіло бачити те, що ви бачите, та й не бачили, й чути те, що ви чуєте, та й не чули.

*

ПРОВІД ПРИ ПОДАВАННЮ ГОСПОДНЬОЇ ВЕЧЕРІ.

Або святої причастії.

Усі, скільки їх буде, котрі бажать статися спільниками Святої Причастії, мають, бодай одним днем наперед, подати Парохові свої імена.

А як хто зміж них явно провадить безсоромне, погане життя, або словом, чи ділом скривдив кого зпоміж ближніх своїх, так, що через те громада потерпілаб на славі; Парох, довідавшись про це, має закликати його й сказати йому, що цей не повинен навіть думати про доступ до Господнього Столу, доки вперед прилюдно не висловин свого щирого каяття й не направить свого поганого життя; та, що аж тоді громада вчується вдоволеною, як він вирівнає й винагородить кривди, заподіяні ним проти близьких своїх; або, бодай прилюдно заявить, що він рішуче постановив це зробити, по можности, як найскорше.

Так саме Парох має поступати зі всіма такими, між котрими завважив завзятий гнів і ненависть; не має допустити таких до Господнього Столу, аж доки не переконається, що вони

Провід при подаванню господньої вечері

помирились. А як один противник від серця дарує кривди, заподіяні йому другим противником, і хоче направити кривду, котру йому заподіяв, а той другий не хоче датися намовити до богоугодного мира; й остається надалі в лукавстві та ненависти: тоді Священик має прийняти до Святої Причастії того, котрий розкався, а впертого не допустити. Однак же, Священик, котрий недопустив кого до Святої Причастії задля висше наведених причин, має точно повідомити про цю справу Ординарія, найдалше чотирнадцять днів опісля. Ординарій же має поступити з виновником після Канона.

Підчас причастії стояти має в церковній галі або на підвисшеню, де відправляється Утреню й Вечірню, стіл, накритий чистою білою скатертю. Священик, стоячи з північного боку стола, говорить Господню Молитву і Молебень; люде, приклонивши коліна.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш настушний дай нам сьогодні; і даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, гур провиняються проти нас; І не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. **Амінь.**

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що перед тобою усі серця отвором стоять, усі бажання

Провід при подаванню господньої вечері

знані, і перед котрим нема схованої ніякої тайни: Очисти думки сердець наших подихом Святого твого Духа, щоб змогли ми вповні полюбити тебе, і достойно величати Імя твоє святе; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Тоді Священик, обернувшись лицем до людей, виразно проказує усі Десять Заповідей: а люде ще на колінах, після прочитання кожної Заповіді, просять у Бога помилування за свої переступи в минулости, й за благодать, щоб додержати їх в будуччині, як слїдує.

СВЯЩЕНИК.

БОГ сказав оці слова, промовляючи; Я Господь Бог твій: Не будеш мати інших богів окрім мене.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

СВЯЩЕНИК. Не робитимеш собі тесаного боввана, ні подобини того, що на небі вгорі, або на землі внизу, або в воді під землею. Не будеш припадати ниць перед ними, ані поклонятись їм. Бо Я Господь Бог твій, ревнивий Бог, що караю батьківські гріхи на дітях до третього й четвертого покоління тих, що ненавидять мене, а проявляю милосердя до тисячів тих, що люблять мене й допильнують заповідей мїох.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

Провід при подаванню господньої вечері

СВЯЩЕНИК. Не призиватимеш Імени Господа Бога твого марно; бо Господь не вважатиме безвинним того, хто призиває Імя його марно.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

СВЯЩЕНИК. Памятай, щоб святкував день Субітний. Шість днів будеш працювати й робити все, що маєш до діла діло; а семей день, це Субота Господа Бога твого. Того дня не робити меш ніякого діла, ні ти, ні твій син, ані твоя донька, ні твій слуга, ні твоя служниця, ні твоя скотина, і чужениця, що буде на оборі в тебе. Бо в шести днях сотворив Господь небо й землю, море, й усе, що в них, а семого; дня перестав через те благословив Господь семей день та освятив його.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

СВЯЩЕНИК. Шануй батька твого й матір твою, щоб багато літ прожив ти на землі, котру Господь Бог твій дає тобі.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

СВЯЩЕНИК. НЕ ВБИВАТИМЕШ.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

СВЯЩЕНИК. Не чинитимеш перелюбу.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

Провід при подаванні господньої вечері

СВЯЩЕНИК. Не крастимеш.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

СВЯЩЕНИК. Не свідчитимеш криво проти ближнього твого.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й прихили серця наші, щоб додержати нам цього закону.

СВЯЩЕНИК. Не будеш лакомитися на хіну ближнього твого ні на слугу, ані на служищо його, ні на вола його, ні на осла його, ні на жадну річ його.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й усі ці заповіді випиши на серцях наших, молимо тебе.

Або, замість Десяти Заповідей (що завжди треба проказувати їх бодай раз що неділі, на великі врочистости, коли відбувається свята Причастія підчас головного Богослуження) священик може проказати зміст Закону Благословенного Господа нашого, як слідує.

Послухаймо, що говорить Господь наш Ісус Христос.

Любитимеш Господа Бога твого цілим серцем твоїм, і цілою душею твоєю, і цілим умом твоїм. Це перша й велика заповідь. А друга подібна до неї; Любитимеш ближнього твого, як себе самого. На цих двох заповідях стоїть усей Закон і Пророки.

ЛЮДЕ. Май милосердя, Господи, над нами, й усі ці заповіді випиши на серцях наших, молимо тебе.

Провід при подаванні господньої вечері

*Тоді наступає один із цих двох Молеб-
нів за Короля, Священик стоїть, як
перше, й промовляє.*

Помолімся.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що царство твоє вічне, й сила безконечна; Май милосердя над цілою Церквою; і так заволоїй серцем вибраного слуги твого Юрія, Короля й Володаря нашого, щоб він, (знаючи, кому служить) зміг над усе шукати твоєї чести і слави: та щоб ми, й усі його піддані (роздумавши добре, від кого він має власть) могли вірно служити йому, шанувати його, й покірно слухати його, в тобі, і для тебе, після благословенного Слова твого й постанови; у Христі Ісусі Господі нашім, котрий з тобою і Святим Духом живе й царствує, єдиний Бог, по віки вічні. *Амінь.*

Або,

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, Слово твоє святе навчає нас, що Королівські серця стоять під твоїм володінням і управлінням, та що ти орудуєш і кермуєш ними як угодно тобі після твоєї небесної премудрости: Смиренно благаємо тебе, заволоїй і кермуй серцем твого слуги, а нашого Короля й Володаря Юрія, щоб він у всіх думках, словах і ділах завжди шукав твоєї чести і слави, й умів удержати твій народ, відданий йому під владу, в богацтві, впокою, та богобоязни: Даруй це, Отче милосердний, ради улюбленого Сина твого, Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

Провід при подаванню господньої вечері

Тоді промовити треба Молебень того дня. А зараз після Молебня, священник прочитати має Апостола, кажучи, Апостол, або (Уступ із Писання призначений замість Апостола) записаний у — Голові — зачинаючи від — Стиха. А по скінченню Апостола, каже, Тут кінчиться Апостол. Тоді всі люде встають на ноги, а він прочитує Євангелію, кажучи, Свята Євангелія записана в — Голові від — почавши від Стиха. —

Тут треба проспівати або проказати. Слава тобі, Господи.

А, по скінченню Євангелії, люде так само співають або прочитують, Дяка тобі, Господи.

Тоді співають або проказують оце Віроісповідання, люде стоять, як перше.

ВІРУЮ в єдиного Бога, Отця, Всемогутнього, Творця неба і землі, всього видимого й невидимого. І в єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого однорідного, від Отця родженого, перше всіх віків, Світло від світла, Бога правдивого від Бога правдивого, родженого, не сотвореного, одноістотного з Отцем, через котрого все сталося. Він для нас, людей, і для нашого спасення з неба зійшов і тіло прийняв від Духа Святого й Марії Діви, і стався людиною. Розпятий був за нас за Понтія Пилата, страждав і був похований. І в третій день воскрес, як було писано. І вознісся на небо й сидить праворучув Отця. І знов прийде у славі судити

Провід при подаванні господньої вечері

живих і мертвих; царству ж його не буде кінця. І в Духа Святого, Господа, оживляючого, що від Отця і Сина походить, що йому з Отцем і Сином однаковий поклін і однакова слава, що говорив через пророків. В Єдину, Святу, Соборну й Апостольську Церкву. Визнаю одно хрещення на відпущення гріхів. Жду воскресення мертвих. І життя будучого віку. Амінь.

Тоді Парох проголошує людям, котрі свята або пістні дні припадають на слідуючий тиждень, а також (коли треба) проголосити має Причастію; оповіді вінчання, виключення з Церкви, й інші церковні справи має відчитати. І ніхто другий не сміє чого-будь проголошувати в церкві підчас Богослуження, тільки самий священник, а йому вільно проголошувати лише такі справи, на котрі дозволяють Правила цієї Книги, або з волі Короля, або місцевого Ординарія.

Тоді наступає проповідь або духовна наука вже приписана, або, що буде приписана, властями.

Тоді священник вертається до Господнього Столу, й зачинає Жертвовання, проговорюючи один або більше із слідуючих Віршів; як уважає за відповідне по своему міркуванню.

НЕХАЙ сяє світло ваше перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла й прославляли Отця вашого, що на небі. Св. Маттея 5.

Провід при подаванні господньої вечері

Не збирайте собі скарбів на землі, де міль і ржа їсть і де злодії підкопуються і крадуть: а збирайте собі скарби на небі, де ні міль, ні ржа не їсть і де злодії не підкопуються й не крадуть. *Св. Маттея 6.*

Оце ж усе, що бажаєте, щоб робили вам люде, так і ви робіть їм; це бо єсть закон і Пророки. *Св. Маттея 7.*

Не кожен, хто говорить до мене, Господи, Господи, увійде в царство небесне, а той, хто чинить волю Отця мого, що на небі. *Св. Маттея 7.*

Ставши ж Закхей, каже до Господа, Ось половину достатку мого, Господи, даю вбогим; і коли кого чим обидив, віддаю вчетверо. *Св. Лука 19.*

Хто вибирається коли на війну своїми доходами? Хто садить виноградник та й овочу його не їсть? Або хто пасе стадо та й молока від стада не їсть? *1. Коринт. 9, 7.*

Коли ми духовне сіяли вам, то чи велика річ, коли ми тілесне ваше жатимем? *1. Коринт. 9, 11.*

Чи то ж не знаєте, що хто коло святого служить, ті з святого живуть; і хто коло жертівні пильнує, ті від жертівні частину приймають? Так і Господь повелів тим, хто проповідує Благовістя, з Благовістя жити. *1. Коринт. 9, 13.*

Хто сіє скупю, скупю й жатиме: а хто сіє в дарах, в дарах і жатиме. Кожен (давай), яко ж постановляє в серці, не з жалю або з примусу; веселого бо давця любить Бог. *2. Коринт. 9, 6.*

Нехай же ділиться той, хто учиться слова, з тим, хто навчає всього доброго. Не об-

Провід при подованню господньої вечері

мануйте себе: З Бога насміятись не вільно; бо що чоловік сіє, те й жатиме. *Галатам 6, 6.*

Доки час маємо, робімо добро всім, а найбільше товаришам по вірі. *Галатам 6, 10.*

Доки час маємо, робімо добро всім, а найбільше товаришам по вірі. *Галатам 6, 10.*

Велике ж надбання благочестя, як людина вдоволяється тим, що має. Нічого бо ми не внесли в світ, то й ясно, що нічого не можемо винести. *1. Тимот. 6, 6.*

Багатим у нинішнім віці наказую добре робити, багатитись ділами добрими, бути охочими на подавання й подільчивими, скарбуючи собі добру основу в будучині, щоб прийняти життя вічне. *1. Тимот. 6, 17.*

Не єсть бо Бог неправеден, щоб забути діло ваше і труд любови, що показали ви в Імя його, послугувавши й послугуючи святим. *До Жидів 6, 10.*

Добрих діл і подільчивости не забувайте; бо такими жертвами вгоджується Богу. *До Жидів 13, 16.*

Хтож має прожиток у світі, й бачить брата свого, що в потребі, та й зачинить серце своє перед ним, то як любов Божа пробуває у ньому? *1. Йоана Богосл. 3, 17.*

Давай даяння з добра твого, й ніколи не відвертай лица свого від бідної людини; а тоді лице Господа не відвернеться від тебе. *Товит 4.*

Будь милосердним відповідно до того, що маєш. Маєш багато, давай багато; мало маєш, пильнуй, щоб охоче давав і з того

Провід при подаванні господньої вечері
трохи; бо так збираєш собі добру нагороду
на день потреби. *Товит 4.*

Хто чинить добро вбогому, той Богу по-
зичає й він нагородить йому добродійство
його. *Припов. 19.*

Щасливий, хто про вбогих дбає! В день
нещастя спасе його Господь. *Псал. 41, 1.*

Від тебе все, Господи, і з твоєї руки все,
що ми віддали тобі. *1. Паралип.*

І приходили всі, кого піднімало серце
його, й усі, кого заохочував дух його, й
подавали приноси Господні. *2. Мойсея 35.*

Памятай слова Господа Ісуса, що він
сказав, Більше щастя давати, ніж брати.
Діяння 20.

*Підчас читання цих Віршів, Діякони,
Старші Браття, або хто инший при-
значений до того діла, збирають жерт-
ви для вбогих та на інші добродійні
ціли; посудина для збирання жертв
повинна бути гарна, призначена тільки
для цього діла; відтак пристойно при-
нести зібрані жертви й передати
Священникові, котрий в смиренню прий-
має й кладе на святий стіл.*

*А як відбувається тоді Причастія,
священик кладе на стіл скільки треба
хліба й вина. Після цього Священик
проказує.*

ПОМОЛІМСЯ за добро всієї Христової
Церкви, воюючої тут на землі.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковичний Боже, що
через святого Апостола твого навчив еси
нас молитися до тебе, благати тебе, та дяку-
вати тобі за всіх людей: До тебе шлемо сми-

Провід при подаванню господньої вечері

ренні благання наші, щоб прийняв вселаскаво (оці жертви, як дари від нас). І молитви наші, що приносимо перед твоєю Божеську Велич; *Як нема жертв, ані дарів, тоді опускається (оці жертви, як дари від нас).* благаючи тебе за вдохновення Соборної Церкви Духом Правди, об'єднання та згоди: І даруй, щоб кожен, хто визнає Імя твоє святе, міг прийняти правду Святого Слова твого, й жити в злуці і любови Божій. І молимо тебе, заступи й спаси усіх християнських королів; князів та Губернаторів; особливо ж слугу твого Юрія, Короля нашого; щоб під ним зазнали ми богоугодного та мирного володіння: І даруй усім його дорадникам, і всім, що під ним владу мають, щоб вони могли гідно й безсторонно служити справедливості, караючи злочини й лихивчинки, задля спомагання правдивої віри і чеснот. Отче небесний, даруй благодать усім Єпископам і Священикам, щоб вони життям своїм і навчанням своїм були предс т авниками вірного й живого слова, та дбало й достойно завідували святими тайнами твоїми: А всім людям твоїм подай небесну благодать твою; особливо ж зібраній тут громаді; щоб смиренным серцем і належною пошаною слухала вона й приймала Слово твоє святе, та служила тобі в святості й справедливост всі дні життя її. Іще молимо тебе щиро, з доброти твоєї, Господи, давай розраду й заступайся за всіма тими, що в цьому дочасному життю бувають у клопотах, смутку, недостатках, та у всіляких нещастях. А також благословимо Імя твоє за всіх слуг твоїх, котрі

Провід при подаванні господньої вечері

зі страхом і з вірою відійшли із цього світа; благаючи тебе, щоб благодаттю твоєю помагав нам наслідувати добрий приклад їхнього життя, щоб і нам з ними статися спільниками небесного царства твого: Даруй це, Отче, ради Ісуса Христа, єдиного нашого Посередника й Заступника. *Амінь.*

Як Священик проголосить Врочистість Господньої Вечері (а це завжди має проголосити в неділю, або в яке свято найблизшого часу перед Причастією) після Проповіди або Духовної Науки, або після Никийського ВІРУЮ, може відчитати оце Напімнення, або перший уступ із нього, як йому подобається; Однак же, щоб ціле Напімнення відчитав котрої хоче неділі перед Різдом, Великоднем, і Святою Неділею, люде мають стояти.

УЛЮБЛЕНІ, слідуючої (го) – думаю, при Божій допомозі, подати найбільш животворчу Тайну Тіла й Крови Ісусово Христової усім тим, що з вірою і в побожності достойні будуть прийняти її на спогад страждань і хрестної смерти його, через котрі тільки й дістаємо відпущення гріхів і стаємось спільниками царства небесного.

За це повинні ми віддавати найщиріші й найсердечніші дякування Всемогучому Богу небесному Отцеві нашому, що дав нам Сина свого, а нашого Спаса Ісуса Христа не тільки, щоб умер за нас, а щоб стався духовною поживою й підмогою душам нашим у тій святій Тайні. Вона ж і єсть небесною й животворчою благодаттю для

Провід при подаванню господньої вечері

тих, хто достойно приймає її, а дуже небезпечною для тих, що з байдужности сміють приймати її недостойно; моя повинність перестерегти вас впору, щоб розважили велич цієї святої Тайни, та подумали про погибіль страшну, що спадає на тих, що приймають її недостойно; оце ж розгляньте та перевірте свої сумління, щоб не легковажно, і не, як відступники Божі, а, як святі й чисті, прийшли ми на цей небесний пир, одягнені в весільну одягу після Божого домагання у Святім Письмі, та щоб прийнято нас, як достойних причастників тої Святої Вечері. Приготовитись до цього треба ось як; Перше розгляньте своє життя й порівняйте його з вимогами заповідей Божих; і де тільки завважите, що ви переступили котру із заповідей пожаданням, словом або ділом, там оплакуйте свої прогрішення й сповідайтеся перед Всемогутнім Богом і рішуче постановіть собі праведно жити. Я як завважите, що своїми провинами ви образили не тільки Бога, а й ближнім вашим пошкодили, тоді маєте ви помиритися з покривдженими, та бути готовими направити, по найліпшій волі й спроможності вашій, кожную кривду, заподіяну вами кому-небудь; а також готовими бути простити провини кожному, хто вас покривдив, коли бажаєте, щоб Бог дарував вам провини ваші; інакше бо, як приймете Святу Причастію, то тільки більшу кару стягнете на себе. Тим то, коли хто із вас хулить Бога, або гордить Словом Божим, і насміхається із нього; хто перелюбник, ненависник, зависник, чи який инакший

Провід при подаванні господньої вечері

запеклий грішник, покайся з гріхів своїх, або не приступай до Святого Столу. Безумовно, ніхто не повинен приступити до святої Причастії без повного вповання на милосердя Боже і з нечистим сумлінням; а як буде хто між вами, що після цих напімнень не зможе успокоїти свого сумління, і треба йому більше ради й розради, хай прийде до мене, або котрого іншого розважного й ученого слуги Божого Слова й нехай розкаже своє горе, щоб при помочі Слова Божого прийняв він благодать відпущення за духовною радою й розрадою та успокоїв своє сумління, і позбувся всякої непевності й чорного сумніву.

Як же завважить, що люде занедбують приступати до Святої Причастії, замість першого, нехай відчитає оце Напімнення.

УЛЮБЛЕНІ, браття й сестри, В— — бажаю, з ласки Божої, відсвяткувати Господню Вечерю; до котрої, во Імя Господнє, запрошую і всіх вас тут приявних, і благаю вас ради Господа Ісуса Христа, щоб ви не відцурались прийти, бо сам Господь Бог ласкавий кличе і просить вас до свого Столу. Знаєте, як воно нелюбо й неприємно, коли хто приготує великий празник, накриє столи всіляким добром, щоб усього було аж надто для гостей; а ті, кого він запросив (без ніякої причини), навіть не подякувавши, відмовились прийти. Хто з вас не жалував би того господаря? Хто з вас оправдав би так велику образу й кривду йому заподіяну? Тим то, мої улюблені,

Провід при подаванню господньої вечері

будьте обережні й не відтягайтесь від Святої Христової Вечері, не розбуджуйте гніву Божого на себе. Дехто схоче мати вимівку, що не прийде до Причастіі через важні світські справи. Але такі оправдання Бог нерадо приймає. Дехто скаже, я запеклий грішник, і тому боюся приступити; чому ж не покаєшся й не направиш лиха? Оце бог вас кличе, то, чи не сором вам відказатись? А як станете перед Богом, чи й тоді відпрошуватиметеся та казати, що ще не готові? Подумайте чесно самі над собою, як малозначною являється така вимівка перед Богом. Ті, що відказались прийти на євангельський празник через те, що один купив землю, а другий воли, та хотів випробувати їх, як у ярмі ходять, або через те, що весілля справляли, не дістали пробачення, а зачислено їх до негідників, щоб стались причасниками небесного празнику. Я ж самий, буду приготований; і, яко слуга Божий, кличу вас во Імя Боже, кличу вас Христа ради, напоминаю вас, як що любите ви спасення душ ваших, то й прийдете і станете причасниками цієї Святої Вечері. Як же Син Божий Життя своє віддав, умерши на хресті, за ваше спасення; так і ви повинні прийняти Причастію на спогад смерті його, після заповіді його: а як вам це байдуже, застановіться, яку кривду справляєте ви Богові, й яка люта кара за те висить над вами; коли ви добровільно відтягаєтесь від Господнього Столу й відділюєтесь від братів і сестер своїх, що приходять на празник насититися небесними стравами. Як ви чесно роздумаете над цим то,

Провід при подаванню господньої вечері

при допомозі божій, чей же знов нарозумитесь; а ми за це безупину щиро молитимемось до Всемогучого Бога, Отця нашого небесного.

Підчас врочистости Святої Причастії, причастники приступлять до Святої Тайни, а Священик може промовити оце Напiмнення.

УЛЮБЛЕНІ в Господі, хто з вас надумався приступити до Святої Причастії Тіла й Крови Спаса нашого Христа, нехай застановиться над словами святого Павла, що наказував усіх людей, щоб випробували й розслідили себе, заки приступлять до споживання Хліба й пиття Чаші. Бо, як великою благодаттю єсть прийняти цю святу Тайну зі щирим і розкаяним серцем (бо тоді ми духовно споживаємо Тіло Христове, й пемо Кров Христову й пробуваємо в Христі, а Христос ув нас; стаємося одно з Христом, а Христос з нами); так і небезпека велика єсть, коли приймаємо ці дари недостойно. Бо стаємося винувниками Тіла й Крови Христової; споживаємо й пемо засуд самі на себе, легковажучи Тіло Господне. Розсудіть себе, браття й сестри, щоб вас не судив Господь; кайтеся щиро за всі минулі провини ваші; майте тверду й живу віру в Христа Спаса нашого; направте життя своє й пробувайте в повній любови зі всіма людьми; бо аж так ви достойні будете статися спільниками цих святих Тайн. Над усе ж маєте ви в найглибшій покорі подякувати Богові, Отцю, і Сину, і Святому Духові за визвіл світа стражданням і смертю Спаса нашого Христа Бого-

Провід при подаванню господньої вечері

чоловіка; котрий упокорився аж до хрестної смерти, за нас негідних грішників, що поневірялись у темряві смертної тінні; щоб перетворити нас на дітей Божих і здіймити нас до вічного життя. Вкінці ж, щоб ми завжди тямили про безмежну любов нашого Учителя й єдиного Спаса Ісуса Христа, що умер за нас, та про необчислені благодати, котрі здобув він для нас кровю своєю; він же установив і заповів приймати Святі Тайни, як запоруку любови його і як безнастанне згадування смерти його на превелику й безконечну радість нашу. Йому ж із Отцем і Святим Духом віддаваймо (як повинні), дякування кожного часу; поручаючи вцілости себе його волі святій і його бажанням, та вчімося служити йому дійсно в святости й справедливости ціле життя наше. *Аміль.*

Тоді Священик промовляє до тих, що приступили до святої Причастії.

ВИ, що дійсно й чесно розкаялись у гріхах ваших і проживаєте в любови та згоді з ближніми вашими, й завзялися провадити нове життя після Заповідей Божих, і від тепер ходити його святими стежками: Приступіть з вірою і прийміть цю святу Тайну собі на радість; і в покорі висповідайтеся перед Всемогутнім Богом, смиренно приклонивши коліна.

Тоді проводить оцю загальну Сповідь від імення всіх тих, котрі надумались прийняти святу Причастію. Всі люде, смиренно приклонивши коліна, промовляють за священиком.

Провід при подаванні господньої вечері

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче Господа нашого Ісуса Христа, Творче всесвіту, Судіє всіх людей: Визнаємо й оплакуємо премногі гріхи й немочі наші, що їх час від часу на превеликий жаль учинили, думками, словами й ділами, проти твоєї Божеської Величі, Стягаючи тим на себе справедливий твій гнів і негодовання. Оце ми щиро каємося й від сердець жалуємо за ті провини наші; Думка про них справляє нам прикрість; Тягар їх невіносимий. Май милоседря над нами, Помилуй нас, Отче милосердний, ради Сина твого Господа нашого Ісуса Христа. Прости нам усе минуле; І даруй, щоб від тепер надалі служили ми й догаджали тобі, В обновленню життя, На честь і славу Іменні твому; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

*Тоді священик (або Єпископ, як при-
явний) встає й обернувшись до людей,
проголошує Прощу.*

ВСЕМОГУТНІЙ Бог, Отець наш небесний, що з превеликого милосердя свого обіцяв еси відпущення гріхів кожному, хто зі щирим каяттям і правдивою вірою обернеться до нього; Нехай змилується над вами; простить вам і визволить вас від усіх гріхів ваших; нехай освятить і утвердить вас у всьому доброму; і допровадить вас до вічного життя; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді Священик говорить.

Послухаймо слів розради, що Спас наш Христос сказав до кожного, хто поправді вернеться до нього.

Провід при подаванню господньої вечері

ПРИЙДІТЬ до мене всі знеможені та отягчені, а я відсвіжу вас. *Св. Матт. 11, 28.*

Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого однорідного дав, щоб кожен віруючий в нього, не погиб, а мав життя вічне. *Св. Йоана 3, 16.*

Послухаймо також, що каже Святий Павло.

Вірне це слово й достойне прийняття від усіх людей, що Христос Ісус прийшов на світ грішників спасти. *1. Тимот. 1, 15.*

Послухаймо також, що каже Святий Йоан.

Коли хто згрішить, Заступника маємо перед Отцем, Ісуса Христа праведника; він же вблагання за гріхи наші. *1. Св. Йоан 2, 1.*

Після цього Священик промовляє далі, кажучи.

Вгору піднесіть серця.

ВІДПОВІДЬ. Підносимо їх до Господа. Священик. Віддаймо дякування Господеві Богу нашому.

ВІДПОВІДЬ. Достойно й справедливо це є.

Тоді Священик обертається до Господнього Столу й промовляє.

Достойно й справедливо є і повинні ми по-всяк-часно і на кожному місці віддавати дякування тобі, Господи, Отче святий, Вседержителю, Віковічний Боже. *Слова, Отче святий, опускається в Неділю Тройці.*

Тут треба сказати відповідне Вступне Слово, як на те час дозволяє, а як ні, тоді відразу береться слідує.

Провід при подаванні господньої вечері

ТИМ ЖЕ з Ангелами й Архангелами, і всіма небесними силами виголошуємо й величаємо преславне Імя твоє, вихвалючи тебе по-всяк-часно, словами:

Свят, свят, свят, Господь Бог сил небесних, небо й земля повні слави твоєї: Слава тобі, Превеликий Господи. *Амінь.*

ВІДПОВІДНІ УСТУПИ.

На Різдво, й на сім послідовних днів.

ТЕБЕ, що цього часу зволив еси однорідному Синові твому народитись задля нас; що дійством Святого Духа дав йому статися правдивою людиною й прийняти людське тіло від матері його Діви Марії; бути непорочним, щоб очистити нас від усякого гріху. Тим же з Ангелами, і т. д.

На Трьох Мудрців, й на сім послідовних днів.

ЧЕРЕЗ Ісуса Христа, що в смертному людському тілі проявив славу свою, щоб і нас вивести з темряви й увести в преясне сяєво своє. Тим же з Ангелами, і т. д.

На Великдень, й на сім послідовних днів.

ГОЛОВНО Ж належиться тобі від нас хвала за преславне воскресення Сина твого, Господа нашого: він же Пасхальний Агнець заколений в жертву за нас, що зняв гріхи зі світа; і смертю своєю зруйнував смерть, і воскресенням своїм придбав вічне життя для нас. Тим же з Ангелами і т. д.

На Вознесення, й на сім послідовних днів.

Провід при подаванню господньої вечері

ЧЕРЕЗ улюбленого Сина твого Ісуса Христа Господа нашого; що після преславного Воскресення свого врочисто явився Апостолам своїм і перед їхнім зором вознісся на небо, приготувати місце для нас, щоб де він, і ми туди вознеслися й царствували з ним у славі. Тим же ми з Ангелами, *і т. д.*

На Святу Неділю, й шість послідовних днів.

ЧЕРЕЗ Ісуса Христа Господа нашого; що задля його найвірнішої обітници цього часу Дух Святий зійшов з неба наглим дужим гомоном, наче вітер буйний в подобині палаючих язиків і просвітив Апостолів; навчив їх і попровадив їх до повної правди; даруючи їм дари говорити мовами, а також відвагу й непохитне завзяття безнастанно проповідувати Євангелію всім народам; через це й ми вийшли із темряви та блукання на ясне світло пізнання тебе й Сина твого Ісуса Христа. Тим же з Ангелами *і т. д.*

Тільки на Празник Трійці.

ТЕБЕ, що еси один Бог, один Господь, не те, що одна Особа, а три Особи ув одній Істоті. Бо те, що віруємо про славу Отця, віруємо теж-саме й про Сина, і Святого Духа без ніякої зміни або нерівности. Тим же з Ангелами, *і т. д.*

Після кожного з цих Уступів зараз приспівується або відчитується.

ТИМ ЖЕ з Ангелами й Архангелами, і всіма небесними силами виголошуємо й

Провід при подаванні господньої веречі

величаємо преславне Імя твоє, вихвалюючи тебе по-всяк-часно, словами:

Свят, свят, свят, Господь Бог сил небесних, небо й земля повні слави твоєї: Слава тобі, Превеликий Господи. *Амінь.*

Тоді Священик, приклонивши коліна при Столі Господнім, від імення всіх Причастників, говорить оцю молитву.

МИ й не думаємо приступити до цього Столу твого, Господи милосердний, вповаючи на власну нашу справедливість, а на твою пребагату й превелику милість. Ми негідні й того, щоб позбирати окрушини зпід Столу твого. Але, ти еси тойсам Господь, що завжди милуєш. Дай же нам, Господи милий, споживати тіло улюбленого Сина твого Ісуса Христа, й пити кров його на те, щоб грішні наші тіла очистились його тілом, а душі наші умилися в його дорогоцінній крові, та щоб нам навіки пробувати в ньому, а йому ув нас. *Амінь.*

Коли Священик, стоячи при Столі, прилагодить Хліб і Вино так, що свободно й достойно зможе ломати Хліб перед людьми, і взяти до рук Чашу; тоді говорить Освящуючу Молитву, що слідує.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче наш небесний, що з превеликої любови твоєї дав еси єдиного Сина твого Ісуса Христа, щоб смертю постраждав на хресті за наше відкуплення; котрий (за одним принесенням себе самого в жертву) приніс повну, звершену, й достаточну жертву, оправдання,

Провід при подаванні господньої вечері

Й задостигьучинення за гріхи цілого світа; та й установив і в Євангелії своїй приказав нам по-всяк-часно пам'ятати за предорогу смерть його, аж доки знов прийде: Вислухай нас, Отче милосердний, смиренно благаємо тебе; і даруй, щоб ми, приймаючи оці сотворені тобою річи, хліб і вино, після установи Сина твого Спаса нашого Ісуса Христа, на спогад страждань і смерти його, стались спільниками преблагословенного Тіла і Крови його: Він бо, тої самої ночі, котрої зраджений був (а), узяв хліб; і віддавши хвалу (б), переломав і дав ученикам своїм, кажучи, Прийміть, споживайте (в); це є Тіле моє, що віддається за вас: Робіть це на спогад мій. Таксаме по вечері (г) взяв він чашу; і, віддавши хвалу, подав їм, кажучи, Пийте з неї всі; бо (д) це є Кров моя Нового Завіту, що проливається за вас і за многих за відпущення гріхів: Робіть це, скільки разів пете, на спогад про мене. Амінь.

- а) Тут Священик бере до рук цосудину з хлібом;
- б) А тут ломуть хліб;
- в) А тут покладає руку на ввсь хліб;
- г) Тут бере до рук чашу;
- д) А тут кладе руку на кожену посуду у звином (Чашу, чи Збанок), в котрих налить вино для освячення.

Тоді вперед самий Священик причащається хлібом і вином, опісля подає їх таксаме Єпископам, Священикам, і Дияконам (як вони присутні), а тоді людям до рук таксаме, усіж приймають з покорю, на колінах. А як подає хліб кому-будь із них, промовляє.

ТІЛО Господа нашого Ісуса Христа, що за тебе віддане, хай збереже тіло твоє й

Провід при подаванні господньої вечері

душу твою на вічне життя: Прийми й споживай його на спомин, що Христос умер за тебе, й живися ним у серці твоїм вірою з подякою.

Священик же, подаючи кожному чашу, промовляє.

КРОВ Господа нашого Ісуса Христа, що за тебе пролилась, хай збереже тіло твоє й душу твою на вічне життя: Пий оце на спомин, що Кров Христова за тебе пролилась, і вдячним будь.

Як не стане освяченого хліба для всіх причасників, Священик має освятити іще хліба, на спосіб вище приписаний: Зачинаючи від слів: СПАС НАШ ХРИСТОС тої самої ночі, і т. д. на благословенню хліба: і від слів: ТАКСАМЕ ПО ВЕЧЕРІ, і т. д. на благословенню Чаші.

Коли всі прийняли Причастію, Священик вертається до Господнього Столу і з пошаною зложить на стіл усе, що лишилося із освящених дарів, і накриє це чистою білою платиною.

Тоді Священик говорить Молитву Господню, а люде точка за точкою повторяють за ним,

ОТЧЕ наш, що єси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впровадь нас у спокусу, А визволь

Провід при подаванні господньої вечері

нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, на віки вічні. *Амінь.*

За цим треба зговорити, що наступає.

ГОСПОДИ й Отче небесний, ми слуги твої смиренні вповні бажаємо, щоб з батьківські доброти зволив ласкаво прийняти оцю нашу жертву хвалення й дякування; найпокірніше благаючи тебе, щоб задля заслуг і смерті Сина твого Ісуса Христа, і задля віри в Кров його, ми й ціла Церква твоя змогли доступити відпущення гріхів наших, і всіх інших благодатей, впливаючих із страждань його. Оце, Господи, приносимо й віддаємо тобі самі себе, душі й тіла наші, яко угодну, святу й живу жертву тобі; щиро благаючи тебе, щоб усі ми, що стались тут спільниками цієї святої Причастії, могли сповнитися твоєю благодаттю й небесним благословенням. І хочай недостойні ми цього, задля премногих гріхів наших, приносити тобі яку-небудь жертву, всеж таки благаємо тебе, прийми оцю сповнену нами повинність і служення; не зважай на заслуги наші, а даруй нам провини наші ради Ісуса Христа Господа нашого, в котрому й через котрого, в одності зі Святим Духом, тобі, Всемогучий Отче, належить всяка честь і слава на віки вічні. *Амінь.*

Або оцю.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, з глибин сердець наших дякуємо тобі за те, що наситив еси нас, котрі достойно спожили ці святі Тайни, духовною поживою Тіла

Провід при подаванню господньої вечері

й Крови. Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа; і цим показав еси нам милість і доброту твою до нас; і за те, що дав нам статись дійсними одноістотними членами предивного Тіла Сина твого, що єсть блаженним обеднанням усіх віруючих людей; і через це в надії стались ми наслідниками предвічного царства твого, за заслуги прецінної смерти й страждань улюбленого Сина твого.

Іще молимся, Отче небесний, помагай нам ласкою твоєю пробувати у тому святому обеднанню, й робити всякі добрі діла, котрі приготував еси нам для сповнення; у Христі Ісусі Господі нашім, котрому з тобою і Святим Духом належитья всяка честь і слава на віки вічні. *Амінь.*

Увага, Як подобається Священикові, він може ужити цих обох молитов.

Тоді треба відспівати або промовити.

СЛАВА на висотах Богові, а на землі впокій, в людях доброволя. Хвалимо тебе, благословимо тебе, кланяємось тобі, тебе славимо, дакуємо тобі задля, превеликої твоєї слави, Господи Боже, Владико неба, Всемогутній Боже, Отче.

Господи, Ісусе Христе, Сину єдинорідний; Господи Боже, Агиче Божий, Сину Отців, що забираєш гріхи світа, помилуй нас. Ти, що забираєш гріхи світа, прийми молитви наші. Ти, що сидиш праворуч у Бога Отця, помилуй нас.

Бо тільки ти один святий; ти один Господь; ти тільки, Христе, зі Святим Духом, найвищий еси у славі Бога Отця. *Амінь.*

Провід при подаванні господньої вечері

Тоді Священик (або Єпископ, коли присутний) кінчить від праву оцим Благословенням,

УПОКІЙ Божий, що переходить всяке розуміння, нехай збереже серця й уми ваші в премудрости й любови Божій і Сина його Ісуса Христа Господа нашого: І благодать Всемогутнього Бога, Отця, і Сина, і Святого Духа, нехай буде між вами й пробуває з вами завжди. *Амінь.*

Молебні, що говориться після зібрання жертв кожного дня, коли нема причастії, один або більше; а можна відчитувати їх також, як є нагода, після Молебнів на Утрені, чи на Вечірні, підчас Причастії або Єктенії, як Священикові до вподоби.

ПОМАГАЙ нам, Господи милосердний у цих благаннях і молитвах наших, і покажи спосіб слугам твоїм до осягнення вічного спасення; щоб, серед усіх перемін і пригод цього вмирущого життя, завжди мали вони певну оборону й вселаскаву та готову поміч твою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ Господи, й віковичний Боже, постанови, благаємо тебе, провадити нас, освящати нас і керувати серцями й тілами нашими, по дорогах законів твоїх, і в ділах заповідей твоїх; щоб під твоєю всесильною опікою тут і на віки зберегли ми тіло й душу; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ДАРУЙ, благаємо тебе, Всемогутній Боже, щоб ті слова, котрі ми чули нині знадвірним слухом нашим, так защепилися

Провід при подаванні господньої вечері

в нутрі сердець наших, щоб зродили в нас
овощ доброго життя, на честь і славу Імени
твогому; у Христі Ісусі, Господі нашім.
Амінь.

СПОМАГАЙ нас, Господи, у всіх учин-
ках наших твоєю пребагатою ласкою, й
підрятовуй нас твоєю безнастанною по-
мочою; щоб кожне наше діло зачинали,
продовжали й кінчили в тобі, та просла-
вляли Імя твоє святе, а вкінці з милосердя
твого прийняли життя вічне; у Христі
Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, кернице всеї
премудрости, що знаєш потреби наші, заки
просимо, й незнання наше, як просити:
Благаємо тебе, зглянься над недомаган-
нями нашими; і все те, чого ми, задля не-
гідности нашої, не смієм, і задля сліпоти
нашої, не можемо просити від тебе, подай
нам ради угодника Сина твого Ісуса Христа
Господа нашого. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що обіцяв еси
вислухати прохань тих, котрі просять тебе
Іменем Сина твого: Благаємо тебе, при-
клони милосердно ухо твоє до теперішніх
молитов і благань наших, і даруй нам те,
чого з вірою від тебе просимо, за твоєю
волею, нам на потребу, а тобі на славу;
у Христі Господі нашім. *Амінь.*

*Що неділі й кожного свята (як не від-
бувається Причастія) можна відпра-
вляти все те, що призначене до від-
прави підчас Причастії, аж до кінця
загальної Молитви ЗА ДОБРО ВСЕЇ
ХРИСТОВОЇ ЦЕРКВИ, ВОЮЮЧОЇ*

Провід при подаванню господньої вечері

ТУТ НА ЗЕМЛІ, та ще повторити один або більше повисших Молебнів, й закінчити Благословенням.

Не може відбуватися Причастія, як нема відповідного числа людей, що бажать приступити до Причастіі зі Священником, про це рішає сам священник.

Як же в парохії нема більше як двацяттеро повних членів, що вільно їм приймати Причастію; тоді не можна проводити Причастіі, як нема бодай трое (а найменше двоє з них), що приступилиб зі Священником до Причастіі.

А в Престольних Церквах, і при Семинаріях та Колетіях, де багато священників і діаконів приходить, усі вони мають причащатися разом зі священником бодай кожної неділі, хіба що хто з них має важну причину не причащатися.

Щоб усунути всяку нагоду розколу, й пересуду, які хто-будь мав, або може мати що до Хліба й Вина, треба вживати звичайного Хліба, що споживається при їді; найліпшого й найчистішого Пшеничного Хліба, котрий без труду можна дістати.

За Хліб і Вино для Причастіі старається сам Парох з Церковною старшиною на кошт Парохії.

Як же лишається децо неосвяченого Хліба й Вина, то Священник забирає це на свій спожиток: а як лишиться децо із освячених дарів, цього не можна

Провід при подаванню господньої вечері

забирати з церкви, а Священик та кого він закличе з Причасників, зараз після Благословення, споживають і випивають до решти.

І зяжте, що кожний Парохіянин і Парохіянка мають причащатися щонайменше три рази щороку, з чого на Великдень раз. І кожний Парохіянин і Парохіянка мають правильно спомогати зі свого добра церкву, в котрій проповідується Слово Боже, як тільки Бог йому чи її помагає.

І зяжте, що кожний Парохіянин і Парохіянка мають причащатися щонайменше три рази щороку, з чого на Великдень раз. І кожний Парохіянин і Парохіянка мають правильно спомогати зі свого добра церкву, в котрій проповідується Слово Боже, як тільки Бог йому чи її помагає.

Після Богослуження, грошей зібраних на посудину, ужити треба тільки на богоугодні й добродійні ціли, на які Священик та Церковна Рада згодяться віддати. Коли ж вони не згодяться, тоді Ординаріят призначає.

Оце, по звичаю, при подаванню Господньої Вечері, причасники мають приймати її, приклонивши коліна (ця постанова введена в добрій вірі, задля проявлення в смирности й вдячності признання Христовим благодаттям, випливаючим із цієї Тайни усім достойним Причасникам, і задля того, щоб у сунути всяке легковаження й нелад, що инакше скорше траплялися) однак,

Провід при подаванні господньої вечері

коли хтобудь через каліцтво, або нерозуміння; зі злоби або впертости, не сповнить цього: Отут заявляється, що це робиться, не на те, що Поклін віддавати освяченим дарам Хліба й Вина, котрі тілом споживаєм, ані на те, щоб поклонятися якійсь тілесній Христовій присутности, природного Шіла й Крови. Бо освячені річи Хліб і Вино остаються в своїх природній якости, й не вільно їм поклонятися; бо це булоб Ідолопоклонення, котре відкидають усі правовірні христіяне; а природне Тіло і Кров Спаса нашого Ісуса Христа пробуває в Небі, а не тут; і це не годиться з правдою, щоб природне Христове тіло в тім самім часі було в богатьох місцях, а не в одному.

*

СЛУЖБА

прилюдного хрещення немовляток в церкві.

Парох у громаді повинен часто пригадувати людям, щоб приносили своїх діток до хрещення якнайрше після народження, не пізніше, як четвертої, а найдалше п'ятої неділі, хіба, що мають важну й конечну причину на оправдання.

Людям пригадувати треба також, що хрещення повинно відбуватися в неділю або яке свято, коли найбільше людей сходиться до церкви: щоб зібрана громада могла заявити свою згоду прийняти новохрещених в члени Христової Церкви; а також, щоби при хрещенню немовлят кожна присутна людина мала нагоду пригадати собі своє Визнання Віри перед Богом під час свого Хрещення; для цього конечне треба, щоби хрещення відбувалося в народній мові. Однак (як цього конечність вимагає), дітей можна хрестити котрого-будь дня.

І завважте, що до кожної дитини, що приноситься до хресту, треба мати троє кумів: до кожного хлопчика двох Хрестних Батьків та одну Хрестну

Служба прилюдного хрещення

Матір; а для кожної дівчинки, одного Хрестного Батька та дві Хрестні Матінки. Однак, коли трудно дістати кумів, доволі мати одного Хрестного Батька й одну Хрестну Матінку. Батьки (родичі) можуть заступити кумів при хрещенню своїх дітей, як цього конче треба.

Як бувають діти до хресту, батька (родичі) повинні наперед повідомити Священника. Він же назначує час, коли відбутись має хрещення. Дітей хреститься зараз після першого або третього Молебня на Утрені або на Вечірні; або, коли Священникові вигідніше. Як уже готові кумове з дітьми, стають напереді, Священник приходить до хрестильниці (наповненої водою) і, ставши коло неї, промовляє.

Чи вже хто охрестив цю витину, чи ні?
Як відкажуть вони, Ні: тоді Священник зачинає словами.

УЛЮБЛЕНІ, тим то, що всі люде починаються й родяться в гріху, а Спас наш Христос сказав, Ніхто не ввійде до царства Божого, доки не відродиться наново від води й Святого Духа; оце звертаюсь до вас з проханням, вдайтесь до Бога Отця, через Ісуса Христа, щоб він з превеликої милости своєї дарував цій дитині усе те, чого вона з природи не може мати; щоб охрестилась вона Водою і Святим Духом і прийнятою була та сталась живим членом Святої Церкви Христової.

Тоді каже Священник.

Служба прилюдного хрещення

Помолімся.

І тут ціла громада припадає на коліна.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, що з превеликої милости твоєї спас еси Ноя на кораблі від погібелі в воді; а також безпечно перевів еси дітей Ізраїльських через Червоне Море, представляючи цим святе Хрещення; і Хрещенням улюбленого Сина твого Ісуса Христа в ріці Йордані, освятив еси воду для предивного змивання гріху; Благаємо тебе, з безконечних ласок твоїх, зглянься милостиво на це дитя; вмий його й освяти його Святим; щоб воно, визволившись від гніву твого, змогло увійти в корабель Христової Церкви; і утвердившись у вірі, радуєчись в надії та закорінившись в любови, змогло переплисти філі цього бурливого світа й вкінці змогло приплисти до пристані вічного життя, і там царствувати з тобою на віки вічні; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ і невмирущий Боже, порятунку всім требуючим, помічнику всім, що прибігають під твій захист, Ти еси життя для всіх віруючих і воскресення для мертвих: До тебе кличемо за це *Немовлятко*, щоб воно, прийнявши святе Хрещення, удостоїлось відпущення гріхів своїх через духовне відродження. Прийми його, Господи, як обіцяв еси через улюбленого Сина твого, промовляючи, Просіть, то й дасться вам; шукайте, то й знайдете; стукайте, то й відчиниться вам; даруй усе щоб це немовлятко радувалось вічним благословенням небесної твоєї купелі, і змогло прийти

Служба прилюдного хрещення

до вічного царства твого, що його обіцяв еси у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді люде встають, а Священик говорить,

Послухаймо слів святої Євангелії, записаних у Святого Марка в десятій голові від тринадцятого вірша.

ПРИНОСИЛИ до Христа дітей, щоб приторкнувся до них; ученики ж його боронили тим, що їх приносили. Як же побачив це Ісус, прогнівився дуже, і сказав до них, Дайте діточкам приходити до мене, й не бороніть їм; таких бо царство Боже. Направду кажу вам, хто не прийме царства Божого як мала дитина, не ввійде в нього. І брав їх на рамена свої, і покладав руки свої на них, і благословив їх.

Після прочитання Євангелії, Священик говорить оцю коротку промову на основі слів з Євангелії.

УЛЮБЛЕНІ, чуєте з цієї Євангелії слова Спаса нашого Ісуса Христа, що він наказував приносити дітей до нього; та як наминав усіх людей, щоб наслідували діточу невинність. Уявіть собі, як він очевидними рухами й поведенням своїм із ними заявив добру свою волю до них. Тим то не майте вагання, а чесно віруйте, що він так-саме ласкаво прийме оце немовля; що він пригорне його раменами милосердя свого; що наділить його благословенням вічного життя, і зробить його спільником царства вічного. Оце ми, як упевнились про добру волю небесного нашого Отця

Служба прилюдного хрещення

до цього немовлятка, що він проявив її через Сина свого Ісуса Христа; і не маючи ніякого сумніву, тільки те, що він ласкаво дозволив нам на це угодне діло любови, принести це немовлятко до святого Хрещення; подякуймо йому з вірою в побожности, цими словами:

Дякування говорить ціла громада за проводом Священника.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, Отче небесний, Віддаємо тобі смиренні дякування наші за те, що зволив еси покликати нас до пізнання благодати твоєї й віри в тебе: Примножи нам цього знання, й утверди нас у цій вірі назавжди. Даруй духа твого Святого цьому Немовлятку, щоб воно відродилось і сталося наслідником вічного спасення; у Христі Ісусі Господі нашім, Котрий живе й царствує з тобою і Святим Духом, Тепер і навіки. *Амінь.*

Тоді Священик промовляє до Кумів цими словами.

ЛЮБИ мої, ви принесли сю Дитину сюди до хресту, ви молилися, щоб Господь наш Ісус Христос ласкав був прийняти її, визволити її від гріху її, освятити її Духом Святим, і дати їй царство небесне й вічне життя. Ви чули також, що Господь наш, Ісус Христос, обіцяв в Євангелії все дати, за що ви молились: цеї обітниці він як найпевніше додержить. Тим то після цієї обітниці, що маєм її від Христа, оце Немовля із своєї сторони має також, через вас, як своїх виховавців, до часу (заки воно

Служба прилюдного хрещення

само доросте літами й само зможе перебрати на себе відповідальність), приобіцяти, що воно відрікається диявола і всіх діл його, і завжди віруватиме в Святе Слово Боже, й слухняно держати ме заповіді його.

ТИМ оце допитуюсь.

ЧИ, в імені цеї Дитини, відрікаєшся диявола і всіх діл його, марнощів і слави світа цього, зі всіма його приманчивими хотіннями, й тілесними похотями, так, що не підеш за ними й не даш себе Керувати ними?

ВІДПОВІДЬ. Відрікаюся усього цього.

СВЯЩЕНИК.

ЧИ віруєш в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі? І в Ісуса Христа однорідного Сина його Господа нашого? І що він почався від Святого Духа, народився від Діви Марії; що він страждав за Понтія Пилата, був розпнятий, умер, і був похований; що він зійшов до пекла, та й воскрес третього дня; що він вознісся на небо, й сидить праворуч в Бога Отця Всемогутнього; і звідти прийде знов при кінці світа, судити живих і мертвих? І чи віруєш в Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла; І вічне життя по смерті?

ВІДПОВІДЬ. В усе це кріпко вірую.

СВЯЩЕНИК.

ЧИ маєш волю охреститися в цій вірі?

ВІДПОВІДЬ. Це бажання моє.

Служба прилюдного хрещення

СВЯЩЕНИК.

ЧИ будеш в слухняности шанувати святу волю Божу й заповіді його, й жити згідно з ними усе життя твоє?

ВІДПОВІДЬ. Буду, Бог мені до помочі.

Тоді Священик говорить.

Все милостивий **БОЖЕ**, дай, щоб давний Адам у цій дитині так похований був, щоб нова людина воскресла в ній. *Амінь.*

ДАЙ, щоб усі тілесні похоти завмерли в ній, а все, що від Духа, змогло жити й виростати в ній. *Амінь.*

ДАЙ, щоб мало вона силу й міць для перемоги й ликування над дияволам, світом і тілом. *Амінь.*

Дай, щоби всякий, хто за нашою владою й служенням присвячується тобі, наповнився небесними чеснотами, й прийняти вічну нагороду з милости твоєї, преблагий, Господи Боже, що жиєм і всім володієш на, віки вічні. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, що улюблений Син твій Ісус Христос за відпущення гріхів наших проляв кров і воду із пречистого ребра свого; і заповідь дав ученикам своїм, йти й навчати всі народи, і хрестити їх во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа: Вислухай, благаємо тебе, молення Громади твоєї; освяти цю воду на предивне обжиття гріху; і дай, щоб ця дитина, що в ній охрещеною буде, доступна повної благодати твоєї, й навіки осталась в числі вірних і вибраних дітей твоїх; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Служба прилюдного хрещення

Тоді Священик бере на руки дитину, й каже до Хрестних Батьків (Родичів).

Дайте Імя цій Дитині.

Тоді, найменувавши дитину за ними (як упевнять його, що дитина видержить) занурює її в воду, зручно й обережно, промовляючи.

Н. ХРЕЩУ тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

А як вони скажуть, що дитина слабонька, доволі буде облити її водою, промовляючи повисші слова,

Н. ХРЕЩУ тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Тоді Священик говорить.

ПРИЙМАЄМО це диття в Громаду Христової Отари, й назначуємо його знаком Хреста, на спогад цього, що воно ніколи не стидатиметься визнавати віру в Христа розпнятого, й відважно воюватиме під його прапором проти гріха, світа й диявола, та лишиться вірний воїном і слугою Христовим, аж до кінця життя свого

Тут Священик робить знак хреста на чолі дитяти.

Амінь.

Тоді промовляє Священик,

ВВИДУ цього, улюблені й дорогі браття, що це диття відродилось у Хрещенню, і прилучилось до тіла Церкви Христової, подякуймо щиро Всемогутному Богу за ці добродійства, й одноголосно зашлім мо-

Служба прилюдного хрещення

литви до нього, щоб дав цій дитині провести решту життя її так, як оце зачало воно.

Тоді, всі приклонивши коліна, промовляють,

ОТЧЕ, наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняться проти нас; І не вводи нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, На віки вічні. *Амінь.*

Тоді говорить Священик,

ВІДДАЄМО тобі сердечні дякування, всемилостивий Отче, що вподобалось тобі відродити це Немовля Духом твоїм Святим, і прийняти його за своє Дитя, та втілити його в Церкву твою святу. Іще молимо тебе смиренно, даруй, щоб воно умерше для гріху, а живе для праведности, й поховане з Христом у смерть його, змогло розпнати давню людину, і вцілости скинути гріховне тіло; і, як що воно сталося **СПІЛЬНИКОМ** смерті Сина твого; так нехай вкінці, з усею Церквою твоєю, станеться наслідником віковічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді всі люде стоять, а Священик дає таку науку Хрестним Батькам.

ЯК що вже це Дитя приобіцяло через вас, своїх виховавців, відректися диявола

Служба прилюдного хрещення

й усіх діл його, вірувати в Бога й служити йому: Ви маєте тямити, що це ваше завдання і повинністю й допильнувати, щоб це НЕМОВЛЯ знало, як тільки зможе розуміти, про це врочисте приречення, й Визнання, котрі воно тут через вас нині зложило. Та щоб воно знало все це як найліпше, треба, щоб ви його заставили слухати проповідей і всього того, що Християнин повинен знати. Головно ж, ви маєте подбати, щоб воно навчилося Вірую, Молитву Господню та Десять Заповідей Божих, і всього того, що треба знати й вірувати для добра душі його. І, щоб це Дитя змогло виростати в чеснотах, і жити побожним життям у Христі; завжди пам'ятайте, що Хрещення представляє нам Визнання наше; а це значить, йти за прикладом Спаса нашого Ісуса Христа й подібним бути до нього; щоб як він умер і воскрес для нас, так повинні й ми, що охрестились, умерти для гріху і знов Воскреснути для праведности, безперестанку мертвлюючи всі наші лукаві та погані хотіння, і щодня пробувати у всякій чесноті та побожности життя.

Тоді має він в додаток сказати,

Ви маєте допильнувати, щоб це Дитя привести до Єпископа для утвердження в вірі, скоро тільки навчиться воно Вірую, Отче наш та Десять Заповідей Божих, і навчиться іще Церковного Катехизму для цього призначеного.

Тут додає слова,

Служба прилюдного хрещення

БЛАГОДАТЬ Господа нашого Ісуса Христа, і любов Божа й Отця й причастя Святого Духа, нехай буде зі всіма нами назавітди. *Амінь.*

Слово Боже запевнює нас, що охрещені й померші діти, заки ще поповнили який гріх, без сумніву спасенні.

Щоб недопустити ніякого непорозуміння, що до знаку хреста при хрещенню; пояснення до цього знайдете, і оправдані причини для задержання цього звичаю в 30. Каноні, проголошенім МДСУ. року.

Коли Хрещення відбувається на Утрені або На Вечірні, тоді можна опустити всі молитви після третього Молебня, окрім молитви Святого Йона Золотоустого, та Благодать Господа нашого і т. д.

*

СЛУЖБА

приватного хрещення дітей
і прилюдне прийняття таких,
що приватно охрестились.

Парох кожної Громади має перестерігати людей, щоб не домагались хрестити дітей своїх у приватних домах, хіба хто мав би до цього дуже важну причину або konieczність. А як уже потреба змусить до цього, тоді Служба Хрещення може відбутися в домі після цієї форми.

Перше нехай Парох (або, як нема його, инший законний священик, котрого можно дістати) з тими, що приявні, призове Господа й змовить Молитву Господню і стільки ж Молебнів, призначених в Службі Прилюдного Хрещення, на кілька час й обставини позволяють. А тоді, скоро тільки хто із приявних найменує дитя, Священик зливає дитя Водю, й промовляє ці слова;

Н. ХРЕЩУ тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Тоді всі приклонюють коліна, а Священик віддає дяку Богові, й говорить,

ВІДДАЄМО тобі щирі дякування, Отче вселаскавий, що вподобав еси відродити це

Служба приватного хрещення

Немовля Духом твоїм Святим, і прийняв його за своє і втілив його у Церкву твою святу. І молимо тебе смиренно, даруй, щоб, його за своє і втілив його у Церкву твою святу. І молимо тебе смиренно, даруй, щоб, як воно тепер сталося спільником смерти Сина твого, було воно й спільником воскресення його; і дай, щоб воно зі всіма святими прийшло до вічного царства твого; у тому ж Синові твому Ісусі Христі Господі нашім. *Аміль.*

БЛАГОДАТЬ Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога й Отця, й причастя Святого Духа нехай буде зі всіма нами на-
завжди. *Аміль.*

І нехай ніхто не сумнівається, бо так охрещене дитя, є законно й достаточо охрещене, і не можна його другий раз хрестити. Однак після цього, коли так охрещене дитя живе, треба його принести до церкви в часі, призначенім для Прилюдного Хрещення, на те, щоб Парох тої Громади, що сам охрестив його, упевнив Громаду про правдиву форму Хрещення через нього самого в приватній хаті. До цього він так промовляє,

ОЦЕ заявляю, що по повному й приписаному Церковному Правилу, того часу й на тому місці, перед певними свідками, Я охрестив це дитя.

Тоді слідує Євангелія низше подана. Священик перше говорить, Послухаєм Євангелії із слів записаних від Святого

Служба приватного хрещення

Марка в десятій голові, починаючи від тринадцятого вірша.

А як дитина охрещена постороннім законним Священиком, тоді Парох тої Громади, в котрій народилось або охрестилось дитя, має вивідатись і переконатись, чи те дитя охрещене по закону, чи ні. Як же ті, що принесли дитя до церкви, відповідять, що те дитя вже охрещене, тоді Священик, випитуючи їх далше, промовляє,

ХТО охрестив цю Дитину?

Хто був при тім, як хрестилась ця Дитина?

Бо могла зайти важна помилка через страх або поспіх при хрещенню й могла пропуститись яка доконечна річ для цієї Тайни, як це трапляється в наглих разях; тим то йще домагаюся від вас,

Чи охрещена ця Дитина Водою?

Якими словами охрещена ця Дитина?

І, як Священик упевниться з відповідей на ці питання, що принесена до церкви дитина певне охрещена; тоді не хрестить її наново, а приймає її, як одно з отари вірного Християнського народа, промовляючи,

ЗАЯВЛЯЮ перед вами, що в цім разі зроблено все, як належить ся й як установлено; ця Дитина вже охрещена; й хоч народилась вона в грісі та в гніві Божому, тепер через Відродження її в Хрещенню приймається її до числа дітей Божих і наслідників вічного життя: Бо Господь наш Ісус Христос не відвертає своєї благодати

Служба приватного хрещення

від таких немовлят, а з великою любов'ю кличе їх до себе, про що довідуємось, на превелику радість і вдоволення наше, із цих слів Євангелії:

Св. Марка 10, 13.

ПРИНОСИЛИ до Христа дітей, щоб до-туливсь до них; ученики ж його забороняли тим, що їх приносили. Як же побачив це Ісус, прогнівився дуже, й промовив до них, Дайте діточкам приходити до мене, і не бороніть їм, таких бо царство Боже. На-правду кажу вам, Хто не прийме царства Божого, як мала дитина, не увійде в нього. І брав їх на рамена свої, й покладав руки свої на них, і благословив їх.

Після прочитання Євангелії, Священик говорить цю коротку науку, на основі слів Євангелії.

УЛЮБЛЕНІ, чуєте із цієї Євангелії слова Спаса нашого Ісуса Христа, що він наказував приносити дітей до нього; та як на-поминав усіх людей, щоб наслідували діточу невинність. Уявіть собі, як він очевидними рухами й поведінням своїм із ними заявив добру свою волю до них. Тим то не майте вагання, а чесно віруйте, що він так-саме ласкаво прийме оце немовля; що він пригорне його раменами милосердя свого; що наділить його благословенням вічного життя, й зробить його спільником царства вічного. Оце ми, упевнившись про добру волю небесного нашого Отця до цього Немовлятка, що він проявив її через Сина свого Ісуса Христа; й не маючи ніякого сум-

Служба приватного хрещення

піву, тільки те, що він ласкаво дозволив нам на це угодне діло любови, принести це немовлятко до святого Хрещення; подякуймо йому з вірою в побожності, словами Молитви, котрої навчив нас сам Господь:

ОТЧЕ наш, що еси на небі; Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, Як ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впроваджуй нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, На віки вічні. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, Отче небесний, Віддаємо тобі скромні дякування наші за те, що зволив еси покликати нас до пізнання благодати твоєї й віри в тебе: Примножи нам цього знання, й утверди нас у цій вірі назавжди. Даруй Духа твого Святого цьому немовлятку, щоб воно відродилось і стало наслідником вічного спасення; у Христі Ісусі Господі нашім, Котрий жиє й царствує з тобою, і Святим Духом, тепер і навіки. *Амінь.*

Тоді Священик жадає Імени Дитини; й учувши його від Хрестних Батьків (Родичів), говорить,

ЧИ, в імені цієї Дитини, відрікаєшся диявола й усіх діл його, марнощів і слави світацього, зі всіма його приманчивими бажаннями й тілесними похотями, так, що не підеш за ними й не даш себе керувати ними?

ВІДПОВІДЬ. Відрікаюся усього цього.

Служба приватного хрещення

СВЯЩЕНИК.

ЧИ віруєш в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі? І в Ісуса Христа однорідного Сина його Господа нашого? І що він почався від Святого Духа, народився від Діви Марії; що він страждав за Понтія Пилата, був розпнятий, умер, і був похований; що він зійшов до пекла, та й воскрес третього дня; що він вознісся не небо, й сидить праворуч у Бога Отця Всемогутнього; і звідти прийде знов при кінці світа, судити живих і мертвих? І чи віруєш у Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обєднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла; і вічне життя по смерті?

ВІДПОВІДЬ. В усе це кріпко вірую.

СВЯЩЕНИК.

ЧИ будеш в слухняности шанувати святу волю Божу й заповіді його, та жити згідно з ними усе життя твоє?

ВІДПОВІДЬ. Буду, Бог мені до помочі.

Тоді Священик говорить,

ПРИЙМАЄМО це дитя в громаду Христової отари, й назначуємо його знаком Хреста, на спогад цього, що воно ніколи не истидатимеця визнавати віру в Христа розпнятого, й відважно воловатиме метьса під його прапором проти гріха, світа й диявола, та лишиться казавжди вірним воїнам і слугою Христовим аж до кінця життя свого. **Амінь.**

Тут Священик робить знак хр.ста на чолі дитяти.

Тоді Священик говорить,

Служба приватного хрещення

ВВИДУ цього, улюблені й дорогі браття, що це Дитя відродилось у Хрещенню, і прилучилось до тіла Церкви Христової, подякуймо щиро Всемогутньому Богу за ці добродійства, й одногосно зашлімо молитви до нього, щоб дав цій Дитині провести решту життя її так, як оце зачало воно.

Тоді всі приклонюють коліна, а Священик говорить,

ВІДДАЄМО тобі сердечні дякування, все милостивий Отче, що вподобалось тобі відродити це Немовлятко Духом твоїм Святим, і прийняти його за своє Дитя, та втілити його в Церкву твою святу. Іще молимо тебе смиренно, даруй, щоб воно, умерше для гріху, а живе для праведности, й поховане Христом у смерть його, змогло розпнати давню людину, і вцілости скинути гріховне тіло; і, як що воно сталося *СПІЛЬНИКОМ* смерті Сина твого; так нехай вкінці, з усею Церквою твоєю, стане наслідником віковічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді всі люде встають, а Священик так промовляє до Хрестних Батьків (Родичів),

ЯК що вже це Дитя приобіцяло через вас, своїх виховавців, відректися диявола й усіх діл його, вірувати в Бога й служити йому: Ви маєте тямити, що це ваше завдання й повинність допильнувати, щоб це *НЕМОВЛЯ* знало, як тільки зможе розуміти, про це врочисте приречення й Визнання,

Служба приватного хрещення

котрі воно тут через вас нині зложило. Та щоб воно знало все це як найліпше, треба, щоб ви його заставили слухати проповідей і всього того, що Христіянин повинен знати. Головно ж, ви маєте подбати, щоб воно навчилося Вірую, Молитву Господню та Десять Заповідей Божих, і всього того, що треба знати й вірувати для добра душі його. І, щоб це дитя змогло виростати в чеснотах, і жити побожним життям у Христі; завжди пам'ятайте, що Хрещення представляє нам визнання наше; а це значить йти за прикладом Спаса нашого Ісуса Христа й подібним бути до нього; що як він умер і воскрес для нас, так повинні й ми, що охрестились, умерти для гріху і знов воскреснути для праведности, безперестанку умертвлюючи всі наші лукаві та погані хотіння, і щодня пробувати у всякій чесноті та побожности життя.

Ви маєте допильнувати, щоб це Дитя привести до Єпископа для утвердження в вірі, скоро тільки навчиться воно Вірую, Отче наш, та Десять Заповідей Божих, і навчиться іще Церковного Катехизму для цього призначеного.

Як же ті, що принесли Дитину до церкви, дають непевні відповіді на питання Священика, і з них не можна впевнитись, що Дитина охрещена Водю Во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа, (що є доконечне потрібне для охрещення), тоді нехай Священик охрестить її по правилам приписаним для Прилюдного Хрещення Немовлят,

Служба приватного хрещення

окрім, що підчас занурення Дитини в Хрестильниці, він має вимовити оці слова.

ЯК ти іще не охрещений (а), Н. Хрещу тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Як не можна дістати законного Священика, а дитина небезпечно хора, нехай хтобудь із присутніх вилиє воду на неї й промовить:

Н. Хрещу тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

*

СЛУЖБА

хрещення старших у літах
людей, що можуть відповідати
самі за себе.

Як є до хресту старші віком люде, про це повідомляється наперед Єпископа, або, кого він може призначити для цієї служби, щонайменше тиждень перед Хрещенням; щоб був час переконатися, чи люде, що бажують охреститися, обзнакомлені достаточо з основами Християнської Віри; та щоб мали час на приготування в молитвах і пості для прийняття цієї Тайни.

А як вони вже приготувляться як слід, тоді Хрестні Батьки й Матері приводять їх до Хрестільниці в часі призначенім для Прилюдного Хрещення. Коли стануть на своєму місці, тоді Священик питає, чи хто із тих, що бажують охреститися, не був уже охрещений. Як відподять, що, Ні; тоді Священик так промовляє,

УЛЮБЛЕНІ, як що всі люде починаються й родяться в грісі (а те, що народилось від тіла, є тілом), і ті, що в тілі не можуть вгодити Богові, а живуть в грісі, повняючи багато дійсних проступків; і що

Служба хрещення старших

Спас наш Христос сказав, Ніхто не може увійти до царства Божого, доки не народиться наново від Води і Духа; прошу вас, вдайтесь до Бога Отця, через Господа нашого Ісуса Христа, щоб він з пребагатої доброти своєї дарував *цим людям* те, чого вони по природі своїй не можуть мати; щоб охрестились вони Водою і Святим Духом, і прилучились до Святої Церкви Христової, та стались *живими її членами*.

Після цього Священик каже,

Помолімся.

(А ціла Громада припадає на коліна.)

ВСЕМОГУТНІЙ і безсмертний Боже, що з превеликої милости твоєї спас еси Ноя на кораблі від погібелі в воді; а такаж безпечно перевів еси дітей Ізраїльських через Червоне Море, представляючи *цим* святе Хрещення; і Хрещенням улюбленого Сина твого Ісуса Христа в ріці Йордані, освятив еси воду для предивного змивання гріху: Благаємо тебе, з безконечних ласок твоїх, зглянься милостиво на *цих слуг* твоїх; вмий їх і освяти їх Духом Святим; щоб *вони*, визволившись від гніву твого, змогли увійти в корабель Христової Церкви; і, утвердившись у вірі, радуючись в надії та закорінившись у любови, змогли переплисти філі цього бурливого світа і вкінці змогли приплисти до пристані вічного життя, і там царствувати з тобою на віки вічні; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ і невмирущий Боже, порятунку всім требуючим, помічнику всім,

Служба хрещення старших

що прибігають під твої захист, Ти еси життя для всіх віруючих і воскресення для мертвих: До тебе кличемо за цими *Особами*, щоб вони, прийнявши святе Хрещення, удостоїлись відпущення гріхів своїх через духовне відродження. Прийми їх, Господи, як обіцяв еси через улюбленого Сина твого промовляючи, Просіть, то й дасться вам; шукайте, то й знайдете; стукайте, то й відчиниться вам: Даруй же й нам тепер, щоб і ми, котрі просимо тебе, знайшли те, чого шукаємо; відкрий двері нам, що стукаємо; нехай ці люде радуються вічним благословенням небесної твоєї купелі, щоб змогли вони прийти до царства небесного, що обіцяв еси через Христа Господа нашого.
Амінь.

Тоді люде встають, а Священик промовляє,

Послухаймо слів Євангелії, записаних у Святого Йоана, в третій Голові, зачинаючи від першого вірша.

БУВ ЖЕ чоловік з Фарисеїв, Никодим імя йому, князь жидівський: цей прийшов до Ісуса в ночі, й каже йому, Учителю, знаємо, що від Бога прийшов еси учителем: ніхто бо таких ознак не може робити, як ти робиш, коли не буде Бог з ним. Озвавшись Ісус, каже йому, Направду, направду кажу тобі, коли хто не народиться звиш, не може видіти царства Божого. Каже до нього Никодим, Як же може чоловік народитися, старим бувши? Хіба може в утробу матері своєї знов увійти й родитись? Озвавсь Ісус, Направду, направду кажу тобі, Коли

Служба хрещення старших

хто не народиться від води й Духа, не може ввійти в царство Боже. Роджене від тіла, це тіло, а роджене від Духа, це дух. Не дивуйся, що кажу тобі, Мусите ви народитись звиш. Вітер де хоче, дує, і голос його чуєш, та не знаєш, звідкіля виходить і куди йде; так усякий народжений від Духа.

Після цього говорить оцю науку,

УЛЮБЛЕНІ, ви чули з цієї Євангелії ясні слова Спаса нашого Христа, що доки людина не народиться від води й Духа, не може ввійти до царства Божого. З цього ви зрозумієте превелику конечність цієї Тайни, як можна її прийняти. Таксама зараз перед Вознесенням на небо (як це читаємо в останній Голові Євангелії Святого Марка), він приказав ученикам своїм, промовляючи, **Ійдіть по всьому світу, й проповідуйте Євангелію всякому твориву. Хто вірує й охреститься, спасеться; а той, хто не вірує, осудиться.** Це показує нам, яке велике добро набуваємо через Хрещення. Тим то й Святий Петро, коли перший раз проповідував Євангелію, почув від людей, що казали йому й другим Апостолам, Мужі й браття, що нам робити? Він же у відповідь сказав їм, **Покайтесь, і нехай кожне з вас охреститься на відпущення гріхів, і дістанете дар Святого Духа.** Бо обітниця для вас і для дітей ваших, і для всіх далеких, що сам Господь наш покликав їх. І многими иншими словами наминав він їх, кажучи, **Спасайте себе від цього роду лукавого.** Той же сам Апостол свідкує на іншому місці: **Бо хрещенням тепер спасаємося (не через від-**

Служба хрещення старших

кинення нечистоти тілесної, а через стремління доброї совісти до Бога), через воскресення Ісуса Христа. Тим же не вагайтесь, а чесно віруйте, що він прихильно прийме *цих отут людей*, що справді каються і приходять до нього з вірою; що він наділить їх відпущенням гріхів їх, і сповнить їх Духом Святим, що він обдарує їх благословенням вічного життя, і сотворить їх спільниками вічного царства.

Як оце ми так упевнились про добру волю Отця нашого небесного до *цих людей*, котру об'явив через Сина свого Ісуса Христа; зашлімо йому щирі й сердешні дякування цими словами:

Дякування говорить ціла Громада за Священиком.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, Отче небесний, Віддаємо тобі смиренні дякування, що зволив еси покликати нас до пізнання благодати и твоєї й віри в тебе: Примножи нам цього знання й утврди нас у тій вірі назавжди. Даруй *цим людям* Святого твого Духа, Щоб вони народились звише, І сотвори їх наслідниками спасення вічного; У Христі Ісусі Господі нашім, Що жиє й царствує з тобою і Святим Духом, Тепер і навіки. *Амінь.*

Тоді Священик промовляє до тих людей, що приступають до Хрещення, ось так,

ДОРОГІ Й УЛЮБЛЕНІ, котрі бажаєте прийняти тайну святого Хрещення, *ви чули*, як Громада молилась до Бога, щоб Господь Ісус Христос вподобав прийняти вас і бла-

Служба хрещення старших

гословити вас, визволити вас від гріхів ваших, дарувати вам царство небесне й вічне життя. Ви чули також, що Господь наш, Ісус Христос, Словом своїм обіцяє обдарувати вас усім тим, за що ми молилися; цеї обітниці він зі своєї сторони напевне додержить. Тим то, після цеї обітниці, даної Христом, ви з вашої сторони, мусите також вірно приобіцяти перед цими вашими свідками, й цілою Громадою, що ви відречетесь диявола і всіх діл його, і завжди, віруючи в Слово Боже, сповнятимете заповіді його.

Тоді Священик домагається від них відповіді на оці питання, допитуючись від кожного з них окремо,

ЧИ відрікаєшся диявола і всіх діл його, марнощів і слави світа цього, зі всіма його приманчивими бажаннями й тілесними похотями, так, що не підеш за ними й не даш себе керувати ними?

ВІДПОВІДЬ. Відрікаюся усього цього.

ПИТАННЯ.

ЧИ віруєш в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба і землі? І в Ісуса Христа, однорідного Сина його Господа нашого? І що він почався від Святого Духа, народився від Діви Марії; що він страждав за Понтія Пилата, був розпятий, умер і був похований; що він зійшов до пекла, а третього дня знов воскрес; що він вознісся на небо й сів праворуч у Бога Отця Всемогучого; і звідти знов прийде при кінці світа, судити живих і мертвих?

Служба хрещення старших

І чи віруєш в Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Об'єднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла; і вічне життя по смерті?

ВІДПОВІДЬ. В усе це я твердо вірую.

ПИТАННЯ.

ЧИ маєш волю охреститися в цій вірі?

ВІДПОВІДЬ. Це бажання моє.

ПИТАННЯ.

А чи будеш в слухняности шанувати святу волю Божу й заповіді його, й жити згідно з ними всі дні життя твого?

ВІДПОВІДЬ. Буду змагатися так поступати, Бог допоможе мені.

Тоді Священик говорить,

ВСЕМИЛОСТИВИЙ Боже, дай щоб давний Адам у цих людях так похований був, щоб нова людина воскресла в кожному з них. *Амінь.*

Дай, щоб усі тілесні похоти завмерли в них, а все, що від Духа, змогло жити й вирости в них. *Амінь.*

Дай, щоб вони мали силу й міць для перемоги, й лікування над дияволом, світом і тілом. *Амінь.*

Дай, щоб вони, яко присвячені тобі нашою владою й служенням, змогли наговоритися небесними чеснотами й прийняти вічну нагороду з милости твоєї, преблагий, Господи Боже, що жиєш і всім вогодієш, на віки вічні. *Амінь.*

Служба хрещення старших

ВСЕМОГУТНІЙ віковічний Боже, що улюблений Син твій Ісус Христос за відпущення гріхів наших пролляв кров і воду із пресвятого ребра свого, і заповідь дав ученикам своїм, йти й навчати всі народи, і хрестити їх во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа: Вислухайи, благаємо тебе, молення цієї Громади; освяти цю воду на предивне обмиття гріху; й дай *цим людям*, щоб вони при хрещенню, доступили повної благодати твоєї й навікй остались в числі вірних і вибраних дітей твоїх; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Тоді Священик бере за праву руку кожну людину, що бажає охреститись, зосібна, і привівши її на вигідне місце коло Хрестильниці, питає Хрестних Батьків і Матінок, яке імя дають при Хрещенню тій людині; опісля ж, або занурює її в воду, або зливає на неї воду, промовляючи,

Н. Хрещу тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. *Аміль.*

Тоді Священик каже,

ПРИЙМАЄМО цю людину в Громаду Христової Отари; а я назначую її знаком Хреста, на спогад, що він (вона) ніколи не соромитиметься визнавати віру в Христа розпнятого, й під його прапором воюватиме відважно проти гріха, світа й диявола, та лишиться назавжди вірним воїном і слугою Христовим аж до кінця життя свого. *Аміль.*

Тут Священик робить знак хреста на чолі новоохрещеної людини.

Тоді Священик каже,

Служба хрещення старших

ВВИДУ цього, улюблені й дорогі браття, що *ці люде* відродились і ввійшли в тіло Церкви Христової, подякуймо щиро Всемогутньому Богові за ці добродійства, й совокупно помолімся за *них*, щоб *вони* змогли прожити решту життя свого так, як оце зачали вони.

Тоді всі приклонюють коліна, й говорять,

ОТЧЕ наш, що єси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впроваджуй нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, На віки вічні. *Амінь.*

ВІДДАЄМО тобі скромні дякування, Отче небесний, що ізволив єси покликати нас до пізнання твоєї благодати й віри в тебе; примножи нам цього знання й утверди нас у цій вірі назавжди. Даруй *цим людам* Святого твого Духа; щоб, відродившись тепер, і ставшись *НАСЛІДНИКАМИ* вічного спасення, у Христі Ісусі Господі нашім, змогли вони й надалі пробувати в тебе на службі, й досягнути обітниць твої; у тому ж Господі Ісусі Христі, що жиє й царствує з тобою в одності з тим же Святим Духом, віковічно. *Амінь.*

Тоді усі встають, а Священик звертається з промовою перше до Хрестних Батьків і Матінок,

Служба хрещення старших

Як що вище ці люде у вашій приявности приобіцяли відректися диявола и усіх діл його, вірувати в Бога й служити йому: Ви загляйте собі, що це ваше завдання й повинність є переконати їх, про врочистіть обітвання й визнання, котрі вони тепер зложили перед цєю громадою, особливе ж перед вами, своїми вибраними свідками. Старайте ж ся з усією пильністю постійно навчати їх Святого Слова Божого; щоб вони зростали в благодати й пізнаванню Господа нашого Ісуса Христа, і жили по Божому, справедливо й тверезо тут на цьому світі.

Тоді, промовляючи до новоохрещених людей, відзивається далі словами,

А що до вас, котрі тепер одяглися в Христа через Хрещення; ваше діло, а також і повинність, щоб, перемінившись в дітей Божих і просвітившись вірою в Ісуса Христа, ходили ви, як годиться, покликаним Христіянам і дітям світла; памятаючи завжди, що Хрещення представляє нам вірування наше; це означає, ви маєте йти за прикладом Спаси нашого Христа, й ставатись подібними до нього; щоб, як він умер і знов воскрес задля нас, так і ми, що охрестилися, маємо вмерти для гріху і знов воскреснути задля праведности, завжди умертвляючи всяке лукавство наше й темні хотіння наші, і щодня поступати у всякій чесноті і в побожности життя.

Тут можна закінчити,

БЛАГОДАТЬ Господа нашого Ісуса Христа, і любов Божа й Отця й приявність

Служба хрещення старших

Святого Духа, нехай буде зі всіма нами на-
завжди. *Амінь.*

Доконечне треба, щоб Єпископ прийняв новоохрещених людей як найскорше після Хрещення як повних членів Церкви; щоб могли вони приступити до святої Причастії.

Як трапляться до Хресту діти, що не доросли ще, щоб самим за себе відповідати; тоді треба охрестити їх по Правилам призначеним для Прилюдного Хрещення Немовлят, або (в разі великої небезпеки) по Правилам Приватного Хрещення; тільки переміняти слова НЕМОВЛЯ, на ДИТЯ або ОСОБУ, як цього обставини вимагають. А як не можна довідатись, чи хтось у дорослім віці був правильно охрещений, Священик має охрестити його по Правилам низше приписаним: Хай тільки вживає ОСЬ ЦИХ СЛІВ:

ЯК ти ще не охрещений (а), Н. Хрещу тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Коли неохрещена людина в дорослім віці є в небезпеці перед смертю, і як він або вона упевнить Священика про свою віру й покаяння, й бажає охреститися, тоді Хрещення може відбутися приватно по цьому Правилу: Перше нехай Священик з присутніми людьми удасться до Бога й змовить Молитву Господню, й Молебні, призначені для цієї форми Хрещення, як на це час її

Служба хрещення старших

обставини дозволяють. Опісля ж зливає воду на нього чи на неї, промовляючи,

Н. Хрещу тебе во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Тоді всі, припавши на коліна, говорять за Священиком Дякування, почавши від, ПІДНОСИМ ДО ТЕБЕ СКРОМНІ ДЯКУВАННЯ, і БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА НАШОГО, і т. д.

*

КАТЕХИЗМ

це б то завдання, котре має вміти
кожна людина заки прийде до
єпископа для повного прийняття
в члени церкви.

ДОГОВІР.

ПИТАННЯ.

ЯК називаєшся?

ВІДПОВІДЬ. Н. або О.

ПИТАННЯ. Хто дав тобі це ім'я?

ВІДПОВІДЬ. Батьки й Матінки мої при Хрещенню; через це я стався (сталася) членом Христовим, дитиною Божою, наслідником (-цею) царства небесного.

ПИТАННЯ. Яку обітницю зложили тоді за тебе твої Хрестні Батьки й Матінки?

ВІДПОВІДЬ. Вони обіцяли й слюбували від мого імен три речі. Перше, що маю відректися диявола й усіх діл його, гордощів і марнощів цього лукавого світа, і всіх цього-світних розкошів. Друге, що маю вірувати в кожну точку Християнської віри. А третє, що маю держатись святої волі Божої й заповідей, та ходити в них усі дні життя мого.

ПИТАННЯ. Чи ж не думаєш, що маєш так вірувати й поводитись, як вони за тебе прирекли?

Катехизм

ВІДПОВІДЬ. Справді так; і при Божій помочі так і буду. Й від серця дякую небесному Отцеві нашому, що покликав мене у цей спасенний стан через Христа Ісуса Господа нашого. І молюсь до Бога, щоб дав мені Благодать свою, щоб я зміг (змогла) пробувати в ній до кінця життя мого.

ВІРА.

КАТЕХИТ.

Змов напам'ять Точки твоєї Віри.

ВІДПОВІДЬ.

ВІРУЮ в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі;

І в Ісуса Христа Сина його єдиного, Господа нашого, Котрий почався від Святого Духа, Народився від Діви Марії, Страждав за Понтія Пилата, Був розп'ятий, умер, і був похований: Зійшов до пекла; Третього дня знов устав із мертвих; Вознісся на небо й сидить праворуч у Бога Отця всемогутнього; І звідти прийде судити живих і мертвих;

ВІРУЮ в Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обєднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла, І життя вічне.
Амінь.

Завважте, що слова в Визнанню Віри, ЗІЙШОВ ДО ПЕКЛА, розуміти треба, як слова, УВІЙШОВ У ТЕ МІСЦЕ, ДЕ ПРОБУВАЮТЬ ВІДІЙШОВШІ ДУХИ.

Катехизм

ПИТАННЯ. Чого важного навчився (лась) ти із тих точок твого Вірування?

ВІДПОВІДЬ. Перше, я навчився (лась) вірувати в Бога Отця, що сотворив мене й весь світ.

Друге, в Бога Сина, що викупив мене й усе людство.

Третє, в Бога Духа Святого, що освятив мене і всіх вибраних Божих.

ЗАПОВІДИ.

ПИТАННЯ.

Ти сказав (ла), що Батьки й Матінки твої Хрестні приобіцяли за тебе, що держати меш Заповіді Божі. Скажи, скільки їх є?

ВІДПОВІДЬ. Десять.

ПИТАННЯ. Котрі ж вони?

ВІДПОВІДЬ.

ТІ самі, що Бог висловив у двадцятій Голіві Другої Книги Мойсея, промовляючи, Я Господь Бог твій, що вивів тебе з землі Єгипетської, з дому неволі.

1. Не будеш мати інших Богів окрім мене.

2. Не зробиш собі ніякого тесаного боввана, ні подобини того, що на небі вгорі, або на землі внизу, або в воді під землею. Не будеш припадати ниць перед ними, ані поклонятись їм. Бо Я Господь Бог твій, ревнивий Бог, що караю батьківські гріхи на дітях до третього й четвертого покоління тих, що ненавидять мене, а проявляю милосердядо тисячів тих, що люблять мене й держаться заповідей моїх.

Катехизм

3. Не призиватимеш Імени Господа Бога твого марно; бо Господь не вважатиме безвинним того, хто призиває Імя його марно.

4. Памятай, щоб святкував святий день Субітний. Шість днів будеш працювати й робити все, що маєш до діла; а семий день, це Субота Господа Бога твого. Тоді не робити меш ніякого діла, ні ти, ні твій син, ані твоя донька, ні твій слуга, ні твоя служниця, ні твоя скотана, ні чужениця, що буде на оборі в тебе. Бо в шести днях сотворив Господь небо й землю, море й усе, що у них, а смого дня перестав; через те благословив Господь семий день, і освятив його.

5. Шануй батька твого й матір твою; щоб довго прожив ти на землі, котру Господь Бог твій дає тобі.

6. Не вбиватимеш.

7. Не чинитимеш перелюбу.

8. Не крастимеш.

9. Не свідчитимеш криво проти ближнього твого.

10. Не будеш лакомитися на хату ближнього твого, не будеш лакомитися на жінку ближнього твого, ні на слугу, ані на служниця його, ні на вола його, ні на осла його, ні на жадну річ його. ;

ПИТАННЯ.

ЧОГО важного навчився (лась) ти із цих Заповідей?

ВІДПОВІДЬ. Я навчився (лась) дві річі: Про мою повинність до Бога, й мою повинність до Ближнього мого.

ПИТАННЯ. Яка повинність твоя до Бога?

Катехизм

ВІДПОВІДЬ. Моя повинність до Бога,

1. Вірувати в нього, боятись його, й любити його, всім серцем моїм, усім розумом моїм, усею душею моєю, й усею силою моєю:

2. Покланятися йому, дякувати йому, вповні покладатися на нього, удаватися до нього:

3. Шанувати Імя його святе й Слово його :

4. І служити йому вірно всі дні життя мого.

ПИТАННЯ. Яка повинність твоя до Близнього твого?

ВІДПОВІДЬ. Моя повинність до Близнього мого, любити його, як себе, й усім людям робити тільки те, чого бажав би (ла б) я, щоб вони мені робили:

5. Любити, шанувати й заступати мого батька й матір: Шанувати й слухати Короля, і всіх, котрі під ним владу мають: Коритися усім моїм зверхникам, учителям, пастирям духовним і наставникам: Поводитися лагідно й поважно перед усіма ліпшими від мене:

6. Нікому не шкодити ані словом, ані ділом: Не носити в серці моїм ані злоби, ні ненависти:

7. Вдержувати тіло моє в уміренности, тверезости та чистоті:

8. Чесним і справедливим бути у всяких моїх ділах: держати руки при собі від хапчivosti й крадежи:

9. Й держати язик мій від поганих слів, брехні та обмови.

10. Не завидувати й не прагнути чужого добра; а вчитися й щиро працювати задля набуття свого власного прожитку, й спов-

Катехизм

нювання повинностей моїх в таких обставинах життя, в які вподобалось Богові поставити мене.

МОЛИТВА.

КАТЕХИТ.

Люба дитино моя, знай оце, що ти не зможеш у власних силах додержати всього цього, й не ходити меш в заповідях Божих, ані служити йому, без його навмисної благодати; котру завжди дістанеш, як пильно й щиро молитимешся за неї. Нехай же вчую, чи вмієш ти змовити Молитву Господню.

ВІДПОВІДЬ.

ОТЧЕ наш, що єси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насушний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впроваджуй нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. *Амінь.*

ПИТАННЯ. Чого бажаєш від Бога в цій молитві?

ВІДПОВІДЬ. В Молитві Господній, кличу до Господа Бога Отця нашого небесного, від котрого походить усяка доброта, Щоб зіслав благодать свою на мене й на всіх людей: Щоб ми могли поклонятись йому, служити йому й послушними бути йому, як повинні:

Катехизм

І молюся до Бога, щоб він подавав нам всього, чого нам треба для тіла й душі нашої:

Щоб милував нас дарував нам прогрішення наші:

Щоб уподобалось йому спасати нас, і захищати від усяких небезпек душі й тіла; та щоб боронив нас від усякого гріху й лукавства, і від ворога душі нашої, та від вічної смерти.

Уповаючи, що він ще все зробить для нас з милосердя й доброти своєї, через Господа нашого Ісуса Христа. Тим то кажу, Амінь, Хай так буде.

ТАЙНИ.

ПИТАННЯ.

СКІЛЬКИ Тайн установив Ісус Христос у Церкві своїй?

ВІДПОВІДЬ. Христос установив тільки дві Тайні, як загально потрібні до спасення; це єсть, Хрещення й Господню Вечерю.

ПИТАННЯ. Що розумієш під словом Тайна?

ВІДПОВІДЬ. Під словом Тайна розумію зверхний і видимий знак внутрішньої й духовної благодати, даної нам з постанови самого Христа, яко засіб, через котрий приймаємо її, і яко за поруку, що ми дістали її.

ПИТАННЯ. Скільки частей є в Тайні?

ВІДПОВІДЬ. В Тайні є дві часті: зверхний видимий знак, і внутрішня духовна благодать.

ПИТАННЯ. Який є зверхний явний знак, або вид при Хрещенню?

Катехизм

ВІДПОВІДЬ. Зверхний або явним знаком при Хрещенню є Вода: що в ній люде хрестяться, *ВО ІМЯ ОТЦЯ, І СИНА, І СВЯТОГО ДУХА.*

ПИТАННЯ. Що це внутрішня й невидима благодать?

ВІДПОВІДЬ. Внутрішньою й невидимою благодаттю при Хрещенню є, вмертя для гріху, а народження для праведности: бо з природи ми родимося в гріху, як діти гніву, а через це стаємося дітьми благодати.

ПИТАННЯ. Чого вимагається від людей, що бажають охреститися?

ВІДПОВІДЬ. Від людей, що бажають охреститися, вимагається каяття, щоби в ньому покинули вони гріх: і віри, щоб твердо вірували в обітниці Божі, дані їм у тій Тайні.

ПИТАННЯ. Чом же хрестять немовляток, як вони в молодости своїй не можуть цього сповняти?

ВІДПОВІДЬ. Немовляток хреститься тому, що вони обіцяють віру й каяття устами своїх опікунів: котрі обіцяють, що немовлята сповнятимуть усе це тоді, як прийдуть своїх літ.

ПИТАННЯ. Для чого установлено Тайну Господньої Вечері?

ВІДПОВІДЬ. Тайну Господньої Вечері установлено задля безнастанного спогаду про жертву смерти Христової, і благодатей, котрі ми через те дістаємо.

ПИТАННЯ. Що є зверхньою частею, або знаком Господньої Вечері?

Катехизм

ВІДПОВІДЬ. Зверхною частею, або знаком Господньої Вечері є Хліб і Вино, котрі Господь приказав споживати.

ПИТАННЯ. Що є внутрішньою частею, або зображеною дійсністю?

ВІДПОВІДЬ. Внутрішньою частею, або зображеною дійсністю в Господній Вечері є ТІЛО і Кров Христові, що їх справді й дійсно приймають і споживають віруючі люде при Господній Вечері.

ПИТАННЯ. Які благодати з цього, що ми стаємося причастниками Господньої Вечері?

ВІДПОВІДЬ. З того, що ми є причастниками Господньої Вечері, є ті благодати, що ми відживляємо й відсвіжуємо душі наші Тілом і Кровю Христовою, так як тіло наше Хлібом і Вином.

ПИТАННЯ. Чого вимагається від людей, що приходять до Господньої Вечері?

ВІДПОВІДЬ. Від людей, що приходять до Господньої Вечері, вимагається, щоб вони перше розглянули себе, чи вони справді розкаялись в попередніх гріхах своїх, та чи постановили вони в собі твердо зачати й провадити нове життя; чи мають живу віру в милосердя Боже через Христа, і вдячний спогад про смерть його; та чи живуть вони в згоді зі всіма людьми.

Парох кожної Громади має пильно дбати, щоб кожної неділі, і свята, й коли тільки має нагоду, навчати й випитувати дітей цього Катехизму; а дуже важно, щоб робити це прилюдно в церкві, час від часу, або після другого

Катехизм

Молебня на Утрені, або на Вечірні, або коли-будь у відповідний час.

Усі ж батьки й матінки, доматорки й опікуни повинні заставити своїх дітей, слуг, вихованків й учнів, щоб приходили на цю науку в призначенім часі. Як тільки діти доростуть до пізнання й можуть на рідній мові змовити Визнання Віри, Молитву Господню й Десять Заповідей Божих; а також відповісти на питання цього Катехизму; треба їх привести перед Єпископа, щоб прийняв їх у повне членство Церкви Христової. А де можна, там кожне повинно мати з собою Хрестного свого Батька й Матінку, яко свідків його чи її утвердження (Конфірмації). Скоро тільки Єпископ дасть знати, щоб приводили до нього дітей задля Уцерковлення їх, Парох з кожної Парохії має вислати Єпископові спис тих людей, котрі в його Парохії бажають від нього Уцерковлення. Низку імен має він власноручно підписати. Як же Єпископ прийме їх, тоді поступає після оцього Правила.

*

ПРАВИЛО УЦЕРКОВЛЕННЯ або рукополагання тих, що охрестились і прийшла до літ розуміння.

*Усіх тих, що мають приставити до
Уцерковлення, в означений час, ста-
виться в ряд перед Єпископом, Священик
представляє їх Єпископові, промовля-
ючи,*

ВСЕЧЕСНИЙ Отче в Бозі, Представляю
вам оцих людей для рукополагання.

ЄПИСКОП. Вважайте, щоб ці лица, що
їх представляєте мені, були приготовані й
достойні прийняти рукополагання.

СВЯЩЕНИК. Я навчав їх і випитував
їх, і вірю, що вони приготовані й до-
стойні.

*Тоді Священик, або хто инший, кого
призначить Єпископ, або сам Єпископ
читає оце Передне Слово,*

МОЇ улюблені, Щоб Уцерковлення ви-
йшло на збудовання тих, що приймають
його, Церква, для їхнього добра, вимагає,
щоб тільки ті приступали до рукополагання,
що вміють сказати Визнання Віри, Молитву
Господню, Десять Заповідей, а також від-
повісти на інші питання, що містяться в

Правило уцерковлення

Катехизмі: Як же ці лица, тут приявні, ставшись членами Церкви Христової через Хрещення, навчилися і приготувались, як перше сказано, ми зібрались тут, щоб помолитись за них і благословити їх покладанням рук. Ця установа дуже важна задля кількох причин.

Перше. В богатъох місцях Святого Писання читаємо, що Апостоли молилися й покладали руки на тих, що охрестились; і це годиться із звичаєм по церквах від Апостольських часів.

Друге. Щоб молитвою й покладанням рук ті люде, що уцерковились, зміцнилися Духом Святим.

Третє. Щоб лица, що тепер прийшли до літ розуміння, і знають про свою невідкличну повинність прилюдно признати слюбовання, зложені самими ними, або їх Хрестними Батьками й Матінками за них при Хрещенню, і тепер самі за себе, своїми устами, мали нагоду добровільно й явно перед Церквою перекопати й упевнити нас, що вони непохитні в вірі; а також, щоб при Божій помочі відтепер вони завжди ревно старалися вірно додержати усього того, на що вони згодилися своїм власним свідченням.

Тоді Єпископ, або хто зміж Священиків, кого він покличе, промовляє,

ПОСЛУХАЙМО слів Святого Писання, записаних в осьмій Голові Діянь Апостольських, зачинаючи від пятого вірша.

І ФИЛИП, прийшовши в город Самарійський, проповідував їм Христа. І вважав

Правило уцерковлення

народ на слова Филипові однодушно, як чули й бачили ознаки, що він робив. З багатьох бо, що мали духів нечистих, виходили вони, ревучи великим голосом: і багато розслаблених і кривих сцілялось. І стались радощі великі в городі тому. Як же увірували Филипу, що благовістнував про царство Боже, й Імя Ісуса Христа, то хрестились і чоловіки й жінки. Почувши ж Апостоли в Єрусалимі, що прийняла Самарія слово Боже, післали до них Петра та Йоана: котрі, як тільки прийшли, молилися за них, щоб прийняли Духа Святого: ще бо на нікого з них не зійшов, а тільки охрещені були в Імя Господа Ісуса. Тоді клали руки на них, і прийняли вони Святого Духа.

ПОСЛУХАЙМО також слів Святого Писання, записаних в девятнадцятій Голові Діянъ Апостольських, зачинаючи від першого стиха.

СТАЛОСЯ, як був Аполос у Коринті, що Павло пройшовши горішні сторони, прибув у Єфес, і, заставши деяких учеників, сказав до них, Чи прийняли ви Духа Святого тоді, як увірували? Вони ж відказали йому, Ні, Ми й не чули ніколи, чи є Святий Дух. І каже він, У що ж ви тоді хрестились? А вони сказали, В Йоанове Хрещення. Каже ж Павло, Йоан хрестив хрещенням покаяння, кажучи людям, щоб вірували в того, що за ним приходить, це єсть в Ісуса. І як це почули, хрестились в Імя Господа Ісуса. А як Павло положив руки на них, Святий Дух зійшов на них; і заговорили мовами й пророкували. А було їх усіх до дванацяти чоловіків.

Правило уцерковлення

ПОСЛУХАЙМО також слів Святого Писання, записаних у п'ятій Голові Апостола до Жидів, зачинаючи від дванацятого вірша, і в шестій Голові, зачинаючи від першого вірша. Бо як би вам через час годилось бути учителями, знов треба, щоб вас учив хтось перших основ висловів Божих; і стались такими, котрим треба молока, а не твердої поживи. Тим же перестаньмо говорити про перші основи Христові, а змагаймо до звершення; не закладаючи знов підвалин покаяння від мертвих діл і віри в Бога, науки хрещення, і положення рук, і воскресення з мертвих, і суд вічного. І це зробимо, як Бог позволить.

Тоді промовляє Єпископ,

ЧИ ви тут перед Богом і цею Громадою, відновляете ту врочисту обітницю й слюбовання, що їх зложили ви самі, або за вас зложили Хрестні Батьки при вашім Хрещенню; стверджуючи і признаючи їх тепер лично, і чи вважаєте за свою повинність вірувати й сповняти усе те, що тоді ви взяли на себе, або що ваші Хрестні Батьки і Хрестні Матінки тоді за вас прийняли.

І кожне має голосно відповісти,

Так.

Або й так може Єпископ промовити,

ЧИ ви тут, перед Богом і цею Громадою, відрікаєтесь диявола й усіх діл його, марнощів і розкошів цього лукавого світа, й усіх грішних ласощів тіла?

ВІДПОВІДЬ. Відрікаюсь.

Правило уцерковлення

ЄПИСКОП. Чи віруєте ви в усі точки Християнської віри, що містяться в Апостольськiм Визнанню Віри?

ВІДПОВІДЬ. Вірую.

ЄПИСКОП. Чи будете ревно старатись держатися волі Божої й заповідей й поступати після них усі дні життя вашого?

ВІДПОВІДЬ. Буду, Як Бог поможе.

ЄПИСКОП.

ПОМІЧ наша в Імени Господньому;

ВІДПОВІДЬ. Що сотворив небо й землю.

ЄПИСКОП. Нехай благословиться Імя Господнє;

ВІДПОВІДЬ. Від нині до віку.

ЄПИСКОП. Господи, вислухай молитви наші.

ВІДПОВІДЬ. І нехай голос наш дійде до тебе.

ЄПИСКОП.

Помолімся.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, що зволив еси відродити слуг твоїх Водою і Духом Святим, і дарував їм відпущення всіх гріхів їх: Благаємо тебе, зміцни їх, Господи, Святим Утішителем Духом, і щодня наділяй їх пребагатими дарами благодати; духом премудрости й розуміння; духом ради й духовної сили; духом знання й правдивої побожності; й сповни їх, Господи, духом святого страху, тепер і навіки.
Амінь.

Правило уцерковлення

Тоді всі вони рядом приклонюють коліна перед Єпископом, а він покладає руки на кожного з них і над кожним промовляє,

БОРОНИ, Господи, оце Дитя твоє (або цього слугу твого) небесною благодаттю твоєю, щоб він назавжди зістався твоїм, і щодня більше й більше збогачуй його у Святім Дусі, аж доки не прийде до царства твого вічного. *Амінь.*

Тоді Єпископ промовляє,

Господь з Вами.

ВІДПОВІДЬ. І з Духом твоїм.

І (як усі стоять навколішках) Єпископ продовжує,

Помолімся.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. *Амінь.*

І цей Молебень.

ВСЕМОГУТНІЙ і віковічний Боже, що заставляєш нас хотіти й робити усе те, що тільки добре й приємне твоїй Божеській Величі: Шлемо до тебе смиренні благання наші за цих слуг твоїх, що на них (за прикладом Святих Апостолів) положили ми руки свої, запевняючи їх (цим знаком) про

Правило уцерковлення

твою щирість і ласкаву доброту до них. Нехай батьківська рука твоя, благасмо тебе, простягається завжди понад ними; Нехай Дух твій Святий не покидає їх ніколи; провадь же їх в знання й послухові Слову твому, щоб вкінці осягнули вони вічне життя; у Христі Ісусі, що жис й царствує з тобою і Святим Духом, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ Господи й віковічний Боже, Благаємо тебе, заступай нас, провадь і освячай нас, і проводи тілами й душами нашими в ділах заповідей твоїх; щоб під твоєю всемогутньою опікою тут і всюди, змогли ми встояти тілом і душею; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді Єпископ благословляє їх, промовляючи,

БЛАГОСЛОВЕННЯ Всемогутнього Бога, Отця, і Сина, і Святого Духа, нехай спічне на вас, і пробуває з вами, навіки. *Амінь.*

І нікого недопускається до святої Причастії, доки не прийме Уцерковлення, або є готовий та бажає уцерковитись.

★

ТАБЛИЦЯ.

РІДНИХ І ПОСВОЯЧЕНИХ

по якій як хто споріднений заказується
в писаннях і законах наших вінчати
в подружжя.

*Чоловікові не вільно
женитися зі своєю*

1. МАТІРРЮ,
2. Мачохою,
3. Тещею,
4. Донькою,
5. Пасербицею,
6. Невісткою,
7. Сестрою,
8. Братовою,
9. Бабкою,
10. Дідовою жінкою,
11. Жінчиною бабкою,
12. Внукою,
13. Жінчиною внукою,
14. Внуковою жінкою,
15. Тіткою,
16. Жінчиною тіткою,
17. Братанкою або сестрінкою,
18. Жінчиною братанкою або сестрінкою.

*Жінці не вільно від-
датися за свого*

1. ВІТЦЯ,
2. Вітчима,
3. Свекра,
4. Сина,
5. Пасерба,
6. Зятя,
7. Брата,
8. Шурина (швагра),
9. Діда,
10. Бабчиного мужа,
11. Мужового діда,
12. Внука,
13. Мужового внука,
14. Мужа своєї внуки,
15. Вуйка (дядька),
16. Мужового вуйка або стрія,
17. Сестрінка або братанка,
18. Мужового сестрінка або братанка.

ПРАВИЛО ВРОЧИСТОГО ВІНЧАННЯ.

Перше мусить ся в трьох осібних Неділях виголосити в церкві Оповіді про тих, що постановляють одружитися, підчас Служби Причастії, або зараз після другого Молебня на Утрені або на Вечірні; Парох промовляє після звичаю,

ПРОГОЛОШУЮ Оповіді Подружжя Н. із (села або міста) з О. із . . . Як знає хто яку причину або законну перешкоду, через котру цим людям не вільно дружитися, нехай явно скаже. Це запитую (перший, другий, третій) раз.

А як люде, що хочуть повінчатися, жиють кожне в иншій Парохії, Оповіді мусять голоситися в обох церквах; і Парох одної Громади не має вінчати їх без посвідки від другого Пароха, що й там виголошено Оповідді через три осібні неділі. Нікому не вільно вінчати їх, не виголосивши перше Оповідей, хіба що мають до цього Дозвіл (Лайсенс) від Влади.

Затямте, що жаден Священик Англіканської Церкви в Канаді не має права свідомо вінчати таких людей, з котрих одно має розвід і дружина його іще живе.

Правило врочистого вінчання

Затямте також, що ніодин Священик зпід влади Англіканської Церкви в Канаді не має права вінчати таких людей, котрим не вільно дружитися задляспоріднення або посвоячення, як написано в ТАБЛИЦІ РІДНИХ І ПО СВОЯЧЕНИХ на попередній сторінці. Перше, заки відбудеться яке Вінчання, нехай Священик розвідається й переконається, чи нема до цього якої перепони.

Умовленого дня й години для переведення достойного Вінчання, Жених з Нареченою зі своєю дружиною, рідними, кривними та приятелями приходять до церкви: Жених стає праворуч Нареченої, а Священик промовляє,

УЛЮБЛЕНІ, ми тут зібрались перед Богом і перед лицем цієї Громади, щоби злучити в Подружжя цього чоловіка з цею невістою. Це свята постанова, що її Бог установив ще в часі невинности людини, й це показує нам предивне обеднання, між Христом і Церквою; і цю святу постанову звеличив і украсив Христос своєю приявністю і першим чудом, що його сотворив у Кані Галилейській; а святий Павло наказує, щоб усі люде шанували її: тим то не вільно приступати до Вінчання байдужно, або нерозважно й нечесно; а з пошаною, свідомо, розважно, тверезо й зі страхом Божим; добре роздумавши причини, задля котрих установлено святе Подружжя.

Подружжя встановлено задля освячення злуки чоловіка з жоною; задля приведення

Правило врочистого вінчання

на світ дітей, що треба їх виховати в страху Божому; й задля обопільного товаришування, помочі, потіхи, що одно від другого має завжди мати у гаразді і в недолі. У цей освящений стан цих двоє людей прийшли тут, щоб їх об'єднати.

Як же хто годен сказати мені яку певну причину, чому не вільно мені одружити їх по закону, нехай зараз каже, або після цього нехай навіки не скаже.

А також, промовляючи до тих, що мають одружитися, каже,

ДОПИТУЮСЬ і домагаюсь від обоїх вас, бо за це ви відповідатимете на Страшнім Суді, як виявляться тайни всіх сердець, щоб, як котре з вас знає перешкоду, чому б не вільно вам законно злучитися в святім Подружжю, нехай тепер признається. Бо будьте певні, що всі, що дружаться проти дозволу Слова Божого, перед Богом Нелюбні; й вінчання їх незаконне.

А як хто перед вінчанням натякне або заявить яку пережкоду, через котру не можна їм одружитися, після Божого або світського закона, й має за собою певні й достаточні докази; або відразу дасть незбиті доводи, що тим людям не вільно дружитись, тоді вінчання переривається, аж доки справа не виясниться.

Як же нема натяку на пережкоду, Парох промовляє до Жениха,

Н. ЧИ ХОЧЕШ мати оцю невісту за свою шлюбну жінку, щоб жити з нею по

Правило врочистого вінчання

Божій установі в святому стані Подружжя? Чи будеш любити її, догаджати їй, шанувати її, і дбати за неї, в слабости та в здоровлю; і, відвертаючись від кожної іншої, держатись тільки для неї, як довго обоє житимете?

Жених має відповісти,

Хочу.

Тоді Священик говорить до невісти,

Н. ЧИ ХОЧЕШ мати цього чоловіка за свого шлюбного мужа, щоб жити з ним по Божій установі в святому стані Подружжя? Чи хочеш слухати його й служити йому, любити й шанувати його, та дбати за нього, в слабости та в здоровлю; і, відвертаючись від кожного іншого, держатись тільки для нього, як довго обоє житимете?

Невіста відповідає,

Хочу.

Хто віддає цю невісту за жінку цьому чоловікові?

Тоді шлюбують одно одному в той спосіб.

Священик відбираючи невісту від рук батька або приятеля її, держить її за праву руку й заставляє мужа подати їй праву руку; злучивши їх за праві руки, каже повторяти за собою слова,

Я Н. беру собі тебе **Н.** за шлюбну жінку, щоб мати й держати тебе від сьогодні надалі, в добрі чи в біді, в достатках чи в бідноті, в

Правило врочистого вінчання

слабости і в здоровлю, любити, й кохати тебе, доки смерть не розлучить нас, як Бог приказує; й на це шлюбую тобі.

Тоді опускають руки додолу; після цього жінка своєю правою рукою бере мужа за праву руку, й так же говорить за Священиком,

Я Н. беру собі тебе Н. за шлюбного мужа, щоб мати й держати тебе від сьогодні надалі, в добрі чи в біді, в достатках чи в бідності, в слабости і в здоровлю, любити, кохати й слухати тебе, доки смерть не розлучить нас, як Бог приказує; й на це шлюбую тобі.

Тоді знов опускають руки додолу; а муж подає жінці перстень, положивши його по звичаю на книжку перед Священика й Клерика. Священик бере перстень і подає його мужові, щоб насилив його жінці на четвертий палець лівої руки. Муж держить перстень на жіночій пальці й говорить за Священиком,

ЦИМ перстеном пригортаюсь до тебе, тілом моїм шаную тебе, і всім світським добром моїм наділяю тебе: Во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь.

Тоді муж лишає перстень на четвертій пальці лівої жіночої руки, й обоє припадають на коліна, а Священик говорить,

Помолімся.

ПРЕДВІЧНИЙ Боже, Сотворителю і Вседержителю цілого людства, Давче уся-

Правило врочистого вінчання

ких духовних благодатей, Творче вічного життя: Пішли благословення твоє на цих слуг твоїх, на цього мужа й на оцю жону, котрих благословляємо во Імя твоє, щоб як Ісаак з Ревекою жили вірно вкупі, так і цих двоє людей могли певне сповнити й додержати приречення й угоду заключену між ними, (для того ж і цей перстень даний і прийнятий яко знак договору) та нехай пробувають вони в звершеній любови і в супокою одно з одним, і проживають по закону твому; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді Священик злучує їх праві руки й проголошує,

Кого Бог злучив, нехай ніхто не розлучає.

Тоді Священик говорить до людей,

ОЦЕ Н. і Н. добровільно увійшли в стан Подружжя, й заявили це перед Богом і цею Громадою, і на це шлюбували одно одному, й доказали це через подання й прийняття перстенья й подали собі руки взаїмно; тим же проголошую, що вони одно з одним від тепер муж і жона, Во імя Отця, і Сина, і Святого Духа. *Амінь.*

І Священик додає оце Благословення,

БОГ Отець, Бог Син, Бог Дух Святий, нехай благословить, хоронить, і держить вас; нехай Господь милосердний широко споглядає на вас, і нехай сповнить вас усяким духовним благословенням, і ласкою, щоб ви разом так прожили це життя, щоби в будучім світі життя вічне мали. *Амінь.*

Правило врочистого вінчання

Тоді Священик або Клир, ідучи до Господнього Столу, говорять або співають оцю Псальму (127),

Щасливий кожний, що боїться Господа: й дорогами його ходить.

Бо живитимешся працею рук твоїх: щасливий будеш і добре тобі буде.

Жінка твоя буде, як плодовита лоза виноградна, в кімнатах дому твого.

Діти твої, як парости на дереві оливному кругом стола твого.

Ось, так буде благословенний чоловік що Господа боїться.

Нехай Господь з Сіону благословить тебе й дасть тобі побачити щасливу долю Єрусалиму по всі дні життя твого;

І щоб ти бачив діти дітей твоїх: і мир на Ізраїлі.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Або цю Псальму,

НЕХАЙ милує нас Бог, і благословить нас: і покаже нам сяйво лица свого, й буде милосердним до нас:

Щоб знаною була дорога твоя на землі: між усіма народами спасення твое.

Нехай славлять люде тебе, Боже: надто, нехай прославляють тебе всі народи.

Нехай же радуються й веселяться племена: Бо ти судитимеш людей по правді, й володітимеш народами на землі.

Нехай славлять люде тебе, Боже: надто, нехай прославляють тебе всі народи.

Правило врочистого вінчання

Тоді земля примножить врожаї свої: а Бог, навіть сам наш Бог подасть нам благословення своє.

Бог Буде благословити нас: і вся земля від краю до краю буде боятися його.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. *Аміль.*

По скінченню Псальми, чоловік з жінкою приклоняють коліна перед Господнім Столом, Священик стає коло Стола й, обернувшись лицем до них, говорить,

Господи, помилуй нас.

ВІДПОВІДЬ. Христе, помилуй нас.

СВЯЩЕНИК. Господи, помилуй нас.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. *Аміль.*

СВЯЩЕНИК. Спаси, Господи, слугу твого й слугу твою;

ВІДПОВІДЬ. Котрі покладаються на тебе.

СВЯЩЕНИК. Подай їм поміч, Господи, із святого пробутку твого.

ВІДПОВІДЬ. І по-всяк-часно борони їх.

СВЯЩЕНИК. Будь їм могутньою стіною,

ВІДПОВІДЬ. Від лица ворогів їх.

СВЯЩЕНИК. Вислухай молення наше, Господи.

Правило врочистого вінчання

ВІДПОВІДЬ. І нехай голоси наші дійдуть до тебе.

СВЯЩЕНИК.

БОЖЕ Авраамів, Боже Ісааків, Боже Яковів, благослови оцих слуг твоїх, і засій серця їх насінням вічного життя; щоб, коли навчаться чого із Святого Слова твого собі на хосен, змогли ділами сповняти його. Поглянь, Господи, з небес ласкаво й благослови їх. І як обдарував еси благословенням Авраама з Сарою на превелику радість для обоїх їх, так же й не відхили благословення твого від цих слуг твоїх; хай вони коряться волі твоїй, і завжди пробуваючи під твоєю опікою, нехай домують в любови твоїй, доки житимуть; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Оцю молитву треба опустити, як жінка за стара вже родити дітей.

МИЛОСЕРДНИЙ Господи, Отче небесний, що за даруванням твоїм рід людський множитья: Благаємо тебе, спомагай благословенням твоїм цих двоє людей, щоб обоє вони могли мати між собою діти, і дай їм у дружбі і в твоїй любови багато літ прожити й бачити дітей своїх, вихованих у Християнських чеснотах на честь і славу твою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Або оцю,

МИЛОСТИВИЙ Господи, Отче небесний, що з благословення твого людський рід множитья: Благаємо тебе, обдаруй оцих слуг твоїх насліддям і даруванням

Правило врочистого вінчання

дітей, і дай їм у дружбі багато літ прожити, в побожній і чесній любови, щоб діждались вони бачити дітей своїх, вихованих у Християнських чеснотах, тобі на честь і хвалу; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

БОЖЕ, що превеликою силою твоєю усе з нічого сотворив еси; а також (як довів еси усе до ладу), поклав еси, щоб із чоловіка (сотвореного на образ і подобину твою) жінка взяла свій початок; і, злучивши їх в одно, навчив еси нас, що це єсть проти закону розлучати тих, кого ти в святому Подружжю обєднав: Боже, що освятив еси Подружжя і підвів його до так високої тайни, що в ньому представляється духовний шлюб і обєднання Христове з Церквою його: Зглянься милостиво на цих слуг твоїх, щоб цей чоловік любив свою жінку, по слову твому (як Христос полюбив обручницю свою Церкву, що за неї життя своє віддав, люблячи й кохаючи її, як тіло своє (а також, щоб ця жінка любою й милою, вірною й слухняною була чоловікові своєму; і в тихости, тверезости та смирности була послідователькою святих і богобійних матерей. Господи, благослови їх обоїх, і даруй їм насліддя вічного царства твого; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді Священик промовляє,

ВСЕМОГУТНІЙ Бог, що у почині сотворив прародичів наших, Адама й Єву, і освятив і обєдинив їх у Подружжю, Нехай наділить вас богацтвом своєї благодати, освятить і благословить вас, щоб угодили ви йому тілом і душею, та жили вкупі у

Правило врочистого вінчання

святій любови до кінця життя вашого.
Амінь.

Після цього, як не буде Проповіди або Науки про повинности чоловіка й жінки, Священик має відчитати оце,

Всі ви, що подружені, або гадаєте вступити у святій стан Подружжя, послухайте, що говорить святе Писання про повинности чоловіків до своїх жінок, а жінок до своїх чоловіків.

Святий Павло в листі до Єфесян, в пятій Голові дає заповідь усім жонатим чоловікам ось яку: Мужі, любіть жінок своїх, як Христос полюбив Церкву, й себе віддав за неї, щоб освятити її й, очистивши купіллю води у слові поставити її перед собою славною Церквою, без плями, або скази, або чогось подібного; а щоб вона була свята й непорочна. Так мають мужі любити своїх жінок, як свої тіла. Хто бо любить свою жінку, себе любить; ніхто бо ще ніколи не зненавидів свого власного тіла, а годує й піклується ним, як і Господь Церквою: Ми бо члени тіла його, від тіла його й від костей його. Того ж то покине чоловік батька свого й матір свою й пристане до жінки своєї; і будуть у двох одно тіло: Це велика тайна; я ж говорю що до Христа і до Церкви. Тим то, нехай кожен один вас так любить свою жінку, як і себе самого.

Тойсам Святий Павло в листі до Қолосян промовляє до всіх жонатих чоловіків так-саме: Мужі, любіть своїх жінок і не сердьтєся на них.

Правило врочистого вінчання

Послухайте також, що говорить Святий Петро, Христів Апостол, що й сам був жонатий, до тих, що подружені: Ви, чоловіки, розважно жийте з своїми жінками; шануючи жінку, як слабшу посудину, і яко свою спільницю в благодати життя, щоб молитви ваші не були марні.

Досі вислухали ви про повинности чоловіків до своїх жінок, Тепер же ви, жінки, вислухайте й навчіться своїх повинностей до чоловіків ваших, бо й це ясно висловлено в Святім Писанню.

Святий Павло в тім самім листі до Єфесян так навчає: Жінки, корітесь своїм чоловікам, як би Господеві. Бо чоловік голова жінці, як Христос голова Церкві: і він єсть Спасом тіла. Тим то, як Церква є послушницею Христовою, так нехай і жінки будуть своїм чоловікам у всьому. І знов говорить, Нехай жінка дивиться, щоб поважала свого чоловіка.

А в листі до Колосян Святий Апостол Павло дає вам оцю коротку науку: Жінки, коріться своїм чоловікам, бо це угодно Господеві.

Святий Петро також навчає вас дуже добре цими словами: Ви жінки, корітесь своїм чоловікам; щоб і ті, що не слухають слова, життям жінок без слова навернулись дивлячись на ваше чисте життя і у страху (Божому). Воша окраса нехай не буде зовнішніє заплітання волосся й убирання в золото, або убирання в одержу; а потайний серця чоловік, у нетлінню лагідного й тихого духа; що перед Богом предороге.

Правило врочистого вінчання

Як вигідно, нехай новоженці приймуть Причастію в часі Вінчання, а як ні, то при найблизшій нагоді опісля.

МОЛЕБЕНЬ.

ОТЧЕ небесний, що злучив еси в Подружжя прародичів наших Адама й Єву: Освяти й благослови цих слуг твоїх; і даруй тим, кого в Подружжю обединив еси, щоб додержали вони угоди, заключеної між собою, й завжди пробували в звершеній любови й супокою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

АПОСТОЛ. *Єфесян. 5, 25.*

МУЖІ, любіть жінок своїх, як і Христос полюбив Церкву, й себе віддав за неї; щоб освятити її, й, очистивши купіллю води у слові, поставити її перед собою славною Церквою, без плями або скази, або чогось подібного; а щоб була свята й непорочна. Так мають чоловіки любити своїх жінок, як свої тіла; хто бо любить свою жінку, себе самого любить. Ніхто бо ще ніколи не зненавидів свого тіла, а годує й піклується ним як і Господь Церквою; Ми бо члени тіла його, від тіла його й від костей його. Того ж покине члени тіла його, від тіла його й від костей його. Того ж покине чоловік батька свого й матір свою, і пристане до жінки своєї, і будуть у двох одно тіло. Тайна це велика, я ж говорю що до Христа і до Церкви. Тим тж й ви кожен один з вас нехай так любить свою жінку, як і себе самого, а жінка нехай дивиться, щоб поважала свого чоловіка.

Правило врочистого вінчання

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Маттея 19, 4.

ОЗВАВШИСЬ Ісус каже їм, Хіба ви не читали, що той, котрий сотворив їх у почині, сотворив їх чоловіком і жінкою, і сказав, Тому чоловік покине батька й матір і пригорнеться до жінки своєї, і будуть у двох тіло одно? Так що вже не двоє, а одно тіло буде. Оце ж, що Бог злучив докупи, нехай чоловік не розлучує.

*

ПРАВИЛО ВІДВІДУВАННЯ ХОРИХ.

Коли хто захорує, треба про це дати знати Священникові Парохові, а він поступить згідно з понизшим Правилom. Але, ніхто не боронить Священникові рятувати й потішати хорого щирою радою й молитвою, як уважатиме ліпше від цього Правила. Священик, прийшовши до дому хорого, промовляє,

ВПОКІЙ дому цьому і всім проживаючим у ньому.

Як приступить до хорої людини, приклонить коліна й говорить,

НЕ згадуй, Господи, провин наших, ані провин прабатьків наших: Пощади нас, Господи ласкавий, пощади людей твоїх, що їх викупив еси предорогою кровю твоєю, і не прогнівайся на нас ніколи.

ВІДПОВІДЬ. Пощади нас, Господи ласкавий.

Тоді говорить Священик,

Помолімся.

Господи, май милосердя над нами.

Христе, помилуй нас.

Господи, май милосердя над нами.

Правило відвідування хорих

ОТЧЕ наш, що єси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І невпровадь нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. *Амінь.*

СВЯЩЕНИК. Спаси слугу твого (ю), Господи.

ВІДПОВІДЬ. Що покладається на тебе.

СВЯЩЕНИК. Пришли йому (її) поміч із святого пробутку твого;

ВІДПОВІДЬ. І могутньо борони його (її) назавжди.

СВЯЩЕНИК. Нехай воріг не переможе його (її).

ВІДПОВІДЬ. І лихий хай не має користи з нього (неї).

СВЯЩЕНИК. Будь для нього (неї) могутньою стіною, Господи.

ВІДПОВІДЬ. Від лица ворога його (її).

СВЯЩЕНИК. Вислухай молитви наші, Господи.

ВІДПОВІДЬ. І нехай голосіння наше дійде до тебе.

СВЯЩЕНИК.

ПОДИВИСЬ, Господи, з неба, поглянь і визволь цього (цю) слугу твого (ю). Придивись на нього (неї) милосердними очима твоїми, потіш його (її) і дай йому (її) повну надію на тебе, борони його (її) від ворожої небезпеки, й одержуй його (її) в безнастаннім упокою й певности; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Правило відвідування хорих

ВИСЛУХАЙ нас, Всемогутній і всемілостивий Боже і Спасе; простягни звичайну доброту твою понад цього (цю) слугу твого (ю), що карається в слабости. Освяти, благаємо тебе, оце батьківське наказання твоє, щоб через відчування недуги цієї, набрав (ла) він (вона) більше віри, а через небезпеку, каяття: щоб, як вподобається тобі підвести його (її) з цієї недуги знова до доброго здоровля, зміг (змогла) він (вона) провадити решту життя свого у страху твоїм, на славу твою: а як ні, то даруй йому (їй) ласку так прийняти це наказання, щоб, після цього переболеного життя, зміг (змогла) він (вона) зажити вічним життям з тобою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді Священик навчає хорого по цій, або подібній формі,

УЛЮБЛЕНИЙ (НА), знай це, що Бог Всемогутній єсть Господом життя й смерті, та всього, що відноситься до нас, як молодощі, сила, здоровля, вік, слабість і хвороба. Тим то, якаб не була це слабість, знай, будь певний (а), що вона від Бога. І нехай ця недуга буде для якої ціли; чи на те, щоб випробувати тебе, в твоїй терпеливості, чи яко приклад для других, та щоб віра ваша в день Господень прославилась, звеличилась і вшанувалась на збільшення слави й безмежної радості; чи будь вона навідала тебе для того, щоб направити й напростувати ув тобі те, що любе перед лицем Отця нашого небесного; знай напевне, що як щиро каєшся з гріхів твоїх і терпеливо перенесиш недугу твою, вповаючи на милосердя

Правило відвідування хорих

Боже, ради улюбленого Сина його Ісуса Христа, і віддаєш йому скромні дякування за його батьківські наказання, вповні піддаючись його волі, це обернеться на користь тобі, й pomoже тобі йти прямим шляхом, що веде до вічного життя.

Як же людина дуже хора, тоді Священик може опустити оце навчання, що починається, від: ПРИЙМИ ЦЕ ЗА ДОБРУ МІРУ НАКАЗУ БОЖОГО до ВІЧНОГО ЖИТТЯ.

ПРИЙМИ це за добру міру наказу Божого: Бо (як стоїть записано в дванадцятій Голові Апостола до Жидів) кого Бог любить, того карає, й побиває кожного сина, котрого приймає. Бог поступає з нами, як із синами; чи єсть бо такий син, котрого не карає батько? Коли ж ви пробуваєте без карання, котрого спільниками стались усі, то ви неправого ложа діти, а не сини. Ще ж мали ми батьків, тіла нашого карателів, та й показали їх: то чи не маємоми геть більше коритись Отцю духів, і жити? Ті бо немало днів, як самі знали, карали нас; а цей на користь нам, щоб ми були спільниками святости його. Ці слова, любий брате (люба сестро), записані в святім Писанню нам на радість і на науку; щоб ми терпеливо і з подякою переносили наказ Отця нашого небесного, коли тільки, і хоч як болючим наказом вподобалось йому з превеликої доброти своєї навістити нас. І не може бути більшої радості для Християнина, як статися подібним до Христа через терпеливі страждання в нещастях, в бідах і в слабо-

Правило відвідування хорих

стях. Бо сам він не ввійшов у славу перше, аж біль постраждав; він не ввійшов у славу, доки розпятий на був. Тим справді шлях наш до вічної радості веде через страждання тут з Христом; а двері наші до вічного життя, це охоче вмерти з Христом; щоб нам знов воскреснути і пробувати з ним у вічному життю.

Тепер же, розваживши недугу твою, яко користну для тебе, щиро напоминаю тебе Іменем Божим, памятай на Віроісповідання, котре зложив (ла) ти перед Богом при Хрещенню. А що після цього треба здати обрахунок перед справедливим Судією, що кожного судитиме, не дивлячись на личність, домагаюсь від тебе, щоб ти розглянув (ла) себе у твою відпошению до Бога й до людей; так, щоб осудивши себе й докоривши собі за власні свої провини, зміг (змогла) ти знайти помилування в руці Отця нашого небесного ради Христа, й не бути осудженим (ою) на страшнім суді. Для цього пригадую тобі правила віри нашої, щоб знав (ла) чи віруєш ти, як повинен Християнин, або ні.

Тут Священик пригадує правила віри, так промовляючи,

ЧИ віруєш ти в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі? І в Ісуса Христа однорідного Сина його Господа нашого? І що він почався від Святого Духа, народився від Діви Марії; що він страждав за Понтія Пилата, був розпятий, умер, і був похований; що він зійшов до пекла, і також знов воскрес третього дня; що вознісся на небо, і сидить праворуч у Бога Отця Всемогут-

Правило відвідування хорих

нього; і звідти прийде знов прикінці світа, судити живих і мертвих?

Чи віруєш ти в Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обєднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла; і вічне життя по смерті?

Хора людина має відповісти,

В усе це кріпко вірую.

Тоді Священик має вивідатись, чи хора людина справді кається щиро за гріхи свої, і чи пробує в любови до всіх людей; напоминаючи її, щоб від глибини серця простила всім людям, що провинились проти неї: а як вона провинилась перед ким другим, щоб просила від них вибачення; а як кому заподіяла кривду, або шкоду, щоб направила це скільки може. Як же не зробила це завіщання, нехай зараз зробить, і скаже, що кому завинила, і її хто дожив; задля втихомирення совісти її і для добра спадкоємців її. Але людей треба напоминати, щоб мали готові завіщання з часів, коли здорові бувають. Це можна зробити, заки ще Священик зачне молитву, як на це дозволяють обставини.

Священик хай не забуває пригадувати хорим людям, щоб у своїм завіщанню не забули за бідних і щирими були для них.

Тут можна пригадати хорій людині, щоб висповідалась з гріхів своїх, як чує, що совість доскулює її через якусь тяжку провину. Після сповіди Свя-

Правило відвідування хорих

щеник звільняє її (як цього вона собі щиро бажає) -- цими словами,

ГОСПОДЬ наш Ісус Христос, що лишив власть Церкві своїй увільняти всіх грішників, що щиро каються з гріхів своїх і вірують в нього, дарує тобі усі провини твої: І владою його даною мені, увільняю тебе від усіх гріхів твоїх, во Імя Отця, і Сина, і Святого Духа. *Аміль.*

Тоді Священик говорить ось цей Молебень.

Помолімся.

ВСЕМИЛОСТИВИЙ Боже, що з пребагатої милости твоєї даруєш гріхи тим тим, що щиро каються, і не згадуєш про них більше ніколи: Зглянься ласкавим оком твоїм на цього слугу твого (на цю слугу твою), що з цілого серця прагне прощення й відпущення. Обнови в ньому (в ній), Отче всемилостивий, усе, що дніділо в ньому (в неї) від диявольського обману й злоби, або від лихої його (її) тілесної волі й немочі; збережи цю хору людину, не дай їй відпасти від цілости Церкви твоєї; зглянься на сокрушення її, прийми сльози її, утиши болі її, з ласки твоєї, чим скорше. А що вона зложила на тебе ціле уповання своє, не згадай давніх гріхів її, а зміцни її Духом благословення; як же угодно тобі забрати її звідсіля, прийми її під свою милість; задля заслуг прелюбого Сина твого Ісуса Христа Господа нашого. *Аміль.*

Тоді Священик говорить цю Псальму,

Правило відвідування хорих
НА ТЕБЕ, ГОСПОДИ, ПОКЛАДАЮСЬ.

Псальма 71.

НА тебе, Господи, покладаюсь; нехай не заведуся ніколи: а визволь і спаси мене по справедливості твоїй; прихили до мене ухо твоє, і спаси мене. Будь твердиною мені, де б можна мені усе пробувати: ти обіцяв спасти мене; ти бо єси дім оборони моєї і твердиня моя. Боже мій, визволь мене з руки безбожника; з рук неправедника і гнобителя. Ти бо єси моя надія, Господи Боже: ти єси надія моя від молодости моєї. Тобою держався я від народження мого: ти вибрав мене із нутра матірнього; хвалитиму в піснях усе тебе. Богатьом людям дивоглядом я здавався: але ти єси певне уповання моє. Нехай же уста мої сповняться хвалою твоєю: щоб співав я про славу і честь твою цілий день. Не відкинь мене у старости моїй: не лиши мене, коли опустить мене сила моя. Бо вороги мої змовляються на мене, і ті, що чатують на душу мою, нараджуються з собою, говорячи, Бог опустив його, гоніть за ним і зловіть його; нема бо кому спасти його. Не йди далеко від мене, Боже; Боже мій, поспіши на поміч мені.

Нехай засоромляться і погібнуть ті, що напосілись на душу мою: нехай покрие сором і безчестя тих, що стараються лукавство заподіяти мені. Я ж у терпеливості пробуватиму завжди: й хвалитиму тебе більше й більше. Уста мої щодня звіщатимуть справедливість твою і спасення: бо я не знаю їм кінця. Виступати му в силі Господа Бога: і згадувати буду тільки твою

Правило відвідування хорих

справедливість. Боже, ти навчав мене змалку аж до тепер: тим то розказуватиму про чудеса твої. Не покинь мене, Боже, у старости моїй, як посивіє голова моя: аж доки не покажу силу твою родові цьому, і міць твою усім тим, що іще мають прийти. Твоя справедливість, Боже, дуже висока, й величні діла, котрі учинив еси: Боже, хто рівня тобі?

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди
буде: на віки вічні. *Амінь.*

Або оцю.

З ГЛИБИНІ КЛИЧУ.

Псальма 130.

З глибині кличу до тебе, Господи; Господи, почуй голос мій.

Нехай уші твої прихиляться до голосу благання мого.

Коли ти, Господи, схочеш надто памятати несправедливости: Господи, хто встоїть?

Та в тебе милосердя: тим то й благовіти треба перед тобою.

Надіюсь на Господа; душа моя дожидає його: на слово його покладаюсь.

Душа моя утікає до Господа: перед ранньою сторожею, говорю, перед ранньою сторожею.

Покладайся, Ізраїлю, на Господа, бо в Господа милість: і багатство відкуплення в його. І він викупить Ізраїля: від усіх гріхів його.

Правило відвідування хорих

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові;
Як було споконвіку, і тепер, і завжди
буде: на віки вічні. *Амінь.*

Додаючи оце.

СПАСЕ світа, що Хрестом твоїм і пре-
цінною Кровою твоєю спас еси нас: Спаси
й освободи нас, благаємо тебе смиренно,
Господи.

Тоді Священик говорить,

ГОСПОДЬ Вседержитель, всесильна твер-
диня наша для всіх тих, що уповають на
нього, перед котрим, усе, що на небі, на
землі й під землею кланяється й піддається,
нехай буде обороною твоєю тепер і на-
завжди; і нехай дасть тобі пізнати й від-
чути, що немає іншого Імени під небом да-
ного людям, в котрому й через котре можеш
набути здоровля і спасення, тільки Імя
Господа Ісуса Христа. *Амінь.*

Після цього ж говорить,

ПОРУЧАЄМО тебе превеликому мило-
сердю Божому й опіці його, Нехай благо-
словить тебе Господь, нехай піклується то-
бою. Нехай Господь лицем своїм осяє тебе
й буде милостив до тебе. Господь зглянеть-
ся на тебе й дасть тобі впокій, тепер і на
віки вічні. *Амінь.*

*Треба, щоб як виздоровіє хора людина,
не занедбала віддати Богові хвалу й
прилюдну подяку в Церкві.*

Правило відвідування хорих
**ІЩЕ Й ЦІ МОЛИТВИ МОЖНА
ВІДПРАВИТИ ПІДЧАС ПОВИСШОЇ
ВІДПРАВИ, ЯК УГОДНО
СВЯЩЕНИКОВІ.**

Молитва за хоре Дитя.

ГОСПОДИ Ісусе Христе, що любиш діточок, і сам дитиною прожив еси на землі: Змилуйся над цим дитятком; дай йому знати й відчути, що ти близько коло нього; поможи йому бути супокійним і лагідним, терпеливим і слухняним, і дай йому любити тебе більше за-що-раз; приверни йому здоровля й силу, як така воля твоя, щоб воно жило для тебе, на хвалу Імени твому святому; ти бо жиєш і царствуєш з отцем і Святим Духом, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

Молитва за хору людину.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, Отче милосердний, що тільки від тебе залежить доля життя і смерті: Щиро молимо тебе, зглянься із неба милостивим оком твоїм на *цього* слугу твого, що лежить тепер у слабости. Даруй *йому* щире каєття за минулі гріхи *його* і зміцни *його* в вірі в Сина твого Ісуса Христа. Угоди *його* спасенням твоїм; визволь *його*, коли угодно тобі, від тілесних страждань, і спаси душу *його* по милости твоїй: щоб, як уподобається тобі, продовжити дні *його* тут на землі, *зміг він* жити в тобі й статися знаряддям тобі на славу, вірно послугуючи тобі й роблячи добро у роді своїм; або прийми *його* у ті домівки небесні, де духи заснулих у Господі Ісусі

Правило відвідування хорих

радуються вічним упокоєм і щастям. Даруй це, Господи, ради милости твоєї, у тому ж Сині Твоєму Господі нашим Ісусі Христі; що жиє й царствує з тобою і Святим Духом, один Бог, на віки вічні. *Амінь.*

Молитва за хору людину, коли слаба надія на виздоровлення.

ОТЧЕ милосердний, Боже розраднику, одинока помоче наша в часі потреби: До тебе линемо за порятунком для *цього* слуги *твого*, що ось лежить отут під твоєю рукою у великій тілесній немочі. Зглянься милостиво на *нього*, Господи; і чим більше зверхня людина нидіє, тим більше, молимо тебе, зміцни *його* твоєю безнастанною благодаттю і Святим Духом у внутрішній людині *його*. Даруй *йому* непохитне каяття за усі провини з минулого *його* життя, й укріпи віру в Сина твого Ісуса; щоб гріхи *його* змила милість твоя, а прощення *його* запечатане було на небі, заки *він* відійде звідсіля, і не бачитимемо *його*. Знаємо, Господи, що немає в тебе слова неможливо; і що, коли воля твоя, можеш *його* ще й тепер підняти й дарувати *йому* довше життя між нами; Але, як що бачимо по *ньому*, що приближується час *його* розстання, приготуй *його*, благаємо тебе, в годині смерти так, щоб, коли відійде звідсіля в упокою твоїм, і в ласці твоїй, душа *його* змогла увійти до царства твого небесного; ради заслуг і посередництва Ісуса Христа, єдиного Сина твого, Господа і Спаса нашого. *Амінь.*

Поручається оцю молитву над умираючим.

Правило відвідування хорих

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, в котрому проживають духи праведників, що їх оправдав еси, перше заки вийшли із земних тюрем своїх: В покорі поручаємо в руки твої душу *цього* слуги *твого*, любого *брата* нашого, яко в руки вірного Творця, й всемилостивого Спаса; смиренно благаючи тебе, щоб це угодно було перед лицем твоїм. Обмий її, молимо тебе, в крові непорочного Агнця, що заколений за гріхи цілого світа; викупай її зі всіляких плям, що набралась вона серед *цього* нужденного й нечистого світа, через похоті тіла, або Сатанинську злобу, щоб стала вона чистою і без скази перед тобою. І нас, що лишаємося іще тут, навчи оцим і другими позорищами смертності, як хитким і непевним є наше становище; Та щоб ми вмiли числитися з днями життя нашого не легковажно, а цілим серцем нашим відживлялися небесною мудрістю, заки жиємо тут, котра б допровадила нас вкінці до вічного життя; через заслуги Ісуса Христа єдиного Сина твого Господа ношого. *Амiнь.*

Молитва за людей зажурених або мучених совістю,

ГОСПОДИ добрий, Отче милосердний, Боже розраднику: Благаємо тебе, зглянься жалісно й відчуй нещастя *цього* страждуючого слуги *твого*. Ти гірко обвиняєш *його* і не даєш *йому* позбутися давніх лихих учинків *його*; важко спочив гнів твій на *ньому*, і душа *його* понад щерть наповнена горем: *Але* ж, Боже милосердний, що написав еси Слово твоє святе нам на науку,

Правило відвідування хорих

щоб ми через терпеливість і розраду в Святому Писанню, могли надію мати; дай *йому* правдиве розуміння *самого* себе, *й* обітниця та погрози твої; щоб *він* не тратив довіря до тебе, *й* не покладався на ніщо друге. Даруй *йому* сили проти всяких спокус, і вилічи *його* від усяких помислів лихих. Не зломи обтовченої тростини, *й* не погаси тліючого льону. Не відверни від *нього* ласок пожаління по негодованню твою; а дай *йому* відчутти радість і вдоволення, щоб зрадувались кости, що поломав еси. Визволь *його* від ворожого страху, *й* оссяй *його* заревом лиця твого, і даруй *йому* упокій; ради заслуг і посередництва Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

Молитва за виздоровлення хорого.

ВСЕМОГУТНІЙ і невмирущий Боже, давче життя і здоровля: Благаємо тебе, вислухай молитви наші за слугу *цього*, для котрого просимо милости від тебе, щоб благословення твоє спочило на *ньому* *й* на тих, що послугують *йому* лікарствами, щоб здоровів *він* на духу *й* на тілі, як така твоя воля, і віддав подяку тобі у Церкві святій; у Христі Ісусі Господі нашим. *Амінь.*

Молитва за благословення ліків.

ГОСПОДИ Ісусе Христе, великий Лікарю: Зглянься милостиво на *цього* слугу *твого*; даруй премудрість і розвагу тим, що служать *йому* в слабости *його*; благослови усі ліки *й* способи лічення на здоровля *йому*; простягни руку твою, і, як така воля твоя, приведи *його* до здоровля і сили, щоб *він*

Правило відвідування хорих

жив і прославляв тебе за доброту твою і благодать; на славу Імені твому святому. *Амінь.*

Молитва за здачу на Божу волю.

БОЖЕ Отче наш небесний, в котрому жиємо, поводимся й пробуємо: **Даруй цьому** слuzі твому, щоб *він* поклався тільки на твою волю святу; щоб *він*, чи жити ме, чи ні, твоїм був; ради того, що полюбив нас і себе віддав за нас, Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

Подяка за початки виздоровлення.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що приводиш до гробу і знов піднімаєш: Віддаємо тобі щирі дякування за превелике милосердя твоє, проявлене на *цьому братові* нашому. Нехай благословенне буде Імя твоє, що згадав еси *його* в слабости *його*, й дав *йому* в добрий час подужати. Нехай милосердя твоє не покидає *його*, й даруй *йому* скільки твоєї благодати, щоб *він* вповні прийшов до здоровля на тілі, очерствів на умі, та зрадів надусі, й віддав тобі дякування у Святині твоїй, і дожив віку свого у вірі й благовінню; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

За жінку після пологів.

ВСЕМОГУТНІЙ і всемилостивий Отче, віддаємо тобі скромні й щирі дякування наші, що зберіг еси слугу твою у болях її і радував її приведенням на світ дитини; молимо тебе, не уйми від неї доброти твоєї й надалі; обнови здоровля й силу її; і поможи її виховати це дитятко для тебе, та щоб обоє

Правило відвідування хорих

вони прийшли до вічного життя; у Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

Завважте, що молитву в цій Відправі може відмовляти хора людина сама за себе.

Рівнож оці молитви можна відправляти за хорих: Молебень підчас Причастії хорих, та Молебні, призначені на першу, другу й четверту неділю перед Призодом; на тветю, четверту й шесту неділю Великого Посту; на Цвітну Неділю; на четверту неділю по Великодні; на Вознесення; на неділю по Вознесенню; на неділю Трійці; на четверту, шесту, сему, дванацяту, п'ятнадцяту, вісімнадцяту й двацять-першу неділю після Трійці, Преображення, Св. Михаїла і всіх Ангелів, Св. Євангелиста Луки й усіх Святих.

Дальші Уступи зі Святого Писання надаються до читання Біля постелі хорої людини:

- 1. Уповання на Бога: Псальма 27, 46, 91, 121; Припов. 3, 11—26; Ісаїя 26, 1—9; 40, 1—11; 40, 25 до кінця; Плач Єрем. 3, 22—41; Св. Маттея 6, 24 до кінця.*
- 2. За здійснену Молитву: Псальми 30, 34.*
- 3. Молитва за небесну поміч: Псальми 43, 86, 143; Св. Якова 5, 10 до кінця.*
- 4. Каяття: Псальми 51, 130.*
- 5. Хвала й Подяка: Псальми 103, 146; Ісаїя 12.*

Правило відвідування хорих

6. Бог досвідчує людину поразенням: Йов 33, 14—30; До Жидів 12, 1—11.
7. Христос за приклад нам у стражданнях: Ісаїя 53; Св. Маттея 26, 36—46; Св. Луки 23, 27—49.
8. Божий ключ до каяття й віри: Ісаїя 55.
9. Блаженства: Св. Матт. 5, 1—12.
10. Чування: Св. Луки 12, 32—40.
11. Христос Пастир добрий: Псалма 23; Св. Йоана 10, 1—18.
12. Надія на Воскресення: Св. Йоана 20, 1—18; 20, 19 до кінця; 2. Коринт. 4, 13; 5, 1—9.
13. Відкуплення: Римл. 5, 1—11; 8, 18 до кінця; 1. Св. Йоана 10, 1—9.
14. Християнська любов: 1. Коринт. 13.
15. Зростання в благодати: Єфес. 3, 13 до кінця; 6, 10—20; Филип. 3, 7—14.
16. Терпеливість у стражданнях: Св. Якова 5, 10 до кінця.
17. Божя любов до людей: 1. Св. Йоана 3, 1—7; 4, 9 до кінця.
18. Життя будучого віку: Св. Йоана 14, 1—6; Одкр. 7, 9 до кінця; 21, 22; 22, 1—7; 22, 1—5.

*

ПРИЧАСТІЯ ХОРИХ.

Як що всі вмируші люде попадають у наглі припадки, нещастя й недуги й не знають години, коли розстатися мають з цим світом, тим то, щоб вони завжди готові були для розлуки з цим світом, як покличе їх Господь, треба Парохіві час-від-часу (особливо ж під час пошести й помору) дбало нагадувати людям, щоб часто приймали Святу Причастію Тіла й Крови Спаси нашого Христа, прилюдно в церкві; та що цив вони забезпечуть себе на всякий випадок наглої небезпеки. Як же хора людина не може прийти до церкви, а бажає прийняти Св. Причастію у себе дома; тоді треба начас повідомити про це Пароха й сказати, кільки ще інших людей бажає прийняти Причастію разом з хорою людиною (а їх повинно бути що найменше троє, а в остаточнім разі двоє) і, приготувавши відповідне місце в домі хорого, і все уладжене так, щоб Священик міг достойно відправити Причастію, з Молебнем, Апостолом та Євангелією того ж дня, як це йому можливе.

МОЛЕБЕНЬ.

ВСЕМОГУТНІЙ і вічно живий Боже, Творче людського роду, що кого любиш,

Причастія хорих

того наказуєш, й очищаєш кожного, кого приймаєш: Благаємо тебе, змилуйся на *цим* слугою *твоїм*, що доторкнув еси *його* рукою твоєю; і даруй *йому* перебути цю недугу в терпінню, і відзискати тілесне здоровля своє (як така воля твоя), а як колись розлучиться душа *його* від тіла, даруй, щоб чистою стала вона перед тобою; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь*.

АПОСТОЛ. *До Жидів 12, 5.*

СИНУ мій, не гордуй каранням Господнім, ані не падай духом, коли покарає тебе. Кого бо любить Господь, цього карає, й картає кожного сина, котрого приймає.

ЄВАНГЕЛІЯ. *Св. Йоана 5, 24.*

НАПРАВДУ, на правду, кажу вам, Що хто слухає слово моє й вірує Пославшому мене, життя вічне має, й на суд не прийде; а перейде від смерти в життя.

За цим Священик відправляє Службу Святої Причастії, зачинаючи від цих слів: ВИ, КОТРІ СПРАВДІ ЧЕСНО КАЄТЕСЬ і т. д.

Як що хора людина дуже ослаблена, й треба числитися з часом, тоді взяти тільки Визнання Віри, Відпущення, Молитву Освячення дарів, Обряд подавання Причастії, Молитву Господню та Благословення.

Підчас подавання Св. Причастії, Священик перше сам причащається, опісля ж подає тим, що причащаються крім хорого, а на останок хорій людині.

Причастія хорих

А як людина бореться зі смертю, або священника запізно повідомлено, або як нема ще кого, хто причащавсяб разом з хорим, або для якої иншої важної причини хора людина не може спожити Причастіі Тіла й Крови Христової: Священик запевнює її, що як вона щиро кається за гріхи свої, й непохитно вірує, що Ісус Христос за неї перетерпів хрестну смерть, і кров свою пролив за викуп грішників, щиро згадуючи добродійства, які з цього вона має, й дякує йому за те від щирого серця; тоді споживає вона Тіло й Кров Христову на оздоровлення душі своєї, духом, хоч не приймає їх устами своїми.

Коли ж хора людина за першим відвіданням Священика того часу прийме Причастію, тоді Священик скорочує Требу Відвідин, з Псальмою, а переходить прямо до Причастіі.

Як що зі страху перед заразою нікого з Парохіян або Сусідів не можна дістати, щоб прийняли Причастію з хорою людиною, або в разях наглої потреби (оглянувшись, не знайдесь нікого зараз), тоді Священик сам один може з ним причащатися.

*

ВІДПРАВА ПРИ ПОХОРОНАХ МЕРЦІВ.

Затямте, що неохрещених небіщиків не можна ховати з Відправою; як також виключених з церкви та самовбійників.

*Затямте також, що коли вживається цієї Відправи, Священик може над могилою відчитати Точки, зачинаючи від: **ЧОЛОВІК НАРОДЖЕНИЙ ВІД ЖОНИ**, після цього коротку **ЄКТЕНІЮ**, **МОЛИТВУ ГОСПОДНЮ**, один або більше **МОЛЕБНІВ**, і **БЛАГОДАТЬ ГОСПОДА НАШОГО** і т. д. Священик з клиром, вийшовши на стрічу помершому до церковної брами, йде наперед тіла, до церкви або на цвинтар, і говорить, або співає:*

Я воскресення і життя, говорить Господь; хто вірує в мене, коли й умре, житиме: й усякий, хто жие й вірує в мене, не вмре ніколи. *Св. Йоанна 11, 25. 26.*

Нехай не трівожиться серце ваше: віруйте в Бога і в мене віруйте. В домі Отця мого осель багато: колиб ні, я сказав би вам. Іду наготовити місце вам. *Св. Йоанна 14, 1. 2.*

Я знаю, що Відкупитель мій жие, та що він в останній день підійме з пороху оцю кожу мою, що розпадається. *Йова 19, 25.*

Відправа при похоронах мерців

Нічого бо не внесли ми у світ, то й ясно, що нічого не можемо винести. Господь дав, і Господь забрав; нехай благословиться Імя Господнє. *1. Тим. 6, 7. Йова 1, 21.*

Як увійдуть до церкви, треба відспівати або відчитати одну або обі ці Псалми.

Я СКАЗАВ, ПИЛЬНУВАТИМУ.

Псал. 39.

Я сказав, пильнуватиму доріг моїх: щоб не грішити язиком моїм.

Держатиму уста мої, мов заздані: як довго безбожник передо мною.

Я здержав язик і нічого не говорив: я замовк навіть від добрих слів; а це боліло й гризло мене.

Серце в мені загорілось, від думок моїх огонь зайнався: і на останку я заговорив язиком моїм.

Вияви, Господи, кінець мій і міру днів моїх, щоб я знав, як довге життя моє.

Бач, пядею відміряв еси дні мої, і вік мій, як ніщо перед тобою; і справді кожен чоловік, що живе, це тільки марна постать.

Як тінь, ходить чоловік, і даремне він побивається: він збирає багатства, тай не знає, хто їх забирати буде.

І чого ж я дожидаю, Господи: моя надія на тебе.

Визволь мене від усіх гріхів моїх; не віддай мене на глум безумним людям.

Я замовк і не відкривав уст моїх: бо ти це учинив еси.

Відправа при похоронах мерців

Відверни від мене кару твою: Я пропа-
даю від важкої руки твоєї.

Коли караєш чоловіка за гріх, то й
красу його нівечиш геть, неначе міль, що
зідає одержу: тим то кожен чоловік, це
тільки марнота.

Почуй молитву мою, Господи, й вислу-
хай прохання моє: не мовчи на мої сльози.

Бо я наче чужинець перед тобою: і наче
прохожий, як усі батьки мої.

Дай полекшу, нехай прийду до сили:
доки відійду звідсіля, і не буде видно мене.

Слава Отцю, і Сину: і Святому Духу.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди
буде: на віки вічні, *Амінь*.

ГОСПОДИ, ТИ БУВ ПРИСТАННЮ.

Псал. 90.

Господи, ти був пристанню нашою: з
роду в рід.

Перше, заки гори повстали, і ти сот-
ворив землю і весь світ: від поконвіку в
безконечність, ти еси, Боже.

Ти обертаєш людей у зотління: і знов
кажеш, Верніться, діти людські.

Бо тисяча літ перед очима твоїми, як
учерашній день: що минув, як сторожа ночі.

Змітаєш їх геть, вони, як сон: і нагле
вянуть, як трава.

Вранці зеленіє, і росте: а в вечері ско-
шена сохне і марніє.

Ми бо нидіємо від гніву твого: від ярости
твоєї ми тревожимося.

Ти поставив перед собою несправедли-
вости наші: й гріхи наші тайні перед світ-
лом лица твого.

Відправа при похоронах мерців

Всі бо дні наші никнуть від гніву твого: і до кінця доводимо літа наші, як би яку розказану казку.

Днів віку нашого всього сімдесять літ; а як при силі, вісімдесять літ: а сила їх, тільки труди й біда; як тільки вони минаються, і ми зникаєм.

Хто бо знає силу гніву твого: й зістраху перед тобою обчислити суворість твою.

Навчи нас, як лічити дні наші: щоб ми могли віддавати серця наші для мудрости.

Зглянься, Господи, на останок: змилосярися над слугами твоїми.

Насити нас рано милостю твоєю: а ми будемо радіти й веселитись по всі дні наші.

Потіш нас після тих днів, що поражав еси нас: і після літ, в котрих ми горя зазнали.

Яви діла твої слугам твоїм: і славу твою перед дітьми твоїми.

І прясна Велич Господа Бога нашого буде над нами: і діло рук наших утверди для нас.

Слава Отцю, і Сину, і святому Духові.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. *Амінь.*

При похороні малих охрещених діточок, дозволяється замість повисших Псалмів, оцю Псалму.

ГОСПОДЬ ПАСТИР МІЙ.

Псал. 23.

ГОСПОДЬ пастир мій; не матиму недостатку.

Відправа при похоронах мерців

Він пастиме мене на зеленій леваді й поведе мене над тихі потоки.

Він направить душу мою: й поведе мене праведними стежками, задля Імени свого.

Хочай би я переходив долину смертної тіни, не настрашуся ніякого лиха: бо ти еси зі мною; твоя палиця і твоя підмога додасть мені духа.

Ти приготуєш стіл переді мною, напроти тих, що доскулюють мені: ти помазав голову мою оливою, і чарка моя наповнена-буде.

А люба щирість і милосердя твоя будуть провежати мене всі дні життя мого: і проживатиму в домі Господньому на віки.

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. Амінь.

Тоді береться Науки з п'ятнадцятої Голови попередного Листа Святого Павла до Коринтян.

1. Коринт. 15, 20.

ТЕПЕР ЖЕ Христос устав із мертвих, первісток зміж тих, що заснули. Бо як через чоловіка прийшла смерть, через чоловіка прийшло також і воскресення з мертвих. Бо як в Адамі всі умирають, так у Христі всі оживають. Кожен же своїм порядком: Христос первісток; опісля ж Христові у приході його. Тоді приходить кінець, як передасть царство Богу, й Отцеві; коли зруйнує всяку владу, і всяке старшование, і силу. Має ж царювати, доки не положить усіх ворогів під ноги

Відправа при похоронах мерців

йому. Останній ворог зруйнується — смерть. Усе бо впокорив під ноги йому. Коли ж бо каже, усе покорено під нього, то явно, що окрім того, хто впокорив йому все. Коли ж упокориться йому все, тоді також і Син упокориться тому, хто впокорив йому все, щоб Бог був усе у всьому. Ато, що робитимуть ті, що охрестились у смерть, а мертві зовсім не воскресають? Чого ж і хрестяться ради мертвих? І чого ж непокоїмось кожного часу? Свідчать мені радощі про вас, що їх маю у Христі Ісусі Господі нашім, що-дня умираю. Колиб я чоловічим робом боровся зі звірями в Єфесі, то яка мені користь? Коли мертві не встають, нумо їсти й пити, бо завтра помremo. Не обманюйте себе: ледачі бесіди псують добрі звичаї. Пробудіться до праведности та не грішіть: бо деякі не знають Бога: на сором вам кажу. Та хто-небудь скаже, Як устають мертві? І в якому тілі приходять? Безумний, те, що сієш, не оживе, коли не вмре. І те, що сієш, не тіло будуче сієш, а голе зерно, як лучиться пшеничне, або яке інше: а Бог дає йому тіло, яке хоче, й кожному насінню своє тіло. Не кожне тіло, таке саме тіло; тільки інше тіло в людей, інше тіло в скотини, інше у риб, інше ж у птацтва. Єсть також тіла небесні, й тіла земні, та інша слава небесних, а інша земних. Інша слава сонця, а інша слава місяця, й інша слава зір; зоря бо від зорі відрізняється славою. Так саме й воскресення мертвих. Сіється в зотління; устає в нетління: сіється в безчестю; устає в славі: сіється

Відправа при похоронах мерців

в немочі; устає в силі: сіється тіло природне; устає тіло духовне. Є тіло природне, і є тіло духовне. Так і написано, Стався перший чоловік Адам душею живою; а останній Адам животворчим Духом. Тільки вперед не було те, що духовне, а те, що природне; опісля ж духовне. Перший чоловік із землі, земний; другий чоловік Господь з неба. Який земний, такі й земні: і який небесний, такі й небесні. І яко ж носили ми образ земного, та носитимем і образ небесного. Це ж говорю, браття, що тіло і кров царства Божого наслідити не може; і зотління незотління не наслідить. Ось тайну вам кажу: Всі не впокоїмось, всі ж перемінимось у хвилину, у миг ока, за останньою трубою: бо затрубить труба, й мертві повстають нетлінними, й ми попереминюємося. Треба бо тлінному цьому вдягнутись у нетління і смертному цьому одягнутись у безсмертя. Як же тлінне це одягнеться у нетління й смертне це одягнеться у безсмертя, тоді станеться написане слово; тоді здійсниться написане слово, Пожертва смерть побідою. Смерте, де твоє жало? Гробе, де твоя перемога? Жало смерти, гріх; а сила гріха, закон. Богу ж дяка, що дав нам перемогу через Господа нашого Ісуса Христа. Тим же, браття мої любі, будьте сталі, непорушні, завжди збогачуючись у ділі Господньому, бо знаєте, що праця ваша не марна перед Господом.

При похороні маленьких діточок дозволяється, замість повисшої Науки, взяти одно або й обоє із оцих.

Відправа при похоронах мерців

Св. Маттея 18, 1--6. 10.

ТОГО часу приступили ученики до Ісуса, кажучи, Хто більший у царстві небесному? І, покликавши Ісус дитяко до себе, поставив його серед них, і сказав, Направду кажу вам, Коли не навернетесь, та не станете, як діти, то не ввійдете в царство небесне. Оце ж хто смириться, як дитятко це, той більший у царстві небесному. І хто прийме одно таке дитятко в ім'я моє, мене приймає. Хтож зблазнить одного з цих малих, що вірують у мене, лучше йому, щоб повішено млинове жорно на шию йому, та й утоплено в глибині морській. Глядіть, щоб не погордувати одним із малих цих; бо кажу вам, Що ангели їх на небі по-всяк-час бачать лице Отця мого небесного.

1. Солун. 4, 13.

НЕ хочу ж, браття, щоб ви не відали про тих, що впокоїлись, щоб не скорбіли ви, як інші, що не мають надії. Бо коли віруємо, що Христос умер і воскрес, так Бог і тих, що поснули в Ісусі, приведе з ним. Це бо говоримо вам словом Господнім, що ми, котрі зостанемось живими до приходу Господнього, не попередимо тих, що впокоїлись. Сам бо Господь з покликком, з голосом архангельським і з трубою Божою зійде з неба, й мертві в Христі воскреснуть найперше: потім ми, що зостанемось живі, разом з ним будемо підхоплені в хмарах на зустріч Господеві на воздух, і так завжди з Господом будемо. Тим же втішайте один одного словами цими.

Відправа при похоронах мерців

Тоді можна сказати або відспівати Апостольське Визнання Віри, всі люде на ногах.

Тут Священик може скоротити ту частину Відправи, що відправляється в церкві, уживши короткої Ектенії, Молитви Господньої, та одної або двох із слідуєчих молитов.

Як стануть над гробом, а тіло приготавляється до ями, Священик промовляє, або, — Священик з Клиром співають:

ЧОЛОВІК, народжений від жони, має тільки короткий час для життя, і сповнений горем. Підростає й паде, як підкошена квітка; проминає, неначе тінь, і ніколи не має одного пристанівку.

Серед життя ми в смерті: В кому шукати нам помочі, як не в тобі, Господи, що за наші гріхи справедливе гніваєшся на нас?

Однак, Господи Боже пресвятий, Господи всесильний і всемилостивий Спасе, не віддай нас на поталу гірким болям вічної смерті.

Ти знаєш, Господи, тайни сердець наших; не відхили милосердного уха твого від молитов наших; а пощади нас, Господи, всесвятий, Боже всесильний, святий і вселаскавий Спасе, вседостойний Судіє вічний, не дай нам в останній годині, через смертні судороги, відпасти від тебе.

Тоді, як люде кидають землю на тіло, Священик промовляє,

ОЦЕ, як уподобалось Всемогутньому Богові з превеликої милости його покликати

Відправа при похоронах мерців

до себе душу *цього* помершого брата нашого; віддаємо й тіло його (її) до землі: землю до землі, порох до пороху, попіл до попелу; з певною й непохитною вірою й надією на Воскресення до вічного життя, у Господі нашім Ісусі Христі; котрий перемінить тлінне тіло наше на подобину свого преславного тіла, могутнім діланням своїм, котрим він може усе підчинити собі.

При похороні на морі.

ОЦЕ, як вподобалось Всемогутньому Богу з превеликої милости його, забрати до себе *цього* помершого тут брата нашого: Віддаємо тіло його глибинам морським на зотління, з дожданням Воскресення тіла (коли море віддасть мерців своїх) і життя будучого віку, у Христі Ісусі Господі нашім; котрий з приходом своїм перемінить тлінне наше тіло на подобину свого преславного тіла, за могутнім діланням своїм, котрим він може усе підчинити собі.

Тоді треба змовити або відспівати,

І чув я голос з неба, промовляючий до мене, Напиши, Відтепер блаженні мертві, що вмирають в Господі; Справді так, промовив Дух, вони бо спочивають по трудах своїх.

Або, при похороні охрещених маленьких дітей,

СКАЗАВ Ісус, Допустіть діточок приходити до мене, і не бороніть їм: таких бо царство Боже.

Тоді Священик каже.

Господи, помилуй нас.

Відправа при похоронах мерців

Христе, помилуй нас.

Господи, помилуй нас.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впровадь нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. *Амінь.*

Священик.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, в котрому проживають духи, що відійшли звідсіля в Господі, і в котрому душі вірних, що визволились від тяготи тіла свого, пробувають в радощах і щастю: Хвалимо й величаємо Імя твоє святе, за всіх слуг твоїх, що добігли до мети й додержали віри; благаючи тебе, щоб уподобалось тобі, з великої доброти твоєї, скоро доповнити число вибраних твоїх і прискорити прихід царства твого; щоб і нам, з тими, що відійшли звідсіля в правдивій вірі в Імя твоє святе, сподобитися повного звершення й невимовної слави, тілом і душею, у вічній твоїй і безконечній славі; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Молебень.

МИЛОСТИВИЙ Боже, Отче Господа нашого Ісуса Христа, котрий єсть воскресення і життя; в котрому всякий віруючий житиме, хоч і вмере; а кожен, хто жие й вірує в нього, не вмере ніколи; котрий і нас навчив (через апостола свого Святого

Відправа при похоронах мерців

Павла) не жалувати, як ті, в кого нема надії, за тими, що позасипляли в ньому: Смиренно благаємо тебе, Отче, воскреси нас із гріховної смерти до життя в праведності; щоб, коли відійдем із цього світа, змогли ми спочити в ньому; як оце, надіємося, і *цей брат наш* спочиває; та щоб в останній день, коли всі воскреснуть і нас не віддалив еси від лица твого, а привитав тими щасливими словами, котрі виголосить тоді улюблений Син твій до всіх, хто любить і боїться тебе, промовляючи, Прийдіть, благословенні діти Отця мого, наслідуйте царство приготоване вам від поконвіку: Даруй це, благаємо тебе, Отче милосердний, ради Ісуса Христа, Посередника й Відкупителя нашого. *Амінь.*

БЛАГОДАТЬ Господа нашого Ісуса Христа, і любов Божа, і Причастія Святого Духа, зі всіма нами навіки. *Амінь.*

Або це,

БОГ упокою, що воскресив із мертвих Господа Ісуса, того великого Пастиря овець, кровю вічного заповіту, нехай звершить вас у всякому доброму ділі для сповнення волі його, нехай спомагає ув вас те, що угодне перед лицем його, у Христі Ісусі; котрому подобає хвала на віки вічні. *Амінь.*

Увага. Як конечність вимагає, ціле це Богослуження вільно відправляти в церкві: тільки щоб слова: ОЦЕ, ЯК ВПОДОБАЛОСЬ ВСЕМОГУЧОМУ БОГУ і т. д. змовити над гробом.

Додаткові Молитви, що їх Священик може вживати, як хоче.

Відправа при похоронах мерців

ВСЕМОГУТНІЙ і предвічний Боже, від серця благаємо тебе, з доброти твояї, потіш і заступися за всіма, що в цьому проминаючому життю журяться, сумують, терплять недостачі, хорують і переживають усякі нещастя. Благословляеш Імя твоє святе, за всіх слуг твоїх, що відійшли із цього світа з вірою та страхом; благаючи ласки в тебе, щоб допоміг нам йти за їхніми добрими прикладами, щоб з ними і нам статися причастниками небесного царства твого: Даруй це, Отче, ради Ісуса Христа, єдиного Посередника й Заступника нашого. *Амінь.*

ОТЧЕ небесний, що благословенний Син твій Ісус Христос плакав перед гробом Лазаря: Зглянься, молимо тебе, і зжалься над цими людьми, що сумують і горюють; потіш їх, Господи, твоєю ласкавою розрадою; дай їм зрозуміти, що усе в життю складається на добро люблячим тебе; і даруй їм безупину покладатись на тебе й надіятись на твою батьківську опіку; у тому ж Ісусі Христі Господі нашім. *Амінь.*

ДАРУЙ, Господи, щоб, як охрестились ми у смерть благословенного Сина твого, а Спаса нашого Ісуса Христа, так, щоб через безупинне умиртвлювання лихих похотей наших, погреблись ми з ним; та щоб крізь ворота смертні та гріб прийти нам до радісного воскресення; задля заслуг того, що був умер, поховали його, і знов воскрес для нас, Сина твого Ісуса Христа Господа нашого. *Амінь.*

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що зібрав еси вибраних твоїх в один Союз, і братівство у

Відправа при похоронах мерців

предивному тілі Сина твого Ісуса Христа Господа нашого: Даруй нам благодать жити по прикладу благословених Святих твоїх, наслідувати їх чесне та богобійне життя, щоб і ми змогли прийти до тих невимовних радощів, приготованих для всіх щиро люблячих тебе; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

БОЖЕ, що дням твоїм немає кінця, а ласок твоїх ніхто не почислить: Дай нам, благаємо тебе, глибоко відчутти короткість і непевність людського життя на землі; і нехай Дух Твій провадить нас у святости й праведности всі дні життя нашого: Щоб, коли вже відслужимо тобі в роді нашім, змогли зібратись з батьками нашими, маючи свідоцтва доброго сумління; в об'єднанні святої Соборної Церкви; в певності непохитної віри; в розраді розумної, побожної й святої надії, у ласці твоїй, Боже наш, і в звершеній любови зі всіма людьми. Даруй це, благаємо тебе через Христа Ісуса Господа нашого. *Аміль.*

Підчас Похорону маленьких діточок, можна вживати оцих Молебнів.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, що із уст немовляток, і тих, що годуються матірними сосками, проявив еси силу й дав діточкам прославляти тебе смертю своєю: Умертви й убий всякі лихі похоті у нас і так зміцни нас ласкою твоєю, щоб праведністю життя нашого й непохитною вірою нашою, змогли ми до кінця життя нашого, прославляти Імя твоє святе: у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

Відправа при похоронах мерців

ОТЧЕ небесний, що лице твоє на небі діточки маленькі усе бачать: Дай нам упевнитись в вірі, що ця дитинка відійшла від нас у безпечне місце вічної любови твоєї; у Христі Ісусі Господі нашім. *Аміль.*

ГОСПОДИ Ісусе Христе, що брав еси діточок на руки й благословив їх: Відкрий очі наші, благаємо тебе, щоб зрозуміли ми, що ти пригорнув до себе й це дитятко обіймами твоєї любови, й наділив його благословенням великої милости твоєї; ти бо жиєш і царствуєш з Отцем, і Святим Духом, один Бог, по віки вічні. *Аміль.*

АПОСТОЛ. 1. Солун. 4, 13.

НЕ хочу ж, браття, щоб ви не відали про тих, що впокоїлись, щоб не скорбіли ви, як інші, що не мають надії. Бо коли віруємо, що Христос умер і воскрес, так Бог і тих, що поснули в Ісусі, приведе з ним. Це бо говоримо вам словом Господнім, що ми, котрі застаємось живими до приходу Господнього, не попередимо тих, що впокоїлись. Сам бо Господь з покликком, з голосом архангельським і з трубою Божою зійде з неба, й мертві в Христі воскреснуть найперше: потім ми, що зостанемось живі, разом з ним будемо підхоплені в хмарах на зустріч Господеві на воздух, і так завсїди з Господом будемо. Тим же втішайте один одного словами цими.

ЄВАНГЕЛІЯ. Св. Йоана 6, 37.

УСЕ, що дає мені Отець, до мене прийде; а хто приходить до мене, не вижену геть.

Відправа при похоронах мерців

Бо зійшов я з неба, не щоб чинити волю мою, а волю пославшого мене. Це ж воля пославшого мене Отця, щоб зі всього, що дав мені, не загубив я нічого, а воскресив його останнього дня. Це ж воля пославшого мене, щоб кожен, хто видить Сина, і вірує в нього, мав життя вічне; і я воскресну його останнього дня.

Або, Св. Йоана 11, 21.

КАЖЕ тоді Марта до Ісуса, Господи, коли б ти тут був, не вмер би брат мій. Тільки ж знаю, що й тепер, чого попросиш у Бога, дасть тобі Бог. Каже їй Ісус, Воскресне брат твій. Каже Марта йому, Я знаю, що воскресне у воскресенню останнього дня. Каже їй Ісус, Я воскресення й життя: хто вірує в мене, коли й умре, житиме: а хто жиє й вірує в мене, не вмере ніколи. Чи віруєш цьому? Каже вона йому, Так, Господи: Вірую, що ти єси Христос, Син Божий, що має на світ прийти.

*

ЖІНОЧА ПОДЯКА ПІСЛЯ ПОЛОГІВ звичайно звана.

ВИВІД.

Жінка в прийнятий час після пологів має прийти до Церкви, прилично вбрана, і стати навколішки на вигідному місці, як годиться, або на місці, призначеному Ординарієм; а тоді Священик відзивається до неї.

ОЦЕ, коли вподобалось Всемогутньому Богу допомогти тобі перебути народини, і звільнити тебе від тяжкої небезпеки при пологах, твоя повинність віддати Богу щирі дякування, промовляючи.

Тоді Священик говорить 116 Псалму.

ВЕЛЬМИ РАДУЮСЬ.

ВЕЛЬМИ радуюсь: бо Господь вислухав голосу молення мого;

Він бо прихилив до мене ухо своє; тим то кликатиму до нього всі дні мої.

Обмотали мене смертні пута: й пекольні болі схопили мене.

Попав я в сум та отяжіння, і покликав я Імя Господнє: Благаю тебе, Господи, визволь душу мою.

Жіноча подяка після пологів

Благий Господь і справедливий: і мило-сердний Бог наш.

Господь заступає простодушних: Я був у нужді, і він поміг мені.

Вернись до упокою, твого, душе моя: бо Господь вниагородив тебе.

ЧОМ же? ти визволив душу мою від смерті: очі мої від сліз, і ноги мої від упадку.

Ходитиму перед Господом: в країні живих.

Я вірував, тому й говоритиму: Я ж був болем пригноблений.

Чим віддячити Господеві: за всі добродійства його, що він учинив для мене?

Чашу спасення прийму: й Імя Господнє призову.

Сповню Господеві всі обітниці мої, перед усім народом його:

У дворах дому Господнього, серед тебе, Єрусалиме. Славить Господа.

Слава Отцю, і Сину: і Святому Духові.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. *Амінь.*

Або цю Псальму 127.

КОЛИ ГОСПОДЬ.

КОЛИ Господь не ставить хати: даремно трудяться будівничі. Коли Господь не стереже города; даремне пильнує сторожа. Даремно встаєте ви рано, лягаєте пізно, й їсте хліб гіркий: він бо дає солодкий сон тим, кого любить.

ОСЬ, діти, оwoц утроби; це насліддя і дари, що походять від Господа.

Як стріли в руці велитня: так і молоді діти.

Жіноча подяка після пологів

Щаслив чоловік, що наповнив ними сагайдака свого: вони не засоромляться, як говоритимуть з ворогами у воротах.

Слава Отцю, і Сину: і Святому Духові.

Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на вічні віки. *Амінь.*

Тоді Священик говорить.

ПОМОЛІМСЯ.

Господи, помилуй нас.

Христе, помилуй нас.

Господи, помилуй нас.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не впровадь нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. Бо твоє єсть царство, і сила, і слава, Навіки вічні. *Амінь.*

СВЯЩЕНИК. Спаси, Господи, жінку цю, слугу твою;

ВІДПОВІДЬ. Що на тебе всю надію має.

СВЯЩЕНИК. Будь її сильною стіною;

ВІДПОВІДЬ. Від лиця ворога її.

СВЯЩЕНИК. Вислухай молитву нашу, Господи.

ВІДПОВІДЬ. І нехай голос наш дійде до тебе.

СВЯЩЕНИК. Помолімся.

ВСЕМОГУТНІЙ Боже, віддаємо тобі щирі дякування за це, що пощадив еси оцю

Жіноча подяка після пологів

жону підчас тяжких її болів з приводом на світ дитини: Даруй, благаємо тебе, Отче милостивий, щоб вона при твоїй допомозі проживала в вірі й ходила після твоєї волі, в цьому життю; а також сталась спільницею вічної слави в будучому життю; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді Священик говорить.

НЕХАЙ Господь благословить тебе, й хоронить тебе; Нехай Господь лицем своїм оссяє тебе; й милостивий буде тобі; Нехай Господь підніме лице своє на тебе, і дасть тобі впокій, тепер і навіки. *Амінь.*

Жінка, як приходить до виводу, має по звичаю принести дари; а як є тоді Причастія, треба, щоб вона прийняла святу Причастію.

*

ВІДМОЛЕННЯ АБО ВІДВЕРНЕННЯ БОЖОГО ГНІВУ Й СУДУ ПРОТИ ГРІШНИКІВ.

**З ПЕВНИМИ МОЛИТВАМИ ВЖИВАТИ
ТРЕБА ПЕРШОГО ДНЯ ПОСТУ ТА ЩЕ
ДЕКОЛИ, ЗГІДНОЗПОСТАНОВОЮ ОР-
ДИНАРІЯТУ.**

*Після Утрени, як скінчиться Єктенія,
по звичаю, Священик від столика або
з клироса, промовляє.*

БРАТТЯ, в стародавній церкві, був побожний звичай наказання; що, на початку Єктенії, таких людей, що були оскаржені за великий гріх, ставили до прилюдної покути, й карали на цьому світі, щоб їх душі спаслись у День Господень; та щоб другі, врозумившись цим прикладом, мали більше страху перед злими ділами.

Замість цього, доки можна буде знов відновити наказання (а це придалосяб дуже й тепер), вважається потрібним, щоб під цей час (перед усіма вами) відчитати загальні декрети Божого гніву, взяті із 27-ої Голови Пятої Книги Мойсея із інших місць Писання; та щоб ви кожную точку відповіли, **АМІНЬ**: На те, щоб, упевнившись про велике негодовання Боже до грішників, змогли ви лекше прихилитись

Відмолення

до чесного й дійсного каяття; і більш обережно поводитись в ці небезпечні дні; втікаючи від тих поганих діл, проти котрих власними устами заявляєте гнів Божий.

ГНІВ Божий на тій людині, що робить якого-будь струганого боввана, щоб поклонятися йому.

А люди мають відповідати, говорячи.

АМІНЬ.

СВЯЩЕНИК. Гнів Божий на тій людині, що зневажає свого батька або матір.

ВІДПОВІДЬ. АМІНЬ.

Священик. Гнів Божий на тій людині, що пересуває сусідську межу.

Відповідь. Амінь.

Священик. Гнів Божий на тій людині, що зведе сліпого з дороги його.

Відповідь. Амінь.

Священик. Гнів Божий на тій людині, що обманить чуженицю, сироту або вдову.

Відповідь. Амінь.

Священик. Гнів Божий на тій людині, хто вдарить ближнього свого потайно.

Відповідь. Амінь.

Священик. Гнів Божий на тій людині, що робить перелюб.

Відповідь. Амінь.

Священик. Гнів Божий на тій людині, що бере плату, аби вбити невинного.

Відповідь. Амінь.

Священик. Гнів Божий на тій людині, що покладається на людину, й бере собі її на оборону, а в серці своїм віддаляється від Бога.

Відмолення

Відповідь. Амінь.

Священик. Гнів Божий на немилосердних, блудниках, захланниках, ідолопоклонниках, клеветниках, богохульниках, п'яницях і визискувачах.

Відповідь. Амінь.

СВЯЩЕНИК.

Пс. 119, 21. **ТЕПЕР** в виду цього, що гнів Божий пробуває на всіх тих, котрі блудять і відступають від заповідий Божих; (Памятаючи на страшний суд, що висить над головами нашими й готов упасти на нас); вернімось до Господа Бога в повні сокрушеннім серци; оплакуючи й каючись за грішне наше життя, признаючись і сповідаючись із гріхів наших, і стараючись приносити бодрі овочі каяття.

Мат. 3, 10. Вже ж бо сокира коло кореня дерева лежить; тим кожне дерево, що не дає доброго овочу, зрубують тай кидають в огонь. Страшно впасти в руки Бога Живого:

До Жид 10, 31. Жаром посипле він на грішників сіти; огонь і сірка, буря і хуртовина це буде частина напитуку їх.

Пс. 11, 6.

Ісаія 26, 21. Ось бо Господь вийде з пробутку свого покарати земнородних за ледарства їх. Хтож видержить день приходу його? Хто встоїть, як він явиться? У руці в нього лопата й перечистить він тік свій, він збере пшеницю свою до сто-

Мат. 3, 2.

Мат. 3, 12.

Відмолення

- доли; а полову спалить огнем невгасимим. День Господень прийде, як злодій, в ночі: і як люди казатимуть, Супокій і все безпечно, тоді нагло настигне на них погибель, як муки нападають поліжницю, і не втічуть вони. Тоді
- 1. Сол. 5, 2, 3, 4.* явиться гнів Божий в день пімсти, що вперті грішники, жорстоким серцем своїм стягнули на себе; що погордили добротою, дожданням і довготерпінням Божим, як кликав їх безнастанно до каяття.
- Прит. 1, 28, 30.* Тоді кликатимуть до мене (говорить Господь) та не озвуся; здосвітку шукати будуть, та не знайдуть мене; за те, що знання зненавиділи, і страху Божого не прийняли, а зненавиділи мою раду, й погордили докорами моїми.
- Мат. 25, 10, 11, 12.* Тоді запізно буде стукати, як двері зачинені; і запізно благати помилування, коли суд зачнеться. Ой, страшний голос найсправедливішого декрету, що виголошиться над ними тоді, як скажеться до них, І-йдіть, прокляті, в огонь вічний, приготований дияволу та ангелам його, Тим
- 2. Кор. 6, 2.* же браття подбаймо, нім ще пора, доки треває день спасення бо надходить ніч, коли ніхто не зможе робити: Доки маємо світло, віруймо в світло, й ходімо, як діти світла, щоб не викинули нас у темряву страшну, де плач і
- Иоан. 9, 4, 5.*

Відмолення

- Мат. 25, 30.* скреготання зубів. Не надуживаймо доброти Божої, що накликає нас до поправи і задля безконечного милування обіцяє нам прощення минулого, як ми ширим і непохитним серцем обернемося до нього. Бо, хочай би гріхи наші були, як кармазин червоні, вони, як сніг, убіляться; і хочай булиб вони, як пурпура, убіляться, як вовна, Відверніться, Говорить Господь, від усіх проступків наших, а гріх ваш не буде погубою Вашою; відкиньте геть від себе усю безбожність Вашу, що чинили її: Сотворіте нові серця й нового духа в собі: пощож вам умирати, ти доме Ізраїлів? Мені бо не люба смерть того, хто мусить умерти, говорить Господь Бог. Оберніться ж, а жити мете.
- 1. Св. Ів. 2, 1, 2.* А як ми згрішили, Заступника маємо перед Отцем, Ісуса Христа Праведника; а він вблагання за гріхи наші.
- Ісаїя 53, 5.* Він же поранений був за гріхи наші, й мучений за беззаконня наші, обернімся же до милосердного, що приймає всіх розкаяних грішників; певні будьмо, що він готов прийняти нас, і хоче простити нам, як прийдемо до нього з достойним каяттям; як віддамо себе йому, і від тепер ходитимем його стежками; як возьмемо на себе

Відмолення

Мат. 11, 29, ярмо його любе й тягар його легкий, і за ним підемо у тихости, покуті й любови, і поводитись будемо по наставленням Святого Духа, завжди шукаючи його слави, й служачи йому в нашому покликанню з подякою, Як це ми зробимо Христос визволить нас від прокляття закону, та від страшного суду, що впаде на тих, котрі стануть ліворуч, а нас поставить він праворуч і дасть нам

Мат. 23, 33, щире благословення отця свого, заставляючи нас прийняти насліддя в царстві небесному: до котрого в певности приведе нас задля безконечного милосердя свого. *Амінь.*

Тоді всі припадають на коліна.

Священик на своєму місці для читання Єктенії.

І всі разом говорять оцю Псальму.

ПОМИЛУЙ МЕНЕ, БОЖЕ, Пс. 51.

Помилуй мене, Боже, по превеликій милости твоїй по премногому милосерді твому, даруй беззаконня моє.

Обмий мене зовсім від несправедливости моєї: й очисти мене від гріха мого.

Я бо признаю беззаконня моє: і гріх мій все переді мною.

Перед тобою одним я згрішив, і вчинив те, що є зло, перед очима твоїми: щоб ти був оправданий в словах твоїх і справедливий в суді твоїм.

Відмолення

Ось бо я в беззаконю родився: і в грісі почала мене мати моя.

Ось ти любиш правду в серці і в сердині серця покажеш мені тайну мудрість твою.

Очисти мене від гріха іссопом, і буду чистий: обмий мене, і буду над сніг біліший.

Дай мені почути радість і веселість: і зрадіють кости тобою розбиті.

Відверни лице твоє від гріхів моїх: і прости всі беззаконня мої.

Сотвори мені, Боже, чисте серце: й обнови в мені духа праведного.

Не відкинь мене від лиця твого: й Духа твого Святого не відбери від мене.

Приверни мені радість спасення твого: й духом вольним покріпи мене.

Тоді покажу беззаконним дороги твої: і грішники обернуться до тебе.

Визволь мене від кривавої вини, Боже, Боже спасення мого: й уста мої радісно величатимуть справедливість твою.

Ти бо не бажаєш жертви, а тоя приніс би тобі: жертва всепалення не любя тобі.

Жертва Богу дух сокрушений: серця сокрушеного й смиренного ти не відкинеш, Боже.

Щасти Боже Сіону, по благій волі твоїй: здвигни мури Єрусалима.

Тоді будуть тобі любі жертви правди, жертви цілопалення й приноси: тоді положать бичків на жертвенник твій.

Слава Отцю, І Сину: і Святому Духові.

Відповідь. Як було споконвіку, і тепер, і завжди буде: на віки вічні. *Амінь.*

Господи, помилуй нас.

Відмолення

Христе, помилуй нас.

Господи, помилуй нас.

Отче наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; і не впровадь нас у спокусу, а визволь нас від лукавого. *Амінь.*

Священик: Спаси слуги твої, Господи.

Відповідь: Що покладаються на тебе.

Священик: Пішли їм поміч з висоти.

Відповідь: І по-всяк-часно борони їх.

Священик: Поможі нам, Боже Спасе наш.

Відповідь: І задля слави Імени твого визволь нас; помилуй нас грішних Імени твого ради.

Священик: Вислухай молення наше, Господи.

Відповідь: І нехай голосіння наше дійде до тебе.

Священик. Помолімся.

Ми молимо тебе, Господи, вислухай ласкаво молитви наші й пощади усіх тих, що сповідаються перед тобою з гріхів своїх; щоб ті, котрим сумління доскулює за гріхи, змогли милостю твоєю визволитись й одержати прощення й ддарування; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Боже, вседержителю, Отче ласкавий, що милуєш усіх людей і не ненавидиш нічого що сотворив еси; що не бажаєш смерти грішника, а щоб він обернувся від гріха, і спасся: даруй вселаскаво провини наші;

Відмолення

прийми й потіш нас умучених і пригнічених тягаром гріхів наших. Ти же по природі завжди милосердний; і один тільки можеш дарувати гріхи. Пощади нас, Господи добрий, пощади людей твоїх, котрих викупив еси; не прийди на суд із слугами своїми, немічними й грішними; а так відверни гнів твій від нас, що в покорі признаємо неміч нашу, й даруй нам дійсне каєття в недомоганнях наших, і так спіши на поміч нам на сім світі, щоб могли ми вічно жити в будучім світі; у Христі Ісусі Господі нашім. *Амінь.*

Тоді люде повторяють за Священником.

*Наверни нас, Господи добрий, і ми навернемося. Милостив будь, Господи, до людей твоїх, що обертаються до тебе в сльозах, пості й молитві. Ти бо еси милосердний Бог, повний співчущання, довготерпеливий і милуючий. Ти вибачаєш, коли ми заслугоємо на кару, і в гніву твоєму згадуєш милосердя. Пощади людей твоїх, Господи добрий, Пощади їх і не дай наслідю твоєму попасти в безладдя. Вислухай нас, Господи, бо милосердя твоє велике, й задля пребогатих милостей твоїх зглянься на нас; Задля заслуг і заступства благословенного сина твого, Ісуса Христа, Господа нашого. *Амінь.**

Тоді сам Священик говорить.

*Господи, благослови нас, держи нас; Господи, просвіти лице твоє на нас, і мир подай нам, тепер і на віки. *Амінь.**